

災害対策基本法

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันสาธารณภัยแห่งประเทศไทย

(ฉบับแปล)

แปลโดย นายตรรกวิทย์ มิ่งขวัญ
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานภาษาญี่ปุ่นและเกาหลี
สำนักภาษาต่างประเทศ

-ฉบับแปล-

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันสาธารณภัยแห่งประเทศไทย
ปี ไชวоти ๓๖ (ปีพุทธศักราช ๒๕๐๔) พระราชบัญญัติลำดับที่ ๒๒๓

สารบัญ

หมวดที่ ๑ ทั่วไป (มาตราที่ ๑ - มาตราที่ ๑๐)

หมวดที่ ๒ องค์การด้านการป้องกันภัยพิบัติ

ตอนที่ ๑ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติ (มาตราที่ ๑๑ - มาตราที่ ๑๓)

ตอนที่ ๒ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค (มาตราที่ ๑๔ - มาตราที่ ๒๓ (๒))

ตอนที่ ๓ ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุการณ์พิบัติเฉพาะกิจ ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุการณ์พิบัติ
ฉุกเฉินและศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุการณ์พิบัติเร่งด่วน (มาตราที่ ๒๓ (๓) - มาตราที่ ๒๘ วรรค ๖)

ตอนที่ ๔ การส่งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเมื่อมีเหตุภัยพิบัติ (มาตราที่ ๒๙ - มาตราที่ ๓๓)

หมวดที่ ๓ แผนการป้องกันภัยพิบัติ (มาตราที่ ๓๔ - มาตราที่ ๔๕)

หมวดที่ ๔ การป้องกันเหตุภัยพิบัติก่อนเกิดเหตุ

ตอนที่ ๑ ข้อกำหนด/หลักเกณฑ์ทั่วไป (มาตราที่ ๔๖ - มาตราที่ ๔๙ (๓))

ตอนที่ ๒ การกำหนดสถานที่หลบภัยฉุกเฉินและศูนย์พักพิงชั่วคราว (มาตราที่ ๔๙ (๔) - มาตราที่ ๔๙ (๙))

ตอนที่ ๓ รายชื่อผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือกลุ่มเปราะบางในการหลบภัยและการจัดทำแผนหลบ
ภัยรายบุคคล (มาตราที่ ๔๙ (๑๐) - มาตราที่ ๔๙ วรรค ๑๗)

หมวดที่ ๕ มาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน

ตอนที่ ๑ ข้อกำหนด/หลักเกณฑ์ทั่วไป (มาตราที่ ๕๐ - มาตราที่ ๕๓)

ตอนที่ ๒ การประกาศแจ้งเตือน (มาตราที่ ๕๔ - มาตราที่ ๕๗)

ตอนที่ ๓ มาตรการก่อนเกิดเหตุและการหลบภัย (มาตราที่ ๕๘ - มาตราที่ ๖๑ (๘))

ตอนที่ ๔ มาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ (มาตราที่ ๖๒ - มาตราที่ ๘๖ (๕))

ตอนที่ ๕ การคุ้มครองผู้ประสบภัย

ส่วนที่ ๑ การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต (มาตราที่ ๘๖ (๖) - มาตราที่ ๘๖ (๗))

ส่วนที่ ๒ การพักพิงอาศัยหลบภัยชั่วคราวเป็นวงกว้างข้ามพื้นที่ (มาตราที่ ๘๖ (๘) - มาตราที่ ๘๖ (๑๓))

ส่วนที่ ๓ การขนส่งเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย (มาตราที่ ๘๖ (๑๔))

ส่วนที่ ๔ การให้ข้อมูลสภาพความปลอดภัยของผู้ประสบภัย (มาตราที่ ๘๖ (๑๕))

ตอนที่ ๖ การแจกจ่ายและขนส่งของบรรเทาทุกข์ (มาตราที่ ๘๖ (๑๖) - มาตราที่ ๘๖ (๙๐))

หมวดที่ ๖ การกู้ภัย (มาตราที่ ๘๗ - มาตราที่ ๙๐)

หมวดที่ ๗ มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัย (มาตราที่ ๙๐ (๒) - มาตราที่ ๙๐ (๔))

หมวดที่ ๘ มาตรการด้านการเงินการคลัง (มาตราที่ ๙๑ - มาตราที่ ๑๐๔)

หมวดที่ ๙ สถานการณ์ฉุกเฉินกรณีพิบัติภัย (มาตราที่ ๑๐๕ - มาตราที่ ๑๐๙ (๒))

หมวดที่ ๑๐ เบ็ดเตล็ด (มาตราที่ ๑๑๐ - มาตราที่ ๑๑๒)

หมวดที่ ๑๑ บทลงโทษ (มาตราที่ ๑๑๓ - มาตราที่ ๑๑๗)

บทบัญญัติเพิ่มเติม

หมวดที่ ๑ ทัวไป

(วัตถุประสงค์)

มาตราที่ ๑ พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีความชัดเจน โดยมีการสร้างระบบที่จำเป็นผ่านหน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการกำหนดแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ เพื่อคุ้มครองป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนและดินแดนให้รอดพ้นจากภัยพิบัติ พร้อมกำหนดมาตรการการเงินการคลังด้านการป้องกันหรือกักภัย มาตรการฉุกเฉินรับมือภัยพิบัติ การป้องกันภัยพิบัติ การจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติหรือหลักการพื้นฐานในการรับมือกับภัยพิบัติที่จำเป็นอื่น ซึ่งคาดว่าจะมีการจัดระเบียบหรือผลักดันนโยบายการป้องกันภัยพิบัติได้อย่างครอบคลุมและเป็นแบบแผน เอื้อต่อการรักษาระบบการประกันสวัสดิการสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

(นิยาม)

มาตราที่ ๒ กำหนดนิยามที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

๑. การนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” หมายถึง ภัยที่เกิดจากจากสาเหตุตามที่กำหนดในบทบัญญัติในแต่ละประเภท ได้แก่ ลมพายุ ลมหมุน ฝนตกหนัก หิมะตกหนัก น้ำท่วม หิมะถล่ม ดินโคลนถล่ม น้ำขึ้นสูงท่วม แผ่นดินไหว สึนามิ ภูเขาไฟปะทุ แผ่นดินเลื่อนแผ่นดินถล่ม ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ไม่ปกติ ไฟไหม้ขนาดใหญ่ ระเบิด หรือเหตุอื่นที่ส่งผลในลักษณะเดียวกัน

๒. การนิยามคำว่า “การป้องกันภัยพิบัติ” หมายถึง การป้องกันภัยพิบัติขนาดใหญ่ และการกักภัยในกรณีเกิดพิบัติภัย โดยมีการป้องกันก่อนเกิดเหตุขึ้น

๓. การนิยาม “หน่วยงานของภาครัฐตามที่กำหนด” หมายถึง หน่วยงานที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

๔. การนิยาม “หน่วยงานของภาครัฐส่วนภูมิภาค” หมายถึง หน่วยงานที่นายกรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดที่มีการแบ่งส่วนราชการในส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานราชการของรัฐอื่นในส่วนภูมิภาค

๕. การนิยาม “องค์กรบริการสาธารณะของรัฐตามที่กำหนด” หมายถึง นิติบุคคลบริหารราชการแผ่นดิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สภาอากาศวิทยุ สภากรมกระจายเสียงแห่งชาติ หรือองค์กรด้านบริการสาธารณะอื่น และนิติบุคคลที่ดำเนินงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า แก๊ส ขนส่ง สื่อสาร ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๖. การนิยาม “องค์กรบริการสาธารณะส่วนภูมิภาคตามที่กำหนด” หมายถึง นิติบุคคลบริหารราชการแผ่นดินอิสระส่วนภูมิภาค หน่วยงานดูแลท่าเรือ และนิติบุคคลที่ดำเนินงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า แก๊ส ขนส่ง สื่อสาร ในเขตจังหวัด ตามที่จังหวัดนั้นกำหนด

๗. การนิยามเกี่ยวกับ “แผนป้องกันภัยพิบัติ” “แผนแม่บทการป้องกันภัยพิบัติ” และ “แผนดำเนินการด้านการป้องกันภัยพิบัติ”

มาตราที่ ๒ (๒) มาตรการป้องกันภัยพิบัติ ให้ยึดข้อกำหนดต่อไปนี้เป็นหลักการพื้นฐาน ดังนี้

๑. ต้องพิจารณาลักษณะทางธรรมชาติของประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม จำนวนประชากร และอื่น ๆ โดยต้องวางแผนลดอันตรายและความสูญเสียให้น้อยลง และฟื้นฟูในกรณีเกิดเหตุภัยพิบัติ

๒. ต้องแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้เหมาะสมและรักษาความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและท้องถิ่นหรือองค์กรสาธารณะอื่น ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมป้องกันภัยพิบัติที่คนในชุมชนแต่ละคนดำเนินการเองหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเองหรือองค์กรรูปแบบต่าง ๆ ในพื้นที่ที่ดำเนินการด้านป้องกันภัยด้วยตนเอง

๓. สร้างระบบที่รวมมาตรการจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมต่อเหตุภัยพิบัติและวางแผนปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยยึดตามบทเรียนที่ได้รับจากเหตุภัยพิบัติในอดีตและความรู้ทางวิทยาศาสตร์

๔. ต้องทราบสภาพภัยพิบัติที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนแม่นยำให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถึงแม้ว่าจะมีความยากลำบากในการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นภายหลังเกิดเหตุภัยพิบัติเพียงใดก็ตาม โดยจะต้องรักษาชีวิตและร่างกายของผู้คนเป็นอันดับแรกด้วยการจัดสรรทรัพยากรบุคคล สิ่งของ และทรัพยากรอื่นที่มีความจำเป็นอย่างเหมาะสมตามสภาพการณ์ดังกล่าว

๕. ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อมิให้เกิดอุปสรรคขัดขวางการจัดการด้วยความรับผิดชอบของผู้ประสบภัยเอง พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระยะเวลาที่เหมาะสม โดยยึดสภาพความเป็นจริงของผู้ประสบภัย เช่น อายุ เพศ ของผู้ประสบภัย หรือมีความพิการใดหรือไม่

๖. ต้องวางแผนฟื้นฟูสภาพจากภัยพิบัติ และช่วยเหลือคุ้มครองผู้ประสบภัยและกู้สภาพพื้นที่ให้กลับคืนมาโดยเร็ว เมื่อมีเหตุภัยพิบัติ

(หน้าที่รัฐ)

มาตราที่ ๓ รัฐ จะต้องยึดหลักการพื้นฐานข้างต้น โดยมีภารกิจในการรักษาดินแดน ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนให้ปลอดภัยจากภัยพิบัติ และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสร้างมาตรการอย่างครอบคลุมเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติโดยใช้สรรพกำลังความสามารถและองค์กรทั้งหมดที่มีอยู่

รัฐ ต้องจัดทำแผนหลักแม่บทในการกู้ภัยและรับมือฉุกเฉิน ป้องกันภัยพิบัติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ข้างต้นให้สำเร็จ และดำเนินการตามกฎหมาย พร้อมดำเนินการประสานงานแบบบูรณาการและผลักดันการดำเนินงานหรืองานด้านการป้องกันภัยพิบัติซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดทั้งของรัฐและส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดการ

หน่วยงานของรัฐและส่วนภูมิภาค เมื่อมีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่นั้น จะต้องให้ความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและส่วนภูมิภาค จะต้องออกมาตรการที่เหมาะสม เช่น แนะนำ ชี้แนะ ให้คำปรึกษา ต่อจังหวัดหรืออำเภอ ตำบล หมู่บ้านนั้น เพื่อให้ดำเนินการต่าง ๆ หรือการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติของจังหวัดและอำเภอ ตำบล หมู่บ้านนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

(หน้าที่จังหวัด)

มาตราที่ ๔ จังหวัด ต้องยึดหลักการพื้นฐานข้างต้นในการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดนั้น โดยอาศัยความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามกฎหมายหรือคำสั่ง เพื่อรักษาคู่ครองชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดและพื้นที่ในจังหวัดนั้น พร้อมให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานหรือภารกิจด้านการป้องกันภัยพิบัติที่อำเภอ ตำบล หมู่บ้านในเขตพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดนั้นจัดการดูแล และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการประสานงานการจัดการแบบบูรณาการ

หน่วยงานของจังหวัด จะต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของจังหวัดสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการดำเนินการกิจของหน่วยงานนั้น

(หน้าที่อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน)

มาตราที่ ๕ อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ต้องยึดหลักการพื้นฐานข้างต้นในการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่อำเภอ ตำบล หมู่บ้านนั้น โดยอาศัยความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรักษา

คุ้มครองชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และพื้นที่ในอำเภอ ตำบล หมู่บ้านนั้น ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลัก และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามกฎหมายหรือคำสั่ง

หัวหน้าระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน นอกจากการวางแผนสร้างองค์การด้านการป้องกันภัยพิบัติของตนเองหรือหน่วยงานด้านการป้องกันภัยพิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และอื่น ๆ และการจัดระเบียบองค์การด้านป้องกันอัคคีภัยหรืออุทกภัยให้มืออย่างเพียงพอแล้ว จำเป็นต้องมีหน้าที่ในการวางแผนการส่งเสริมผลักดันกิจกรรมด้านการป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเองโดยคนในชุมชนและใช้ศักยภาพทั้งหมดที่มีอยู่ในอำเภอ ตำบล หมู่บ้านนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานป้องกันอัคคีภัยและอุทกภัย หรือหน่วยงานอื่นภายในอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน จะต้องให้ความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการดำเนินการกิจของหน่วยงานนั้น

(ความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

มาตราที่ ๕ (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกัน เมื่อมีความจำเป็น เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ความร่วมมือระหว่างอาสาสมัครกับหน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

มาตราที่ ๕ (๓) หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องพิจารณาเกี่ยวกับความสำคัญจำเป็นของบทบาทหน้าที่ที่กิจกรรมด้านป้องกันโดยอาสาสมัครจะต้องดำเนินการในเวลาที่เกิดภัยพิบัติ โดยจะให้ความสำคัญกับการดำเนินการด้วยตนเองเป็นสำคัญและต้องร่วมมือกับอาสาสมัคร

(หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนด)

มาตราที่ ๖ องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดทั้งของรัฐและส่วนท้องถิ่น จะต้องยึดหลักการพื้นฐานในการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ และดำเนินการตามกฎหมายหรือคำสั่ง โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการร่วมมือกับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติและการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านเป็นไปอย่างราบรื่น

องค์การบริหารสาธารณะตามที่กำหนดทั้งของรัฐและส่วนท้องถิ่น ต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและสาธารณะจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยต้องเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันภัยพิบัติผ่านภารกิจต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงาน

(หน้าที่ความรับผิดชอบของคนในชุมชน)

มาตราที่ ๗ องค์กรสาธารณประโยชน์ภายในพื้นที่ขององค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการป้องกันภัยพิบัติหรือผู้ดูแลศูนย์สำคัญ ๆ ด้านการป้องกันภัยพิบัติ ต้องยึดหลักการพื้นฐานและต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในแผนป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่หรือคำสั่งกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ผู้มีหน้าที่ในการให้บริการหรือแจกจ่ายงานหรือวัสดุอุปกรณ์หรือมาตรการรับมือฉุกเฉินหรือสิ่งของจำเป็นเพื่อภัย ต้องยึดหลักการพื้นฐานและดำเนินกิจกรรมและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่องในยามเกิดภัยพิบัติ พร้อมให้ความร่วมมือในการดำเนินมาตรการด้านการป้องกันภัยพิบัติซึ่งรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการอยู่ รวมทั้งการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านการป้องกันภัยพิบัติอื่น

นอกจากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องยึดหลักการพื้นฐาน และสร้างเครื่องมือเพื่อเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติได้ด้วยตนเองหรือจัดหาสิ่งของจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม หรืออื่น ๆ รวมทั้งเข้าร่วมซ้อมป้องกันภัยและกิจกรรมอื่นด้านการป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเอง ตลอดจนถอดบทเรียนและ

ถ่ายทอดบทเรียนที่ได้รับจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในอดีตหรือกระทำการอื่นใดตามแนวทางจัดการที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันภัยพิบัติ

(การพิจารณาเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติในการจัดทำมาตรการป้องกัน)

มาตราที่ ๘ หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเตรียมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการลดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนหรือดินแดนอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเส้นทางตรงและทางอ้อม

หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการเพื่อป้องกันการเกิดภัยพิบัติและการขยายพื้นที่ประสบภัยเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการดังต่อไปนี้

๑. การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับภัยพิบัติและด้านการป้องกันภัยพิบัติและนำผลมาใช้จริง
๒. การดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพภูเขาและแหล่งน้ำหรือการรักษาดินแดนให้ปลอดภัย
๓. การดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวัสดุทนไฟของตัวอาคาร หรือปรับปรุงโครงสร้างการป้องกันภัยพิบัติอื่นของเขตเมือง
๔. การดำเนินการด้านมาตรการป้องกันภัยพิบัติเพื่อรองรับการกระจุกตัวของระบบต่าง ๆ ในเมือง เช่น ระบบการจราจร ระบบการสื่อสารข้อมูล ฯลฯ
๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบองค์กรหรือศูนย์แจ้งข้อมูลจำเป็นด้านการป้องกันภัยพิบัติและองค์กรหรือศูนย์ที่มีหน้าที่ด้านข้อมูลสภาพอากาศ การเฝ้าระวังสภาพแผ่นดินและน้ำ การพยากรณ์ หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ
๖. การดำเนินการปรับปรุงการพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัยพิบัติ
๗. การดำเนินการปรับปรุงวิธีการเพื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลการพยากรณ์ตรวจจับการเกิดแผ่นดินไหวล่วงหน้า
๘. การดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการสร้างโครงข่ายการคาดการณ์สภาพอากาศระหว่างประเทศ
๙. การดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเฝ้าระวัง การปรับลดความรุนแรงของพายุไต้ฝุ่นด้วยกำลังมนุษย์ หรือการศึกษาวิจัยอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ
๑๐. การดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการรับมือภัยพิบัติระยะยาวจากเหตุปรากฏการณ์ทางภูเขาไฟ
๑๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบองค์กรและศูนย์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการฉุกเฉินเพื่อบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ เช่น การป้องกันอุทกภัย อัคคีภัย การช่วยเหลือ และอื่น ๆ
๑๒. การดำเนินการเกี่ยวกับการลงนามความร่วมมือขององค์กรภาคประชาชนและความร่วมมือในการพักพิงชั่วคราวเป็นบริเวณกว้าง การอพยพเป็นบริเวณกว้างและการช่วยเหลือระหว่างกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๓. การดำเนินการเกี่ยวกับการอบรมองค์กรด้านการป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเอง การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมสำหรับการป้องกันภัยพิบัติโดยอาสาสมัคร การช่วยเหลือกิจกรรมถ่ายทอดบทเรียนที่ได้รับจากภัยพิบัติที่เคยเกิดขึ้นในอดีต หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลักดันส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเองโดยประชาชน
๑๔. การดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้ประสบภัย การรักษาที่อยู่อาศัยของประชาชน หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคู่ครองผู้ประสบภัย
๑๕. การดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติสำหรับผู้ที่ต้องได้รับการพิจารณาช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ
๑๖. การดำเนินการเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือด้านการป้องกันภัยพิบัติจากต่างประเทศ

๑๗. การดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับคำปรึกษาจากผู้ประสภัยและการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำแก่ผู้ประสภัย

๑๘. การดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและการศึกษาที่จำเป็นด้านการป้องกันภัยพิบัติ

๑๙. การดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างความคิดในการป้องกันภัยพิบัติ

(มาตรการของรัฐบาลและการรายงานต่อรัฐสภา)

มาตราที่ ๙ รัฐบาลต้องออกมาตรการทางการเงิน การคลัง และการตรากฎหมายที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้

รัฐบาลต้องรายงานสภาพการดำเนินมาตรการที่ใช้เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติและแผนป้องกันภัยพิบัติต่อรัฐสภาเป็นประจำทุกปีตามที่บัญญัติไว้ในคำสั่งรัฐบาล

(ความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น)

มาตราที่ ๑๐ การจัดการภารกิจด้านการป้องกันภัยพิบัติ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติฉบับนี้ นอกเหนือจากกรณีที่มีการบัญญัติไว้เป็นพิเศษในพระราชบัญญัติฉบับอื่น

หมวดที่ ๒ องค์กรด้านการป้องกันภัยพิบัติ

ตอนที่ ๑ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ

(หน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ)

มาตราที่ ๑๑ กำหนดให้จัดตั้ง “คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ” ในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี

กำหนดให้ “คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ” ดำเนินภารกิจดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแผนแม่บทการป้องกันภัยพิบัติและผลักดันการดำเนินการ
๒. พิจารณาเรื่องที่มีความจำเป็นด้านการป้องกันภัยพิบัติตามคำแนะนำของรัฐมนตรีกำกับดูแลพิเศษ
๓. ให้ความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีกำกับดูแลการป้องกันภัยพิบัติ

๔. ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติในคำสั่งกฎหมาย

นายกรัฐมนตรีต้องให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ ตามรายการต่อไปนี้

๑. แนวทางแม่บทด้านการป้องกันภัยพิบัติ
๒. สิ่ง que เห็นว่ามีความจำเป็นจากการประสานงานแบบบูรณาการในการดำเนินมาตรการด้านการป้องกันภัยพิบัติ

๓. เค้าโครงการมาตรการเร่งด่วนที่จำเป็นชั่วคราวยามเกิดภัยพิบัติรูปแบบพิเศษตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติหรือภัยพิบัติฉุกเฉิน

๔. การประกาศสถานการณ์ภัยพิบัติฉุกเฉิน

๕. เรื่องที่มีความสำคัญจำเป็นด้านการป้องกันภัยพิบัติที่นายกรัฐมนตรีเห็นว่ามีความจำเป็น

(โครงสร้างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ)

มาตราที่ ๑๒ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ ประกอบด้วยประธานคณะกรรมการและกรรมการ

ประธานคณะกรรมการ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นโดยตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลคณะกรรมการ

กรณีที่ประธานคณะกรรมการมีเหตุไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กำหนดกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้

ปฏิบัติหน้าที่แทน

กรรมการ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. รัฐมนตรีกำกับดูแลการป้องกันภัยพิบัติ

๒. ผู้ที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานที่กำหนด ผู้กำกับดูแลสถานการณ์

วิกฤติของคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อตรวจสอบรายการที่มีความเฉพาะด้าน

กรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่กำหนดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการ โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรี หัวหน้าหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการตามที่กำหนด

กำหนดให้เลขานุการคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือประธานคณะกรรมการและกรรมการ ในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของคณะกรรมการและการดำเนินการอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

(การขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง)

มาตราที่ ๑๓ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ ในส่วนของอำนาจหน้าที่นั้น คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการขอให้หัวหน้าส่วนราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อำเภอ ตำบล แลหมู่บ้าน) หรือองค์กรบริหารอื่น ผู้เกี่ยวข้องขององค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนท้องถิ่น องค์กรความร่วมมือ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความร่วมมือในการยื่นเอกสาร หรือให้ความเห็น หรืออื่นๆ ตามที่มีการร้องขอที่เห็นว่ามีความจำเป็น

ตอนที่ ๒ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค

(การจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำจังหวัด)

มาตราที่ ๑๔ ให้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำแต่ละจังหวัด

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำจังหวัด มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติและดำเนินแผนดังกล่าวในระดับจังหวัด

๒. พิจารณาเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่ของจังหวัดนั้น ตามคำแนะนำของ

ผู้ว่าราชการจังหวัด

๓. ให้ความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อ ๒

๔. กรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดนั้น ให้วางแผนติดต่อประสานงานการกู้ภัยระหว่าง

จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค

๕. ดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายหรือคำสั่งกำหนด นอกเหนือจากข้างต้น

(โครงสร้างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด)

มาตราที่ ๑๕ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด ประกอบด้วยประธานคณะกรรมการและกรรมการ

ประธานคณะกรรมการ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลคณะกรรมการ

กรณีที่ประธานคณะกรรมการมีเหตุไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แต่งตั้งกรรมการก่อนล่วงหน้าและปฏิบัติหน้าที่แทน

กรรมการ เป็นบุคคลตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

๑. หัวหน้าหน่วยงานส่วนภูมิภาคที่กำกับดูแลพื้นที่ทั้งหมดหรือบางส่วนของจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้ง
๒. แม่ทัพภาคกองกำลังป้องกันตนเองทางบกที่มีดูแลความสงบเรียบร้อยในเขตจังหวัดนั้นหรือกองกำลังหรือหัวหน้าหน่วยที่แต่งตั้ง
๓. ประธานคณะกรรมการการศึกษาประจำจังหวัด
๔. ผู้กำกับใหญ่ตำรวจนครบาล (ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาล) หรือผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจจังหวัด (ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรจังหวัด)
๕. ผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน
๖. ผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากหัวหน้าสถานีดับเพลิงหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ของอำเภอ ตำบล หมู่บ้านภายในพื้นที่จังหวัดนั้น
๗. ผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติภารกิจในเขตพื้นที่ของจังหวัดนั้น
๖. ผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่อยู่องค์กรป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเอง
๗. คณะกรรมการมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ภายในคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด เพื่อดำเนินการศึกษาเรื่องเฉพาะทาง
๘. กรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด จากผู้ทรงคุณวุฒิเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ของอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ภายในจังหวัดนั้น เจ้าหน้าที่ของจังหวัดนั้น เจ้าหน้าที่หน่วยงานส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง
๘. เรื่องที่มีความจำเป็นต่อการองค์กรและการบริหารคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด นอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ให้กำหนดเป็นข้อบัญญัติจังหวัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในคำสั่งรัฐบาล

(คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน)

มาตราที่ ๑๖ ให้จัดตั้ง “คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติ” ในแต่ละอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติท้องถิ่นในพื้นที่ของตน และดำเนินการตามแผนนั้น รวมทั้งดำเนินการพิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญจำเป็นด้านการป้องกันภัยพิบัติในอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านตามคำแนะนำของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน)

นอกเหนือจากบทบัญญัติข้างต้น ให้อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน กำหนดข้อกำหนดตามที่ประชุมร่วมและร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติ

อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีสิทธิที่จะไม่จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่ได้ ถึงแม้จะกำหนดไว้ในวรรคข้างต้นก็ตาม หากเห็นว่ามีความลำบากหรือไม่เหมาะสม

อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน จะต้องรายงานสาเหตุและชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยเร็ว ในกรณีที่มิได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ของตน

ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับรายงานดังกล่าวข้างต้น ให้ถือว่าเป็นเรื่องที่จะต้องฟังความเห็นของ คณะกรรมการป้องกันภัยระดับจังหวัด และเมื่อเห็นว่ามีความจำเป็น มีสิทธิที่จะให้เสนอแนะหรือให้คำแนะนำที่จำเป็น กับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้นได้

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านให้กำหนดเป็น ข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น โดยใช้โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัดเป็นเกณฑ์สำคัญ

(คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติร่วมส่วนภูมิภาค)

มาตราที่ ๑๗ เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นและเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติระดับ ท้องถิ่นระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน หรือแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างจังหวัดทั้งหมดหรือบางส่วน ให้อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านหรือจังหวัดนั้น กำหนดข้อกำหนดที่ประชุมร่วมกัน และมีอำนาจจัดประชุมร่วมกับ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัดหรืออำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

เมื่อมีการจัดประชุมร่วมกัน หากเป็นระดับจังหวัด ต้องแจ้งต่อนายกรัฐมนตรี หากเป็นระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตราที่ ๑๘ และมาตราที่ ๑๙ ยกเลิก

(การให้อำนาจไปยังคำสั่งรัฐบาล)

มาตราที่ ๒๐ เรื่องอื่นที่จำเป็นต่อการประชุมร่วมคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค นอกเหนือจาก ที่กำหนดในมาตราที่ ๑๗ ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

(การขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง)

มาตราที่ ๒๑ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็น สำหรับการดำเนินการกิจของตน มีสิทธิหรือขอข้อมูลหรือเอกสาร หรือความคิดเห็น หรือความร่วมมืออื่นตามที่จำเป็น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าหรือผู้นำน้องการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ หน่วยงานอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนท้องถิ่นได้

(ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค)

มาตราที่ ๒๒ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันในการดำเนิน การกิจตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด มีสิทธิเสนอแนะที่เห็นว่าจำเป็นต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติ อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการกิจตามอำนาจหน้าที่นั้น

(ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติจังหวัด)

มาตราที่ ๒๓ เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติหรือคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติในเขตจังหวัด หากพิจารณาเห็นว่ามี ความ จำเป็นต้องวางแผนผลักดันการป้องกันภัยพิบัติ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจัดการ เหตุภัยพิบัติระดับจังหวัดขึ้นได้ตามแผนป้องกันภัยพิบัติในเขตจังหวัด

หัวหน้าศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ “ผู้อำนวยการศูนย์ อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ” โดยตำแหน่ง

ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการฯ คณะกรรมการศูนย์อำนวยการ และ เจ้าหน้าที่อื่น โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ในจังหวัดนั้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ มีหน้าที่และภารกิจตามที่กำหนดในแผนป้องกันภัยพิบัติจังหวัด ดังนี้

๑. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัด

๒. จัดทำแนวทางบริหารจัดการและป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดนั้นที่แม่นยำและรวดเร็ว และดำเนินการบริหารจัดการฉุกเฉินและป้องกันภัยพิบัติตามแนวทางดังกล่าว

๓. วางแผนติดต่อประสานงานระหว่างองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการประจำจังหวัดและส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารจัดการรับมือเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินและการป้องกันภัยพิบัติของจังหวัดนั้น

ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเฉพาะกิจในพื้นที่ที่เกิดเหตุในจังหวัดนั้นได้ เพื่อเป็นหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนหนึ่งแทนศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติจังหวัด ในเขตภัยพิบัติ ภายใต้แผนการป้องกันภัยพิบัติของจังหวัดนั้น

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ มีสิทธิร้องขอเอกสารหรือข้อมูลและความคิดเห็นหรือความร่วมมืออื่นที่จำเป็น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการดำเนินการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินหรือป้องกันภัยพิบัติในเขตจังหวัดนั้นได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว

เรื่องที่มีความจำเป็นต่อศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติจังหวัด นอกเหนือจากบทบัญญัติข้างต้น ให้กำหนดเป็นข้อบัญญัติของจังหวัดนั้น

(ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน)

มาตราที่ ๒๓ (๒) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการดำเนินการป้องกันภัยพิบัติ กรณีเกิดเหตุหรือมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติในเขตอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ให้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ภายใต้แผนป้องกันภัยพิบัติอำเภอ

หัวหน้าศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ ให้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ปฏิบัติหน้าที่ “ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน” โดยตำแหน่ง

ให้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฯ และคณะกรรมการศูนย์อำนวยการฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ จากบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ หรือหัวหน้าสถานিদับเพลิงที่ดูแลในพื้นที่หรือเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่แต่งตั้งขึ้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฯ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในแผนฯ ดังต่อไปนี้ โดยในกรณีดังกล่าว ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฯ ต้องดำเนินการตามความจำเป็นและต้องรักษาความร่วมมือกับหน่วยงานส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง องค์กรบริการสาธารณะส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง

๑. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติในพื้นที่

๒. จัดทำแนวทางบริหารจัดการและป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดนั้นที่แม่นยำและรวดเร็ว และดำเนินการบริหารจัดการฉุกเฉินและป้องกันภัยพิบัติตามแนวทางดังกล่าว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจในการจัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเฉพาะกิจในพื้นที่ที่เกิดเหตุในอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้นได้ เพื่อเป็นหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนหนึ่งแทนศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติอำเภอฯ ในเขตภัยพิบัติ ภายใต้แผนการป้องกันภัยพิบัติของอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีอำนาจสั่งการเท่าที่จำเป็น เพื่อดำเนินการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินหรือการป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่

บทบัญญัติก่อนหน้าให้บังคับใช้กับผู้อำนาจศูนย์ฯ โดยในกรณีนี้ให้เปลี่ยนคำว่า “จังหวัดนั้น” เป็น “อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น”

เรื่องที่เป็นต่อศูนย์อำนาจฯ ให้กำหนดเป็นข้อบัญญัติอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน

ตอนที่ ๓ ศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ ศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติ ฉุกเฉินและศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน

(การจัดตั้งศูนย์อำนาจการบริหารจัดการภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ)

มาตราที่ ๒๓ (๓) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษใน สำนักนายกรัฐมนตรีได้ชั่วคราว ถึงแม้จะไม่ใช่ไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อ พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นพิเศษเพื่อผลักดันมาตรการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินในยามเกิดเหตุขึ้น โดยพิจารณาจาก สภาพพื้นที่ภัยพิบัติหรืออื่นๆ และในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ และภัยพิบัตินั้นทำให้เกิด อันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของผู้คน

นายกรัฐมนตรี เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์อำนาจรูปแบบพิเศษ รวมทั้งเมื่อยกเลิกศูนย์อำนาจดังกล่าว จะต้องประกาศชื่อ อำนาจหน้าที่ สถานที่ และระยะเวลา ของศูนย์อำนาจนั้นทันที

(โครงสร้างศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ)

มาตราที่ ๒๓ (๔) หัวหน้าศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ ให้รัฐมนตรีกำกับดูแล ด้านภัยพิบัติหรือรัฐมนตรีอื่น ปฏิบัติหน้าที่ “ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ”

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลภารกิจของ ศูนย์อำนาจฯ และกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัด

กำหนดให้แต่งตั้งรองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจฯ คณะกรรมการศูนย์อำนาจฯ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

รองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการ ศูนย์อำนาจฯ และปฏิบัติหน้าที่แทน เมื่อผู้อำนวยการฯ มีเหตุที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีการแต่งตั้ง รองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจฯ มากกว่าสองคน ให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจฯ นั้นกำหนดลำดับการปฏิบัติหน้าที่ แทนไว้ก่อนหน้า

รองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจฯ คณะกรรมการศูนย์อำนาจฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น จะได้รับการแต่งตั้ง โดยนายกรัฐมนตรี ซึ่งพิจารณาจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีหรือหน่วยงานอื่น ตามที่กำหนดทั้งของรัฐและส่วนภูมิภาค

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจฯ มีอำนาจจัดตั้งศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ เฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุขึ้นได้ ภายในเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์ฯ เพื่อเป็นหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วน หนึ่งแทนศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษตามที่ผู้อำนวยการฯ กำหนด โดยในกรณีนี้บทบัญญัติ ในมาตราที่ ๑๕๖ วรรคสี่จะไม่ถูกบังคับใช้

นายกรัฐมนตรี จะต้องแจ้งต่อรัฐสภา เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์อำนาจฯ นี้ขึ้นตามบทบัญญัติข้างต้น

บทบัญญัติข้างต้นจะใช้บังคับศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษเฉพาะกิจในพื้นที่เกิด เหตุนี้

กำหนดให้แต่งตั้งผู้อำนวยการฯ และคณะกรรมการศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษเฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุนี้

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษเฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุนี้ จะปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลศูนย์อำนาจการนี้ โดยได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษเฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุนี้และคณะกรรมการศูนย์ฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น จะได้รับการแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ จากรองผู้อำนวยการฯ คณะกรรมการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ

(อำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ)

มาตราที่ ๒๓ (๕) ศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแนวทางเพื่อดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินที่แม่นยำและรวดเร็ว
๒. ประสานงานและปรับมาตรการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินให้เหมาะสมกับแบบบูรณาการตามที่หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาคดำเนินการตามแผนป้องกันภัยพิบัติ
๓. ดำเนินการมาตรการเร่งด่วนจำเป็นเกี่ยวกับภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ
๔. ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ
๕. ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด นอกเหนือจากที่บทบัญญัติข้างต้น

(การมอบหมายอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๒๓ (๖) หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด มีสิทธิมอบหมายอำนาจหน้าที่ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งเท่าที่มีความจำเป็นต่อมาตรการรับมือภัยพิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดนั้นหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรืออื่น ๆ ซึ่งเป็นคณะกรรมการศูนย์อำนาจการฯ เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์อำนาจการบริหารจัดการภัยพิบัติรูปแบบพิเศษนั้น

ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด จะต้องแจ้งการมอบหมายนั้นให้ทราบโดยทันที

(อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ)

มาตราที่ ๒๓ (๗) ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ มีสิทธิในการปรับรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์อำนาจการฯ นั้นของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายข้างต้น

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ มีอำนาจสั่งการตามความจำเป็นต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรบริหารอื่นและองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้การดำเนินมาตรการรับมือกับเหตุภัยพิบัติในพื้นที่ของศูนย์อำนาจการนั้นเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ มีอำนาจร้องขอเอกสารหรือข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น หรือความร่วมมืออื่นตามความจำเป็น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานบริหารราชการอื่น เมื่อพิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินมาตรการรับมือกับเหตุภัยพิบัติในพื้นที่ของศูนย์อำนาจการนั้นเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ เมื่อมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษเฉพาะกิจ มีสิทธิมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการฯ นั้นได้บางส่วน

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษ เมื่อมีการมอบอำนาจตามข้างต้น ให้ประกาศการมอบอำนาจนั้นให้ทราบโดยทั่วกัน

(การจัดตั้งศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๒๔ ในกรณีเกิดหรือคาดการณ์ว่าจะเกิดเหตุภัยพิบัติ เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นพิเศษ เพื่อผลักดันมาตรการรับมือภัยพิบัติที่เกิดขึ้น โดยยึดขนาดพื้นที่หรือสภาพการณ์ภัยพิบัตินั้นเป็นหลัก ให้นายกรัฐมนตรีจัดตั้ง “ศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน” ในสำนักนายกรัฐมนตรีได้ชั่วคราว ถึงแม้จะไม่เป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักนายกรัฐมนตรีก็ตาม

ทั้งนี้ ให้บังคับใช้มาตราที่ ๒๓ (๓) วรรคสองกับศูนย์บริหารจัดการฯ นี้

ในกรณีที่มีการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินตามบทบัญญัติข้างต้น หากมีการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติรูปแบบพิเศษอยู่แต่เดิมแล้ว ให้ยกเลิกศูนย์บริหารจัดการฯ นั้น และให้ศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินรับช่วงดำเนินการต่อไป

(โครงสร้างศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๒๕ หัวหน้าศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน กำหนดให้นายกรัฐมนตรี (ให้รัฐมนตรีที่ได้รับการแต่งตั้งไว้ก่อนหน้า ปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้) ปฏิบัติหน้าที่ “ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน” โดยตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน ปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการงานและกำกับดูแลสั่งการเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ

ให้แต่งตั้งรองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน และคณะกรรมการศูนย์ฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

ทั้งนี้ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน กำหนดให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีกำกับดูแลภัยพิบัติหรือรัฐมนตรีอื่น ปฏิบัติหน้าที่โดยตำแหน่ง

รองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ฯ หากผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีเหตุที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการฯ ปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีที่มีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการฯ มากกว่าสองคนขึ้นไป ให้กำหนดการปฏิบัติหน้าที่แทนไว้ตามลำดับ

คณะกรรมการศูนย์ฯ กำหนดให้เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอื่นนอกเหนือจากผู้อำนวยการฯ และรองผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน

๒. ผู้ที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง หัวหน้าหน่วยงานราชการนอกเหนือจากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงหรือผู้กำกับดูแลเหตุการณ์วิกฤติประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินนอกเหนือจากรองผู้อำนวยการฯ และคณะกรรมการศูนย์ฯ นั้น ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือหน่วยงานราชการตามที่กำหนด หรือหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค

สามารถจัดตั้งศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินเฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุได้ ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน เพื่อเป็นหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนหนึ่งแทนศูนย์อำนาจการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินนั้น ตามคำสั่งของผู้อำนวยการศูนย์ฯ ภายในพื้นที่ที่กำกับดูแล

ให้บังคับใช้บทบัญญัติตามมาตราที่ ๒๓ (๔) ตั้งแต่วันที่ ๖ เป็นต้นไป และมาตรานี้วรรคที่เจ็ดและแปด กับศูนย์เฉพาะกิจนี้

ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการฯ และคณะกรรมการฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ประจำศูนย์ฉุกเฉินเฉพาะกิจนี้

ผู้อำนวยการศูนย์ฉุกเฉินเฉพาะกิจนี้ จะกำกับดูแลศูนย์ฯ โดยได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน

ผู้อำนวยการศูนย์ฉุกเฉินเฉพาะกิจนี้และคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่อื่น จะเป็นผู้ที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินแต่งตั้งจากรองผู้อำนวยการฯ คณะกรรมการฯ หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน

(อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๒๖ ศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแนวทางเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว
๒. ประสานงานและปรับมาตรการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินให้เหมาะสมกับแบบบูรณาการตามที่หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาคดำเนินการตามแผนป้องกันภัยพิบัติ
๓. ดำเนินมาตรการเร่งด่วนจำเป็นเกี่ยวกับภัยพิบัติฉุกเฉิน
๔. ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน
๕. ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด นอกเหนือจากบทบัญญัติข้างต้น

(การมอบอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๒๗ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด มีสิทธิมอบหมายอำนาจหน้าที่ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งเท่าที่มีความจำเป็นต่อมาตรการรับมือภัยพิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดนั้นหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรืออื่น ๆ ซึ่งเป็นคณะกรรมการศูนย์ฯ ผู้อำนวยการฯ เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด จะต้องแจ้งการมอบหมายนั้นให้ทราบโดยทั่วกันทันที

(อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๒๘ (๑) ผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน มีสิทธิในการปรับรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ฯ นั้นของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายข้างต้น

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน มีอำนาจสั่งการตามความจำเป็นต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรบริหารอื่นและองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้การดำเนินการมาตรการรับมือกับเหตุภัยพิบัติในพื้นที่ของศูนย์ฯ นั้นเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน มีอำนาจร้องขอเอกสารหรือข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น หรือความร่วมมืออื่นตามความจำเป็น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานบริหารราชการอื่น เมื่อพิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินการมาตรการรับมือกับเหตุภัยพิบัติในพื้นที่ของศูนย์ฯ นั้นเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน สามารถมอบอำนาจหน้าที่แก่รองผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทั้งหมดหรือบางส่วน ตามบทบัญญัติสามารถข้างต้น

ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เมื่อมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินเฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุ มีสิทธิมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์นั้นได้บางส่วน

ผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน เมื่อมีการมอบอำนาจตามข้างต้น ให้ประกาศการมอบอำนาจนั้นให้ทราบโดยทั่วกัน

(การจัดตั้งศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน)

มาตราที่ ๒๘ (๒) ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินที่ไม่เป็นปกติและมีความรุนแรง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าจำเป็น นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้ง “ศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน” ในสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นการชั่วคราวตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักนายกรัฐมนตรีก็ตาม

ทั้งนี้ ให้บังคับใช้บทบัญญัติในมาตราที่ ๒๓ (๓) วรรคสอง กับการดำเนินการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน

ในกรณีที่มีการจัดตั้งศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วนตามวรรคหนึ่ง หากมีการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินอยู่แต่เดิมแล้ว ให้ยกเลิกศูนย์บริหารจัดการฯ นั้น และให้ศูนย์บริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินรับช่วงดำเนินการต่อไป

(โครงสร้างศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน)

มาตราที่ ๒๘ (๓) หัวหน้าศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน ให้นายกรัฐมนตรี (ให้รัฐมนตรีที่ได้รับการแต่งตั้งไว้ก่อนหน้า ปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีที่นายกรัฐมนตรีมีเหตุที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้) ปฏิบัติหน้าที่ “ผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน” โดยตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน ปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการงานและกำกับดูแลสั่งการเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ

ให้แต่งตั้งรองผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน และคณะกรรมการศูนย์ฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

ทั้งนี้ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน กำหนดให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีกำกับดูแลภัยพิบัติหรือรัฐมนตรีอื่น ปฏิบัติหน้าที่โดยตำแหน่ง

รองผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ฯ หากผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีเหตุที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการฯ ปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีที่มีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการฯ มากกว่าสองคนขึ้นไป ให้กำหนดการปฏิบัติหน้าที่แทนไว้ตามลำดับ

คณะกรรมการศูนย์ฯ กำหนดให้เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

๓. รัฐมนตรีทุกคน นอกเหนือจากผู้อำนวยการฯ และรองผู้อำนวยการศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน

๔. ผู้กำกับดูแลเหตุการณ์วิกฤติประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๕. ผู้ที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากหัวหน้าหน่วยงานราชการนอกเหนือจากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีการกระทรวง

เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ผู้อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วนนอกเหนือจากรองผู้อำนวยการ และคณะกรรมการศูนย์ฯ นั้น ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือหน่วยงานราชการตามที่กำหนด หรือหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค

สามารถจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วนเฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุได้ ตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน เพื่อเป็นหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนหนึ่งแทนศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วนนั้น ตามคำสั่งของผู้อำนวยการศูนย์ภายในพื้นที่ที่กำกับดูแล

ให้บังคับใช้บทบัญญัติตามมาตราที่ ๒๓ (๔) ตั้งแต่วรรค ๖ เป็นต้นไป และมาตรานี้วรรคที่เจ็ดและแปด กับศูนย์เฉพาะกิจนี้

ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการฯ และคณะกรรมการฯ หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ประจำศูนย์ฉุกเฉินเฉพาะกิจนี้

ผู้อำนวยการศูนย์ฉุกเฉินเฉพาะกิจนี้ จะกำกับดูแลศูนย์ฯ โดยได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน

ผู้อำนวยการศูนย์เร่งด่วนเฉพาะกิจนี้และคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่อื่น จะเป็นผู้ที่ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินแต่งตั้งจากรองผู้อำนวยการฯ คณะกรรมการฯ หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน

(อำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน)

มาตราที่ ๒๔ (๔) ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแนวทางเพื่อดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินที่แม่นยำและรวดเร็ว

๒. ประสานงานและปรับมาตรการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินให้เหมาะสมกับแบบบูรณาการตามที่หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาคดำเนินการตามแผนป้องกันภัยพิบัติ

๓. ดำเนินการมาตรการเร่งด่วนจำเป็นเกี่ยวกับภัยพิบัติเร่งด่วน

๔. ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของผู้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน

๕. ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด นอกเหนือจากที่บทบัญญัติข้างต้น

(การมอบหมายอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๒๔ (๕) หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด มีสิทธิมอบหมายอำนาจหน้าที่ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งเท่าที่มีความจำเป็นต่อมาตรการรับมือภัยพิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดนั้นหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรืออื่น ๆ ซึ่งเป็นคณะกรรมการศูนย์อำนวยการฯ เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วนนั้น

ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด จะต้องแจ้งการมอบหมายนั้นให้ทราบโดยทันที

(อำนาจหน้าที่ของผู้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน)

มาตราที่ ๒๔ (๖) ผู้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน มีสิทธิในการปรับรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์อำนวยการฯ นั้นของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายข้างต้น

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน มีอำนาจสั่งการตามความจำเป็นต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรบริหารอื่นและองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้การดำเนินมาตรการรับมือกับเหตุภัยพิบัติในพื้นที่ของศูนย์อำนวยการนั้นเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน มีอำนาจร้องขอเอกสารหรือข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น หรือความร่วมมืออื่นตามความจำเป็น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องของรัฐและส่วน

ภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานบริหารราชการอื่น เมื่อพิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานมาตรการรับมือกับเหตุภัยพิบัติในพื้นที่ของศูนย์อำนวยการนั้นเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน สามารถมอบอำนาจหน้าที่แก่รองผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทั้งหมดหรือบางส่วน ตามบทบัญญัติสามารถข้างต้น

ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เมื่อมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติเร่งด่วน เฉพาะกิจในพื้นที่เกิดเหตุ มีสิทธิมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ นั้นได้บางส่วน

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจัดการเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน เมื่อมีการมอบอำนาจตามข้างต้น ให้ประกาศการมอบอำนาจนั้นให้ทราบโดยทั่วกัน

ตอนที่ ๔ การส่งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเมื่อมีเหตุภัยพิบัติ

(การร้องขอจัดส่งเจ้าหน้าที่)

มาตราที่ ๒๙ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือคณะกรรมการหรือกรรมการประจำจังหวัด มีสิทธิร้องขอจัดส่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคหรือองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดนั้น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคหรือองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนด ตามบทบัญญัติในคำสั่งรัฐบาล เมื่อมีความจำเป็นในการกู้ภัยหรือบริหารจัดการภัยพิบัติ

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือคณะกรรมการหรือกรรมการประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีสิทธิร้องขอจัดส่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคหรือองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดนั้น ต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริการสาธารณะ (ทั้งนี้ เฉพาะข้อกำหนดของนายกรัฐมนตรีที่กำหนดเฉพาะแต่ละพื้นที่ สำหรับการกู้ภัยหรือบริหารจัดการรับมือภัยพิบัติในพื้นที่อำเภอ ตำบลและหมู่บ้านนั้น โดยพิจารณาจากหน้าที่ภารกิจหรือสภาพการณ์อื่น) เมื่อมีความจำเป็นในการกู้ภัยหรือบริหารจัดการภัยพิบัติ

คณะกรรมการประจำจังหวัดหรืออำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เมื่อต้องการร้องขอจัดส่งเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติในวรรคสองข้างต้น ต้องประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้น ก่อนล่วงหน้า

(การเป็นตัวกลางการจัดส่งเจ้าหน้าที่)

มาตราที่ ๓๐ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับการกู้ภัยหรือบริหารจัดการรับมือ สามารถขอเป็นตัวกลางจัดส่งเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริการสาธารณะพิเศษหรือหน่วยงานราชการตามที่กำหนด หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดองค์กรบริการสาธารณะ ต่อนายกรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ตามข้อกำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับการกู้ภัยหรือบริหารจัดการรับมือ สามารถขอเป็นตัวกลางจัดส่งเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้บังคับใช้บทบัญญัติมาตราก่อนหน้าวรรคสาม ในกรณีร้องขอเป็นตัวกลางตามวรรคสอง

(หน้าที่การส่งเจ้าหน้าที่)

มาตราที่ ๓๑ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัดและ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดและองค์การบริหาร

สาธารณะพิเศษ เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับการกู้ภัยหรือบริหารจัดการรับมือ ต้องส่งเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม เเท่าที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการกิจหรืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้น

(การดูแลเจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งตัวไปช่วยเหลือการกู้ภัย)

มาตราที่ ๓๒ จังหวัดหรืออำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีสิทธิจ่ายเบี้ยเลี้ยงภารกิจการส่งตัวบุคคลกรณีภัยพิบัติ ตามข้อกำหนดในคำสั่งรัฐบาล ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งตัวเพื่อกู้ภัยเหตุภัยพิบัติหรือบริหารจัดการภัยพิบัติเร่งด่วน ตามบทบัญญัติไว้ในมาตราก่อนหน้าหรือกฎหมายอื่น

นอกเหนือจากสิ่งที่กำหนดในวรรคก่อนหน้า ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นต่อการดูแลเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาคหรือองค์กรบริการสาธารณะที่ถูกส่งตัวไปช่วยเหลือตามข้างต้น ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

(การส่งเอกสารเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งตัวไปช่วยเหลือการกู้ภัย)

มาตราที่ ๓๓ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์กรบริการสาธารณะ ต้องส่งเอกสารที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการกู้ภัยหรือการรับมือกับภัยพิบัติ จำนวนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันแยกตามประเภทงาน และความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่เหล่านั้น รวมทั้งความรู้และประสบการณ์ ตามระยะเวลาที่กำหนด ต่อนายกรัฐมนตรี พร้อมส่งเอกสารเหล่านั้นระหว่างหน่วยงานด้วยกัน เพื่อให้การส่งเจ้าหน้าที่นั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วตามบทบัญญัติในมาตราที่ ๓๑

หมวดที่ ๓ แผนการป้องกันภัยพิบัติ

(การจัดทำและการประกาศแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บท)

มาตราที่ ๓๔ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ ต้องจัดทำแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บท พร้อมพิจารณาแผนแม่บทนั้นทุกปี โดยพิจารณาจากผลการศึกษาดูงานทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติและสภาพภัยพิบัติที่เกิดขึ้นและประสิทธิผลของการบริหารจัดการรับมือภัยพิบัตินั้น โดยต้องปรับแก้ไขแผนนั้น หากพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็น

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ เมื่อมีการจัดทำหรือแก้ไขแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บทตามวรรคข้างต้น จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบโดยเร็ว และแจ้งต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด ผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรบริการสาธารณะ พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

มาตราที่ ๓๕ แผนการป้องกันภัยพิบัติ จะต้องกำหนดดังต่อไปนี้

๑. ต้องเป็นแผนระยะยาวและเป็นแบบบูรณาการ
๒. ต้องกำหนดรายการที่สำคัญในแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันภัยพิบัติและแผนการป้องกันภัย

ท้องถิ่น

๓. นอกจากสิ่งที่กำหนดในข้อก่อนหน้า จะต้องเป็นสิ่งที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบว่ามีความจำเป็น โดยเป็นสิ่งที่จะเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันภัยพิบัติและแผนการป้องกันภัยระดับท้องถิ่น

ทั้งนี้ ในแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บทนั้นจะต้องแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องดังรายการต่อไปนี้

๑. สภาพทางภูมิประเทศปัจจุบันรวมถึงสภาพอากาศ
๒. สิ่งจำเป็นในการป้องกันภัยพิบัติและสภาพการบำรุง

๓. สภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันภัยพิบัติ
๔. สภาพการแจกจ่ายสิ่งของที่จำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ
๕. สภาพการขนส่งและการสื่อสารที่จำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ
๖. นอกเหนือจากรายการดังกล่าวข้างต้น จะต้องเป็นรายการที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบว่ามีความจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ

(แผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติของหน่วยงานราชการตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๓๖ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ และพิจารณาปรับแก้ไขแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี หากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีผลจำเป็น

หัวหน้าส่วนราชการตามที่กำหนด เมื่อมีการจัดทำหรือแก้ไขแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติข้างต้น จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบโดยเร็ว และต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องตามที่กำหนด พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ทั้งนี้ ให้บังคับใช้บทบัญญัติในมาตรา ๒๑ ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานราชการมีการจัดทำแผนปฏิบัติหน้าที่หรือแก้ไขตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง

มาตราที่ ๓๗ แผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติ จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

๑. มาตรการจำเป็นในการจัดการด้านการป้องกันภัยพิบัติ ภายใต้อำนาจหน้าที่
๒. นอกจากสิ่งที่กำหนดในข้อก่อนหน้า จะต้องเป็นสิ่งที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบว่ามีความจำเป็น โดยเป็นสิ่งที่จะเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันภัยพิบัติและแผนการป้องกันภัยระดับท้องถิ่น
๓. เมื่อหัวหน้าหน่วยงานราชการมีการจัดทำและดำเนินแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติ จะต้องส่งเสริมให้มีการประสานงานระหว่างหัวหน้าหน่วยงานราชการอื่นซึ่งจัดทำแผนฯ และมีการจัดทำแผนนั้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ พร้อมดำเนินการดังกล่าว

มาตราที่ ๓๘ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยพิบัติในแผนการป้องกันภัยพิบัติที่จะกล่าวต่อไปนี้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานราชการเป็นผู้จัดทำตามบทบัญญัติของกฎหมายอื่นใด จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดกับแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บทและแผนปฏิบัติหน้าที่ป้องกันภัยพิบัติ

๑. แผนการพัฒนาและปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาและปฏิรูปที่ดิน
๒. แผนงานป่าไม้ที่วราชอาณาจักรและแผนงานป้องกันบำรุงรักษาป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้
๓. แผนงานป้องกันและขจัดภัยพิบัติ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการชั่วคราวเพื่อป้องกันภัยพิบัติและพื้นที่เขตที่ดินที่มีลักษณะพิเศษ
๔. แผนการรักษาป่าอนุรักษ์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการชั่วคราวในการรักษาป่าอนุรักษ์
๕. แผนการบำรุงรักษาพื้นที่เขตเมืองหลวง ตามพระราชบัญญัติบำรุงรักษาเขตเมืองหลวง
๖. แผนแม่บทว่าด้วยการก่อสร้างเขื่อนเอนกประสงค์ ตามพระราชบัญญัติเขื่อนเอนกประสงค์ลักษณะพิเศษ
๗. แผนป้องกันภัยพิบัติ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันภัยในพื้นที่พายุซ้ำซาก
๘. แผนแม่บทบริหารจัดการรับมือในพื้นที่หิมะตกหนัก ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการพิเศษเกี่ยวกับการบริหารจัดการรับมือในพื้นที่หิมะตกหนัก
๙. แผนบำรุงรักษาเขตกิ่งคิ ตามพระราชบัญญัติบำรุงรักษาเขตกิ่งคิ

๑๐. แผนบำรุงรักษาและพัฒนาเขตจุกุ ตามพระราชบัญญัติบำรุงรักษาและพัฒนาเขตจุกุ

๑๑. แผนกำจัดน้ำมรั่วไหล ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันภัยพิบัติทางทะเลและการปนเปื้อนในท้องทะเล

๑๒. แผนการให้ความสำคัญกับการการจัดระเบียบต้นทุนทางสังคม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยแผนการให้ความสำคัญกับการการจัดระเบียบต้นทุนทางสังคม

๑๓. แผนที่กำหนดภายใต้คำสั่งรัฐบาล นอกเหนือจากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น

(แผนปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติขององค์การบริหารสาธารณะ)

มาตราที่ ๓๙ องค์การบริหารสาธารณะตามที่กำหนด ต้องจัดทำแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติตามแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บท และต้องพิจารณาทบทวนแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี รวมทั้งต้องปรับปรุงแก้ไขกรณีที่มีความจำเป็น

เมื่อองค์การบริหารสาธารณะตามที่กำหนด มีการจัดทำหรือปรับแก้ไขแผนข้างต้น ต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีผ่านรัฐมนตรีว่ากระทรวงที่องค์การนั้นสังกัดอยู่โดยเร็ว

ทั้งนี้ บทบัญญัติในมาตราที่ ๒๑ ใช้บังคับในกรณีที่องค์การนั้นมีการจัดทำหรือปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติ

(แผนป้องกันภัยพิบัติระดับจังหวัด)

มาตราที่ ๔๐ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด จะต้องจัดทำแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติตามแผนการป้องกันภัยพิบัติแม่บท และต้องพิจารณาทบทวนแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี รวมทั้งต้องปรับปรุงแก้ไขกรณีที่มีความจำเป็น ทั้งนี้ แผนที่มีการปรับปรุงแก้ไขในกรณีดังกล่าว จะต้องไม่ขัดกับแผนปฏิบัติหน้าที่ป้องกันภัยพิบัติ

แผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติระดับจังหวัด จะต้องกำหนดเกี่ยวกับรายการดังกล่าวต่อไปนี้

๑. ขอบข่ายงานหรือหน้าที่ที่สมควรดำเนินการของผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์ป้องกันภัยพิบัติ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด องค์การบริหารสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค อำเภอ ตำบลและหมู่บ้านภายในจังหวัดนั้น หรือจังหวัด หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่ดูแลพื้นที่จังหวัดทั้งหมดหรือบางส่วน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดนั้น

๒. แผนแยกเฉพาะรายการเกี่ยวกับการก่อสร้างใหม่หรือการปรับปรุงศูนย์ป้องกันภัยพิบัติ การสำรวจวิจัยเพื่อการป้องกันภัยพิบัติ การศึกษาและฝึกซ้อมหรือป้องกันภัยพิบัติ การรวบรวมข้อมูลและการประกาศ การพยากรณ์หรือการออกคำสั่งหรือประกาศเตือนภัย การอพยพหนีภัย การดับเพลิง การป้องกันอุทกภัย การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การช่วยเหลือต่าง ๆ การอนามัย หรือมาตรการรับมือเร่งด่วนอื่น และการกู้ภัย ภายในจังหวัดนั้น

๓. แผนที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษา การจัดเตรียม การจัดจ้าง การแจกจ่าย การขนส่ง และการสื่อสารด้านการปฏิบัติงาน ศูนย์/อาคาร สิ่งของ และเงินทุน ภายในจังหวัดนั้น

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด เมื่อกำหนดแผนป้องกันภัยพิบัติระดับจังหวัด จะต้องเป็นแผนที่คำนึงถึงหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลนั้นได้รับการตอบสนองช่วยเหลือจากบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่นหรือบุคคลอื่นนั้นสามารถตอบสนองช่วยเหลือได้ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติขึ้น

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด เมื่อจัดทำหรือแก้ไขแผนป้องกันภัยพิบัติจังหวัด จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีโดยเร็ว พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

นายกรัฐมนตรี เมื่อได้รับรายงานเกี่ยวกับแผนป้องกันภัยพิบัติ ให้ถือว่าได้รับฟังความคิดเห็นของ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ โดยเมื่อเห็นว่ามีควมจำเป็นสามารถให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะที่จำเป็นต่อ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัดนั้นได้

มาตราที่ ๔๑ ในส่วนที่จังหวัดดำเนินการจัดทำแผนตามบทบัญญัติในกฎหมายอื่นหรือการป้องกันภัยพิบัติ ในแผนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยพิบัติหรือแผนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยพิบัติดังต่อไปนี้ ที่จะประชุมร่วมกันนั้น จะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ขัดกับแผนป้องกันภัยพิบัติแม่บท แผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติหรือ แผนป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัด

๑. แผนป้องกันอุทกภัยของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามที่กำหนดตามพระราชบัญญัติป้องกันอุทกภัย
๒. แผนการส่งเสริมฟื้นฟูหมู่เกาะห่างไกลตามพระราชบัญญัติส่งเสริมฟื้นฟูหมู่เกาะห่างไกล
๓. แผนแม่บทว่าด้วยการดูแลรักษาชายฝั่งทะเล ตามพระราชบัญญัติชายฝั่งทะเล
๔. แผนแม่บทว่าด้วยการก่อสร้างเพื่อป้องกันดินเลื่อนไหลตามพระราชบัญญัติป้องกันดินเลื่อนไหล
๕. แผนบำรุงรักษาศูนย์/อาคารบริหารจัดการอุตสาหกรรมประมงเพื่อป้องกันภัยพิบัติหรือแผนบำรุงรักษา ศูนย์/อาคารบริหารจัดการอุตสาหกรรมป่าไม้เพื่อป้องกันภัยพิบัติ แผนบำรุงรักษาศูนย์/อาคารบริหารจัดการทาง การเกษตรเพื่อป้องกันภัยพิบัติ
๖. แผนงานบำรุงรักษาเร่งด่วนเพื่อรับมือเหตุแผ่นดินไหว ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการพิเศษทาง การเงินการคลังสำหรับงานบำรุงรักษาเร่งด่วนเพื่อรับมือเหตุแผ่นดินไหวในเขตส่งเสริมมาตรการป้องกันภัยแผ่นดินไหว
๗. แผนส่งเสริมฟื้นฟูคาบสมุทร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมฟื้นฟูคาบสมุทร
๘. แผนอื่นนอกเหนือจากข้างต้นให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

(แผนป้องกันภัยพิบัติในเขตอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน)

มาตราที่ ๔๒ (๑) คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ต้องจัดทำแผนป้องกัน ภัยพิบัติภัยเขตอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามแผนป้องกันภัยพิบัติแม่บท และต้องดำเนินการพิจารณาทบทวนแผน ดังกล่าวทุกปี และปรับแก้ไข หากเห็นว่ามีควมจำเป็น ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการจัดทำหรือปรับแก้ไขแผนในกรณีดังกล่าว ต้องไม่ขัดกับแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านภัยพิบัติหรือแผนป้องกันภัยพิบัติในเขตจังหวัดที่ครอบคลุมพื้นที่อำเภอ ตำบล และ หมู่บ้านนั้น

แผนป้องกันภัยพิบัติระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านจะต้องกำหนดตามรายการดังต่อไปนี้

๑. ขอบข่ายงานหรือหน้าที่ที่สมควรดำเนินการของอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน หรือผู้รับผิดชอบดูแลอาคาร สถานที่/ศูนย์ ที่จำเป็นต่อการป้องกันภัยหรือเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่อำเภอ ตำบล และ หมู่บ้านนั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่

๒. แผนแยกเฉพาะรายการเกี่ยวกับการก่อสร้างใหม่หรือการปรับปรุงศูนย์ป้องกันภัยพิบัติ การสำรวจวิจัย เพื่อการป้องกันภัยพิบัติ การศึกษาและฝึกซ้อมหรือป้องกันภัยพิบัติ การรวบรวมข้อมูลและการประกาศ การพยากรณ์ หรือการออกคำสั่งหรือประกาศเตือนภัย การอพยพหนีภัย การดับเพลิง การป้องกันอุทกภัย การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การช่วยเหลือต่าง ๆ การอนามัย หรือมาตรการรับมือเร่งด่วนอื่น และการกู้ภัย ภายในอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น

๓. แผนที่เกี่ยวข้องบำรุงรักษา การจัดเตรียม การจัดจ้าง การแจกจ่าย การขนส่ง และการสื่อสาร ด้านการ ปฏิบัติงาน ศูนย์/อาคาร สิ่งของ และเงินทุน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน นั้น

นอกเหนือจากสิ่งที่กล่าวข้างต้น คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีสิทธิ กำหนดแผนดำเนินกิจกรรมป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่นั้นหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนในกรณีเกิดภัย พิบัติ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งของจำเป็นต่อกิจกรรมการป้องกันภัยพิบัติที่ดำเนินการโดยชุมชน รวมทั้งการ

ฝึกซ้อมป้องกันภัยที่ผู้ประกอบการที่ครอบครองที่ทำการในพื้นที่หรือชุมชนภายในพื้นที่กำหนดของอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น

๔. คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เมื่อกำหนดแผนป้องกันภัยพิบัติจะต้องเป็นแผนที่คำนึงถึงหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลนั้นได้รับการตอบสนองช่วยเหลือจากบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น หรือบุคคลอื่นนั้นสามารถตอบสนองช่วยเหลือได้ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติขึ้น

๕. คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เมื่อจัดทำหรือแก้ไขแผนป้องกันภัยพิบัติ จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีโดยเร็ว พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

๖. ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับรายงานเกี่ยวกับแผนป้องกันภัยพิบัติ ให้ถือว่าได้รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด โดยเมื่อเห็นว่ามีควมจำเป็นสามารถให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะที่จำเป็นต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้นได้

๗. บทบัญญัติตามมาตราที่ ๒๑ ใช้บังคับในกรณีที่มีผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จัดทำหรือแก้ไขแผนภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านข้างต้น

มาตราที่ ๔๒ (๒) ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น มีสิทธิเสนอให้มีการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นในแผนระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน โดยในกรณีดังกล่าวจะต้องแนบร่างแผนระดับท้องถิ่นตามที่เสนอเข้าไปด้วย

สำหรับข้อเสนอตามบทบัญญัติก่อนหน้า (ร่างแผน) กรณีที่เนื้อหาของร่างแผนดังกล่าวไม่ขัดกับแผนป้องกันภัยพิบัติในพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้ถือเป็นแผนที่ดำเนินการตามคำสั่งของคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เมื่อมีการเสนอร่างแผน จะต้องพิจารณาแผนดังกล่าวโดยเร็ว กรณีที่เห็นว่ามีควมจำเป็น ให้กำหนดแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นนั้นในแผนระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน หลังจากการพิจารณาตามบัญญัติข้างต้น กรณีที่มีมติว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดแผนป้องกันระดับท้องถิ่นในแผนระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน จะต้องแจ้งเหตุผลหรือมติที่ประชุมให้แก่ชุมชนผู้เสนอร่างแผนฉบับนั้นโดยเร็ว

กรณีที่มีการกำหนดแผนระดับท้องถิ่นในแผนระดับอำเภอฯ ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับแผนนั้น จะต้องให้ความร่วมมือดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันภัยพิบัติตามแผนที่กำหนดขึ้น

(แผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างจังหวัด)

มาตราที่ ๔๓ คณะกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด ต้องจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างจังหวัด โดยจะต้องมีการพิจารณาทบทวนแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เมื่อเห็นว่ามีควมจำเป็น ทั้งนี้ แผนดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติ

แผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างจังหวัด จะต้องกำหนดเกี่ยวกับหัวข้อในมาตราที่ ๔๐ วรรคสองทั้งหมดหรือบางส่วน

ทั้งนี้ ให้บังคับใช้บทบัญญัติตั้งแต่มาตราที่ ๔๐ วรรคสามถึงวรรคห้า สำหรับแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างจังหวัด โดยในกรณีดังกล่าวให้เปลี่ยนคำว่า “คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด” ที่ปรากฏอยู่ในบทบัญญัติ เป็น “คณะกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัด”

(แผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน)

มาตราที่ ๔๔ คณะกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ต้องจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน โดยจะต้องมีการพิจารณาทบทวนแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็น ทั้งนี้ แผนดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติ

แผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน จะต้องกำหนดเกี่ยวกับหัวข้อในมาตราที่ ๔๐ วรรคสอง ทั้งหมดหรือบางส่วน

ทั้งนี้ ให้บังคับใช้บทบัญญัติตั้งแต่มาตราที่ ๔๐ วรรคสามถึงวรรคห้า สำหรับแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน โดยในกรณีดังกล่าวให้เปลี่ยนคำว่า “คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน” ที่ปรากฏอยู่ในบทบัญญัติ เป็น “คณะกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน”

(การร้องขอเพื่อผลักดันการดำเนินการตามแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่น)

มาตราที่ ๔๕ ผู้แทนของคณะกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการป้องกันส่วนภูมิภาคหรือประธานคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็น เพื่อที่จะให้สามารถดำเนินการแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นได้อย่างแม่นยำ ตรงจุดและราบรื่น มีสิทธิสั่งการ เสนอแนะ หรือร้องขอเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ควรดำเนินการตามแผนฯ ต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติจังหวัดหรือคณะกรรมการร่วมระดับจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่ดูแลพื้นที่ของจังหวัดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของศูนย์หรือสิ่งปลูกสร้างที่มีความจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติขององค์การบริหารสาธารณสุขประโยชน์ตามที่กำหนด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่นหรือหัวหน้าองค์กรบริหารในจังหวัดนั้น

ผู้แทนของคณะกรรมการร่วมระหว่างคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาคหรือประธานคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติส่วนภูมิภาค ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติหรือคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติร่วมระดับจังหวัด มีอำนาจในการขอให้หัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดที่กำกับดูแลพื้นที่จังหวัดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดและเขตจังหวัดนั้น องค์กรบริหารสาธารณสุขตามที่กำหนดของรัฐและส่วนท้องถิ่น ผู้เกี่ยวข้องขององค์กรสาธารณสุขและผู้กำกับดูแลศูนย์/อาคารที่มีความจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ ดำเนินการรายงานหรือส่งเอกสารเกี่ยวกับสภาพการณ์ดำเนินการตามแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่น ส่วนกรณีที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติหรือคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติร่วมระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีอำนาจร้องขอไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นหรือองค์กรบริหารอื่น และองค์กรสาธารณสุขในพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น และผู้กำกับดูแลศูนย์/อาคารที่มีความจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ ๔ การป้องกันเหตุภัยพิบัติก่อนเกิดเหตุ

ตอนที่ ๑ ข้อกำหนด/หลักเกณฑ์ทั่วไป

(การป้องกันภัยพิบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบ)

มาตราที่ ๔๖ การป้องกันภัยพิบัติ ให้ถือว่ารายการที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดการป้องกันภัยพิบัติหรือความเสียหายเป็นบริเวณกว้างจากภัยพิบัติ

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการบำรุงรักษาโครงสร้างด้านการป้องกันภัยพิบัติ

๒. การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาและซ่อมป้องกันภัยพิบัติ

๓. การดำเนินการเกี่ยวกับตรวจสอบ บำรุงรักษา และการจัดหาสิ่งของหรือวัสดุอุปกรณ์ป้องกันภัยพิบัติ

๔. การดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ศูนย์เพื่อป้องกันภัยพิบัติ

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการที่ควรกำหนดขึ้นล่วงหน้าเพื่อให้สามารถร่วมมือกันได้ระหว่างองค์กรภาคประชาชนและสามารถดำเนินการช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างรวดเร็ว กรณีเกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ

๖. การดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการที่ควรกำหนดขึ้นล่วงหน้าเพื่อรักษาชีวิตและร่างกายสำหรับผู้ที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือดูแลหรือกลุ่มเปราะบาง

๗. การดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินมาตรการรับมือเร่งด่วนเมื่อเกิดภัยพิบัติ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น

หัวหน้าหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดและองค์กรบริการสาธารณะส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดหรือผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันภัยพิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายอื่น ต้องดำเนินการป้องกันภัยพิบัติตามที่กำหนดไว้ในแผนหรือกฎหมาย

(หน้าที่ในการบำรุงรักษาโครงสร้างด้านการป้องกันภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๔๗ (๑) หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนภูมิภาคหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดและองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดในส่วนภูมิภาค องค์กรสาธารณประโยชน์และผู้กำกับดูแลอาคาร/ศูนย์ สิ่งปลูกสร้างจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ จะต้องดำเนินการคาดการณ์ พยากรณ์หรือบำรุงรักษาโครงสร้างที่จำเป็นต่อการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็วตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานนั้น รวมทั้งจะต้องดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างนั้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับผู้ที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น จะต้องบำรุงรักษาโครงสร้างด้านการป้องกันภัยพิบัติ เพื่อให้สามารถดำเนินแผนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติและแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นได้อย่างแม่นยำ ตรงจุด พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับปฏิบัติหน้าที่และการจัดสรรอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ

(การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๔๗ (๒) ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ด้วยตนเองหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือแผนป้องกันภัยพิบัติ

ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ เมื่อมีการดำเนินการข้างต้น มีสิทธิที่จะร้องขอความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(หน้าที่ในการฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๔๘ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ ต้องดำเนินการฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเองหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือแผนป้องกันภัยพิบัติ

คณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยจังหวัด เมื่อเห็นว่ามีอำนาจจำเป็นเพื่อดำเนินการฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติ ข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสิทธิในการจำกัดหรือห้ามการจราจรหรือการเดินเท้า โดยกำหนดพื้นที่หรือช่วงเส้นทางตามความจำเป็นต่อการฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการป้องกันภัยพิบัติหรือผู้ปฏิบัติงานอื่นหรือผู้ที่ได้รับหน้าที่ป้องกันภัยพิบัติ จะต้องเข้าร่วมฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติตามวาระหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้สำหรับเจ้าหน้าที่หรือแผนป้องกันภัยพิบัติ

ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ เมื่อดำเนินการฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติตามวาระหนึ่ง มีอำนาจในการขอความร่วมมือประชาชนหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(หน้าที่ในการสำรอง/จัดหาอุปกรณ์และสิ่งของจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๔๙ (๑) ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติต้องสำรอง/จัดหา ซ่อมบำรุง หรือตรวจสอบ อุปกรณ์และสิ่งของจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วนและการกู้ภัยพิบัติตามภารกิจ หรือซ่อมบำรุงหรือตรวจสอบอุปกรณ์หรืออาคาร/ศูนย์ด้านการป้องกันภัยพิบัติตามอำนาจหน้าที่

(มาตรการจำเป็นเพื่อการดำเนินการอย่างราบรื่น)

มาตราที่ ๔๙ (๒) ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือแผนป้องกันภัยพิบัติ จะต้องให้ความร่วมมือในการรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/บุคคลอื่นเมื่อมีการกู้ภัยหรือจัดการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน หรือต้องเตรียมความพร้อมเมื่อจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/บุคคลอื่น ลงนามความร่วมมือเกี่ยวกับการสนับสนุนระหว่างกัน และได้รับการช่วยเหลือในการฝึกซ้อมป้องกันภัยร่วมกันหรือการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น หรือการสร้างมาตรการจำเป็นเพื่อรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงาน/บุคคลอื่น

(มาตรการจำเป็นเพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการแจกจ่ายสิ่งของ)

มาตราที่ ๔๙ (๓) ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือแผนป้องกันภัยพิบัติ จะต้องเตรียมความพร้อมที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการแจกจ่ายสิ่งของเมื่อดำเนินการกู้ภัยหรือรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน และสร้างมาตรการจำเป็นเพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบหลักในการลงนามความร่วมมือหรือความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการแจกจ่ายสิ่งของต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น

ตอนที่ ๒ การกำหนดสถานที่หลบภัยฉุกเฉินและศูนย์พักพิงชั่วคราว

(การกำหนดสถานที่หลบภัยฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๔๙ (๔) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาสภาพการซ่อมบำรุงรักษาอาคาร/ศูนย์ป้องกันภัยพิบัติ สภาพพื้นที่ คุณลักษณะดินหรือสภาพอื่น ๆ แล้วเห็นว่ามีความจำเป็น จะต้องกำหนดสถานที่หรืออาคาร/ศูนย์ที่มีความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล ให้เป็นสถานที่หลบภัยตามแต่ละประเภทของปรากฏการณ์ที่ไม่เป็นปกติตามที่กำหนดในกฎหมาย เช่น อุทกภัย คลื่นสึนามิ และอื่น ๆ เพื่อให้หลีกเลี่ยงหลบภัยได้อย่างราบรื่นและรวดเร็ว เมื่อเกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัตินั้น

ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อจะกำหนดสถานที่หลบภัยฉุกเฉินตามบทบัญญัติในวรรคข้างต้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้กำกับดูแลสถานที่นั้นก่อน

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อมีการกำหนดตามวาระหนึ่ง จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

(การแจ้งเกี่ยวกับสถานที่หลบภัยฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๔๙ (๕) ผู้ดูแลสถานที่หลบภัยฉุกเฉิน เมื่อมีความจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ จากสภาพปัจจุบันของสถานที่หลบภัยฉุกเฉิน ตามกฎหมายหรือคำสั่งรัฐบาล เนื่องด้วยการยกเลิกการใช้หรือปรับปรุง หรือด้วยเหตุอื่นใด จะต้องยื่นหนังสือแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่นตามที่กำหนดในคำสั่งคณะรัฐมนตรี

(การยกเลิกการกำหนด)

มาตราที่ ๔๙ (๖) ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า สถานที่หลบภัยฉุกเฉินนั้นขาดความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในคำสั่งหรือกฎยกเลิกการใช้งาน ถือว่าการกำหนดสถานที่หลบภัยนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อมีการยกเลิกดังกล่าวข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

(การกำหนดศูนย์พักพิงชั่วคราว)

มาตราที่ ๔๙ (๗) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องกำหนดอาคารสาธารณะหรืออาคาร/ศูนย์ที่มีความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล ให้เป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อให้มีสถานที่หลบภัย (หมายถึง สถานที่/อาคาร/ศูนย์เพื่อการให้ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยและไม่สามารถพักอาศัยในที่อยู่ตนเองได้พักพิงชั่วคราว หรือพักพิงตามความจำเป็นเพื่อหลบภัยให้รอดพ้นจากอันตราย) ที่มีความเหมาะสมเมื่อเกิดภัยพิบัติ โดยต้องพิจารณาตามสภาพความเสียหายที่มีความเสี่ยงจะเกิดขึ้น จำนวนประชากรหรือสภาพการณ์อื่น ๆ

ทั้งนี้ ให้เปลี่ยนคำบางคำที่อยู่ในกฎหมายให้เหมาะสม โดยบังคับใช้มาตราที่ ๔๙ (๔) วรรคสองและสามและสองมาตราก่อนหน้ากับศูนย์พักพิงชั่วคราวนี้

โดยผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับแจ้งตามบทบัญญัติข้างต้น จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบ

(ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่หลบภัยและศูนย์พักพิงชั่วคราว)

มาตราที่ ๔๙ (๘) สถานที่หลบภัยและศูนย์พักพิงชั่วคราวจะต้องใช้งานได้ระหว่างกัน

(มาตรการเพื่อสร้างการรับรู้ต่อชุมชนในพื้นที่)

มาตราที่ ๔๙ (๙) ผู้ปกครองท้องถิ่นนั้น จะต้องให้ความร่วมมือในการแจกสิ่งพิมพ์ที่มีรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่จำเป็นต่อการหลบภัยได้อย่างราบรื่นไม่เป็นอุปสรรค แนวเส้นทางการหลบภัย ถนนหลบภัย และสถานที่หลบภัยหรืออื่น ๆ รวมทั้งสร้างมาตรการจำเป็นอื่น เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่

**ตอนที่ ๓ รายชื่อผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือกลุ่มเปราะบางในการหลบภัยและ
การจัดทำแผนหลบภัยรายบุคคล**

(การจัดทำสมุดบัญชีรายชื่อผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง)

มาตราที่ ๔๙ (๑๐) ผู้ปกครองท้องถิ่นนั้น จะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อพื้นฐานเพื่อใช้ในการดำเนินมาตรการจำเป็นเพื่อรักษาชีวิตและร่างกายของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง ซึ่งมีความลำบากในการหลบภัยได้ด้วยตนเองเมื่อเกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ โดยเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาจัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว ซึ่งอยู่ภายในพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้น เพื่อให้สามารถหลบภัยได้อย่างราบรื่น ไม่เป็นอุปสรรคและเป็นไปอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ บัญชีรายชื่อผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษหรือกลุ่มเปราะบางในการหลบภัย จะต้องระบุหรือบันทึกรายการ/ข้อมูลจำเป็นเกี่ยวกับผู้นั้น ดังต่อไปนี้

๑. วันเดือนปีเกิด

๒. เพศ

๓. ที่อยู่หรือที่พักอาศัย

๔. หมายเลขโทรศัพท์หรือช่องทางการติดต่ออื่น ๆ

๕. สาเหตุความจำเป็นในการได้รับการช่วยเหลือในการหลบภัย

๖. รายการอื่นตามผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เห็นว่ามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือในการหลบภัย

ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจใช้ชื่อหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบางเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้เมื่อมีการจัดเก็บข้อมูล เป็นการภายใน เท่าที่จำเป็นต่อการจัดทำบัญชีรายชื่อสำหรับการช่วยเหลือในการหลบภัยตามวรรคหนึ่ง

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจร้องขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อสำหรับการช่วยเหลือในการหลบภัยตามวรรคหนึ่ง

(การใช้หรือส่งข้อมูลบัญชีรายชื่อ)

มาตราที่ ๔๙ (๑๑) ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจใช้ข้อมูลที่บันทึกหรือระบุในบัญชีรายชื่อผู้ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบางที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ก่อนหน้าวรรคหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้เมื่อมีการจัดเก็บข้อมูล เป็นการภายใน เท่าที่จำเป็นต่อการจัดทำบัญชีรายชื่อสำหรับการช่วยเหลือในการหลบภัย

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น จะต้องส่งข้อมูลบัญชีรายชื่อตามแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นตามความจำเป็นต่อการดำเนินการช่วยเหลือหลบภัย ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือในการหลบภัย (หน่วยงานดับเพลิง สถานีตำรวจภูธรจังหวัด กรรมการอาสาสมัครสวัสดิการประจำเมือง คณะกรรมการสงเคราะห์สงเคราะห์ประจำอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน องค์กรป้องกันภัยพิบัติด้วยตนเอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือในการหลบภัยอื่น) อย่างไรก็ตาม ยกเว้นกรณีมีข้อกำหนดยกเว้นพิเศษในบัญชีรายชื่อท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ จะไม่สามารถส่งข้อมูลเหล่านั้นไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องได้ หากไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจส่งข้อมูลไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือในการหลบภัยหรือบุคคลอื่นใด เท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินการช่วยเหลือในการหลบภัย เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นพิเศษเพื่อรักษาชีวิตหรือร่างกายของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในการหลบภัย หากเกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเพื่อส่งข้อมูลไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น

(ข้อควรระวังในการส่งข้อมูลบัญชีรายชื่อ)

มาตราที่ ๔๙ (๑๒) ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อจะส่งข้อมูลบัญชีรายชื่อตามบทบัญญัติในมาตรา ก่อนหน้า วรรคสองและวรรคสาม จะต้องกำหนดมาตรการจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือบุคคลที่สามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลในบัญชีรายชื่อ นั้น หรือมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับข้อมูลบัญชีรายชื่อดังกล่าวจัดทำมาตรการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลได้

(หน้าที่ในการรักษาความลับ)

มาตราที่ ๔๙ (๑๓) ผู้ที่ได้รับข้อมูลบัญชีรายชื่อตามมาตราที่ ๒๙ (๑๑) วรรคสองหรือสาม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการช่วยเหลือในการหลบภัยหรือบุคคลอื่นที่ใช้ข้อมูลส่วนตัวของผู้ที่จะต้องได้รับความ

ช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง ห้ามกระทำการใดอันเป็นเหตุให้ความลับ (ที่จำเป็นต้องรู้) เกี่ยวกับผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือในการหลบภัยนั้น ๆ ถูกรับรู้ (รั่วไหล) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(การจัดทำแผนหลบภัยรายบุคคล)

มาตราที่ ๔๙ (๑๔) ผู้ปกครองท้องถิ่น จะต้องดำเนินการเพื่อให้มีการจัดทำแผนหลบภัยรายบุคคล เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการหลบภัยให้กับผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง เฉพาะรายในบัญชีรายชื่อตามแผนที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ยกเว้นกรณีที่ไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้นเมื่อมีการจัดทำแผนดังกล่าว

ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อจะขอความยินยอมจากบุคคลตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ก่อนหน้า จะต้องอธิบายรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการส่งข้อมูลแผนหลบภัยรายบุคคล ต่อผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือในการหลบภัยเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบางนั้น

สำหรับแผนหลบภัยรายบุคคล จะต้องบันทึกหรือระบุข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบางในการหลบภัย นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในมาตรการ ๔๙ (๑๐) วรรคสอง ข้อ ๑ - ๖ ดังรายการต่อไปนี้

๑. ชื่อ-นามสกุลหรือชื่อเรียก ที่อยู่ หรือที่พักอาศัย หมายเลขโทรศัพท์หรือช่องทางการติดต่ออื่น ของผู้ที่ดำเนินการช่วยเหลือผู้ที่ต้องได้รับความช่วยเหลือในการหลบภัย

๒. รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่หลบภัยหรืออื่น และข้อมูลเกี่ยวกับถนนหรือแนวเส้นทางหลบภัยอื่น

๓. รายละเอียดตามที่ผู้ปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการดำเนินการช่วยเหลือหลบภัย นอกจากที่กล่าวมาสองข้อข้างต้น

ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจใช้ชื่อหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบางเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้เมื่อมีการจัดเก็บข้อมูล เป็นการภายใน เท่าที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนหลบภัยรายบุคคลตามวรรคหนึ่ง

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจร้องขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องส่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง เมื่อเห็นว่าจะมีความจำเป็นเพื่อจัดทำแผนหลบภัยรายบุคคลตามวรรคหนึ่ง

(การใช้หรือการส่งข้อมูลแผนหลบภัยรายบุคคล)

มาตราที่ ๔๙ (๑๕) ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจใช้ข้อมูลที่บันทึกหรือระบุในแผนหลบภัยรายบุคคลที่จัดทำขึ้นตามมาตราก่อนหน้าวรรคหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้เมื่อมีการจัดเก็บข้อมูล เป็นการภายใน เท่าที่จำเป็นต่อการช่วยเหลือในการหลบภัย

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น จะต้องส่งข้อมูลแผนหลบภัยรายบุคคลตามแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นตามความจำเป็นต่อการดำเนินการช่วยเหลือหลบภัย ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือในการหลบภัย อย่างไรก็ตาม ยกเว้นกรณีที่ผู้ต้องได้รับความช่วยเหลือในแผนหลบภัยรายบุคคลและผู้ที่ดำเนินการช่วยเหลืออื่นนั้น ไม่ยินยอม

ผู้ปกครองท้องถิ่น มีอำนาจส่งข้อมูลแผนหลบภัยรายบุคคลไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือในการหลบภัยหรือบุคคลอื่นใด เท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินการช่วยเหลือในการหลบภัย เมื่อเห็นว่าจะมีความจำเป็นพิเศษเพื่อรักษาชีวิตหรือร่างกายของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือหรือกลุ่มเปราะบางในการหลบภัย หากมีเกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเพื่อส่งข้อมูลแผนฯ ไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น

สำหรับรายการนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในวรรคสองข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่นต้องพิจารณาถึงความจำเป็นในการส่งข้อมูลที่จำเป็นไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือลบบัญชีสำหรับผู้ที่เป็นต้องได้รับความช่วยเหลือฯ นอกเหนือจากผู้ที่มีข้อมูลอยู่ในแผนรายบุคคล

(ข้อควรระวังในการส่งข้อมูลแผนลบบัญชีรายบุคคล)

มาตราที่ ๔๙ (๑๖) ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อจะส่งข้อมูลแผนลบบัญชีรายบุคคลตามบทบัญญัติในมาตราก่อนหน้า วรรคสองและวรรคสาม จะต้องกำหนดมาตรการจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ที่เป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือบุคคลที่สามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลในแผนนั้น หรือมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับข้อมูลแผนลบบัญชีดังกล่าวจัดทำมาตรการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลได้

(หน้าที่ในการรักษาความลับ)

มาตราที่ ๔๙ (๑๗) ผู้ที่ได้รับข้อมูลแผนลบบัญชีรายบุคคล ตามมาตราที่ ๒๙ (๑๑) วรรคสองหรือสาม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการช่วยเหลือในการลบบัญชีหรือบุคคลอื่นที่ใช้ข้อมูลส่วนตัวของผู้ที่เป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษหรือกลุ่มเปราะบาง ห้ามกระทำการใดอันเป็นเหตุให้ความลับเกี่ยวกับผู้ที่เป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือกลุ่มเปราะบางในการลบบัญชีนั้น ๆ รั่วไหล โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

หมวดที่ ๕ มาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน

ตอนที่ ๑ ข้อกำหนด/หลักเกณฑ์ทั่วไป

(มาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วนและความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการ)

มาตราที่ ๕๐ มาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน จะต้องเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อสกัดควบคุมการเกิดภัยพิบัติและป้องกันการขยายพื้นที่ประสบภัยเป็นวงกว้าง ในกรณีเกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ ดังรายการต่อไปนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับสั่งการและประกาศหรือแจ้งเตือนและคำสั่งลบบัญชี
๒. การดำเนินการดับเพลิง ป้องกันอุทกภัยและมาตรการรับมือเร่งด่วนอื่น
๓. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การกู้ภัยหรือการคุ้มครองรักษาชีวิตอื่น
๔. การให้ความรู้การศึกษาเร่งด่วนสำหรับเด็กเล็กหรือนักเรียนที่เคยประสบภัย
๕. การกู้คืนอาคาร/ศูนย์/อุปกรณ์เร่งด่วน

๖. การกำจัดหรือทำความสะอาดสิ่งของที่ถูกทิ้ง รวมทั้งการป้องกันโรคหรือการรักษาสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่และสาธารณสุข

๗. การป้องกันอาชญากรรม การควบคุมการจราจร หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน/สังคมในพื้นที่ประสบภัยอื่น ๆ

๘. การรักษาระบบขนส่งจำเป็นเร่งด่วน

๙. การดำเนินมาตรการอื่นเพื่อสกัดควบคุมการเกิดภัยพิบัติและป้องกันการขยายพื้นที่ประสบภัยเป็นวงกว้าง นอกเหนือจากที่กล่าว

หัวหน้าหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคตามที่กำหนด หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารราชการอื่น ผู้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติขององค์กรบริหารราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดหรือตามบทบัญญัติ จะต้องดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติ โดยคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือแผนป้องกันภัยพิบัติ

(การเก็บและเผยแพร่ข้อมูล)

มาตราที่ ๕๑ (๑) หัวหน้าหน่วยงานราชการของรัฐและส่วนภูมิภาคตามที่กำหนด หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารราชการอื่น ผู้ดูแลรักษาของศูนย์/อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างสำคัญในการป้องกันภัยพิบัติ องค์กรบริการสาธารณะของรัฐและส่วนภูมิภาคตามที่กำหนด หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ (ผู้รับผิดชอบดำเนินการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน) จะต้องเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือแผนการป้องกันภัยพิบัติ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน เมื่อมีการเก็บและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติตามวรรคข้างต้น จะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์

ผู้รับผิดชอบดำเนินการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน จะต้องบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติและร่วมมือกันดำเนินการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน

(การสร้างการรับรู้ต่อประชาชน)

มาตราที่ ๕๑ (๒) นายกรัฐมนตรี ในส่วนของมาตรการที่จะต้องนำมาใช้รับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่มีความเสี่ยงจะเกิดขึ้น จะต้องสร้างการรับรู้ต่อประชาชน ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือแผนการป้องกันภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินหรือภัยพิบัติลักษณะพิเศษ และพิจารณาแล้วเห็นว่ามีควมจำเป็นเร่งด่วนเพื่อหลบภัย

(อาณัติสัญญาณป้องกันภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๕๒ ในส่วนของประเภท เนื้อหารายละเอียด รูปแบบหรือวิธีการของอาณัติสัญญาณที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ใช้เพื่อออกคำสั่ง ประกาศ เตือนภัยและคำสั่งหลบภัยจะต้องกำหนดตามคำสั่งรัฐบาล ยกเว้นตามที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะในกฎหมายอื่น

ห้ามบุคคลใดใช้อาณัติสัญญาณข้างต้นหรือที่คล้ายคลึงกันโดยไม่มีเหตุอันควร

(การรายงานสภาพความเสียหาย)

มาตราที่ ๕๓ อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เมื่อเกิดภัยพิบัติภายในพื้นที่จะต้องรายงานสภาพภัยพิบัติและรายละเอียดโดยรวมของมาตรการที่ดำเนินการรับมือกับเหตุดังกล่าวต่อจังหวัด (กรณีจังหวัด ให้รายงานต่อนายกรัฐมนตรี) โดยเร็วตามที่กำหนดในคำสั่งรัฐบาล

จังหวัด เมื่อมีเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้นภายในพื้นที่จังหวัด จะต้องรายงานภาพรวมเกี่ยวกับมาตรการที่ได้มีการดำเนินการรับมือกับสภาพภัยพิบัติดังกล่าวโดยเร็วตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งรัฐบาล

ผู้แทนองค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนด เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้น และมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน จะต้องรายงานภาพรวมเกี่ยวกับมาตรการที่ได้มีการดำเนินการรับมือกับสภาพภัยพิบัติดังกล่าวโดยเร็วตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งรัฐบาล

หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้น และมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ จะต้องดำเนินการของตน จะต้องรายงานภาพรวมเกี่ยวกับมาตรการที่ได้มีการดำเนินการรับมือกับสภาพภัยพิบัติดังกล่าวโดยเร็วตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งรัฐบาล

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับรายงานตามวรรคข้างต้นเป็นเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินหรือมีลักษณะพิเศษ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดหรือผู้แทนองค์กรบริการสาธารณะ จังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้านจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้ทราบถึงขนาดภัยพิบัตินั้น

ในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติภายในพื้นที่อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน แต่ไม่สามารถดำเนินการรายงานสภาพการเกิดภัยพิบัตินั้นได้ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ จังหวัดจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้ทราบถึงขนาดภัยพิบัตินั้น

ในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติภายในพื้นที่จังหวัด หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตน เมื่อไม่สามารถดำเนินการรายงานสภาพภัยพิบัตินั้นได้ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้

นายกรัฐมนตรี เมื่อได้รับรายงานตามวรรคข้างต้น จะต้องแจ้งรายการที่ได้รับรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ

ตอนที่ ๒ การประกาศแจ้งเตือน

(หน้าที่แจ้งเหตุของผู้พบเหตุ)

มาตรา ๕๔ ผู้ที่พบเหตุผิดปกติที่มีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลโดยทันที

ทั้งนี้ บุคคลใดก็ตามจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้สามารถแจ้งเหตุได้อย่างรวดเร็ว

เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลได้รับแจ้งเหตุ จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ให้ทราบเหตุนั้นโดยเร็ว

เมื่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ได้รับแจ้งเหตุ จะต้องแจ้งไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(การแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับแจ้งเตือนหรือการพยากรณ์เกี่ยวกับเหตุภัยพิบัติจากกรมอุตุนิยมวิทยาหรือหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด หรือมีการแจ้งเหตุเอง ในส่วนของมาตรการที่สมควรใช้จัดการกับเหตุหรือสภาพภัยพิบัติที่พยากรณ์ไว้ ตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันภัยพิบัติหรือกฎหมาย ให้ถือว่ามีความจำเป็นในการแจ้งหรือร้องขอต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หรือหัวหน้าองค์กรบริการสาธารณะและผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

(การแจ้งหรือการประกาศเตือนภัยของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน))

มาตราที่ ๕๖ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อได้รับแจ้งเตือนภัยหรือการพยากรณ์เกี่ยวกับภัยพิบัติตามกฎหมายที่กำหนด และเมื่อทราบการแจ้งเตือนภัยหรือการพยากรณ์ด้วยตนเอง หรือเมื่อมีการแจ้งเตือนภัยพิบัติเองตามกฎหมายที่กำหนด หรือเมื่อได้รับการแจ้งเตือนตามวรรคข้างต้น จะต้องแจ้งไปยังองค์กรของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับรายการพยากรณ์หรือเตือนหรือแจ้งเหตุตามกำหนดในแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่น โดยในกรณีนี้ หากเห็นว่ามีความจำเป็น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจแจ้งหรือรายงานที่จำเป็นในส่วนของ การเตรียมการตั้งรับหลบภัยหรือมาตรการอื่นที่สมควรใช้รับมือกับเหตุภัยพิบัติที่มีความเสี่ยงจะเกิดขึ้น

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีการแจ้งหรือรายงานที่จำเป็นตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องดำเนินการแจ้งข้อมูลหรือพิจารณาอื่นที่จำเป็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการหลบภัยที่สะดวกและรวดเร็วให้กับผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือพิเศษ

(การใช้อาคาร/ศูนย์สื่อสารเพื่อการประกาศเตือนภัยเป็นอันดับแรก)

มาตราที่ ๕๗ ในกรณี que เห็นว่าจำเป็นต้องแจ้ง ร้องขอ ประกาศหรือเตือน เมื่อมีความจำเป็นพิเศษเพื่อการแจ้งประกาศ ผู้ว่าราชการหรือหัวหน้าองค์กรส่วนท้องถิ่น มีอำนาจร้องขอให้ผู้ที่ดำเนินการตามที่กำหนดในคำสั่งรัฐบาล และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลที่ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตหรือร้องขอให้ผู้ประกอบการด้านการกระจายเสียงตามกฎหมายที่กำหนดดำเนินการกระจายเสียงตามบทบัญญัติในกฎหมาย นอกเหนือจากที่กำหนดไว้เป็นพิเศษในกฎหมายอื่น

ตอนที่ ๓ มาตรการก่อนเกิดเหตุและการหลบภัย

(คำสั่งออกปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน))

มาตราที่ ๕๘ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติ จะต้องร้องขอหรือขอให้ผู้ที่รับผิดชอบมาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วนซึ่งจะต้องร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ดับเพลิง (ยกเว้นลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น) เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลให้ออกปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมที่จำเป็นต่อการดำเนินการเร่งด่วนรับมือกับภัยพิบัติ หรือมีคำสั่งให้หน่วยงานป้องกันอัคคีภัยหรืออุทกภัย ตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นในเขตอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านหรือในกฎหมาย ออกปฏิบัติหน้าที่หรือให้จัดเตรียมเพื่อออกปฏิบัติหน้าที่นั้น

(มาตรการล่วงหน้าของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน))

มาตราที่ ๕๙ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติ จะมีอำนาจสั่งการให้ผู้ครอบครอง เจ้าของ หรือผู้ดูแลสิ่งปลูกสร้างอาคารหรือศูนย์ที่ได้รับการพิจารณาว่ามีความเสี่ยงที่จะทำใหภัยพิบัติแผ่เป็นวงกว้างหากเกิดเหตุภัยพิบัติขึ้น ต้องดำเนินการจัดการและรักษาความมั่นคงปลอดภัยหรือออกมาตรการจำเป็นอื่นในขอบเขตที่มีความจำเป็น เพื่อป้องกันขนาดภัยพิบัติขยายเป็นวงกว้าง

ผู้กำกับการตำรวจหรือหัวหน้าสำนักงานของกองรักษาความมั่นคงทางทะเลในพื้นที่ตามที่กำหนดในคำสั่งรัฐบาล มีอำนาจสั่งการตามที่กำหนดในวรรคก่อนหน้า เมื่อมีการร้องขอจากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) โดยในกรณีดังกล่าวนี้ เมื่อมีการสั่งการข้างต้น ผู้กำกับการตำรวจจะต้องดำเนินการแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) โดยทันที

(คำสั่งหลบภัยของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน))

มาตราที่ ๖๐ กรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจสั่งการให้ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่เสี่ยงภัยต้องออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัย เมื่อเห็นว่ามีควมจำเป็นเป็นพิเศษเพื่อป้องกันไม่ให้ภัยพิบัติแผ่ขยายเป็นวงกว้าง

ในกรณีที่มีคำสั่งออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยตามวรรคก่อนหน้า ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจสั่งการไปยังศูนย์หลบภัยฉุกเฉินหรือศูนย์หลบภัยอื่น ๆ ให้เป็นสถานที่หลบภัย เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีควมจำเป็น

กรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจสั่งการดำเนินการมาตรการไปยังผู้พักอาศัยในพื้นที่เสี่ยงที่มีความจำเป็นต้องหลบภัย เพื่อให้ร่อยอยู่ในพื้นที่ห่างจากหน้าต่างประตูที่หันหน้าออกไปยังภายนอกอาคาร หรือหนีออกไปยังอาคารที่มีความมั่นคงในพื้นที่ใกล้เคียง หรือเคลื่อนย้ายไปยังที่สูง เมื่อเห็นว่าจะมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชนจากการออกจากพื้นที่เพื่อไปหลบภัย

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีการสั่งออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัย และสั่งให้เป็นสถานที่หลบภัย หรือสั่งดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยเร่งด่วนตามวรรคข้างต้น จะต้องรายงานผลการสั่งการนั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการหลบภัย จะต้องประกาศให้ทราบโดยทันที โดยให้บังคับใช้บทบัญญัติในวรรคข้างต้นกับกรณีดังกล่าว

ผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องดำเนินมาตรการทั้งหมดหรือบางส่วนแทนผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ซึ่งเป็นผู้จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งถึงสามและวรรคก่อนหน้า หากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นไม่สามารถดำเนินการกิจได้อันเนื่องมาจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อเริ่มมีการดำเนินการแทนผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ตามข้างต้นหรือเมื่อเสร็จสิ้น จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

รายการอื่นที่จำเป็นต่อการดำเนินการแทนข้างต้น ให้ออกเป็นคำสั่งรัฐบาล

(คำสั่งหลบภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ)

มาตรา ๖๑ (๑) ในกรณีของมาตราข้างต้นวรรคหนึ่งหรือสาม เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ไม่สามารถสั่งการให้ออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยหรือดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยเร่งด่วนได้ หรือเมื่อมีการร้องขอจากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลมีอำนาจสั่งดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยเร่งด่วนหรือให้ออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยไปยังประชาชนผู้อยู่อาศัยที่เห็นว่าจำเป็น

บทบัญญัติมาตราก่อนหน้าวรรคสอง ให้บังคับใช้กับกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลมีการสั่งการให้ออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยตามบทบัญญัติในวรรคข้างต้น

เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเล เมื่อสั่งการดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยเร่งด่วนหรือออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยตามวรรคหนึ่ง จะต้องแจ้งผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) โดยเร็ว

บทบัญญัติมาตราก่อนหน้าวรรคสี่และห้า ให้บังคับใช้ต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการแจ้งตามวรรคข้างต้น

(คำแนะนำของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๖๑ (๒) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) สามารถขอคำแนะนำเกี่ยวกับการสั่งการ จากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามที่กำหนด หรือหัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่จะสั่งการให้ออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยตามมาตราที่ ๖๐ วรรคหนึ่งหรือดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยเร่งด่วนตามบทบัญญัติมาตราเดียวกันวรรคสาม และเห็นว่าจะมีความจำเป็น โดยในกรณีนี้ ผู้ที่ได้รับการร้องขอรับคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น จะต้องให้คำแนะนำตามความจำเป็นภายใต้อำนาจหน้าที่ของตน

(การให้สิทธิในการใช้ศูนย์สื่อสารเพื่อสั่งการหลบภัยเป็นอันดับแรก)

มาตราที่ ๖๑ (๓) บทบัญญัติมาตราที่ ๕๗ ให้บังคับใช้กับกรณีที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) สั่งให้ออกจากพื้นที่เพื่อหลบภัยตามบทบัญญัติมาตราที่ ๖๐ วรรคหนึ่งหรือดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยเร่งด่วนตามบทบัญญัติมาตราเดียวกันวรรคสาม

(การประชุมร่วมเพื่อหลบภัยเป็นบริเวณกว้าง)

มาตราที่ ๖๑ (๔) ในกรณีที่มีความเสี่ยงจะเกิดเหตุภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ของตน แต่ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาสภาพภัยพิบัติที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นแล้วเห็นว่า มีความยากลำบากในการจัดให้พื้นที่ที่หนีออกมาหลบภัยตามมาตราที่ ๖๐ วรรคหนึ่งเป็นพื้นที่สำหรับหลบภัยตามที่กำหนดภายในพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านของตน และเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะให้ประชาชนพักหลบภัยในพื้นที่ในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเป็นการรักษาชีวิตและร่างกายของประชาชนจากภัยพิบัติ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจประชุมหารือเกี่ยวกับการรับประชาชนเข้ามาพักหลบภัยในพื้นที่ ร่วมกับหัวหน้าองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นในภายในจังหวัดเดียวกันได้

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีการประชุมหารือร่วมกันตามวรรคข้างต้น จะต้องรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ทราบก่อนล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม หากการรายงานดังกล่าวสามารถกระทำได้อย่าง ให้ดำเนินการรายงานโดยเร็ว หลังจากมีการเริ่มประชุมดังกล่าวแล้ว

ในกรณีของวรรคหนึ่ง ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขอ จะต้องรับผู้ที่ต้องหลบภัย ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถรับหลบภัยได้ ในกรณีนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ดังกล่าวจะต้องจัดหาสถานที่หลบภัยฉุกเฉินตามที่กำหนดหรือสถานที่หลบภัยอื่นให้กับผู้ที่ต้องหลบภัยที่รับเข้ามาในพื้นที่ เพื่อให้เป็นที่พักพิงตามบทบัญญัติในวรรคเดียวกันนี้

ในกรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขอ จะต้องกำหนดสถานที่หลบภัยที่เหมาะสมต่อการรับผู้ที่ต้องหลบภัยในเขตพื้นที่ของตน และต้องแจ้งต่อผู้ที่กำกับดูแลสถานที่หลบภัยนั้นหรือผู้ที่ออกคำสั่งคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขอข้างต้น เมื่อมีการกำหนดสถานที่หลบภัยแล้ว จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ร้องขอตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขอข้างต้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างในพื้นที่อื่น จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่มีการประชุมร้องขอและผู้ที่จะต้องออกคำสั่งคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว รวมทั้งจะต้องประกาศและรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขอ เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ที่จะต้องออกคำสั่งคณะรัฐมนตรีตามวรรคสี่โดยเร็ว

(การประชุมหารือร่วมกันในการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างนอกเขตจังหวัด)

มาตราที่ ๖๑ (๕) ในกรณีของบทบัญญัติในวรรคหนึ่งของมาตราข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจร้องขอให้มีการประชุมหารือร่วมกันเกี่ยวกับการรับผู้ที่ต้องหลบภัยกับผู้ว่าราชการจังหวัดอื่น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะให้ผู้ที่จะต้องหลบภัยนั้นไปพักพิงในเขตพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านในจังหวัดนั้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

เมื่อมีการร้องขอตามวรรคข้างต้น ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นนั้น

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าว เมื่อมีการประชุมหารือร่วมกัน จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีก่อนหน้านั้น อย่างไรก็ตาม หากการรายงานดังกล่าวสามารถกระทำได้อย่าง ให้ดำเนินการรายงานโดยเร็ว หลังจากมีการเริ่มประชุมดังกล่าวแล้ว

ในกรณีของวรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการหารือร้องขอ จะต้องประชุมหารือร่วมกันกับผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่เกี่ยวข้องกับการรับผู้ที่ต้องหลบภัยดังกล่าว

ในกรณีของวรรคข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการร้องขออนอกเขตจังหวัดจะต้องรับผู้ที่ต้องหลบภัย ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถรับหลบภัยได้ ในกรณีนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ดังกล่าวจะต้องจัดหาสถานที่หลบภัยฉุกเฉินตามที่กำหนดหรือสถานที่หลบภัยนอกเขตจังหวัดอื่นให้กับผู้ที่ต้องหลบภัยที่รับเข้ามาในพื้นที่ เพื่อให้เป็นที่พักพิงตามบทบัญญัติในวรรคเดียวกันนี้

ในกรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขออนอกเขตจังหวัด จะต้องกำหนดสถานที่หลบภัยที่เหมาะสมต่อการรับผู้ที่ต้องหลบภัยในเขตพื้นที่ของตน และต้องแจ้งต่อผู้ที่กำกับดูแลสถานที่หลบภัยนั้นหรือผู้ที่ออกคำสั่งคณะรัฐมนตรีให้ทราบโดยทันที

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขออนอกเขตจังหวัดข้างต้น เมื่อมีการกำหนดสถานที่หลบภัยแล้ว จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการหารือร้องขอตามวรรคข้างต้นโดยเร็ว

ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการหารือร้องขอ เมื่อได้รับรายงานตามวรรคข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ร้องขอโดยเร็ว

ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ร้องขอ เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ร้องขอตามวรรคสอง พร้อมรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบโดยเร็ว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอ เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคข้างต้น จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน พร้อมแจ้งไปยังบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างในพื้นที่อื่น จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ร้องขอ พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน และแจ้งไปยังบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ร้องขอ เมื่อได้รับรายงานข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ถูกร้องขอ พร้อมแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี

ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการร้องขอ เมื่อได้รับแจ้งข้างต้น จะต้องแจ้งไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการร้องขอให้รับผู้ประสบภัยนอกเขตจังหวัดโดยเร็ว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ดังกล่าวข้างต้น เมื่อได้รับแจ้งแล้ว จะต้องแจ้งไปยังผู้ออกคำสั่งคณะรัฐมนตรีตามวรรคแปดโดยเร็ว

(การประชุมหารือร่วมกันเพื่อการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างนอกเขตจังหวัด โดยผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน))

มาตราที่ ๖๑ (๖) ในกรณีของบทบัญญัติในวรรคหนึ่งของมาตราข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจร้องขอให้มีการประชุมหารือร่วมกันเกี่ยวกับการรับผู้ที่จะต้องหลบภัยกับผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ภายในจังหวัดอื่น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนตามสภาพการณ์

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้น เมื่อจะประชุมหารือตามวรรคข้างต้น จะต้องรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนหน้านั้น อย่างไรก็ตาม หากการรายงานดังกล่าวสามารถกระทำไต่ถาม ให้ดำเนินการรายงานโดยเร็ว หลังจากมีการเริ่มประชุมดังกล่าวแล้ว

ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับรายงานข้างต้น จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบโดยเร็ว

ในกรณีวรรคหนึ่ง เมื่อหัวหน้าองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการร้องขออนอกเขตจังหวัดของตนจะต้องรับผู้ที่ต้องหลบภัย ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถรับหลบภัยได้ ในกรณีนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ดังกล่าวจะต้องจัดหาสถานที่หลบภัยฉุกเฉินตามที่กำหนดหรือสถานที่หลบภัยนอกเขตจังหวัดอื่นให้กับผู้ที่ต้องหลบภัยที่รับเข้ามาในพื้นที่ เพื่อให้เป็นการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างนอกเขตจังหวัด

ในกรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขออนอกเขตจังหวัด จะต้องกำหนดสถานที่หลบภัยที่เหมาะสมต่อการรับผู้ที่ต้องหลบภัยในเขตพื้นที่ของตน และต้องแจ้งต่อผู้ที่กำกับดูแลสถานที่หลบภัยนั้นหรือผู้ที่ออกคำสั่งคณะรัฐมนตรีให้ทราบโดยทันที

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการหารือร้องขออนอกเขตจังหวัดข้างต้น เมื่อมีการกำหนดสถานที่หลบภัยแล้ว จะต้องแจ้งผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอตามวรรคหนึ่ง พร้อมรายงานต่อผู้ว่าราชการของตนโดยเร็ว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอ เมื่อได้รับแจ้งข้างต้นแล้ว จะต้องแจ้งไปยังผู้ออกคำสั่งคณะรัฐมนตรี พร้อมรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของตนให้ทราบ

ผู้ว่าราชการที่ได้รับรายงานข้างต้น จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบโดยเร็ว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างในพื้นที่อื่น จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ถูกร้องขอ พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน และแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดของตนโดยเร็ว

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการร้องขออนอกเขตจังหวัด เมื่อได้รับแจ้งดังกล่าวข้างต้น จะต้องแจ้งไปบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีตามวรรคห้า พร้อมรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของตนโดยเร็ว

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับรายงานตามวรรคเก้าข้างต้น จะต้องรายงานไปยังนายกรัฐมนตรีให้ทราบโดยเร็ว

มาตราที่ ๖๑ (๗) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องให้ความเห็นหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการอีกฝ่ายที่ร้องขอมาตามมาตราที่ ๖๑ (๔) วรรคหนึ่ง หรือเรื่องอื่นเกี่ยวกับการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างนอกพื้นที่ในจังหวัด

นายกรัฐมนตรี เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องให้ความเห็นหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการอีกฝ่ายที่ร้องขอมาตามมาตราที่ ๖๑ (๕) วรรคสอง หรือเรื่องอื่นเกี่ยวกับการหลบภัยเป็นบริเวณกว้างนอกเขตจังหวัด

มาตราที่ ๖๑ (๘) ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจร้องขอไปยังหน่วยงานบริการสาธารณสุขของรัฐและส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่ง เพื่อดำเนินการขนส่งเคลื่อนย้ายประชาชน โดยระบุผู้ที่จำเป็นต้องขนส่งเคลื่อนย้าย วัน เวลา สถานที่ที่จะต้องเคลื่อนย้าย เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนในการรักษาชีวิตและร่างกายประชาชนจากภัยพิบัติในกรณีที่น่าจะมีความเสี่ยงเกิดภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดของตน

หากหน่วยงานดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการตามคำร้องขอภายในบัพัญญัติในวรรคข้างต้น โดยไม่มีเหตุใดสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานตามที่กำหนดของรัฐหรือส่วนภูมิภาคดำเนินการขนส่งเคลื่อนย้ายประชาชนตามสมควร โดยในกรณีนี้ จะต้องประกาศผู้ที่จำเป็นต้องขนส่งเคลื่อนย้าย วัน เวลา สถานที่ที่จะต้องเคลื่อนย้าย

ตอนที่ ๔ มาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ

(มาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติของอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน)

มาตราที่ ๖๒ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีเหตุภัยพิบัติหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ของตน จะต้องดำเนินการจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดับเพลิง ป้องกันอุทกภัย ช่วยเหลือ หรืออื่นๆ เพื่อควบคุมการเกิดภัยพิบัติ หรือป้องกันภัยพิบัติขนาดเป็นวงกว้าง ตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันภัยพิบัติส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายโดยเร็ว

คณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติของอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านหรือกรรมการ องค์การสาธารณประโยชน์ในพื้นที่และผู้กำกับดูแลศูนย์/อาคารที่มีความจำเป็นในการป้องกันภัยพิบัติหรือผู้ที่มีหน้าที่ในการดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติอื่น จะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติกับผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือภายใต้การกำกับดูแลของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้น

(สิทธิในการกำหนดพื้นที่เฝ้าระวังของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน))

มาตราที่ ๖๓ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ และเห็นว่า มีความจำเป็นพิเศษในการป้องกันอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชน ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจกำหนดพื้นที่เฝ้าระวังภัยพิบัติ และจำกัดหรือห้ามเข้าพื้นที่ดังกล่าว หรือสั่งให้ออกจากพื้นที่นั้น ต่อบุคคลนอกเหนือจากผูปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วน

ทั้งนี้ ในกรณีดังกล่าวข้างต้น หากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือเจ้าหน้าที่ของอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านซึ่งจะต้องดำเนินการโดยอาศัยอำนาจของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นตามบทบัญญัติข้างต้นไม่สามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ได้หรือมีการร้องขอจากบุคคลเหล่านี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลมีอำนาจดำเนินการนั้นได้ โดยในกรณีนี้ หากมีการดำเนินการดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลจะต้องแจ้งไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นโดยทันที

อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งข้างต้นให้ใช้บังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองในแต่ละหน่วยที่กำหนดในมาตราที่ ๘ ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ได้รับคำสั่งให้ออกไปปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันตนเอง เฉพาะในกรณีที่ไม่ใช่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือผู้ที่สามารถดำเนินการโดยอาศัยอำนาจของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) อื่นตามวรรคเดียวกันได้ ทั้งนี้ ในกรณีนี้ เมื่อมีการใช้มาตรการตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองในแต่ละหน่วยที่ได้รับคำสั่งออกปฏิบัติรับมือภัยพิบัติจะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นให้ทราบโดยทันที

อนึ่ง บทบัญญัติในมาตราที่ ๖๑ (๒) ให้บังคับใช้กับกรณีการกำหนดพื้นที่เฝ้าระวังตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง

(การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเร่งด่วน)

มาตราที่ ๖๔ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ มีอำนาจใช้ที่ดินของบุคคลอื่น อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูกในพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ได้เป็นการชั่วคราว หรือใช้หรือเวนคืนที่ดิน ไม้หรือวัตถุสิ่งของอื่นได้

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ มีอำนาจในการรื้อถอนสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการใช้มาตรการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วนจากสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูกหรือวัตถุสิ่งของที่ได้รับการคุ้มครองเสียหายในพื้นที่หรือใช้มาตรการจำเป็นอื่น โดยในกรณีนี้ เมื่อการรื้อถอน ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องเก็บรักษาสิ่งรื้อถอนนั้น

เมื่อมีการเก็บรักษาสิ่งรื้อถอนข้างต้น จะต้องประกาศรายการที่กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล เพื่อคืนสิ่งรื้อถอนนั้นแก่ผู้ครอบครอง เจ้าของ หรือผู้ที่มีสิทธิแต่เดิมในสิ่งรื้อถอนนั้น

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ในกรณีมีความเสี่ยงที่สิ่งรื้อถอนที่เก็บรักษาข้างต้น จะสูญหายหรือได้รับความเสียหาย หรือต้องมีค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาหรือต้องมีขั้นตอนจำเป็น มีอำนาจเก็บรักษา รายได้จากการขายสิ่งรื้อถอน ได้ตามคำสั่งรัฐบาล

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายจำเป็น อาทิ การเก็บรักษา การขาย การประกาศ สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูกที่รื้อถอน ตามวรรคสาม จะตกอยู่ที่ผู้ครอบครองที่จะรับคืน สำหรับการจัดเก็บค่าใช้จ่าย ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕ และ ๖ มา บังคับใช้

ในกรณีไม่สามารถคืนทรัพย์สินที่เก็บรักษาไว้ข้างต้นตามวรรคสอง (ข้อความหลัง) โดยผ่านระยะเวลามาแล้ว หกเดือนนับจากวันที่มีประกาศตามวรรคสาม สิทธิการครอบครองทรัพย์สินนั้นจะตกอยู่กับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านที่ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นปกครองอยู่

บทบัญญัติมาตราที่ ๖๓ วรรคสอง จะใช้บังคับในกรณีของการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและสองก่อนหน้า

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและสอง จะใช้บังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเอง แต่ละหน่วยที่ได้รับคำสั่งให้ออกปฏิบัติการ เฉพาะในกรณีที่ไม่มีผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือผู้ที่สามารถใช้อำนาจภายใต้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นได้ ในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่กอง กำลังป้องกันตนเองในแต่ละหน่วยที่ได้รับคำสั่งมอบหมาย จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) โดยทันที เมื่อมีการใช้มาตรการข้างต้น

เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงทางทะเลหรือเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองในแต่ละหน่วย เมื่อมีการรื้อถอนทรัพย์สิน สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งเพาะปลูก จะต้องแจ้งหัวหน้าหน่วยกองกำลังป้องกันตนเองตามบทบัญญัติ ในมาตรการพระราชบัญญัติว่าด้วยกองกำลังป้องกันตนเองตามคำสั่งของคณะรัฐมนตรี หรือผู้กำกับการตำรวจท้องที่ที่ กำกับดูแลพื้นที่ที่ทรัพย์สินเหล่านั้นมีอยู่

สำหรับการเก็บรักษาทรัพย์สิน สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูกที่ผู้กำกับการตำรวจท้องที่หรือหัวหน้ากอง กำลังป้องกันตนเองแต่ละหน่วยตามวรรคข้างต้น ให้ถือแนวปฏิบัติตามวรรคสามถึงหก อย่างไรก็ตาม สิทธิครอบครอง ทรัพย์สินที่ไม่สามารถดำเนินการส่งคืนได้หลังพ้นระยะเวลาหกเดือนนับตั้งแต่วันประกาศตามวรรคสาม จะตกไปยัง บุคคลตามแต่ละกรณี โดยกรณีที่เป็นทรัพย์สินที่ผู้กำกับการตำรวจท้องที่เป็นผู้เก็บรักษาให้สิทธิครอบครองนั้นตกไปยัง จังหวัดที่ผู้กำกับการนั้นกำกับดูแลอยู่ ส่วนกรณีที่เป็นทรัพย์สินที่หัวหน้าสำนักงานกองรักษาความมั่นคงทางทะเลใน พื้นที่ตามคำสั่งกฎหมายหรือหัวหน้ากองกำลังป้องกันตนเองแต่ละกองเป็นผู้เก็บรักษาให้สิทธิครอบครองนั้นตกไปยังแต่ ละกอง

มาตราที่ ๖๕ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจสั่งการให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่จะใช้ มาตรการรับมือภัยพิบัติหรือประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ของตน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นในการดำเนิน มาตรการรับมือกับภัยพิบัติ ในกรณีที่ภัยพิบัตินั้นเกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

บทบัญญัติในมาตราที่ ๖๓ วรรคสอง จะใช้บังคับกับกรณีข้างต้น

บทบัญญัติวรรคหนึ่ง จะใช้บังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองแต่ละ หน่วยที่ได้รับคำสั่งให้ออกปฏิบัติการ เฉพาะในกรณีที่ไม่มีผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือผู้ ที่สามารถใช้อำนาจภายใต้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นได้ ในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่กองกำลัง ป้องกันตนเองในแต่ละหน่วยที่ได้รับคำสั่งมอบหมาย จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) โดยทันที เมื่อมีการใช้มาตรการข้างต้น

(ข้อกำหนดยกเว้นพิเศษในการจัดการซากสิ่งของที่ลอยบนพื้นน้ำเมื่อเกิดภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๖๖ ในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติ และมีการกำจัดซากสิ่งของที่ลอยบนพื้นผิวน้ำหรือจมน้ำ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ผู้กำกับการตำรวจท้องที่มีสิทธิในการเก็บรักษาสิ่งของเหล่านั้นไว้ โดยไม่นำความในบทบัญญัติในวรรคเดียวกันนี้มาบังคับใช้

(การร้องขอการสนับสนุนต่อผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ต่างพื้นที่)

มาตราที่ ๖๗ ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ จะมีสิทธิร้องขอการสนับสนุนต่อผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ต่างพื้นที่ โดยในกรณีนี้ หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการร้องขอการสนับสนุนเพื่อปฏิบัติการรับมือกับภัยพิบัติ จะปฏิเสธการสนับสนุนนั้นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

ผู้ที่ต้องดำเนินการสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น ให้ถือปฏิบัติการภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่เป็นผู้ร้องขอ

(การร้องขอการสนับสนุนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๖๘ (๑) ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ จะมีสิทธิร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุนหรือดำเนินมาตรการรับมือกับภัยพิบัติ ในกรณีนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ถูกร้องขอการสนับสนุนหรือดำเนินการข้างต้น จะปฏิเสธการสนับสนุนนั้นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

(การขอร้องขอให้มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติในเขตภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๖๘ (๒) ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ จะมีสิทธิร้องขอตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกองกำลังป้องกันตนเอง ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยในกรณีนี้ ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้น สามารถแจ้งความประสงค์ดังกล่าวและสภาพภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ของอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านนั้นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือผู้ที่มีอำนาจสั่งการนั้น

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หากไม่สามารถร้องขอตามข้างต้นได้ สามารถแจ้งเกี่ยวกับความต้องการและสภาพภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือผู้ที่มีอำนาจสั่งการ โดยในกรณีนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือผู้ที่มีอำนาจสั่งการ มีอำนาจในการส่งกองกำลังป้องกันตนเอง โดยไม่ต้องรอคำร้องขอตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกองกำลังป้องกันตนเอง มาตราที่ ๘ เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สิน หากพิจารณาจากสภาพการณ์แล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนและไม่สามารถรอการร้องขอจากบุคคลใดได้

ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องแจ้งการดำเนินการในวรรคสองต่อผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว

(ขั้นตอนการมอบอำนาจดำเนินการเป็นกรณีพิเศษในยามเกิดภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๖๙ อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ มีสิทธิมอบอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นบางส่วนที่มีอยู่ตามภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ของผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) และสามารถสั่งการให้ผู้ประกอบการท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ต่างพื้นที่หรือองค์กรบริหารอื่นกำกับดูแลและดำเนินการภารกิจนั้นได้

(มาตรการรับมือภัยพิบัติของจังหวัด)

มาตราที่ ๗๐ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ จะต้องดำเนินการรับมือภัยพิบัติตามภารกิจที่มีอยู่โดยเร็ว ตามที่กำหนดในแผนป้องกันภัยระดับท้องถิ่นหรือกฎหมายกำหนด โดยในกรณีนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้มาตรการฉุกเฉินเร่งด่วนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้นสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องแม่นยำและราบรื่น

คณะกรรมการและกรรมการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติในจังหวัด จะต้องดำเนินการรับมือตามภารกิจที่มีอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่กำหนดตามแผนป้องกันภัยพิบัติระดับท้องถิ่นหรือกฎหมายกำหนด

ในกรณีวาระหนึ่ง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการหรือเพื่อให้มาตรการฉุกเฉินเร่งด่วนที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถกระทำได้แม่นยำและราบรื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถร้องขอหรือขอร้องต่อหัวหน้าส่วนราชการตามที่กำหนดทั้งของรัฐและท้องถิ่นหรือจังหวัดนั้นหรือองค์กรบริหารอื่น องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดทั้งของรัฐและท้องถิ่นให้ดำเนินการมาตรการฉุกเฉินเร่งด่วน โดยในกรณีนี้ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและท้องถิ่น จะปฏิเสธการสนับสนุนนั้นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

(คำสั่งปฏิบัติการของผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๗๑ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติตามมาตรา ๕๐ วรคหนึ่งถึง ๙ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติในจังหวัด สามารถขอรับรายงานตามความจำเป็นจากผู้ที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บสิ่งของบรรเทาทุกข์หรือให้เข้าตรวจสอบพื้นที่ที่จัดเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้หรือสถานที่ที่มีสิ่งของเครื่องใช้ หรือบ้าน ที่ดิน โดยมีการออกคำสั่งให้ปฏิบัติการ ขอความร่วมมือ จัดเก็บรักษา กำกับดูแลหรือเวนคืนใช้ อาคาร ที่ดิน บ้านหรือสิ่งของบรรเทาทุกข์

ทั้งนี้ ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคข้างต้นนั้น สามารถให้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ดำเนินการส่วนหนึ่งนั้นได้

(ข้อสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๗๒ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการหรือเพื่อให้มาตรการฉุกเฉินเร่งด่วนที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถกระทำได้แม่นยำและราบรื่น มีอำนาจสั่งการรับมือภัยพิบัติ ตามความจำเป็นไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือมีคำสั่งให้สนับสนุนผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) อื่น

ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการหรือเพื่อให้มาตรการฉุกเฉินเร่งด่วนที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถกระทำได้แม่นยำและราบรื่น มีสิทธิที่จะร้องขอไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อดำเนินมาตรการฉุกเฉินเร่งด่วนหรือให้การสนับสนุนผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ของพื้นที่อื่น

ทั้งนี้ ในส่วนของการดำเนินการมาตรการรับมือภัยพิบัติ ผู้ที่จะต้องมาปฏิบัติการสนับสนุนตามการร้องขอหรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดในวรรคสอง จะต้องปฏิบัติการภายใต้การกำกับดูแลของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นซึ่งจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือต่อจากนี้

(การดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติแทนโดยผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๗๓ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อมีเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้นในการเขตจังหวัดนั้นและอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านไม่สามารถดำเนินการกิจส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเนื่องจากเหตุภัยพิบัตินั้น จะต้องดำเนินมาตรการรับมือกับภัยพิบัติที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นสมควรแก่เหตุจะต้องดำเนินการ แทนทั้งหมดหรือบางส่วน

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อเริ่มปฏิบัติภารกิจแทนดังกล่าวข้างต้นหรือเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

เรื่องสำคัญจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กำหนดขึ้นเป็นคำสั่งรัฐบาล

(การร้องขอการสนับสนุนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๗๔ (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุภัยพิบัติภายในจังหวัด สามารถร้องขอรับการสนับสนุนจากผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นได้ โดยในกรณีนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการร้องขอการสนับสนุนในการรับมือภัยพิบัติ จะปฏิเสธการสนับสนุนนั้นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

ผู้ที่จะต้องปฏิบัติการสนับสนุน ให้ปฏิบัติการนั้นตามคำสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ร้องขอการสนับสนุน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินมาตรการ โดยในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการความมั่นคงจังหวัดที่ร้องขอ เมื่อมีการปฏิบัติการ

(การร้องขอรับการสนับสนุนโดยผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๗๔ (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การสนับสนุนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติของอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านภายในจังหวัดของตนไม่สามารถดำเนินการได้ ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุภัยพิบัติภายในจังหวัด สามารถร้องขอการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ของอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นได้

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการร้องขอข้างต้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่จะให้การช่วยเหลือสนับสนุนตามคำร้องขอนั้น มีความจำเป็นเพื่อให้มาตรการรับมือที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นจะสามารถกระทำได้แม้ยาและราบริ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถร้องขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ประสพภัย ต่อผู้ปกครองท้องถิ่นอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านภายในจังหวัดนั้นได้

ทั้งนี้ ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือตามคำร้องขอของผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องปฏิบัติกรต่าง ๆ ตามคำสั่งการของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการร้องขอนั้น เมื่อมีการปฏิบัติกร

(การร้องขอการสนับสนุนช่วยเหลือโดยนายกรัฐมนตรื)

มาตราที่ ๗๔ (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติภายในเขตจังหวัดนั้น และการสนับสนุนช่วยเหลือในการรับมือภัยพิบัติตามคำร้องขอไม่สามารถกระทำได้อย่างราบรื่น สามารถร้องขอไปยังนายกรัฐมนตรืเพื่อให้ร้องขอความช่วยเหลือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ประสพภัยพิบัติหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นได้

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อให้มาตรการรับมือภัยพิบัติที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถกระทำได้แม้ยามและราตรี สามารถร้องขอให้ช่วยเหลือผู้ปกครองท้องถิ่นอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านที่เกิดภัยพิบัติหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดภัยพิบัตินั้น ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นนอกเขตจังหวัดที่ประสบภัยได้

นายกรัฐมนตรี ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อให้มาตรการรับมือภัยพิบัติที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถกระทำได้แม้ยามและราตรี ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ และไม่สามารถขอให้การร้องขอตามวรรคข้างต้นอันเนื่องมาจากความจำเป็นเร่งด่วนตามสภาพการเกิดภัยพิบัติ สามารถร้องขอให้มีการช่วยเหลือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่เกิดภัยพิบัติหรือจังหวัดที่เกิดภัยพิบัติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นได้ โดยในกรณีนี้ นายกรัฐมนตรีจะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดภัยพิบัตินั้นโดยเร็ว

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นนอกเขตจังหวัดที่เกิดภัยพิบัติ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่จะต้องให้การช่วยเหลือตามคำร้องขอของนายกรัฐมนตรี มีความจำเป็นเพื่อให้มาตรการรับมือภัยพิบัติที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถกระทำได้แม้ยามและราตรี สามารถร้องขอต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่อยู่ในจังหวัดของตนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่เกิดภัยพิบัตินั้น

ผู้ที่ปฏิบัติการช่วยเหลือตามคำร้องขอของนายกรัฐมนตรี จะต้องปฏิบัติการต่าง ๆ ตามคำสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการร้องขอนั้น เมื่อมีการปฏิบัติการ

(การร้องขอการสนับสนุนต่อหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๗๔ (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด นอกเหนือจากมาตราที่ ๗๐ วรรคสาม เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติ ในกรณีเกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ สามารถขอรับการดำเนินการดำเนินการรับมือภัยพิบัติหรือร้องขอการสนับสนุนไปยังหัวหน้าหน่วยงานราชการที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค โดยในกรณีนี้ หัวหน้าหน่วยงานราชการนั้นที่ได้รับการร้องขอข้างต้น จะปฏิเสธการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

(ขั้นตอนการมอบอำนาจดำเนินการเป็นกรณีพิเศษในยามเกิดภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๗๕ จังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการเร่งด่วนรับมือภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติในจังหวัดนั้น มีสิทธิมอบอำนาจแก่จังหวัดอื่นบางส่วนที่มีอยู่ตามภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด และสามารถสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นกำกับดูแลและดำเนินการภารกิจนั้นได้

(การควบคุมการจราจรในยามเกิดภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๗๖ (๑) คณะกรรมการความมั่นคงจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การรับมือภัยพิบัติสามารถดำเนินการได้อย่างแม่นยำและราบรื่น ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติภายในพื้นที่จังหวัดหรือจังหวัดที่ใกล้เคียง มีอำนาจสั่งจำกัดหรือปิดการจราจรบนเส้นทางรถยนต์ที่อยู่นอกเหนือจากเส้นทาง

(การอำนวยความสะดวกต่อการเส้นทางเดินรถฉุกเฉิน)

เมื่อมีการจำกัดหรือปิดการจราจรข้างต้น คณะกรรมการความมั่นคงจังหวัด จะต้องดำเนินการมาตรการเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับเส้นทางหรือเขตพื้นที่ที่มีการปิดการจราจรให้กับผู้ที่อยู่ในพื้นที่แต่ละจังหวัด

มาตราที่ ๗๖ (๒) เมื่อมีการปิดการจราจรในเส้นทาง ผู้ขับขี่รถยนต์ยานพาหนะที่ถูกสั่งปิดการจราจรที่อยู่ในเส้นทางถนนนั้น จะต้องเคลื่อนย้ายยานพาหนะไปยังสถานที่ที่อยู่นอกเส้นทาง โดยในกรณีนี้ หากประสบความลำบากในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะได้อย่างรวดเร็ว จะต้องจอดยานพาหนะนั้นด้วยวิธีการจอดตามแนวถนนซ้ายขวาเท่าที่จะกระทำได้ที่จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรของรถฉุกเฉิน

เมื่อมีการปิดการจราจรบนเส้นทาง ผู้ขับขี่รถยนต์ที่ถูกละเมิดการจราจรที่อยู่ในเส้นทางถนนนั้น จะต้องเคลื่อนย้ายยานพาหนะนั้นออกไปยังพื้นที่นอกเส้นทางนั้นโดยเร็ว โดยกรณีนี้ หากการเคลื่อนย้ายยานพาหนะนั้น ประสบความลำบากในการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว จะต้องจอดยานพาหนะนั้นด้วยวิธีการจอดตามแนวถนนซ้ายขวา เท่าที่จะกระทำได้ที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรของรถฉุกเฉิน

สำหรับการจอดยานพาหนะข้างต้นนั้น จะไม่นำบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการถนนและการจราจร หมวด ๓ ตอน ๙ มาตรา ๗๕ (๘) มาบังคับใช้

ผู้ขับขี่รถยนต์ที่อยู่ในพื้นที่ปิดการจราจร จะต้องจอดหรือเคลื่อนย้ายยานพาหนะของตนตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยไม่นำบทบัญญัติในวรรคข้างต้นมาบังคับใช้

สำหรับการจอดหรือเคลื่อนย้ายยานพาหนะข้างต้นนั้น จะไม่นำการจำกัดหรือปิดการจราจรตามมาตราที่ ๗๖ วรรคหนึ่งมาบังคับใช้

มาตราที่ ๗๖ (๓) เจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเสี่ยงที่จะเป็นอุปสรรคขัดขวางชัดเจนต่อการดำเนินมาตรการรับมือกับภัยพิบัติจากการที่มีรถยนต์หรือสิ่งของอื่นนอกเหนือจากรถยนต์กีดขวางการจราจรของรถฉุกเฉิน ในเส้นทางที่มีการห้ามสัญจร มีอำนาจสั่งให้ผู้ครอบครอง เจ้าของหรือผู้ดูแลรักษายานพาหนะหรือสิ่งของอื่นเคลื่อนย้ายยานพาหนะหรือสิ่งของอื่นออกไปยังนอกเส้นทางอื่นที่ใกล้เคียงหรือใช้มาตรการจำเป็นอื่นเพื่อรักษาสภาพการจราจรของรถฉุกเฉินได้อย่างสะดวกในเส้นทางดังกล่าว

ในกรณีข้างต้นนี้ เมื่อผู้ที่ถูกละเมิดให้ดำเนินมาตรการรับมือหรือเมื่อไม่สามารถมีคำสั่งให้ดำเนินมาตรการรับมือได้เนื่องจากไม่มีผู้รับคำสั่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถดำเนินมาตรการนั้นได้ด้วยตนเอง โดยในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการทำลายยานพาหนะหรือสิ่งของอื่นในการดำเนินมาตรการรับมือกับภัยพิบัติ เท่าที่จำเป็นโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้

ทั้งนี้ บทบัญญัติในวรรคสองข้างต้น ให้ใช้บังคับกับการดำเนินการกิจของเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองภายในหน่วยที่ได้รับคำสั่งให้ออกปฏิบัติการ โดยในกรณีนี้ ในส่วนที่กำหนดว่า “การสัญจรของรถฉุกเฉิน” ให้เปลี่ยนเป็น “รถฉุกเฉินในกองกำลังป้องกันตนเอง” และ “การจราจรที่สะดวกสำหรับรถฉุกเฉิน” ให้เปลี่ยนเป็น “การจราจรที่สะดวกสำหรับรถฉุกเฉินในกองกำลังป้องกันตนเอง”

สำหรับบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง เฉพาะในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่อยู่ในพื้นที่นั้น โดยในกรณีนี้ ในส่วนที่กำหนดว่า “การสัญจรของรถฉุกเฉิน” ให้เปลี่ยนเป็น “รถฉุกเฉินในการดับเพลิง” และ “การจราจรที่สะดวกสำหรับรถฉุกเฉิน” ให้เปลี่ยนเป็น “การจราจรที่สะดวกสำหรับรถฉุกเฉินในการดับเพลิง”

อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดและมาตรการที่ดำเนินการตามคำสั่งในวรรคหนึ่งนั้น จะไม่มีการนำบทบัญญัติการห้ามสัญจรตามมาตราที่ ๖๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ก่อนหน้าวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่

เจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองหรือเจ้าหน้าที่ดับเพลิง เมื่อมีการออกคำสั่งหรือใช้มาตรการตามกฎหมายกำหนดจะต้องแจ้งผู้กำกับตำรวจท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลสถานที่ที่มีการออกคำสั่งใช้มาตรการนั้นให้ทราบโดยทันที

มาตราที่ ๗๖ (๔) คณะกรรมการความมั่นคงจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อดำเนินการปิดการจราจร จะมีอำนาจในการร้องขอให้ผู้กำกับดูแลถนนกำหนดหรือออกคำสั่งดำเนินมาตรการตามกฎหมายในเส้นทางที่จะปิดการจราจรนั้นได้

ทั้งนี้ คำว่า “ผู้กำกับดูแลถนน” ในวรรคข้างต้น จะหมายถึงหน่วยงานที่ดูแลถนน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างเศรษฐกิจและคมนาคม ในส่วนของถนนหลวง ทางหลวงพิเศษ ส่วนถนนอื่นจะหมายถึงหน่วยงานที่ดูแลถนนนั้น ส่วนหน่วยงานผู้ดูแลท่าเรือจะหมายถึงหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนดและกำหนดเฉพาะผู้ที่ดูแลถนนหรือที่เสมือนว่าเป็นถนน ส่วนหน่วยงานผู้จัดการท่าเรือประมงจะหมายถึงองค์กรส่วนท้องถิ่นและกำหนดเฉพาะผู้ที่ดูแลถนน

ในส่วนของการใช้บังคับกฎหมายฉบับนี้ ในการร้องขอตามกฎหมายในช่วงเส้นทางของทางพิเศษที่ดูแลโดยบริษัท (มีหน้าที่รับผิดชอบในการบำรุงรักษา ซ่อมแซม และฟื้นฟูความเสียหายตามบทบัญญัติที่กำหนด) จะให้เปลี่ยนคำว่า “ผู้กำกับดูแลถนน” เป็น “องค์การทางพิเศษและชำระหนี้สินแห่งประเทศไทย” เป็นต้น

ในส่วนของการใช้บังคับกฎหมายฉบับนี้ ในการร้องขอตามกฎหมายในช่วงเส้นทางของทางพิเศษที่ดูแลโดยบริษัท (ซึ่งหมายถึงบริษัทการทางท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบำรุงรักษา ซ่อมแซม และฟื้นฟูความเสียหายตามบทบัญญัติที่กำหนด) จะให้เปลี่ยนคำว่า “ผู้กำกับดูแลถนน” เป็น “การทางท้องถิ่น” ในวรรคอื่นของกฎหมาย เป็นต้น (หมายเหตุ แปลโดยสรุปเนื่องจากมีชื่อกฎหมายอื่นที่ไม่มีนัยสำคัญ)

มาตราที่ ๗๖ (๕) คณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นมีความจำเป็นเพื่อที่จะให้การรับมือภัยพิบัติสามารถกระทำได้อย่างแม่นยำและราบรื่น จะมีอำนาจสั่งการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปิดการจราจรไปยังคณะกรรมการความมั่นคงจังหวัดตามที่กำหนดในคำสั่งรัฐบาล

(การเคลื่อนย้ายยานพาหนะในยามเกิดภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๗๖ (๖) ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติในจังหวัดที่ถนนอยู่ในความรับผิดชอบหรือเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดที่อยู่ติดกันหรือใกล้เคียง และมีการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุการณ์จราจรหยุดชะงักหรือชะลอถนน และมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุปสรรคอย่างเห็นได้ชัดต่อการปฏิบัติรับมือภัยพิบัติ อันเนื่องมาจากมียานพาหนะหรือสิ่งของกีดขวางเส้นทางจราจรของรถฉุกเฉิน รวมทั้งเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนในการรักษาสภาพเส้นทางจราจรให้กับรถฉุกเฉินนั้น ผู้กำกับดูแลถนนตามข้างต้นมีอำนาจกำหนดเส้นทางจราจรและสั่งการผู้ครอบครอง เจ้าของหรือผู้ดูแลยานพาหนะหรือสิ่งของเหล่านั้นให้ดำเนินการเคลื่อนย้ายยานพาหนะหรือสิ่งของดังกล่าวออกไปยังพื้นที่นอกเส้นทางใกล้เคียง หรือให้ดำเนินการมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้สามารถรักษาจราจรในเส้นทางที่กำหนดได้

ทั้งนี้ ผู้กำกับดูแลถนน เมื่อมีการกำหนดเส้นทางตามกฎหมายกำหนดแล้ว ต้องดำเนินการที่สร้างการรับรู้ให้กับผู้ที่อยู่อาศัยภายในเส้นทางที่กำหนดนั้นโดยเร็ว

สำหรับกรณีต่อไปนี้ ผู้กำกับดูแลถนนมีอำนาจในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ด้วยตนเอง โดยกรณีนี้ ผู้กำกับดูแลถนน มีอำนาจทำลายยานพาหนะหรือสิ่งของตามมาตรการได้ เท่าที่จำเป็นโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อดำเนินการรับมือภัยพิบัตินั้น

๑. กรณีที่ผู้ถูกสั่งการให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ไม่พิจารณาดำเนินการนั้น
๒. กรณีผู้กำกับดูแลถนน ไม่สามารถออกคำสั่งให้ดำเนินการมาตรการในเดียวกัน เนื่องจากไม่มีผู้รับคำสั่ง
๓. กรณีผู้กำกับดูแลถนน พิจารณาไม่สั่งการ เนื่องจากเห็นว่าไม่สามารถขอให้ผู้ครอบครองยานพาหนะดำเนินการมาตรการได้เนื่องจากสภาพถนนหรืออื่น ๆ

ทั้งนี้ ผู้กำกับดูแลถนน เมื่อมีความจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เพื่อดำเนินมาตรการตามที่กำหนด จะมีอำนาจในการใช้พื้นที่ของบุคคลอื่นได้ชั่วคราว หรือจัดการต้นไม้หรือสิ่งกีดขวางอื่นได้

องค์การทางพิเศษและชำระหนี้สินแห่งประเทศไทย ต้องดำเนินการกิจ แทนผู้กำกับดูแลทางพิเศษที่ดูแลโดยบริษัทเอกชน

ทั้งนี้ องค์การฯ ในกรณีที่ดำเนินการกิจนั้นแทนผู้กำกับดูแลทางพิเศษที่ดูแลโดยบริษัทเอกชน จะต้องแจ้งบริษัทนั้นให้ทราบโดยเร็ว

องค์การฯ จะต้องกำหนดวิธีการรับภาระค่าใช้จ่ายจำเป็นหรือรายละเอียดภารกิจที่จะรับดำเนินการ โดยจะต้องประชุมร่วมกับบริษัทนั้นก่อนล่วงหน้า เพื่อที่จะให้ยังความสามารถในการดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เมื่อจะต้องดำเนินการแทนข้างต้น

การทางท้องถิ่น จะต้องดำเนินการกิจแทนผู้กำกับดูแลทางพิเศษที่ดูแลโดยบริษัทเอกชน

อำนาจหน้าที่องค์การฯ ที่จะดำเนินการแทนข้างต้นตามวรรคห้า สามารถดำเนินการได้เท่าที่ถึงวันครบกำหนดเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนนที่มีการประกาศตามพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการพิเศษเกี่ยวกับจัดการดูแลถนนอีกฉบับหนึ่ง ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ที่ทางท้องถิ่นจะดำเนินการแทนนั้นให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน

มาตราที่ ๗๖ (๗) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับถนนหลวง ทางหลวงจังหวัด ทางหลวงท้องถิ่นนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งการหรือมีข้อกำหนดไปยังผู้กำกับดูแลถนนแต่ละประเภทตามที่กำหนดในกฎหมาย หรือสั่งการให้ดำเนินมาตรการตามที่คำสั่งรัฐบาลกำหนด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อให้การรับมือภัยพิบัติสามารถดำเนินการได้อย่างแม่นยำและราบรื่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างเศรษฐกิจและคมนาคม มีอำนาจสั่งให้ดำเนินมาตรการตามที่กฎหมายกำหนดต่อผู้กำกับดูแลจัดการท่าเรือตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งรัฐบาล เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อให้สามารถรักษาสภาพเส้นทางสำหรับรถฉุกเฉินให้คงอยู่และทำให้การรับมือพิบัตินั้นสามารถดำเนินการได้อย่างแม่นยำและราบรื่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง มีอำนาจสั่งให้ดำเนินมาตรการตามที่กฎหมายกำหนดต่อผู้กำกับดูแลจัดการท่าเรือประมงตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งรัฐบาล เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อให้สามารถรักษาสภาพเส้นทางสำหรับรถฉุกเฉินให้คงอยู่และทำให้การรับมือพิบัตินั้นสามารถดำเนินการได้อย่างแม่นยำและราบรื่น

มาตราที่ ๗๖ (๘) อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดินฯ ตามที่กำหนดในวรรคข้างต้น และอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดินฯ ซึ่งเป็นผู้ดูแลถนน สามารถมอบหมายให้กับผู้อำนวยการกองการบำรุงทางท้องถิ่นหรือเขตฮอกไกโดได้ทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตราที่ ๗๗ หัวหน้าหน่วยราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค เมื่อเกิดหรือมีความเสี่ยงจะเกิดภัยพิบัติ ต้องดำเนินมาตรการรับมือตามอำนาจหน้าที่โดยเร็ว พร้อมออกมาตรการจำเป็นอื่นเพื่อให้การรับมือภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดหรืออำเภอ ตำบลและหมู่บ้านนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างแม่นยำและราบรื่น

ทั้งนี้ กรณีข้างต้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อดำเนินการดังกล่าว หัวหน้าหน่วยราชการนั้นมีอำนาจร้องขอหรือสั่งการให้ดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) องค์การบริหารสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค

(การเวนคืนโดยหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนด)

มาตราที่ ๗๘ ในกรณีเกิดภัยพิบัติและพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติตามที่กำหนดไว้ หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค มีอำนาจในสั่งการไปยังผู้ประกอบการผลิตคังคัง จำหน่าย แจกจ่ายหรือเก็บรักษาสิ่งของบรรเทาทุกข์ในการรับมือภัยพิบัติตามแผนป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ ให้ดำเนินจัดเก็บรักษาหรือเวนคืนหรือใช้สิ่งของที่มีความจำเป็นในการรับมือภัยพิบัติเหล่านั้นได้

หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค มีอำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบพื้นที่ที่มีสิ่งของบรรเทาทุกข์นั้นอยู่หรือพื้นที่/สถานที่จัดเก็บรักษาสิ่งของบรรเทาทุกข์นั้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อสั่งการให้เก็บรักษาหรือให้นำสิ่งของเหล่านั้นมาใช้

หัวหน้าหน่วยงานราชการข้างต้น มีอำนาจสั่งการให้ขอรายงานจากผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เก็บรักษาสิ่งของบรรเทาทุกข์ตามวรรคข้างต้น หรือสั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบพื้นที่ที่มีสิ่งของบรรเทาทุกข์นั้นอยู่หรือพื้นที่/สถานที่จัดเก็บรักษาสิ่งของบรรเทาทุกข์นั้น

มาตราที่ ๗๘ (๒) หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค จะต้องดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติแทนบางส่วนหรือทั้งหมดในส่วนที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องเป็น

ผู้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด ในกรณีที่จังหวัดที่ปกครองท้องถิ่นนั้นไม่สามารถดำเนินการได้บางส่วนหรือทั้งหมด เนื่องมาจากการเกิดภัยพิบัติ

หัวหน้าหน่วยงานราชการฯ เมื่อเริ่มหรือเสร็จสิ้นการปฏิบัติการแทนข้างต้นแล้ว จะต้องประกาศให้ทราบ โดยทั่วกัน

ทั้งนี้ การดำเนินการอื่นที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการแทนข้างต้นของหัวหน้าหน่วยงานฯ ให้กำหนดตาม คำสั่งรัฐบาล

(อำนาจการให้สิทธิการใช้โครงข่ายสื่อสารก่อนบุคคลอื่น)

มาตราที่ ๗๙ เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนเป็นกรณีพิเศษสำหรับการสื่อสารที่จำเป็นต่อการรับมือภัยพิบัติ ในยามเกิดภัยพิบัติ หัวหน้าหน่วยงานราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีสิทธิใช้โครงข่ายโทรคมนาคมที่ผู้ให้บริการให้ใช้ก่อนบุคคลอื่น หรือใช้โครงข่ายแบบไร้สายหรือแบบมีสาย ที่มีผู้ติดตั้งไว้ตามกฎหมายกำหนด

มาตราที่ ๘๐ องค์กรบริการสาธารณะตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค จะต้องสร้างมาตรการจำเป็น เพื่อให้การดำเนินการรับมือภัยพิบัติของตนเองที่กำหนดไว้ตามแผนป้องกันภัยพิบัติสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งเพื่อให้การดำเนินการรับมือภัยพิบัติของหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้น สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องแม่นยำและราบรื่น เมื่อเกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ

ทั้งนี้ องค์กรบริการสาธารณะนั้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเป็นพิเศษเพื่อดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติภายใต้อำนาจหน้าที่ของตน มีสิทธิที่จะร้องขอการสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อให้สามารถรักษาแรงงาน ศูนย์/อาคาร อุปกรณ์ หรือสิ่งของบรรเทาทุกข์ ไปยังหัวหน้าหน่วยงานราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) โดยในกรณีดังนี้ ผู้ที่ถูกร้องขอข้างต้น จะปฏิเสธโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรไม่ได้

(การออกหนังสือคำสั่งทางราชการ)

มาตราที่ ๘๑ ในการจัดการตามที่กำหนดในกฎหมาย หัวหน้าหน่วยงานราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องออกหนังสือคำสั่งทางราชการของตนเอง

ทั้งนี้ ในหนังสือคำสั่งดังกล่าว จะต้องปรากฏรายการดังต่อไปนี้

๑. ชื่อและที่อยู่ของผู้รับการออกหนังสือคำสั่งทางราชการ (กรณีของนิติบุคคล ให้ระบุชื่อเรียกและที่ตั้งหลัก)
๒. บทบัญญัติตามกฎหมายที่ให้อ้างอิงดำเนินการหรือการจัดการ
๓. หน้าที่ที่พึงกระทำตามคำสั่งดำเนินการ สถานที่และระยะเวลา ในกรณีคำสั่งจัดเก็บรักษาของสิ่งของบรรเทาทุกข์ให้ระบุชนิด จำนวน สถานที่เก็บรักษาและระยะเวลา การดูแลรักษาสถานที่ ในกรณีของการใช้หรือเวนคืนหรือนำเอามาใช้งาน ให้ระบุวันสิ้นสุดหรือระยะเวลาการจัดการและสถานที่ตั้งของอาคารที่จะใช้งานหรือเวนคืนนำเอามาใช้งานและการดูแลรักษา

นอกเหนือจากรายการข้างต้น ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล ในรายการที่มีความจำเป็นต่อรูปแบบหนังสือหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือราชการ

(การชดเชยความเสียหาย)

มาตราที่ ๘๒ รัฐหรือองค์กรปกครองส่วน (รวมถึงหน่วยงานดูแลท่าเรือ) จะต้องชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นปกติจากการจัดการตามกฎหมายต่าง ๆ

องค์กรหรือการทางท้องถิ่น จะต้องดำเนินการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นปกติจากการจัดการตามกฎหมายต่าง ๆ

จังหวัด จะต้องชดเชยค่าใช้จ่ายจริงตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดต่อผู้ปฏิบัติการที่รับมือกับภัยพิบัติตามคำสั่งรัฐบาล

(การเข้าพื้นที่)

มาตราที่ ๘๓ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการเข้าพื้นที่ เจ้าหน้าที่คนดังกล่าวจะต้องแจ้งต่อผู้ดูแลสถานที่นั้นให้ทราบก่อนล่วงหน้า

ทั้งนี้ ในกรณีข้างต้น เจ้าหน้าที่ที่จะเข้าพื้นที่ เมื่อถือเอกสารแสดงตน และมีการร้องขอจากผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องแสดงเอกสารแสดงนั้นเสมอ

(การชดเชยความเสียหายให้กับผู้ที่ปฏิบัติการรับมือกับภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๘๔ ในกรณีที่ให้ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าหน้าที่ความมั่นคงทางทะเลหรือเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองในแต่ละหน่วยที่ได้รับคำสั่งให้ออกปฏิบัติการปฏิบัติการกิจช่วยเหลือผู้ที่อยู่พื้นที่ที่จำเป็นต้องใช้มาตรการจัดการรับมือภัยพิบัติหรือช่วยเหลือประชาชนผู้อยู่อาศัยภายในท้องถิ่นนั้น ตามที่กฎหมายกำหนด และมีเหตุทำให้ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วยหรืออยู่ในสภาวะทุพพลภาพ ท้องถิ่นนั้น จะต้องจ่ายเงินชดเชยความเสียหายที่ผู้นั้นหรือครอบครัวหรือผู้อยู่ในการอุปการะได้รับจากเหตุข้างต้น ตามที่กำหนดในบทบัญญัติและตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายคำสั่งรัฐบาล

ทั้งนี้ จังหวัด จะต้องจ่ายเงินชดเชยความเสียหายที่ผู้นั้นหรือครอบครัวหรือผู้อยู่ในการอุปการะได้รับจากเหตุข้างต้น ตามที่กำหนดในบทบัญญัติและตามหลักเกณฑ์ที่คำสั่งรัฐบาลกำหนด ในกรณีที่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วย หรืออยู่ในสภาวะทุพพลภาพ

(การยกเว้นการจัดเก็บเงินต่าง ๆ แก่ผู้ประสบภัย)

มาตราที่ ๘๕ รัฐมีอำนาจลด ยกเว้น หรือชะลอการจัดเก็บ หรือใช้มาตรการจำเป็นอื่นเกี่ยวกับภาษี หรือการจัดเก็บเงินอื่นของรัฐของผู้ประสบภัย ได้ตามกฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจลด ยกเว้น หรือชะลอการจัดเก็บ หรือใช้มาตรการจำเป็นอื่นเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถิ่น หรือการจัดเก็บเงินอื่นของรัฐของผู้ประสบภัย ได้ตามกฎหมายกำหนด

มาตราที่ ๘๖ (๑) รัฐมีอำนาจงดเว้นหรือลดราคาค่าใช้หรือเช่าให้ต่ำกว่าราคาตลาด ได้ตามคำสั่งรัฐบาลกำหนด เมื่อให้มีการเช่าหรือใช้ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่รัฐครอบครองอยู่ ในกรณีที่เห็นว่ามีควมจำเป็นเพื่อปฏิบัติการรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจงดเว้นหรือลดราคาค่าใช้หรือเช่าให้ต่ำกว่าราคาตลาด ได้ตามกฎหมายกำหนด เมื่อให้มีการเช่าหรือใช้ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่องค์กรนั้นครอบครองอยู่ ในกรณีที่เห็นว่ามีควมจำเป็นเพื่อปฏิบัติการรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

(ข้อกำหนดยกเว้นพิเศษเกี่ยวกับสถานที่หลบภัย)

มาตราที่ ๘๖ (๒) ในกรณีที่เกิดพิบัติภัยฉุกเฉินที่ผิดปกติรุนแรงชัดเจน และปรากฏสิ่งแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะให้จัดเป็นที่อยู่ให้แก่ผู้ประสบภัยได้โดยทันที แต่สถานที่หลบภัยหรือบ้านพักชั่วคราวฉุกเฉิน (ศูนย์หลบภัย) มีไม่เพียงพอ จะต้องกำหนดภัยพิบัตินั้นให้เป็นตามคำสั่งรัฐบาล

เมื่อมีการกำหนดข้างต้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่หลบภัยที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นภายในพื้นที่และระยะเวลาตามคำสั่งรัฐบาล จะไม่นำบทบัญญัติในกฎหมายป้องกันอัคคีภัย มาตราที่ ๑๖ มาใช้บังคับ

นอกเหนือจากวรรคก่อนหน้า หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องยึดให้เป็นไปตามกฎหมายป้องกันอัคคีภัย และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้งหรือรักษาอาคาร/ศูนย์สำคัญด้านดับเพลิงและน้ำดับเพลิง การจัดเตรียมสำหรับการป้องกันอัคคีภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่หลบภัย และต้องป้องกันภัยพิบัติภัยภายในสถานที่หลบภัยและต้องสร้างมาตรการจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม

(ข้อกำหนดยกเว้นพิเศษเกี่ยวกับอาคาร/ศูนย์การแพทย์ชั่วคราว)

มาตราที่ ๘๖ (๓) ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินที่ผิดปกติรุนแรงชัดเจน และปรากฏสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะให้การรักษายาบาลแก่ผู้ประสบภัยได้โดยทันที แต่อาคาร/ศูนย์การแพทย์ชั่วคราว มีไม่เพียงพอจะต้องกำหนดภัยพิบัตินั้นให้เป็นตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

เมื่อมีการกำหนดข้างต้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคาร/ศูนย์การแพทย์ชั่วคราวที่หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นภายในพื้นที่และระยะเวลาตามคำสั่งรัฐบาล จะไม่นำบทบัญญัติในกฎหมายการแพทย์ หมวดที่ ๔ มาใช้บังคับ

บทบัญญัติในมาตราข้างต้นวรรคสองและสาม เมื่อมีการกำหนดให้เป็นภัยพิบัติในวรรคหนึ่งให้นำมาบังคับใช้กับอาคาร/ศูนย์การแพทย์ชั่วคราว

(ข้อกำหนดยกเว้นพิเศษเกี่ยวกับการฝึกศพและการฌาปนกิจ)

มาตราที่ ๘๖ (๔) ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินร้ายแรงและไม่ปกติ และปรากฏสิ่งซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่ามี ความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันการเกิดหายนะด้านระบบสาธารณสุข เนื่องจากประสบความยากลำบากในการฝึกศพหรือการฌาปนกิจได้ตามปกติจากเหตุภัยพิบัติที่เกิดขึ้นนั้น จะต้องกำหนดภัยพิบัตินั้นให้เป็นตามคำสั่งรัฐบาล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการ เมื่อมีการกำหนดข้างต้น มีอำนาจออกข้อกำหนดยกเว้นพิเศษเกี่ยวกับขั้นตอนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศพ การฝึกศพ โดยจำกัดช่วงระยะเวลาที่กำหนดโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขฯ ตามคำสั่งรัฐบาล

(ข้อกำหนดยกเว้นพิเศษเกี่ยวกับการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล)

มาตราที่ ๘๖ (๕) ในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติร้ายแรงและผิดปกติ และพิจารณาแล้วเห็นว่า การป้องกันมิให้สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตแย่งอันเนื่องมาจากภัยพิบัตินั้นมีความจำเป็น จะต้องกำหนดภัยพิบัตินั้นให้เป็นตามคำสั่งรัฐบาล

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม เมื่อมีการกำหนดข้างต้น จะต้องกำหนดแนวทางจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่เกิดจากภัยพิบัติตามที่กำหนดข้างต้น โดยยึดแนวทางแม่บทในกฎหมายจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลจากภัยพิบัติตามที่กำหนดสามารถดำเนินการได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว

สำหรับแนวทางการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล จะต้องกำหนดดังต่อไปนี้

๑. แนวทางพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลจากภัยพิบัติ
๒. การแบ่งภาระหน้าที่ที่มีความเหมาะสมและการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล
๓. ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นต่อการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลจากภัยพิบัติได้อย่างสะดวก ราบรื่นและรวดเร็ว

นอกเหนือจากรายการข้างต้นในข้อ ๒

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม มีอำนาจกำหนดพื้นที่ที่ต้องการจัดขยะโดยจำกัดช่วงระยะเวลาที่ให้เป็น “พื้นที่จัดการขยะและสิ่งปฏิกูลพิเศษ” เมื่อมีการกำหนดภัยพิบัตินั้นตามวรรคหนึ่ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีมอบหมายให้บุคคลนอกเหนือจาก ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ดำเนินการเก็บ ขนย้ายหรือจัดการทำลายขยะหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บ ขนย้ายและจัดการทำลายขยะภายในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น โดยในกรณีนี้ ให้ถือว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเหล่านี้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล

ทั้งนี้ ผู้ประกอบกิจการเก็บ ขนย้าย หรือจัดการทำลายขยะ ที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิเศษข้างต้น มีสิทธิดำเนินการดังกล่าวได้ในลักษณะประกอบกิจการ โดยไม่ต้องรับอนุญาต โดยไม่ต้องนำความในบทบัญญัติในกฎหมายการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลมาใช้บังคับ

กรณีดังกล่าวข้างต้น หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพบว่าการดำเนินการเก็บ ขนย้ายหรือจัดการทำลายขยะของผู้ประกอบกิจการนั้นไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์พิเศษที่กำหนด มีอำนาจสั่งการให้บุคคลนั้นดำเนินการปรับเปลี่ยนวิธีการหรือดำเนินการมาตรการอื่นที่จำเป็น ภายในระยะเวลาที่กำหนด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม เมื่อมีการกำหนดหลักเกณฑ์จัดการขยะและสิ่งปฏิกูลพิเศษหรือมีการกำหนดพื้นที่จัดการขยะพิเศษ จะต้องประกาศนั้นให้ทราบโดยทั่วกัน

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ภายในพื้นที่พิเศษ และพิจารณาตามรายการข้างล่างนี้แล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลจากภัยพิบัติได้อย่างสะดวก รวดเร็วและราบรื่น จะมีอำนาจดำเนินการเก็บ ขนย้าย และจัดการทำลายขยะของท้องถิ่นนั้นแทนได้ด้วยตนเอง โดยยึดแนวทางการจัดการที่กำหนดภายในขอบเขตที่ไม่มีอุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่นั้น

๑. ระบบการดำเนินการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลจากภัยพิบัติตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะมนตรีในเขตท้องถิ่นนั้น
๒. ความจำเป็นในการใช้ความรู้เฉพาะทางและเทคโนโลยีในการจัดการขยะนั้น
๓. ความสำคัญจำเป็นในการจัดการขยะนั้นในวงกว้าง

บทบัญญัติในวรรคหกและเจ็ด จะใช้บังคับในกรณีรัฐมนตรีฯ ซึ่งจะต้องดำเนินการเก็บ ขนย้ายหรือจัดการทำลายขยะ มีการมอบหมายบุคคลอื่นให้ดำเนินการตามวรรคข้างต้น โดยจะต้องปรับเปลี่ยนคำให้เหมาะสมในบทบัญญัตินั้น

สำหรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการ จะไม่นำความในบทบัญญัติในกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลมาใช้บังคับ

ค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดำเนินการ จะตกอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐ โดยในกรณีนี้ ท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหลังจากหักลดจำนวนลงตามสัดส่วนที่รัฐแบ่งการช่วยเหลือรับผิดชอบ เมื่อดำเนินการเก็บ ขนย้ายและจัดการทำลายด้วยตนเอง

ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายที่ท้องถิ่นนั้นต้องรับผิดชอบ รัฐจะต้องกำหนดเป็นมาตรการทางการเงินการคลังที่จำเป็น

ตอนที่ ๕ การคุ้มครองผู้ประสบภัย

ส่วนที่ ๑ การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต

(การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมในสถานที่หลบภัย)

มาตราที่ ๘๖ (๖) ผู้ที่รับผิดชอบด้านการรับมือกับภัยพิบัติ เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติ จะต้องจัดหาสถานที่หลบภัยตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันภัยพิบัติโดยทันที เมื่อเกิดภัยพิบัติ พร้อมใช้ความพยายามอย่างเต็มที่กำลังในการรักษาสภาพความเป็นอยู่และความปลอดภัยที่จำเป็นภายในสถานที่หลบภัยนั้น การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข

แจกจ่ายอาหาร เครื่องนุ่งห่มและเวชภัณฑ์และสิ่งของบรรเทาทุกข์ในการดำรงชีวิตอื่นภายในสถานที่หลบภัยนั้น รวมทั้งการดำเนินมาตรการอื่นใดที่มีความจำเป็นต่อการจัดระเบียบสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของผู้ประสบภัยที่พักพิงอยู่ในสถานหลบภัยนั้น

(การคำนึงถึงผู้ประสบภัยอื่นที่พักอาศัยอยู่นอกสถานที่หลบภัย)

มาตราที่ ๘๖ (๗) ผู้รับผิดชอบดำเนินการรับมือภัยพิบัติ จะต้องแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ต่อการดำรงชีวิต การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ข้อมูลจำเป็นหรือดำเนินมาตรการจำเป็นต่อการจัดระเบียบสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถเข้ามาพักพิงอาศัยอยู่ในสถานที่หลบภัยเช่นเดียวกัน เนื่องจากเหตุผลบางประการที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยง

ส่วนที่ ๒ การพักพิงอาศัยหลบภัยชั่วคราวเป็นวงกว้างข้ามเขตพื้นที่

(การขอความร่วมมือในการพักพิงอาศัยหลบภัยชั่วคราวเป็นวงกว้างข้ามเขตพื้นที่)

มาตราที่ ๘๖ (๘) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติในพื้นที่ของตน และประสบความยากลำบากในการรักษาชีวิตหรือร่างกายของประชาชนผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติหรือไม่สามารถรักษาที่อยู่อาศัยได้ และเห็นว่ามีความจำเป็นในการให้ประชาชนผู้ประสบภัยนั้นพักพิงหลบภัยชั่วคราวภายในพื้นที่ท้องถิ่น (อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน) อื่น ในจังหวัดเดียวกัน จะสามารถร้องขอความร่วมมือไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นได้ เพื่อให้รับประชาชนผู้ประสบภัยเข้าไปยังพื้นที่

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่นนั้น เมื่อจะร้องขอข้างต้น จะต้องรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของตนเพื่อให้ทราบล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม หากไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ ให้รายงานโดยทันทีหลังจากเริ่มประชุมหารือหรือร้องขอนั้นแล้ว ถือว่าเป็นการเพียงพอ

ในกรณีของวาระข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น ที่ได้รับการร้องขอ จะต้องรับประชาชนผู้ประสบภัยนั้นเข้ามาในพื้นที่ ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรที่ไม่สามารถรับประชาชนกลุ่มดังกล่าวได้ โดยในกรณีนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ถูกร้องขอจะต้องจัดหาสถานที่หลบภัยให้กับประชาชนที่รับเข้ามา เพื่อใช้เป็นสถานที่พักพิงหลบภัยชั่วคราวข้ามเขตพื้นที่

ทั้งนี้ ในกรณีตามวาระหนึ่ง หัวหน้าปกครองฯ ผู้ถูกร้อง จะต้องกำหนดสถานที่พักพิงที่เหมาะสมในการรับประชาชนผู้ประสบภัยในพื้นที่ของตน และต้องแจ้งรายละเอียดต่อผู้ดูแลสถานที่หลบภัยนั้นหรือบุคคลอื่นตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีให้ทราบโดยทันที

ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ถูกร้องขอ เมื่อมีการกำหนดข้างต้นแล้ว จะต้องแจ้งไปยังผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ร้องขอโดยเร็ว

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ร้องขอ เมื่อได้รับการแจ้งข้างต้นแล้ว จะต้องประกาศและแจ้งต่อบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว

กรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ร้องขอ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการพักพิงหลบภัยชั่วคราวข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ถูกร้องขอและบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี และประกาศ พร้อมทั้งแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ร้องขอ เมื่อได้รับการแจ้งข้างต้น จะต้องแจ้งต่อบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

(การขอความร่วมมือในการพักพิงอาศัยหลบภัยชั่วคราวเป็นวงกว้างข้ามเขตพื้นที่จังหวัด)

มาตราที่ ๘๖ (๙) ในกรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อมีการประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดและพิจารณาแล้วเห็นว่า ประชาชนผู้ประสบภัยมีความจำเป็นจะต้องมีการพักพิงหลบ

ภัยเป็นวงกว้างข้ามพื่นที่นอกจังหวัด จะสามารถร้องขอไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้มีการประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นในการรับประชาชนผู้ประสบภัยเข้าไปยังพื้นที่

เมื่อมีการร้องขอข้างต้น ผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นเกี่ยวกับการรับประชาชนผู้ประสบภัยเข้าไปยังพื้นที่

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อจะมีการประชุมข้างต้น จะต้องรายงานต่อนายกรัฐมนตรีล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม เมื่อมีความยากลำบากในการรายงานดังกล่าว ให้รายงานโดยทันทีหลังจากเริ่มประชุมหารือร้องขอนั้นแล้ว ถือว่าเป็นการเพียงพอ

ในกรณีวรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการร้องขอ จะต้องประชุมหารือร่วมกับผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่เกี่ยวข้องในการรับประชาชนผู้ประสบภัยเข้าไปยังพื้นที่ของตน

ในกรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นอกเขตจังหวัดที่ได้รับการร้องขอข้างต้น จะต้องรับประชาชนผู้ประสบภัยเข้ามายังพื้นที่ ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรที่ไม่สามารถรับประชาชนกลุ่มดังกล่าวได้ โดยในกรณีนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น นอกเขตจังหวัดผู้ถูกร้องขอจะต้องจัดหาสถานที่หลบภัยให้กับประชาชนที่รับเข้ามา เพื่อใช้เป็นสถานที่พักพิงหลบภัยชั่วคราวข้ามเขตพื้นที่

ทั้งนี้ ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้ปกครองท้องถิ่น นอกเขตจังหวัดผู้ถูกร้อง จะต้องกำหนดสถานที่พักพิงที่เหมาะสมในการรับประชาชนผู้ประสบภัยในพื้นที่ของตน และต้องแจ้งรายละเอียดต่อผู้ดูแลสถานที่หลบภัยนั้นหรือบุคคลอื่นตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีให้ทราบโดยทันที

ผู้ปกครองท้องถิ่น นอกเขตจังหวัดผู้ถูกร้องขอ เมื่อมีการกำหนดข้างต้นแล้ว จะต้องแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ถูกร้องขอโดยเร็ว

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ถูกร้องขอ เมื่อได้รับการแจ้งข้างต้นแล้ว จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ร้องขอ ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ร้องขอ เมื่อได้รับการแจ้งข้างต้นแล้ว จะต้องแจ้งผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอ พร้อมรายงานต่อนายกรัฐมนตรี

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ร้องขอ เมื่อได้รับการแจ้งข้างต้นแล้ว จะต้องประกาศและแจ้งต่อบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

กรณีข้างต้น ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ร้องขอ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการพักพิงหลบภัยชั่วคราวข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของตนโดยเร็ว พร้อมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน พร้อมแจ้งบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดของผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อได้รับแจ้งข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ถูกร้องโดยเร็ว พร้อมรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบ

ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ถูกร้อง เมื่อได้รับแจ้งข้างต้น จะต้องแจ้งต่อผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ผู้ถูกร้องขอ พร้อมรายงานต่อนายกรัฐมนตรีให้ทราบ

ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้ถูกร้องขอ เมื่อได้รับแจ้งข้างต้น จะต้องแจ้งต่อบุคคลตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

(การดำเนินการร้องขอพักพิงหลบภัยเป็นวงกว้างข้ามเขตพื้นที่แทนโดยผู้ว่าราชการจังหวัด)

มาตราที่ ๘๖ (๑๐) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อมีเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้นในเขตจังหวัดนั้นและอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านไม่สามารถดำเนินการกิจส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเนื่องจากเหตุภัยพิบัตินั้น จะต้องดำเนินการรับมือกับภัยพิบัติที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นสมควรแก่เหตุจะต้องดำเนินการแทนทั้งหมดหรือบางส่วน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเป็นต้องให้ที่พักพิงหลบภัยกับประชาชนผู้ประสบภัย ในกรณีที่ไม่สามารถรักษาที่อยู่อาศัยของตนไว้ได้ เพื่อเป็นการรักษาชีวิตและร่างกายของประชาชนจากภัยพิบัตินั้น

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อเริ่มปฏิบัติการกิจแทนดังกล่าวข้างต้นหรือเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

เรื่องสำคัญจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

มาตราที่ ๘๖ (๑๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อมีเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้นในการเขตจังหวัดนั้นและอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านไม่สามารถดำเนินการกิจส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเนื่องจากเหตุภัยพิบัตินั้น และพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเป็นต้องให้ที่พักพิงหลบภัยกับประชาชนผู้ประสบภัยนอกเขตจังหวัด ในกรณีที่ไม่สามารถรักษาที่อยู่อาศัยของตนไว้ได้หรือรักษาชีวิตและร่างกายของประชาชนจากภัยพิบัตินั้น จะสามารถร้องขอเพื่อดำเนินการดังกล่าวได้ ถึงแม้ไม่มีการร้องขอจากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ในจังหวัด ซึ่งในกรณีนี้ ให้มีการเปลี่ยนชื่อคำที่ปรากฏในกฎหมายให้เหมาะสมในแต่ละมาตรา และงดเว้นการนำความในบทบัญญัติบางมาตรามาใช้บังคับ

(การให้คำแนะนำโดยผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกรัฐมนตร)

มาตราที่ ๘๖ (๑๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้ถูกร้องหรือการพักพิงหลบภัยชั่วคราวข้ามเขตพื้นที่

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้ถูกร้องขอหรือการพักพิงหลบภัยชั่วคราวข้ามเขตพื้นที่

(การดำเนินการร้องขอพักพิงหลบภัยเป็นวงกว้างข้ามเขตพื้นที่แทนโดยนายกรัฐมนตรี)

มาตราที่ ๘๖ (๑๓) นายกรัฐมนตรี เมื่อภารกิจบางส่วนหรือทั้งหมดที่จังหวัดซึ่งครอบคลุมท้องถิ่น อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากเหตุภัยพิบัติ และพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเป็นต้องให้ที่พักพิงหลบภัยกับประชาชนผู้ประสบภัยนอกเขตจังหวัด ในกรณีที่มีความยากลำบากในการรักษาที่อยู่อาศัยของตนไว้ได้หรือรักษาชีวิตและร่างกายของประชาชนจากภัยพิบัตินั้น จะต้องดำเนินการต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องดำเนินการแทนผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นบางส่วนหรือทั้งหมดรวมทั้งดำเนินการบางส่วนหรือทั้งหมดแทนผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นต้องดำเนินการ

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี เมื่อเริ่มหรือเสร็จสิ้นการดำเนินการใดๆ แทนผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

รายการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แทนของนายกรัฐมนตรี ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

ส่วนที่ ๓ การขนส่งเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย

มาตราที่ ๘๖ (๑๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนในการคุ้มครองผู้ประสบภัย จะมีอำนาจร้องขอให้ขนส่งผู้ประสบภัย โดยระบุผู้ที่ควรแก่การขนส่งเคลื่อนย้าย สถานที่และวันเวลา ต่อองค์การบริหารสาธารณะที่เป็นผู้ประกอบการขนส่งหรือองค์การบริหารสาธารณะส่วนภูมิภาคตามที่กำหนดได้

หากองค์การบริหารฯ ข้างต้นไม่ตอบสนองต่อคำร้องขอนั้นได้ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด จะมีอำนาจสั่งการไปยังองค์การบริหารนั้นให้ดำเนินการขนส่งเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย โดยจะต้องจัดทำหนังสือในกรณีเท่าที่เห็นว่ามีความจำเป็นในการคุ้มครองผู้ประสบภัยให้ปลอดภัย

ส่วนที่ ๔ การให้ข้อมูลสภาพความปลอดภัยของผู้ประสบภัย

มาตราที่ ๘๖ (๑๕) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจแจ้งตอบข้อมูลสภาพความปลอดภัยของผู้ประสบภัย เมื่อมีการให้ตรวจสอบข้อมูลความปลอดภัยของผู้ประสบภัยตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติในจังหวัดหรือท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น นั้น เมื่อแจ้งข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดการคุกคามสิทธิประโยชน์ของผู้ประสบภัยหรือบุคคลที่สามโดยมิชอบในการให้ข้อมูลนั้น

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น นั้น มีสิทธิใช้ข้อมูลชื่อหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับผู้ประสภภัยที่มีการจัดเก็บได้เป็นการภายในเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่มีการระบุการใช้ข้อมูลเมื่อครั้งจัดเก็บข้อมูลนั้น ตามความจำเป็นเพื่อให้การเกิดการดำเนินการที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมเมื่อจะต้องแจ้งตอบข้อมูลการมีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยของผู้ประสภภัย

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น นั้น เมื่อพิจารณาแล้วมีความจำเป็นในการใช้ข้อมูลผู้ประสภภัยสำหรับการแจ้งตอบข้างต้น สามารถร้องขอหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานด้านการดับเพลิงเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรให้ส่งข้อมูลผู้ประสภภัยมาให้ได้

ตอนที่ ๖ การแจกจ่ายและขนส่งของบรรเทาทุกข์

(การร้องขอแจกจ่ายสิ่งของหรืออุปกรณ์จำเป็น)

มาตราที่ ๘๖ (๑๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่เกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุภัยพิบัติในเขตพื้นที่ของตน และปรากฏว่าสิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์จำเป็นที่กักตุนจัดเตรียมไว้มีไม่เพียงพอและเกิดความยากลำบากในการรับมือกับภัยพิบัติ สามารถร้องขอหรือขอร้องไปยังหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดได้ในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ร้องขอ ส่วนในกรณีของผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ให้ร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของตน เพื่อให้ดำเนินมาตรการจำเป็นเกี่ยวกับการแจกจ่ายสิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์จำเป็นให้แก่ผู้ประสภภัย

ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกร้อง) สามารถดำเนินการแจกจ่ายสิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์จำเป็นให้แก่ผู้ประสภภัยได้โดยไม่ต้องร้องขอหรือขอร้อง เมื่อพิจารณาตามสภาพการณ์แล้วเห็นว่า ไม่สามารถรอกการร้องขอหรือขอร้องได้ เนื่องจากเห็นว่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) ที่ประสภภัย (ผู้ร้องขอ) สิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์จำเป็นสำหรับผู้ประสภภัยมีไม่เพียงพอและประสบความลำบากในการจัดการรับมือภัยพิบัติได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและราบรื่นได้

(การให้ร่วมมือในการแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ที่กักตุนจัดเตรียมไว้ระหว่างกัน)

มาตราที่ ๘๖ (๑๗) หัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดทั้งของรัฐและส่วนภูมิภาค หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินอื่น องค์กรบริการสาธารณะ องค์กรสาธารณประโยชน์ และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสถานหรือศูนย์ป้องกันอัคคีภัย จะต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ที่จัดเตรียมไว้ เมื่อเกิดหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ

(การขนส่งสิ่งของจำเป็นต่อการรับมือภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๘๖ (๑๘) หัวหน้าหน่วยงานราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติ สามารถร้องขอต่อองค์กรบริการสาธารณะที่เป็นผู้ประกอบการขนส่งตามที่กำหนดให้ จัดส่งสิ่งของจำเป็นสำหรับการรับมือภัยพิบัติได้ โดยกำหนดรายการสิ่งของที่จำเป็นต้องจัดส่ง สถานที่และช่วงเวลาจัดส่ง

ทั้งนี้ หากองค์กรดังกล่าวไม่ตอบสนองต่อคำร้องขอนั้น หัวหน้าหน่วยงานราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจสั่งการให้จัดส่งสิ่งของจำเป็นเพื่อรับมือกับภัยพิบัติได้ โดยจะต้องระบุเป็นหนังสือ

หมวดที่ ๖ การกักกัน

(ความรับผิดชอบดำเนินการกักกัน)

มาตราที่ ๘๗ หัวหน้าหน่วยงานราชการ หัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินอื่น องค์กรบริการสาธารณะหรือผู้ที่มีความรับผิดชอบในการกักกันตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องปฏิบัติภารกิจตามแผนที่กำหนดไว้

(การอนุมัติค่าใช้จ่ายในการกักกัน)

มาตราที่ ๘๘ การอนุมัติค่าใช้จ่ายในการกักกันที่รัฐมนตรีที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกักกันที่รัฐจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายนั้นบางส่วนหรืออุดหนุน จะต้องดำเนินการอนุมัตินั้นให้ถูกต้องและรวดเร็ว ตามผลการตรวจสอบพื้นที่จริง และรายงานของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเอกสารอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นส่งมา

ทั้งนี้ ในการอนุมัติค่าใช้จ่ายในการกักกันข้างต้น รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ จะต้องพิจารณาดำเนินการอย่างรอบคอบเพื่อให้งานปรับปรุงหรืองานก่อสร้างใหม่ทดแทนที่จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการกักกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภัยพิบัติซ้ำอีกครั้ง สามารถดำเนินการได้อย่างสะดวกและราบรื่น

(การรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ)

มาตราที่ ๘๙ รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบงานกักกันภัยพิบัติ เมื่อมีการอนุมัติค่าใช้จ่ายกักกันหรือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการกักกัน จะต้องรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติตามที่คำสั่งรัฐบาลกำหนด

(การจ่ายเงินที่รัฐต้องรับผิดชอบหรือเงินอุดหนุนก่อนกำหนด)

มาตราที่ ๙๐ (๑) รัฐ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นสามารถดำเนินการกักกันได้อย่างรวดเร็วราบรื่น จะต้องจ่ายเงินภาษีอุดหนุนท้องถิ่นก่อนกำหนดเดิมรวมทั้ง จะต้องจ่ายเงินที่รัฐต้องรับผิดชอบหรือเงินอุดหนุนเกี่ยวกับการกักกันตามที่คำสั่งรัฐบาลกำหนด หรือจัดหาเงินทุนที่จำเป็นหรือเป็นสื่อกลางในการจัดหาเงินทุน

หมวดที่ ๗ มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

(การออกเอกสารรับรองผู้ประสบภัย)

มาตราที่ ๙๐ (๒) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องออกหนังสือรับรองผู้ประสบภัย หลังจากการตรวจสอบสภาพความเสียหายของบ้านเรือนที่อยู่อาศัยหรือสภาพภัยพิบัติแต่ละประเภทตามที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นกำหนดโดยเร็ว เมื่อมีการรับแจ้งร้องขอจากผู้ประสบภัย ในยามเกิดเหตุภัยพิบัติในท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น มีสิทธิในการใช้ข้อมูลบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของผู้ประสบภัยที่มีอยู่ได้เป็นการภายใน เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์การใช้งานจำเป็นเมื่อมีการเก็บข้อมูลนั้น เท่าที่จำเป็นต่อการตรวจสอบข้างต้น

หัวหน้าปกครองในเขตปกครองพิเศษ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นในการดำเนินการตรวจสอบข้างต้น มีสิทธิในการร้องขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของผู้ประสบภัย ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) จะต้องให้บุคลากรเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์เฉพาะทาง มีความร่วมมือกับท้องถิ่นนั้นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์กรเอกชนอย่างต่อเนื่องหรือดำเนินมาตรการจำเป็นอื่น เพื่อเตรียมความพร้อมและมีระบบการดำเนินการที่จำเป็นต่อการออกหนังสือรับรอง

(การจัดทำบัญชีผู้ประสบภัย)

มาตราที่ ๙๐ (๓) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีอำนาจจัดทำบัญชีผู้ประสบภัย เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยสามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุม และมีประสิทธิภาพ ในกรณีเกิดภัยพิบัติในพื้นที่

ทั้งนี้ บัญชีผู้ประสบภัยจะต้องระบุหรือบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประสบภัยดังต่อไปนี้

๑. ชื่อ
๒. วันเดือนปีเกิด
๓. เพศ
๔. ที่อยู่หรือที่พักอาศัย
๕. ความเสียหายบ้านหลักและสภาพความเสียหายแต่ละประเภทอื่นตามที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) นั้นกำหนด
๖. สภาพการช่วยเหลือ
๗. ข้อมูลจำเพาะพิเศษที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ
๘. รายการอื่นนอกเหนือจากข้างต้น ให้กำหนดตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) มีสิทธิในการใช้ข้อมูลบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของผู้ประสบภัยที่มีอยู่ได้เป็นการภายในเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์การใช้งานจำเป็นเมื่อมีการเก็บข้อมูลนั้น เท่าที่จำเป็นต่อการจัดทำบัญชีผู้ประสบภัยข้างต้น

ทั้งนี้ ผู้ปกครองท้องถิ่น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นจัดทำบัญชีผู้ประสบภัยข้างต้น มีสิทธิในการร้องขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของผู้ประสบภัย ต่อหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(การใช้หรือการส่งต่อข้อมูลบัญชีผู้ประสบภัย)

มาตราที่ ๙๐ (๔) ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าเข้ากับหลักเกณฑ์ข้างล่างนี้ สามารถส่งต่อข้อมูลหรือใช้ข้อมูลที่ระบุหรือบันทึกในบัญชีผู้ประสบภัยที่จัดทำขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ตอนจัดเก็บข้อมูลได้ด้วยตนเอง ดังนี้

๑. เมื่อส่งข้อมูลให้เจ้าของข้อมูลหรือเมื่อได้รับความยินยอมของเจ้าของข้อมูล
๒. เมื่อเป็นการใช้ข้อมูลในบัญชีเป็นการภายในเท่าที่มีความจำเป็นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
๓. เมื่อผู้ที่รับส่งต่อข้อมูลบัญชีจะใช้ข้อมูลนั้นตามความจำเป็นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในกรณีที่ จะส่งต่อข้อมูลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

หลักเกณฑ์จำเป็นอื่นเกี่ยวกับการส่งต่อข้อมูลบัญชีผู้ประสบภัยข้างต้น ให้กำหนดตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

หมวดที่ ๘ มาตรการด้านการเงินการคลัง**(ภาระค่าใช้จ่ายจำเป็นต่อการป้องกันภัยพิบัติ)**

มาตราที่ ๙๑ ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการป้องกันหรือรับมือภัยพิบัติหรือต้องใช้ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินการจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ยกเว้นกรณีมีข้อกำหนดพิเศษในกฎหมายอื่นหรือเป็นมาตรการพิเศษภายใต้งบประมาณอื่นใด

(ภาระค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินมาตรการรับมือภัยพิบัติในกรณีที่ได้รับการช่วยเหลือจากหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดหรือหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

มาตราที่ ๙๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหัวหน้าองค์กรอยู่ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดหรือหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการ จะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการช่วยเหลือนั้น

ทั้งนี้ ในกรณีข้างต้น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหัวหน้าองค์กรนั้นอยู่ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดหรือหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการ และไม่มีท่าทีที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สามารถร้องขอให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหัวหน้าองค์กรอยู่ ดำเนินการจ่ายเงินแทนชั่วคราวได้

(ภาระของจังหวัดเกี่ยวกับค่าดำเนินการที่ใช้ในการรับมือภัยพิบัติที่ผู้ปกครองท้องถิ่น (นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน) เป็นผู้ดำเนินการ)

มาตราที่ ๙๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำหนดว่า การให้ท้องถิ่นที่หัวหน้าปกครองท้องถิ่นนั้นปกครองอยู่ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือหรือได้รับคำสั่ง เป็นผู้รับภาระส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการช่วยเหลือหรือค่าใช้จ่ายในการรับมือภัยพิบัติซึ่งผู้ปกครองท้องถิ่น นั้นดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด ปรากฏว่ามีความยากลำบากหรือไม่เหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนดเกิดขึ้น จังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการผู้นั้นปกครองอยู่ จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายนั้น ทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คำสั่งรัฐบาลกำหนด โดยยกเว้นค่าใช้จ่ายที่รัฐรับผิดชอบส่วนหนึ่งตามบทบัญญัติในมาตราต่อไปนั้น

ทั้งนี้ ในกรณีข้างต้น จังหวัดมีอำนาจสั่งให้ท้องถิ่นนั้นจ่ายค่าใช้จ่ายข้างต้นแทนได้ชั่วคราว

(ภาระหรือการอุดหนุนของรัฐในค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการรับมือภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๙๔ ค่าใช้จ่ายในการรับมือภัยพิบัติ รัฐสามารถรับภาระทั้งหมดหรือบางส่วนหรือให้การอุดหนุนได้ ภายในขอบเขตของงบประมาณหรือตามที่กฎหมายกำหนดแยกไว้ต่างหาก

มาตราที่ ๙๕ นอกเหนือจากที่กำหนดในมาตราข้างต้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำหนดว่า การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับภาระส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการรับมือภัยพิบัติ ซึ่งหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าราชการศูนย์รับมือภัยพิบัติเร่งด่วน หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการศูนย์รับมือภัยพิบัติฉุกเฉิน ปรากฏว่ามีความยากลำบากหรือไม่เหมาะสมตามที่คำสั่งรัฐบาลกำหนดเกิดขึ้น รัฐสามารถอุดหนุนช่วยเหลือทั้งหมดหรือบางส่วนได้

(ภาระและการอุดหนุนของรัฐในส่วนของค่าใช้จ่ายงานกู้ภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๙๖ ค่าใช้จ่ายที่ใช้การกู้ภัยพิบัติหรืองานที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ รัฐสามารถรับภาระได้ทั้งหมดหรือบางส่วนหรือสามารถอุดหนุนช่วยเหลือได้ ภายในได้ขอบเขตของงบประมาณที่มีหรือตามที่กฎหมายกำหนดแยกไว้ต่างหาก

(การแบ่งภาระรับผิดชอบค่าดำเนินการเกี่ยวกับการกู้ภัยหรือมาตรการรับมือภัยพิบัติร้ายแรง)

มาตราที่ ๙๗ เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติร้ายแรง รัฐบาลต้องดำเนินมาตรการเพื่อให้การรับมือภัยพิบัติสามารถดำเนินการได้รวดเร็วและเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนดแยกไว้ต่างหาก พร้อมจัดทำแผนนโยบายจำเป็นเพื่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสมในการรับผิดชอบค่าดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบภัยพิบัติร้ายแรง หรือเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการฟื้นฟูภัยให้กับผู้ประสบภัย

มาตราที่ ๙๘ กฎหมายที่กำหนดข้างต้นนั้น จะต้องหลีกเลี่ยงการตรากฎหมายในช่วงที่เกิดเหตุภัยพิบัติร้ายแรงเท่าที่สามารถทำได้ นอกจากนี้ จะต้องมีความสมเหตุสมผลในตัวระบบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของรัฐบาลตามภัยพิบัติ และต้องเป็นสิ่งที่ช่วยให้การดำเนินแนวทางรับมือภัยพิบัติร้ายแรงในมาตราข้างต้นสามารถกระทำได้อย่างราบรื่น

มาตราที่ ๙๙ กฎหมายในมาตราที่ ๙๗ จะต้องบัญญัติเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์ในกรณี que เห็นว่ามาตรการช่วยเหลือทางการเงินพิเศษหรือมาตรการช่วยเหลือมีความจำเป็น ในฐานะแนวทางรับมือภัยพิบัติร้ายแรง
๒. การช่วยเหลือทางการเงินพิเศษของรัฐแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้งานกู้ภัยพิบัติร้ายแรงหรืองานที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับภัยพิบัติสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๓. การช่วยเหลือพิเศษแก่ผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติร้ายแรง

(มาตรการด้านการเงินของรัฐเพื่อจัดการภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๑๐๐ รัฐบาลจะต้องให้ความพยายามในการจัดทำมาตรการด้านการเงินจำเป็น เพื่อการจัดการภัยพิบัติที่ขัดขวางความคล่องตัวในการบริหารการเงินของรัฐ

ทั้งนี้ รัฐบาลจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ เช่น การจัดสรรทางบัญชีภาระหนี้การคลังของประเทศหรือเงินสำรอง เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น

(กองทุนมาตรการรับมือภัยพิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

มาตราที่ ๑๐๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสะสมเงินกองทุนเพื่อการรับมือภัยพิบัติ เพื่ออุดหนุนค่าดำเนินการชั่วคราวที่ใช้ในการรับมือภัยพิบัติ ตามที่กฎหมายกำหนดแยกไว้ต่างหาก

(ข้อยกเว้นพิเศษในการออกตราสารหนี้)

มาตราที่ ๑๐๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนด สามารถถือตราสารหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเงิน โดยไม่นำความในบทบัญญัติของกฎหมายการเงินการคลังระดับท้องถิ่น เฉพาะปีงบประมาณที่มีวันเกิดภัยพิบัติตามที่กฎหมายประกาศและปีงบประมาณที่กำหนดไว้ในคำสั่งรัฐบาล โดยเป็นปีงบประมาณหลังจากปีงบประมาณถัดจากนั้น ในกรณีต่อไปนี้

๑. กรณีขาดเงินรายได้และการเงินการคลังที่ไม่เพียงพอที่เกิดขึ้นจากการลดหย่อนเงินภาษีท้องถิ่น เงินค่าบริการ ค่าธรรมเนียมหรืออื่นใดตามคำสั่งกระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสารอันเนื่องมาจากภัยพิบัติ โดยระดับและขอบเขตการขาดเขยนั้นจะต้องตรงกับสภาพความเสียหายที่เกิดขึ้น
๒. กรณีจะเป็นแหล่งงานของงานที่อยู่ในความรับผิดชอบและภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นปกติตามคำสั่งกระทรวงกิจการฯ เพื่อการป้องกันภัยพิบัติ มาตรการรับมือภัยพิบัติหรือการกู้ภัย

ตราสารหนี้ท้องถิ่นข้างต้น ถือเป็นสิ่งที่รัฐจะต้องรับช่วงต่อ โดยการกู้ยืมทางการเงินการคลัง เท่าที่สภาพกองทุนนั้นเอื้ออำนวย

รายละเอียดจำเป็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ย วิธีการไถ่ถอนชำระตราสารหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีค้าประกันตราสารหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกองทุนกู้ยืมทางการคลัง จะต้องกำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

(มาตรการต่อต้านภัยพิบัติที่ไม่ได้เป็นไปตามการช่วยเหลือของรัฐ)

มาตราที่ ๑๐๓ รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถออกมาตรการพิเศษเพื่อชดเชยแหล่งเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการกู้ภัยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่างหาก เมื่อเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องรับภาระหนักจนเกินไปในส่วนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐ ในส่วนของค่าดำเนินงานกู้ภัยพิบัติร้ายแรง

(เงินทุนเพื่อภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๑๐๔ สถาบันการเงินของรัฐบาลหรือสถาบันการเงินตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องจัดทำมาตรการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่ทำเป็นประจำ การเปลี่ยนเจ้าหน้าที่หรือรีไฟแนนซ์หนี้เดิม การขยายระยะเวลาผ่อนผันหรือระยะเวลาผ่อนผันการชำระหนี้ โดยดำเนินการเงินแบบพิเศษเกี่ยวกับภัยพิบัติ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติตามที่คำสั่งรัฐบาลประกาศไว้

หมวดที่ ๙ สถานการณ์ฉุกเฉินภัยพิบัติภัย

(การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินภัยพิบัติภัย)

มาตราที่ ๑๐๕ ในกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน โดยที่ภัยพิบัตินั้นมีขนาดความผิดปกติร้ายแรงอันจะนำมาซึ่งผลกระทบอันใหญ่หลวงต่อระบบเศรษฐกิจและระบบสวัสดิการสาธารณะของประเทศ และเห็นว่ามีความจำเป็นเป็นพิเศษเพื่อผลักดันมาตรการเพื่อรับมือภัยพิบัตินั้น และรักษาสภาพเศรษฐกิจให้เป็นปกติหรือจัดการรับมือกับรายการสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัตินั้น นายกรัฐมนตรีจะมีอำนาจในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินภัยพิบัติภัยในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือบางส่วนโดยผ่านที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ การประกาศดังกล่าวข้างต้น จะต้องระบุสถานที่ ระยะเวลาที่มีผลบังคับใช้และรายละเอียดภาพรวมของสถานการณ์นั้น

(การอนุมัติของรัฐสภาหรือการยกเลิกประกาศ)

มาตราที่ ๑๐๘ นายกรัฐมนตรี เมื่อมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินภัยพิบัติภัยแล้วตามข้างต้น จะต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาย้อนหลังภายใน ๒๐ วัน นับจากวันประกาศนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่อยู่ระหว่างปิดสมัยประชุมหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร จะต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาโดยทันที เมื่อมีการประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังจากนั้น

ทั้งนี้ เมื่อรัฐสภามีมติไม่เห็นชอบกับการประกาศข้างต้น หรือเมื่อรัฐสภามีมติให้ยกเลิกประกาศ หรือเมื่อไม่มีความจำเป็นในการประกาศ นายกรัฐมนตรีจะต้องยกเลิกประกาศนั้นโดยทันที

มาตราที่ ๑๐๗ นายกรัฐมนตรี จะต้องจัดตั้งกองอำนวยการรับมือภัยพิบัติเร่งด่วนขึ้น ตามมาตราที่กำหนด หลังจากที่มีการประกาศสถานการณ์ตามมาตราข้างต้นแล้ว ยกเว้นกรณีที่มีอยู่แต่เดิมก่อนหน้านี้

(แนวทางพื้นฐานในการจัดการรับมือ)

มาตราที่ ๑๐๘ (๑) เมื่อมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินข้างต้น รัฐบาลจะต้องกำหนดแนวทางพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น

ทั้งนี้ จะต้องกำหนดแนวทางจัดการรับมือพื้นฐานดังต่อไปนี้

๑. แนวทางทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน
๒. รายการจำเป็นเกี่ยวกับการรับมือภัยพิบัติ
๓. รายการจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาสภาพเศรษฐกิจให้เป็นปกติ
๔. รายการจำเป็นที่จะต้องดำเนินการที่สำคัญเกี่ยวกับภัยพิบัติ

๕. รายงานจำเป็นเกี่ยวกับระบบของรัฐบาลเพื่อดำเนินภารกิจได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี จะต้องจัดทำร่างแนวทางจัดการรับมือและขอมติจากคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี จะต้องประกาศแนวทางข้างต้นทันที เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ นายกรัฐมนตรี จะต้องกำกับดูแล ส่งการแต่ละหน่วยของรัฐบาล โดยเป็นตัวแทนของรัฐบาลตามแนวทางที่ได้รับอนุมัติข้างต้น สำหรับการจัดการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น
ให้นำความในบทบัญญัติในวรรคสามและสี่ มาใช้บังคับเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแนวทางจัดการรับมือนั้น ทั้งนี้ แนวทางจัดการรับมือข้างต้น เมื่อมีการยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน จะสิ้นสุดลงทันที เมื่อแนวทางจัดการรับมือข้างต้นสิ้นสภาพลง นายกรัฐมนตรีจะต้องประกาศให้ทราบโดยทันที

(การประกาศข้อมูลแก่สาธารณะ)

มาตราที่ ๑๐๘ (๒) นายกรัฐมนตรี จะต้องประกาศสถานการณ์ภัยพิบัติ ภาพรวมมาตรการรับมือหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ ผ่านหนังสือพิมพ์ การกระจายเสียง อินเทอร์เน็ต ฯลฯ หรือด้วยวิธีอื่นที่เหมาะสม

(การร้องขอความร่วมมือไปยังประชาชน)

มาตราที่ ๑๐๘ (๓) นายกรัฐมนตรีสามารถร้องขอไปยังประชาชนไม่ให้ซื้อสิ่งของที่มีความสัมพันธ์อย่างมากกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนหรือสินค้าทางเศรษฐกิจของประชาชนโดยไม่มีเหตุผลสมควร เมื่อมีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในยามภัยพิบัติตามมาตราที่ ๑๐๕

ทั้งนี้ ประชาชน เมื่อได้รับการร้องขอความร่วมมือข้างต้น จะต้องให้ความร่วมมือตามที่มีการร้องขอ

(ข้อยกเว้นพิเศษตามการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในยามภัยพิบัติ)

มาตราที่ ๑๐๘ (๔) เมื่อมีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินข้างต้น ให้กำหนดคำที่ใช้ในประกาศนั้นให้เหมาะสม ทั้งนี้ เมื่อมีการออกคำสั่งที่ระบุเกี่ยวกับภัยพิบัตินั้นตามมาตราต่าง ๆ ก่อนจะมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามมาตราที่ ๑๐๕ จะไม่นำความในบทบัญญัติข้างต้นมาบังคับใช้ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งนั้น)

มาตราที่ ๑๐๘ (๕) เมื่อมีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินข้างต้น ให้กำหนดภัยพิบัตินั้นเป็น “ภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษ” ตามกฎหมายที่กำหนด และกำหนดวันที่เกิดเหตุภัยพิบัตินั้นเป็น “วันเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษ” และให้ถือว่า คำสั่งรัฐบาลที่ระบุมาตรการตามภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษเป็นการตราขึ้นเป็นมาตรการที่ใช้รับมือภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษนั้น และใช้บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในกฎหมายภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษ โดยในกรณีนี้ ข้อความในมาตรากฎหมายภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษจะต้องระบุให้สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ เมื่อมีการบัญญัติคำสั่งรัฐบาลที่กำหนดให้ภัยพิบัติเป็นภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษตามบทบัญญัติของกฎหมายภัยพิบัติฉุกเฉินพิเศษก่อนหน้าการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน จะไม่นำความในบทบัญญัติในวรรคข้างต้นมาใช้บังคับ

(มาตรการฉุกเฉิน)

มาตราที่ ๑๐๙ (๑) ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นปกติ และรักษาระบบสวัสดิการสาธารณะให้คงอยู่ แต่รัฐสภาพตสมัยประชุมหรือมีการยุบสภา และไม่สามารถขอและรอให้มีการเรียกประชุมสมัยวิสามัญหรือเรียกประชุมวุฒิสภาฉุกเฉินได้ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจตราคำสั่งเพื่อดำเนินมาตรการจำเป็นตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ข้อจำกัดหรือข้อห้ามการแจกจ่าย โอนหรือส่งมอบสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ไม่เพียงพอในการแจกจ่าย

๒. การกำหนดเพดานราคาสูงสุดของสิ่งของจำเป็นหรือบริการ เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชนหรือการกักขังหรือการรับมือกับภัยพิบัติ

๓. การขยายระยะเวลาการชำระหนี้และระยะเวลาคุ้มครองสิทธิ

คำสั่งรัฐบาลที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือคำสั่งอื่น สามารถกำหนดโทษไว้ได้ในกรณีที่ไม่ฝ่าฝืน เช่น จำคุก กักขัง ปรับ คุมขัง และริบทรัพย์สิน

คณะรัฐมนตรี จะต้องยกเลิกคำสั่งรัฐบาลที่บัญญัติทันที เมื่อไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป

คณะรัฐมนตรี จะต้องมิมีมติเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญหรือเรียกประชุมวุฒิสภาเร่งด่วนทันที เมื่อมีการตราคำสั่งรัฐบาลขึ้นตามข้างต้น และต้องใช้มาตรการการตรากฎหมายแทนคำสั่ง ในกรณีที่เห็นควรว่าจะยืดระยะเวลาการใช้มาตรการที่ใช้อยู่ได้ออกไปอีก หรือในกรณีอื่นต้องขอความเห็นชอบเกี่ยวกับการตรากฎหมายที่ออกไปแล้ว

คำสั่งรัฐบาลที่บัญญัติตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีการตรากฎหมายอื่นมาแทนคำสั่งนั้นในการประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญหรือการประชุมวุฒิสภาเร่งด่วนตามวรรคข้างต้น และประกาศใช้ คำสั่งนั้นจะสิ้นสภาพบังคับใช้ลงในเวลาเดียวกัน และในกรณีที่ประชุมสภาสามัญวิสามัญหรือประชุมวุฒิสภาเร่งด่วนไม่มีมติไม่เห็นชอบให้มีการบัญญัติคำสั่งนั้น หลังจากประกาศใช้ไปแล้ว คำสั่งฉบับนั้นจะสิ้นสภาพบังคับใช้ลงทันที ทั้งนี้ ยกเว้นคำสั่งที่ถูกยกเลิกหรือหมดอายุลงแล้วก่อนหน้า

นอกเหนือกรณีข้างต้น คำสั่งรัฐบาลที่ถูกต้องตามกฎหมายขึ้นตามวรรคหนึ่งจะสิ้นสภาพบังคับใช้ลงทันทีหากพ้นระยะเวลา ๒๐ วัน นับจากวันเรียกประชุมสามัญประชุมรัฐสภาวิสามัญหรือสามัญประชุมรัฐสภาวิสามัญนั้นสิ้นสุดลง อย่างไม่อย่างหนึ่ง หรือหากพ้นระยะเวลา ๑๐ วัน นับจากวันเรียกประชุมวุฒิสภาเร่งด่วนหรือการประชุมวุฒิสภาเร่งด่วนสิ้นสุดลง อย่างไม่อย่างหนึ่ง

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี เมื่อคำสั่งรัฐบาลนั้นสิ้นสภาพบังคับใช้ลง จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ในกรณีที่มีการกำหนดบทลงโทษในคำสั่งข้างต้น ถึงแม้ว่าคำสั่งนั้นจะถูกยกเลิกหรือสิ้นสุดระยะเวลาบังคับใช้หรือสิ้นสภาพตามวรรคห้าและหกก็ตาม การบังคับใช้บทลงโทษต่อการกระทำใดที่เกิดขึ้นในช่วงคำสั่งนั้นยังมีผลบังคับใช้อยู่ ก็ยังมีผลบังคับใช้บทลงโทษนั้นเช่นเดิมก่อนหน้า

มาตราที่ ๑๐๙ (๒) ในกรณีที่ไม่สามารถรับความช่วยเหลือเร่งด่วนและสะดวกราบรื่นจากต่างประเทศในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามบทบัญญัติในสถานการณ์ฉุกเฉินในยามภัยพิบัติ และรัฐสภาอยู่ระหว่างปิดสมัยประชุมหรือมีการยุบสภา และไม่สามารถมติเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญหรือเรียกประชุมวุฒิสภาเร่งด่วนได้ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการบัญญัติคำสั่งรัฐบาลเพื่อดำเนินมาตรการจำเป็นในรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศนั้นได้

ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติวรรคสามถึงเจ็ดในมาตราก่อนหน้า มาใช้บังคับกรณีข้างต้นนี้

หมวดที่ ๑๐ เบ็ดเตล็ด

(การใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ในเขตพื้นที่พิเศษ)

มาตราที่ ๑๑๐ สำหรับการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ พื้นที่พิเศษหมายถึงเมือง

(การเขตชูเกียรติผู้อุทิศตนในการป้องกันภัย)

มาตราที่ ๑๑๑ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีแต่ละกระทรวง มีสิทธิเขตชูเกียรติผู้ที่ได้รับการพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันภัยพิบัติและมีความวิริยะอุตสาหะทุ่มเทโดดเด่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวตามที่กำหนดในคำสั่งคณะรัฐมนตรี คำสั่งกระทรวงดิจิทัลหรือคำสั่งกระทรวง

(การให้อำนาจไปยังคำสั่งรัฐบาล)

มาตราที่ ๑๑๒ นอกจากยกเว้นข้อกำหนดพิเศษในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขึ้นตอนเพื่อให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้หรือรายการจำเป็นเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล

หมวดที่ ๑๑ บทลงโทษ**(การลงโทษ)**

มาตราที่ ๑๑๓ ผู้กระทำการฝ่าฝืน จะต้องโทษปรับไม่เกินสามแสนเยนหรือต้องโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดำเนินการ คำสั่งขอความร่วมมือหรือคำสั่งจัดเก็บรักษาของผู้ว่าราชการจังหวัด (รวมถึงผู้ปกครองท้องถิ่นที่ดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่)
๒. กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดำเนินการ คำสั่งขอความร่วมมือหรือคำสั่งจัดเก็บรักษาของหัวหน้าหน่วยงานราชการตามที่กำหนดของรัฐและส่วนภูมิภาค

มาตราที่ ๑๑๔ ผู้ขับขี่ยานพาหนะที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือคำสั่งห้ามของคณะกรรมการความมั่นคงจังหวัด จะต้องโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นเยนหรือต้องโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน

มาตราที่ ๑๑๕ ผู้กระทำการฝ่าฝืน จะต้องโทษปรับไม่เกินสองแสนเยน ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. กรณีปฏิเสธ ชัดขวางหรือละทิ้งการเข้าตรวจสอบพื้นที่
๒. กรณีไม่รายงานตามที่กฎหมายกำหนดหรือรายงานเท็จ

มาตราที่ ๑๑๖ ผู้ที่มีลักษณะตรงกับข้อต่อไปนี้ จะต้องโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นห้าพันเยนหรือต้องโทษกักขัง

๑. ผู้ที่ใช้สัญญาณเกี่ยวกับการป้องกันภัยพิบัติที่กำหนดตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือใช้สัญญาณเดียวกัน

๒. ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งละทิ้งออกจากพื้นที่หรือข้อกำหนดหรือข้อห้ามของเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองแต่ละหน่วยที่ได้รับคำสั่งให้ออกไปปฏิบัติหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ความมั่นคงทางทะเลหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้ปกครองท้องถิ่น (รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ปกครองท้องถิ่น)

มาตราที่ ๑๑๗ กรณีที่ผู้แทนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลหรือผู้รับมอบหมายดำเนินการแทนหรือคนงานหรือผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ของนิติบุคคลหรือบุคคลนั้น ผู้ที่กระทำผิด รวมทั้งนิติบุคคลหรือบุคคลนั้นจะต้องระวางโทษปรับในแต่ละมาตราเช่นเดียวกัน

บทบัญญัติเพิ่มเติม

ในส่วนท้ายของพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับแก้ไข ฉบับที่ และวันประกาศใช้
- การกำหนดบทเฉพาะกาลที่จำเป็นเกี่ยวกับการบัญญัติหรือยกเลิกคำสั่งรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง
- บทเฉพาะกาลตามการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น การถือสถานะการดำเนินการขอความเห็นชอบหรือการยื่นขอความเห็นชอบก่อนและหลังการแก้ไข การเปลี่ยนแปลงภารกิจของผู้ปกครองท้องถิ่นหลังแก้ไข
- หน้าที่ของรัฐหลังการแก้ไข
- บทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการจัดการ การยื่นคำร้องหลังการแก้ไข

- บทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ต่อการจัดการหน้าที่ของรัฐ ก่อนการแก้ไขและยังคงเสนอต่อหลังแก้ไขพระราชบัญญัติ
- บทเฉพาะกาลเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่ยังเป็นตามเดิมก่อนการแก้ไข
- บทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการลงโทษต่อการกระทำผิดก่อนแก้ไขยังมีผลตามเดิมแม้หลังการแก้ไข
- การให้อำนาจไปยังคำสั่งรัฐบาลเกี่ยวกับบทเฉพาะกาลอื่น โดยบทเฉพาะกาลที่จำเป็นอื่นให้กำหนดตามคำสั่งรัฐบาล
- การพิจารณาดำเนินการทบทวนที่ถูกต้องเหมาะสม หรือการออกมาตรการที่จำเป็นตามผลการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง
- บทเฉพาะกาลที่กำหนดแยกไว้ต่างหากและการประกาศบังคับใช้
- อำนาจบังคับเกี่ยวกับการจัดการลงโทษ เป็นต้น

ข้อจำกัดความรับผิดชอบ

การแปลเอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ ป้องกันภัยพิบัติของประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ในกรณีที่มีความแตกต่างด้านความหมายหรือโครงสร้างภาษาหรือถ้อยคำระหว่างภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น จะให้สิทธิในภาษาญี่ปุ่นต้นฉบับก่อนอันดับแรก

ที่มาของเอกสารต้นฉบับ

URL (ภาษาญี่ปุ่น) <https://elaws.e-gov.go.jp/document?lawid=336AC000000223>

ภาคผนวก

昭和三十六年法律第二百二十三号

災害対策基本法

目次

[第一章 総則（第一条—第十条）](#)

[第二章 防災に関する組織](#)

[第一節 中央防災会議（第十一条—第十三条）](#)

[第二節 地方防災会議（第十四条—第二十三条の二）](#)

[第三節 特定災害対策本部、非常災害対策本部及び緊急災害対策本部（第二十三条の三—第二十八条の六）](#)

[第四節 災害時における職員の派遣（第二十九条—第三十三条）](#)

[第三章 防災計画（第三十四条—第四十五条）](#)

[第四章 災害予防](#)

[第一節 通則（第四十六条—第四十九条の三）](#)

[第二節 指定緊急避難場所及び指定避難所の指定等（第四十九条の四—第四十九条の九）](#)

[第三節 避難行動要支援者名簿及び個別避難計画の作成等（第四十九条の十一—第四十九条の十七）](#)

[第五章 災害応急対策](#)

[第一節 通則（第五十条—第五十三条）](#)

[第二節 警報の伝達等（第五十四条—第五十七条）](#)

[第三節 事前措置及び避難（第五十八条—第六十一条の八）](#)

[第四節 応急措置等（第六十二条—第八十六条の五）](#)

[第五節 被災者の保護](#)

[第一款 生活環境の整備（第八十六条の六・第八十六条の七）](#)

[第二款 広域一時滞在（第八十六条の八—第八十六条の十三）](#)

[第三款 被災者の運送（第八十六条の十四）](#)

[第四款 安否情報の提供等（第八十六条の十五）](#)

[第六節 物資等の供給及び運送（第八十六条の十六—第八十六条の十八）](#)

[第六章 災害復旧（第八十七条—第九十条）](#)

[第七章 被災者の援護を図るための措置（第九十条の二—第九十条の四）](#)

[第八章 財政金融措置（第九十一条—第一百四条）](#)

[第九章 災害緊急事態（第一百五条—第一百九条の二）](#)

[第十章 雑則（第一百条—第一百十二条）](#)

[第十一章 罰則（第一百三十三条—第一百七条）](#)

[附則](#)

第一章 総則

（目的）

第一条 この法律は、国土並びに国民の生命、身体及び財産を災害から保護するため、防災に関し、基本理念を定め、国、地方公共団体及びその他の公共機関を通じて必要な体制を確立し、責任の所在を明確にするとともに、防災計画の作成、災害予防、災害応急対策、災害復旧及び防災に関する財政金融措置その他必要な災害対策の

基本を定めることにより、総合的かつ計画的な防災行政の整備及び推進を図り、もつて社会の秩序の維持と公共の福祉の確保に資することを目的とする。

(定義)

第二条 この法律において、次の各号に掲げる用語の意義は、それぞれ当該各号に定めるところによる。

- 一 災害 暴風、竜巻、豪雨、豪雪、洪水、崖崩れ、土石流、高潮、地震、津波、噴火、地滑りその他の異常な自然現象又は大規模な火事若しくは爆発その他その及ぼす被害の程度においてこれらに類する政令で定める原因により生ずる被害をいう。
- 二 防災 災害を未然に防止し、災害が発生した場合における被害の拡大を防ぎ、及び災害の復旧を図ることをいう。
- 三 指定行政機関 次に掲げる機関で内閣総理大臣が指定するものをいう。
 - イ 内閣府、宮内庁並びに内閣府設置法（平成十一年法律第八十九号）第四十九条第一項及び第二項に規定する機関、デジタル庁並びに国家行政組織法（昭和二十三年法律第二百十号）第三条第二項に規定する機関
 - ロ 内閣府設置法第三十七条及び第五十四条並びに宮内庁法（昭和二十二年法律第七十号）第十六条第一項並びに国家行政組織法第八条に規定する機関
 - ハ 内閣府設置法第三十九条及び第五十五条並びに宮内庁法第十六条第二項並びに国家行政組織法第八条の二に規定する機関
 - ニ 内閣府設置法第四十条及び第五十六条並びに国家行政組織法第八条の三に規定する機関
- 四 指定地方行政機関 指定行政機関の地方支分部局（内閣府設置法第四十三条及び第五十七条（宮内庁法第十八条第一項において準用する場合を含む。）並びに宮内庁法第十七条第一項並びに国家行政組織法第九条の地方支分部局をいう。）その他の国の地方行政機関で、内閣総理大臣が指定するものをいう。
- 五 指定公共機関 独立行政法人（独立行政法人通則法（平成十一年法律第三百号）第二条第一項に規定する独立行政法人をいう。）、日本銀行、日本赤十字社、日本放送協会その他の公共的機関及び電気、ガス、輸送、通信その他の公益的事業を営む法人で、内閣総理大臣が指定するものをいう。
- 六 指定地方公共機関 地方独立行政法人（地方独立行政法人法（平成十五年法律第百十八号）第二条第一項に規定する地方独立行政法人をいう。）及び港湾法（昭和二十五年法律第二百十八号）第四条第一項の港務局（第八十二条第一項において「港務局」という。）、土地改良法（昭和二十四年法律第百九十五号）第五条第一項の土地改良区その他の公共的施設の管理者並びに都道府県の地域において電気、ガス、輸送、通信その他の公益的事業を営む法人で、当該都道府県の知事が指定するものをいう。
- 七 防災計画 防災基本計画及び防災業務計画並びに地域防災計画をいう。
- 八 防災基本計画 中央防災会議が作成する防災に関する基本的な計画をいう。
- 九 防災業務計画 指定行政機関の長（当該指定行政機関が内閣府設置法第四十九条第一項若しくは第二項若しくは国家行政組織法第三条第二項の委員会若しくは第三号ロに掲げる機関又は同号ニに掲げる機関のうち合議制のものである場合にあつては、当該指定行政機関。第十二条第八項、第二十五条第六項第二号、第二十八条第二項、第二十八条の三第六項第三号及び第二十八条の六第二項を除き、以下同じ。）又は指定公共機関（指定行政機関の長又は指定公共機関から委任された事務又は業務については、当該委任を受けた指定地方行政機関の長又は指定地方公共機関）が防災基本計画に基づきその所掌事務又は業務について作成する防災に関する計画をいう。
- 十 地域防災計画 一定地域に係る防災に関する計画で、次に掲げるものをいう。
 - イ 都道府県地域防災計画 都道府県の地域につき、当該都道府県の都道府県防災会議が作成するもの

- 市町村地域防災計画 市町村の地域につき、当該市町村の市町村防災会議又は市町村長が作成するもの
- 八 都道府県相互間地域防災計画 二以上の都道府県の区域の全部又は一部にわたる地域につき、都道府県防災会議の協議会が作成するもの
- 二 市町村相互間地域防災計画 二以上の市町村の区域の全部又は一部にわたる地域につき、市町村防災会議の協議会が作成するもの

(基本理念)

第二条の二 災害対策は、次に掲げる事項を基本理念として行われるものとする。

- 一 我が国の自然的特性に鑑み、人口、産業その他の社会経済情勢の変化を踏まえ、災害の発生を常に想定するとともに、災害が発生した場合における被害の最小化及びその迅速な回復を図ること。
- 二 国、地方公共団体及びその他の公共機関の適切な役割分担及び相互の連携協力を確保するとともに、これと併せて、住民一人一人が自ら行う防災活動及び自主防災組織（住民の隣保協同の精神に基づく自発的な防災組織をいう。以下同じ。）その他の地域における多様な主体が自発的に行う防災活動を促進すること。
- 三 災害に備えるための措置を適切に組み合わせることで一体的に講ずること並びに科学的知見及び過去の災害から得られた教訓を踏まえて絶えず改善を図ること。
- 四 災害の発生直後その他必要な情報を収集することが困難なときであっても、できる限りの確に災害の状況を把握し、これに基づき人材、物資その他の必要な資源を適切に配分することにより、人の生命及び身体を最も優先して保護すること。
- 五 被災者による主体的な取組を阻害することのないよう配慮しつつ、被災者の年齢、性別、障害の有無その他の被災者の事情を踏まえ、その時期に応じて適切に被災者を援護すること。
- 六 災害が発生したときは、速やかに、施設の復旧及び被災者の援護を図り、災害からの復興を図ること。

(国の責務)

第三条 国は、前条の基本理念（以下「基本理念」という。）にのっとり、国土並びに国民の生命、身体及び財産を災害から保護する使命を有することに鑑み、組織及び機能の全てを挙げて防災に関し万全の措置を講ずる責務を有する。

- 2 国は、前項の責務を遂行するため、災害予防、災害応急対策及び災害復旧の基本となるべき計画を作成し、及び法令に基づきこれを実施するとともに、地方公共団体、指定公共機関、指定地方公共機関等が処理する防災に関する事務又は業務の実施の推進とその総合調整を行ない、及び災害に係る経費負担の適正化を図らなければならない。
- 3 指定行政機関及び指定地方行政機関は、その所掌事務を遂行するにあたっては、第一項に規定する国の責務が十分に果たされることとなるように、相互に協力しなければならない。
- 4 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長は、この法律の規定による都道府県及び市町村の地域防災計画の作成及び実施が円滑に行なわれるように、その所掌事務について、当該都道府県又は市町村に対し、勧告し、指導し、助言し、その他適切な措置をとらなければならない。

(都道府県の責務)

第四条 都道府県は、基本理念にのっとり、当該都道府県の地域並びに当該都道府県の住民の生命、身体及び財産を災害から保護するため、関係機関及び他の地方公共団体の協力を得て、当該都道府県の地域に係る防災に関する計画を作成し、及び法令に基づきこれを実施するとともに、その区域内の市町村及び指定地方公共機関が処理する防災に関する事務又は業務の実施を助け、かつ、その総合調整を行う責務を有する。

2 都道府県の機関は、その所掌事務を遂行するにあつては、前項に規定する都道府県の責務が十分に果たされることとなるように、相互に協力しなければならない。

(市町村の責務)

第五条 市町村は、基本理念にのっとり、基礎的な地方公共団体として、当該市町村の地域並びに当該市町村の住民の生命、身体及び財産を災害から保護するため、関係機関及び他の地方公共団体の協力を得て、当該市町村の地域に係る防災に関する計画を作成し、及び法令に基づきこれを実施する責務を有する。

2 市町村長は、前項の責務を遂行するため、消防機関、水防団その他の組織の整備並びに当該市町村の区域内の公共的団体その他の防災に関する組織及び自主防災組織の充実を図るほか、住民の自発的な防災活動の促進を図り、市町村の有する全ての機能を十分に発揮するように努めなければならない。

3 消防機関、水防団その他市町村の機関は、その所掌事務を遂行するにあつては、第一項に規定する市町村の責務が十分に果たされることとなるように、相互に協力しなければならない。

(地方公共団体相互の協力)

第五条の二 地方公共団体は、第四条第一項及び前条第一項に規定する責務を十分に果たすため必要があるときは、相互に協力するように努めなければならない。

(国及び地方公共団体とボランティアとの連携)

第五条の三 国及び地方公共団体は、ボランティアによる防災活動が災害時において果たす役割の重要性に鑑み、その自主性を尊重しつつ、ボランティアとの連携に努めなければならない。

(指定公共機関及び指定地方公共機関の責務)

第六条 指定公共機関及び指定地方公共機関は、基本理念にのっとり、その業務に係る防災に関する計画を作成し、及び法令に基づきこれを実施するとともに、この法律の規定による国、都道府県及び市町村の防災計画の作成及び実施が円滑に行われるように、その業務について、当該都道府県又は市町村に対し、協力する責務を有する。

2 指定公共機関及び指定地方公共機関は、その業務の公共性又は公益性にかんがみ、それぞれその業務を通じて防災に寄与しなければならない。

(住民等の責務)

第七条 地方公共団体の区域内の公共的団体、防災上重要な施設の管理者その他法令の規定による防災に関する責務を有する者は、基本理念にのっとり、法令又は地域防災計画の定めるところにより、誠実にその責務を果たさなければならない。

2 災害応急対策又は災害復旧に必要な物資若しくは資材又は役務の供給又は提供を業とする者は、基本理念にのっとり、災害時においてもこれらの事業活動を継続的に実施するとともに、当該事業活動に関し、国又は地方公共団体が実施する防災に関する施策に協力するように努めなければならない。

3 前二項に規定するもののほか、地方公共団体の住民は、基本理念にのっとり、食品、飲料水その他の生活必需物資の備蓄その他の自ら災害に備えるための手段を講ずるとともに、防災訓練その他の自発的な防災活動への参加、過去の災害から得られた教訓の伝承その他の取組により防災に寄与するように努めなければならない。

(施策における防災上の配慮等)

第八条 国及び地方公共団体は、その施策が、直接的なものであると間接的なものであるとを問わず、一体として国土並びに国民の生命、身体及び財産の災害をなくすることに寄与することとなるように意を用いなければならない。

2 国及び地方公共団体は、災害の発生を予防し、又は災害の拡大を防止するため、特に次に掲げる事項の実施に努めなければならない。

- 一 災害及び災害の防止に関する科学的研究とその成果の実現に関する事項
- 二 治山、治水その他の国土の保全に関する事項
- 三 建物の不燃堅^{ろう} 牢 化その他都市の防災構造の改善に関する事項
- 四 交通、情報通信等の都市機能の集積に対応する防災対策に関する事項
- 五 防災上必要な気象、地象及び水象の観測、予報、情報その他の業務に関する施設及び組織並びに防災上必要な通信に関する施設及び組織の整備に関する事項
- 六 災害の予報及び警報の改善に関する事項
- 七 地震予知情報（大規模地震対策特別措置法（昭和五十三年法律第七十三号）第二条第三号の地震予知情報をいう。）を周知させるための方法の改善に関する事項
- 八 気象観測網の充実についての国際的協力に関する事項
- 九 台風に対する人為的調節その他防災上必要な研究、観測及び情報交換についての国際的協力に関する事項
- 十 火山現象等による長期的災害に対する対策に関する事項
- 十一 水防、消防、救助その他災害応急措置に関する施設及び組織の整備に関する事項
- 十二 地方公共団体の相互応援、第六十一条の四第三項に規定する広域避難及び第八十六条の八第一項に規定する広域一時滞在に関する協定並びに民間の団体の協力の確保に関する協定の締結に関する事項
- 十三 自主防災組織の育成、ボランティアによる防災活動の環境の整備、過去の災害から得られた教訓を伝承する活動の支援その他国民の自発的な防災活動の促進に関する事項
- 十四 被災者の心身の健康の確保、居住の場所の確保その他被災者の保護に関する事項
- 十五 高齢者、障害者、乳幼児その他の特に配慮を要する者（以下「要配慮者」という。）に対する防災上必要な措置に関する事項
- 十六 海外からの防災に関する支援の受入れに関する事項
- 十七 被災者に対する的確な情報提供及び被災者からの相談に関する事項
- 十八 防災上必要な教育及び訓練に関する事項
- 十九 防災思想の普及に関する事項

（政府の措置及び国会に対する報告）

第九条 政府は、この法律の目的を達成するため必要な法制上、財政上及び金融上の措置を講じなければならない。

2 政府は、毎年、政令で定めるところにより、防災に関する計画及び防災に関してとつた措置の概況を国会に報告しなければならない。

（他の法律との関係）

第十条 防災に関する事務の処理については、他の法律に特別の定めがある場合を除くほか、この法律の定めるところによる。

第二章 防災に関する組織

第一節 中央防災会議

（中央防災会議の設置及び所掌事務）

第十一条 内閣府に、中央防災会議を置く。

2 中央防災会議は、次に掲げる事務をつかさどる。

一 防災基本計画を作成し、及びその実施を推進すること。

二 内閣総理大臣又は内閣府設置法第九条の二に規定する特命担当大臣（以下「防災担当大臣」という。）の諮問に応じて防災に関する重要事項を審議すること。

三 前号に規定する重要事項に関し、内閣総理大臣又は防災担当大臣に意見を述べること。

四 前三号に掲げるもののほか、法令の規定によりその権限に属する事務

3 内閣総理大臣は、次に掲げる事項については、中央防災会議に諮問しなければならない。

一 防災の基本方針

二 防災に関する施策の総合調整で重要なもの

三 非常災害又は第二十三条の三第一項に規定する特定災害に際し一時的に必要とする緊急措置の大綱

四 災害緊急事態の布告

五 その他内閣総理大臣が必要と認める防災に関する重要事項

（中央防災会議の組織）

第十二条 中央防災会議は、会長及び委員をもつて組織する。

2 会長は、内閣総理大臣をもつて充てる。

3 会長は、会務を総理する。

4 会長に事故があるときは、あらかじめその指名する委員がその職務を代理する。

5 委員は、次に掲げる者をもつて充てる。

一 防災担当大臣

二 防災担当大臣以外の国務大臣、内閣危機管理監、指定公共機関の代表者及び学識経験のある者のうちから、内閣総理大臣が任命する者

6 中央防災会議に、専門の事項を調査させるため、専門委員を置くことができる。

7 専門委員は、関係行政機関及び指定公共機関の職員並びに学識経験のある者のうちから、内閣総理大臣が任命する。

8 中央防災会議に、幹事を置き、内閣官房の職員又は指定行政機関の長（国務大臣を除く。）若しくはその職員のうちから、内閣総理大臣が任命する。

9 幹事は、中央防災会議の所掌事務について、会長及び委員を助ける。

10 前各項に定めるもののほか、中央防災会議の組織及び運営に関し必要な事項は、政令で定める。

（関係行政機関等に対する協力要求等）

第十三条 中央防災会議は、その所掌事務に関し、関係行政機関の長及び関係地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関並びにその他の関係者に対し、資料の提出、意見の表明その他必要な協力を求めることができる。

2 中央防災会議は、その所掌事務の遂行について、地方防災会議（都道府県防災会議又は市町村防災会議をいう。以下同じ。）又は地方防災会議の協議会（都道府県防災会議の協議会又は市町村防災会議の協議会をいう。以下同じ。）に対し、必要な勧告をすることができる。

第二節 地方防災会議

（都道府県防災会議の設置及び所掌事務）

第十四条 都道府県に、都道府県防災会議を置く。

2 都道府県防災会議は、次に掲げる事務をつかさどる。

一 都道府県地域防災計画を作成し、及びその実施を推進すること。

- 二 都道府県知事の諮問に応じて当該都道府県の地域に係る防災に関する重要事項を審議すること。
- 三 前号に規定する重要事項に関し、都道府県知事に意見を述べること。
- 四 当該都道府県の地域に係る災害が発生した場合において、当該災害に係る災害復旧に関し、当該都道府県並びに関係指定地方行政機関、関係市町村、関係指定公共機関及び関係指定地方公共機関相互間の連絡調整を図ること。
- 五 前各号に掲げるもののほか、法律又はこれに基づく政令によりその権限に属する事務

(都道府県防災会議の組織)

第十五条 都道府県防災会議は、会長及び委員をもつて組織する。

- 2 会長は、当該都道府県の知事をもつて充てる。
- 3 会長は、会務を総理する。
- 4 会長に事故があるときは、あらかじめその指名する委員がその職務を代理する。
- 5 委員は、次に掲げる者をもつて充てる。
 - 一 当該都道府県の区域の全部又は一部を管轄する指定地方行政機関の長又はその指名する職員
 - 二 当該都道府県を警備区域とする陸上自衛隊の方面総監又はその指名する部隊若しくは機関の長
 - 三 当該都道府県の教育委員会の教育長
 - 四 警視総監又は当該道府県の道府県警察本部長
 - 五 当該都道府県の知事がその部内の職員のうちから指名する者
 - 六 当該都道府県の区域内の市町村の市町村長及び消防機関の長のうちから当該都道府県の知事が任命する者
 - 七 当該都道府県の地域において業務を行う指定公共機関又は指定地方公共機関の役員又は職員のうちから当該都道府県の知事が任命する者
 - 八 自主防災組織を構成する者又は学識経験のある者のうちから当該都道府県の知事が任命する者
- 6 都道府県防災会議に、専門の事項を調査させるため、専門委員を置くことができる。
- 7 専門委員は、関係地方行政機関の職員、当該都道府県の職員、当該都道府県の区域内の市町村の職員、関係指定公共機関の職員、関係指定地方公共機関の職員及び学識経験のある者のうちから、当該都道府県の知事が任命する。
- 8 前各項に定めるもののほか、都道府県防災会議の組織及び運営に関し必要な事項は、政令で定める基準に従い、当該都道府県の条例で定める。

(市町村防災会議)

第十六条 市町村に、当該市町村の地域に係る地域防災計画を作成し、及びその実施を推進するほか、市町村長の諮問に応じて当該市町村の地域に係る防災に関する重要事項を審議するため、市町村防災会議を置く。

- 2 前項に規定するもののほか、市町村は、協議により規約を定め、共同して市町村防災会議を設置することができる。
- 3 市町村は、前項の規定により市町村防災会議を共同して設置したときその他市町村防災会議を設置することが不適当又は困難であるときは、第一項の規定にかかわらず、市町村防災会議を設置しないことができる。
- 4 市町村は、前項の規定により市町村防災会議を設置しないこととしたとき（第二項の規定により市町村防災会議を共同して設置したときを除く。）は、速やかにその旨を都道府県知事に報告しなければならない。
- 5 都道府県知事は、前項の規定による報告を受けたときは、都道府県防災会議の意見を聴くものとし、必要があると認めるときは、当該市町村に対し、必要な助言又は勧告をすることができる。

6 市町村防災会議の組織及び所掌事務は、都道府県防災会議の組織及び所掌事務の例に準じて、当該市町村の条例（第二項の規定により設置された市町村防災会議にあつては、規約）で定める。

（地方防災会議の協議会）

第十七条 都道府県相互の間又は市町村相互の間において、当該都道府県又は市町村の区域の全部又は一部にわたり都道府県相互間地域防災計画又は市町村相互間地域防災計画を作成することが必要かつ効果的であると認めるときは、当該都道府県又は市町村は、協議により規約を定め、都道府県防災会議の協議会又は市町村防災会議の協議会を設置することができる。

2 前項の規定により協議会を設置したときは、都道府県防災会議の協議会にあつては内閣総理大臣に、市町村防災会議の協議会にあつては都道府県知事にそれぞれ届け出なければならない。

第十八条及び第十九条 削除

（政令への委任）

第二十条 第十七条に規定するもののほか、地方防災会議の協議会に関し必要な事項は、政令で定める。

（関係行政機関等に対する協力要求）

第二十一条 都道府県防災会議及び市町村防災会議（地方防災会議の協議会を含む。以下次条において「地方防災会議等」という。）は、その所掌事務を遂行するため必要があると認めるときは、関係行政機関の長及び関係地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関並びにその他の関係者に対し、資料又は情報の提供、意見の表明その他必要な協力を求めることができる。

（地方防災会議等相互の関係）

第二十二条 地方防災会議等は、それぞれその所掌事務の遂行について相互に協力しなければならない。

2 都道府県防災会議は、その所掌事務の遂行について、市町村防災会議に対し、必要な勧告をすることができる。

（都道府県災害対策本部）

第二十三条 都道府県の地域について災害が発生し、又は災害が発生するおそれがある場合において、防災の推進を図るため必要があると認めるときは、都道府県知事は、都道府県地域防災計画の定めるところにより、都道府県災害対策本部を設置することができる。

2 都道府県災害対策本部の長は、都道府県災害対策本部長とし、都道府県知事をもつて充てる。

3 都道府県災害対策本部に、都道府県災害対策副本部長、都道府県災害対策本部員その他の職員を置き、当該都道府県の職員のうちから、当該都道府県の知事が任命する。

4 都道府県災害対策本部は、都道府県地域防災計画の定めるところにより、次に掲げる事務を行う。

一 当該都道府県の地域に係る災害に関する情報を収集すること。

二 当該都道府県の地域に係る災害予防及び災害応急対策を的確かつ迅速に実施するための方針を作成し、並びに当該方針に沿って災害予防及び災害応急対策を実施すること。

三 当該都道府県の地域に係る災害予防及び災害応急対策に関し、当該都道府県並びに関係指定地方行政機関、関係地方公共団体、関係指定公共機関及び関係指定地方公共機関相互間の連絡調整を図ること。

5 都道府県知事は、都道府県地域防災計画の定めるところにより、都道府県災害対策本部に、災害地にあつて当該都道府県災害対策本部の事務の一部を行う組織として、都道府県現地災害対策本部を置くことができる。

6 都道府県災害対策本部長は、当該都道府県警察又は当該都道府県の教育委員会に対し、当該都道府県の地域に係る災害予防又は災害応急対策を実施するため必要な限度において、必要な指示をすることができる。

- 7 都道府県災害対策本部長は、当該都道府県の地域に係る災害予防又は災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため必要があると認めるときは、関係行政機関の長及び関係地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関並びにその他の関係者に対し、資料又は情報の提供、意見の表明その他必要な協力を求めることができる。
- 8 前各項に規定するもののほか、都道府県災害対策本部に関し必要な事項は、都道府県の条例で定める。

(市町村災害対策本部)

- 第二十三条の二** 市町村の地域について災害が発生し、又は災害が発生するおそれがある場合において、防災の推進を図るため必要があると認めるときは、市町村長は、市町村地域防災計画の定めるところにより、市町村災害対策本部を設置することができる。
- 2 市町村災害対策本部の長は、市町村災害対策本部長とし、市町村長をもつて充てる。
- 3 市町村災害対策本部に、市町村災害対策副本部長、市町村災害対策本部員その他の職員を置き、当該市町村の職員又は当該市町村の区域を管轄する消防長若しくはその指名する消防吏員のうちから、当該市町村の市町村長が任命する。
- 4 市町村災害対策本部は、市町村地域防災計画の定めるところにより、次に掲げる事務を行う。この場合において、市町村災害対策本部は、必要に応じ、関係指定地方行政機関、関係地方公共団体、関係指定公共機関及び関係指定地方公共機関との連携の確保に努めなければならない。
- 一 当該市町村の地域に係る災害に関する情報を収集すること。
- 二 当該市町村の地域に係る災害予防及び災害応急対策を的確かつ迅速に実施するための方針を作成し、並びに当該方針に沿って災害予防及び災害応急対策を実施すること。
- 5 市町村長は、市町村地域防災計画の定めるところにより、市町村災害対策本部に、災害地にあつて当該市町村災害対策本部の事務の一部を行う組織として、市町村現地災害対策本部を置くことができる。
- 6 市町村災害対策本部長は、当該市町村の教育委員会に対し、当該市町村の地域に係る災害予防又は災害応急対策を実施するため必要な限度において、必要な指示をすることができる。
- 7 前条第七項の規定は、市町村災害対策本部長について準用する。この場合において、同項中「当該都道府県の」とあるのは、「当該市町村の」と読み替えるものとする。
- 8 前各項に規定するもののほか、市町村災害対策本部に関し必要な事項は、市町村の条例で定める。

第三節 特定災害対策本部、非常災害対策本部及び緊急災害対策本部

(特定災害対策本部の設置)

- 第二十三条の三** 災害（その規模が非常災害に該当するに至らないと認められるものに限る。以下この項において同じ。）が発生し、又は発生するおそれがある場合において、当該災害が、人の生命又は身体に急迫した危険を生じさせ、かつ、当該災害に係る地域の状況その他の事情を勘案して当該災害に係る災害応急対策を推進するため特別の必要があると認めるもの（以下「特定災害」という。）であるときは、内閣総理大臣は、内閣府設置法第四十条第二項の規定にかかわらず、臨時に内閣府に特定災害対策本部を設置することができる。
- 2 内閣総理大臣は、特定災害対策本部を置いたときは当該本部の名称、所管区域並びに設置の場所及び期間を、当該本部を廃止したときはその旨を、直ちに、告示しなければならない。

(特定災害対策本部の組織)

- 第二十三条の四** 特定災害対策本部の長は、特定災害対策本部長とし、防災担当大臣その他の国務大臣をもつて充てる。

- 2 特定災害対策本部長は、特定災害対策本部の事務を総括し、所部の職員を指揮監督する。
- 3 特定災害対策本部に、特定災害対策副本部長、特定災害対策本部員その他の職員を置く。
- 4 特定災害対策副本部長は、特定災害対策本部長を助け、特定災害対策本部長に事故があるときは、その職務を代理する。特定災害対策副本部長が二人以上置かれている場合にあつては、あらかじめ特定災害対策本部長が定めた順序で、その職務を代理する。
- 5 特定災害対策副本部長、特定災害対策本部員その他の職員は、内閣官房若しくは内閣府その他の指定行政機関の職員又は指定地方行政機関の長若しくはその職員のうちから、内閣総理大臣が任命する。
- 6 特定災害対策本部に、当該特定災害対策本部の所管区域にあつて当該特定災害対策本部長の定めるところにより当該特定災害対策本部の事務の一部を行う組織として、特定災害現地対策本部を置くことができる。この場合においては、地方自治法（昭和二十二年法律第六十七号）第一百五十六条第四項の規定は、適用しない。
- 7 内閣総理大臣は、前項の規定により特定災害現地対策本部を置いたときは、これを国会に報告しなければならない。
- 8 前条第二項の規定は、特定災害現地対策本部について準用する。
- 9 特定災害現地対策本部に、特定災害現地対策本部長及び特定災害現地対策本部員その他の職員を置く。
- 10 特定災害現地対策本部長は、特定災害対策本部長の命を受け、特定災害現地対策本部の事務を掌理する。
- 11 特定災害現地対策本部長及び特定災害現地対策本部員その他の職員は、特定災害対策副本部長、特定災害対策本部員その他の職員のうちから、特定災害対策本部長が指名する者をもつて充てる。

（特定災害対策本部の所掌事務）

第二十三条の五 特定災害対策本部は、次に掲げる事務をつかさどる。

- 一 災害応急対策を的確かつ迅速に実施するための方針の作成に関すること。
- 二 所管区域において指定行政機関の長、指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関が防災計画に基づいて実施する災害応急対策の総合調整に関すること。
- 三 特定災害に際し必要な緊急の措置の実施に関すること。
- 四 第二十三条の七の規定により特定災害対策本部長の権限に属する事務
- 五 前各号に掲げるもののほか、法令の規定によりその権限に属する事務

（指定行政機関の長の権限の委任）

第二十三条の六 指定行政機関の長は、特定災害対策本部が設置されたときは、災害応急対策に必要な権限の全部又は一部を当該特定災害対策本部員である当該指定行政機関の職員又は当該指定地方行政機関の長若しくはその職員に委任することができる。

- 2 指定行政機関の長は、前項の規定による委任をしたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

（特定災害対策本部長の権限）

第二十三条の七 特定災害対策本部長は、前条の規定により権限を委任された職員の当該特定災害対策本部の所管区域における権限の行使について調整をすることができる。

- 2 特定災害対策本部長は、当該特定災害対策本部の所管区域における災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため特に必要があると認めるときは、その必要な限度において、関係指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関並びに指定公共機関及び指定地方公共機関に対し、必要な指示をすることができる。

- 3 特定災害対策本部長は、当該特定災害対策本部の所管区域における災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため必要があると認めるときは、関係行政機関の長及び関係地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関並びにその他の関係者に対し、資料又は情報の提供、意見の表明その他必要な協力を求めることができる。
- 4 特定災害対策本部長は、特定災害現地対策本部が置かれたときは、前三項の規定による権限の一部を特定災害現地対策本部長に委任することができる。
- 5 特定災害対策本部長は、前項の規定による委任をしたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

（非常災害対策本部の設置）

- 第二十四条** 非常災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、当該災害の規模その他の状況により当該災害に係る災害応急対策を推進するため特別の必要があると認めるときは、内閣総理大臣は、内閣府設置法第四十条第二項の規定にかかわらず、臨時に内閣府に非常災害対策本部を設置することができる。
- 2 第二十三条の三第二項の規定は、非常災害対策本部について準用する。
 - 3 第一項の規定により非常災害対策本部が設置された場合において、当該災害に係る特定災害対策本部が既に設置されているときは、当該特定災害対策本部は廃止されるものとし、非常災害対策本部が当該特定災害対策本部の所掌事務を承継するものとする。

（非常災害対策本部の組織）

- 第二十五条** 非常災害対策本部の長は、非常災害対策本部長とし、内閣総理大臣（内閣総理大臣に事故があるときは、そのあらかじめ指名する国務大臣）をもつて充てる。
- 2 非常災害対策本部長は、非常災害対策本部の事務を総括し、所部の職員を指揮監督する。
 - 3 非常災害対策本部に、非常災害対策副本部長、非常災害対策本部員その他の職員を置く。
 - 4 非常災害対策副本部長は、内閣官房長官、防災担当大臣その他の国務大臣をもつて充てる。
 - 5 非常災害対策副本部長は、非常災害対策本部長を助け、非常災害対策本部長に事故があるときは、その職務を代理する。非常災害対策副本部長が二人以上置かれている場合にあつては、あらかじめ非常災害対策本部長が定めた順序で、その職務を代理する。
 - 6 非常災害対策本部員は、次に掲げる者をもつて充てる。
 - 一 非常災害対策本部長及び非常災害対策副本部長以外の国務大臣のうちから、内閣総理大臣が任命する者
 - 二 副大臣、内閣危機管理監又は国務大臣以外の指定行政機関の長のうちから、内閣総理大臣が任命する者
 - 7 非常災害対策副本部長及び非常災害対策本部員以外の非常災害対策本部の職員は、内閣官房若しくは内閣府その他の指定行政機関の職員又は指定地方行政機関の長若しくはその職員のうちから、内閣総理大臣が任命する。
 - 8 非常災害対策本部に、当該非常災害対策本部の所管区域にあつて当該非常災害対策本部長の定めるところにより当該非常災害対策本部の事務の一部を行う組織として、非常災害現地対策本部を置くことができる。
 - 9 第二十三条の四第六項後段、第七項及び第八項の規定は、非常災害現地対策本部について準用する。
 - 10 非常災害現地対策本部に、非常災害現地対策本部長及び非常災害現地対策本部員その他の職員を置く。
 - 11 非常災害現地対策本部長は、非常災害対策本部長の命を受け、非常災害現地対策本部の事務を掌理する。
 - 12 非常災害現地対策本部長及び非常災害現地対策本部員その他の職員は、非常災害対策副本部長、非常災害対策本部員その他の職員のうちから、非常災害対策本部長が指名する者をもつて充てる。

(非常災害対策本部の所掌事務)

第二十六条 非常災害対策本部は、次に掲げる事務をつかさどる。

- 一 災害応急対策を的確かつ迅速に実施するための方針の作成に関すること。
- 二 所管区域において指定行政機関の長、指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関が防災計画に基づいて実施する災害応急対策の総合調整に関すること。
- 三 非常災害に際し必要な緊急の措置の実施に関すること。
- 四 第二十八条の規定により非常災害対策本部長の権限に属する事務
- 五 前各号に掲げるもののほか、法令の規定によりその権限に属する事務

(指定行政機関の長の権限の委任)

第二十七条 指定行政機関の長は、非常災害対策本部が設置されたときは、災害応急対策に必要な権限の全部又は一部を当該非常災害対策本部の職員である当該指定行政機関の職員又は当該指定地方行政機関の長若しくはその職員に委任することができる。

- 2 指定行政機関の長は、前項の規定による委任をしたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

(非常災害対策本部長の権限)

第二十八条 非常災害対策本部長は、前条の規定により権限を委任された職員の当該非常災害対策本部の所管区域における権限の行使について調整をすることができる。

- 2 非常災害対策本部長は、当該非常災害対策本部の所管区域における災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため特に必要があると認めるときは、その必要な限度において、関係指定行政機関の長及び関係指定地方行政機関の長並びに前条の規定により権限を委任された当該指定行政機関の職員及び当該指定地方行政機関の職員、地方公共団体の長その他の執行機関並びに指定公共機関及び指定地方公共機関に対し、必要な指示をすることができる。
- 3 非常災害対策本部長は、当該非常災害対策本部の所管区域における災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため必要があると認めるときは、関係行政機関の長及び関係地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関並びにその他の関係者に対し、資料又は情報の提供、意見の表明その他必要な協力を求めることができる。
- 4 非常災害対策本部長は、前三項の規定による権限の全部又は一部を非常災害対策副本部長に委任することができる。
- 5 非常災害対策本部長は、非常災害現地対策本部が置かれたときは、第一項から第三項までの規定による権限（第二項の規定による関係指定行政機関の長に対する指示を除く。）の一部を非常災害現地対策本部長に委任することができる。
- 6 非常災害対策本部長は、前二項の規定による委任をしたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

(緊急災害対策本部の設置)

第二十八条の二 著しく異常かつ激甚な非常災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、当該災害に係る災害応急対策を推進するため特別の必要があると認めるときは、内閣総理大臣は、内閣府設置法第四十条第二項の規定にかかわらず、閣議にかけて、臨時に内閣府に緊急災害対策本部を設置することができる。

- 2 第二十三条の三第二項の規定は、緊急災害対策本部について準用する。

3 第一項の規定により緊急災害対策本部が設置された場合において、当該災害に係る特定災害対策本部又は非常災害対策本部が既に設置されているときは、当該特定災害対策本部又は非常災害対策本部は廃止されるものとし、緊急災害対策本部が当該特定災害対策本部又は非常災害対策本部の所掌事務を承継するものとする。

(緊急災害対策本部の組織)

第二十八条の三 緊急災害対策本部の長は、緊急災害対策本部長とし、内閣総理大臣（内閣総理大臣に事故があるときは、そのあらかじめ指名する国務大臣）をもつて充てる。

2 緊急災害対策本部長は、緊急災害対策本部の事務を総括し、所部の職員を指揮監督する。

3 緊急災害対策本部に、緊急災害対策副本部長、緊急災害対策本部員その他の職員を置く。

4 緊急災害対策副本部長は、内閣官房長官、防災担当大臣その他の国務大臣をもつて充てる。

5 緊急災害対策副本部長は、緊急災害対策本部長を助け、緊急災害対策本部長に事故があるときは、その職務を代理する。緊急災害対策副本部長が二人以上置かれている場合にあつては、あらかじめ緊急災害対策本部長が定めた順序で、その職務を代理する。

6 緊急災害対策本部員は、次に掲げる者をもつて充てる。

一 緊急災害対策本部長及び緊急災害対策副本部長以外のすべての国務大臣

二 内閣危機管理監

三 副大臣又は国務大臣以外の指定行政機関の長のうちから、内閣総理大臣が任命する者

7 緊急災害対策副本部長及び緊急災害対策本部員以外の緊急災害対策本部の職員は、内閣官房若しくは内閣府その他の指定行政機関の職員又は指定地方行政機関の長若しくはその職員のうちから、内閣総理大臣が任命する。

8 緊急災害対策本部に、当該緊急災害対策本部の所管区域にあつて当該緊急災害対策本部長の定めるところにより当該緊急災害対策本部の事務の一部を行う組織として、閣議にかけて、緊急災害現地対策本部を置くことができる。

9 第二十三条の四第六項後段、第七項及び第八項の規定は、緊急災害現地対策本部について準用する。

10 緊急災害現地対策本部に、緊急災害現地対策本部長及び緊急災害現地対策本部員その他の職員を置く。

11 緊急災害現地対策本部長は、緊急災害対策本部長の命を受け、緊急災害現地対策本部の事務を掌理する。

12 緊急災害現地対策本部長及び緊急災害現地対策本部員その他の職員は、緊急災害対策副本部長、緊急災害対策本部員その他の職員のうちから、緊急災害対策本部長が指名する者をもつて充てる。

(緊急災害対策本部の所掌事務)

第二十八条の四 緊急災害対策本部は、次に掲げる事務をつかさどる。

一 災害応急対策を的確かつ迅速に実施するための方針の作成に関すること。

二 所管区域において指定行政機関の長、指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関が防災計画に基づいて実施する災害応急対策の総合調整に関すること。

三 非常災害に際し必要な緊急の措置の実施に関すること。

四 第二十八条の六の規定により緊急災害対策本部長の権限に属する事務

五 前各号に掲げるもののほか、法令の規定によりその権限に属する事務

(指定行政機関の長の権限の委任)

第二十八条の五 指定行政機関の長は、緊急災害対策本部が設置されたときは、災害応急対策に必要な権限の全部又は一部を当該緊急災害対策本部の職員である当該指定行政機関の職員又は当該指定地方行政機関の長若しくはその職員に委任することができる。

2 指定行政機関の長は、前項の規定による委任をしたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

(緊急災害対策本部長の権限)

第二十八条の六 緊急災害対策本部長は、前条の規定により権限を委任された職員の当該緊急災害対策本部の所管区域における権限の行使について調整をすることができる。

2 緊急災害対策本部長は、当該緊急災害対策本部の所管区域における災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため特に必要があると認めるときは、その必要な限度において、関係指定行政機関の長及び関係指定地方行政機関の長並びに前条の規定により権限を委任された当該指定行政機関の職員及び当該指定地方行政機関の職員、地方公共団体の長その他の執行機関並びに指定公共機関及び指定地方公共機関に対し、必要な指示をすることができる。

3 緊急災害対策本部長は、当該緊急災害対策本部の所管区域における災害応急対策を的確かつ迅速に実施するため必要があると認めるときは、関係行政機関の長及び関係地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関並びにその他の関係者に対し、資料又は情報の提供、意見の表明その他必要な協力を求めることができる。

4 緊急災害対策本部長は、前三項の規定による権限の全部又は一部を緊急災害対策副本部長に委任することができる。

5 緊急災害対策本部長は、緊急災害現地対策本部が置かれたときは、第一項から第三項までの規定による権限（第二項の規定による関係指定行政機関の長に対する指示を除く。）の一部を緊急災害現地対策本部長に委任することができる。

6 緊急災害対策本部長は、前二項の規定による委任をしたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

第四節 災害時における職員の派遣

(職員の派遣の要請)

第二十九条 都道府県知事又は都道府県の委員会若しくは委員（以下「都道府県知事等」という。）は、災害応急対策又は災害復旧のため必要があるときは、政令で定めるところにより、指定行政機関の長、指定地方行政機関の長又は指定公共機関（独立行政法人通則法第二条第四項に規定する行政執行法人に限る。以下この節において同じ。）に対し、当該指定行政機関、指定地方行政機関又は指定公共機関の職員の派遣を要請することができる。

2 市町村長又は市町村の委員会若しくは委員（以下「市町村長等」という。）は、災害応急対策又は災害復旧のため必要があるときは、政令で定めるところにより、指定地方行政機関の長又は指定公共機関（その業務の内容その他の事情を勘案して市町村の地域に係る災害応急対策又は災害復旧に特に寄与するものとしてそれぞれ地域を限って内閣総理大臣が指定するものに限る。次条において「特定公共機関」という。）に対し、当該指定地方行政機関又は指定公共機関の職員の派遣を要請することができる。

3 都道府県又は市町村の委員会又は委員は、前二項の規定により職員の派遣を要請しようとするときは、あらかじめ、当該都道府県の知事又は当該市町村の市町村長に協議しなければならない。

(職員の派遣のあつせん)

第三十条 都道府県知事等又は市町村長等は、災害応急対策又は災害復旧のため必要があるときは、政令で定めるところにより、内閣総理大臣又は都道府県知事に対し、それぞれ、指定行政機関、指定地方行政機関若しくは指定公共機関又は指定地方行政機関若しくは特定公共機関の職員の派遣についてあつせんを求めることができる。

2 都道府県知事等又は市町村長等は、災害応急対策又は災害復旧のため必要があるときは、政令で定めるところにより、内閣総理大臣又は都道府県知事に対し、それぞれ、地方自治法第二百五十二条の十七の規定による職員の派遣について、又は同条の規定による職員の派遣若しくは地方独立行政法人法第二百二十四条第一項の規定による職員（指定地方公共機関である同法第二条第二項に規定する特定地方独立行政法人（次条において「特定地方公共機関」という。）の職員に限る。）の派遣についてあつせんを求めることができる。

3 前条第三項の規定は、前二項の規定によりあつせんを求めようとする場合について準用する。

（職員の派遣義務）

第三十一条 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、都道府県知事等及び市町村長等並びに指定公共機関及び特定地方公共機関は、前二条の規定による要請又はあつせんがあつたときは、その所掌事務又は業務の遂行に著しい支障のない限り、適任と認める職員を派遣しなければならない。

（派遣職員の身分取扱い）

第三十二条 都道府県又は市町村は、前条又は他の法律の規定により災害応急対策又は災害復旧のため派遣された職員に対し、政令で定めるところにより、災害派遣手当を支給することができる。

2 前項に規定するもののほか、前条の規定により指定行政機関、指定地方行政機関又は指定公共機関から派遣された職員の身分取扱いに関し必要な事項は、政令で定める。

（派遣職員に関する資料の提出等）

第三十三条 指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長、都道府県知事又は指定公共機関は、内閣総理大臣に対し、第三十一条の規定による職員の派遣が円滑に行われるよう、定期的に、災害応急対策又は災害復旧に必要な技術、知識又は経験を有する職員の職種別現員数及びこれらの者の技術、知識又は経験の程度を記載した資料を提出するとともに、当該資料を相互に交換しなければならない。

第三章 防災計画

（防災基本計画の作成及び公表等）

第三十四条 中央防災会議は、防災基本計画を作成するとともに、災害及び災害の防止に関する科学研究の成果並びに発生した災害の状況及びこれに対して行なわれた災害応急対策の効果を勘案して毎年防災基本計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。

2 中央防災会議は、前項の規定により防災基本計画を作成し、又は修正したときは、すみやかにこれを内閣総理大臣に報告し、並びに指定行政機関の長、都道府県知事及び指定公共機関に通知するとともに、その要旨を公表しなければならない。

第三十五条 防災基本計画は、次の各号に掲げる事項について定めるものとする。

- 一 防災に関する総合的かつ長期的な計画
- 二 防災業務計画及び地域防災計画において重点をおくべき事項
- 三 前各号に掲げるもののほか、防災業務計画及び地域防災計画の作成の基準となるべき事項で、中央防災会議が必要と認めるもの

2 防災基本計画には、次に掲げる事項に関する資料を添付しなければならない。

- 一 国土の現況及び気象の概況

- 二 防災上必要な施設及び設備の整備の概況
- 三 防災業務に従事する人員の状況
- 四 防災上必要な物資の需給の状況
- 五 防災上必要な運輸又は通信の状況
- 六 前各号に掲げるもののほか、防災に関し中央防災会議が必要と認める事項

(指定行政機関の防災業務計画)

第三十六条 指定行政機関の長は、防災基本計画に基づき、その所掌事務に関し、防災業務計画を作成し、及び毎年防災業務計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。

2 指定行政機関の長は、前項の規定により防災業務計画を作成し、又は修正したときは、すみやかにこれを内閣総理大臣に報告し、並びに都道府県知事及び関係指定公共機関に通知するとともに、その要旨を公表しなければならない。

3 第二十一条の規定は、指定行政機関の長が第一項の規定により防災業務計画を作成し、又は修正する場合について準用する。

第三十七条 防災業務計画は、次に掲げる事項について定めるものとする。

- 一 所掌事務について、防災に関しとるべき措置
- 二 前号に掲げるもののほか、所掌事務に関し地域防災計画の作成の基準となるべき事項
- 2 指定行政機関の長は、防災業務計画の作成及び実施にあつては、他の指定行政機関の長が作成する防災業務計画との間に調整を図り、防災業務計画が一体的かつ有機的に作成され、及び実施されるように努めなければならない。

(他の法令に基づく計画との関係)

第三十八条 指定行政機関の長が他の法令の規定に基づいて作成する次に掲げる防災に関連する計画の防災に関する部分は、防災基本計画及び防災業務計画と矛盾し、又は抵触するものであつてはならない。

- 一 国土形成計画法（昭和二十五年法律第二百五号）第二条第一項に規定する国土形成計画
- 二 森林法（昭和二十六年法律第二百四十九号）第四条第一項に規定する全国森林計画及び同条第五項に規定する森林整備保全事業計画
- 三 特殊土壌地帯災害防除及び振興臨時措置法（昭和二十七年法律第九十六号）第三条第一項に規定する災害防除に関する事業計画
- 四 保安林整備臨時措置法（昭和二十九年法律第八十四号）第二条第一項に規定する保安林整備計画
- 五 首都圏整備法（昭和三十一年法律第八十三号）第二条第二項に規定する首都圏整備計画
- 六 特定多目的ダム法（昭和三十二年法律第三十五号）第四条第一項に規定する多目的ダムの建設に関する基本計画
- 七 台風常襲地帯における災害の防除に関する特別措置法（昭和三十三年法律第七十二号）第二条第二項に規定する災害防除事業五箇年計画
- 八 豪雪地帯対策特別措置法（昭和三十七年法律第七十三号）第三条第一項に規定する豪雪地帯対策基本計画
- 九 近畿圏整備法（昭和三十八年法律第二百二十九号）第二条第二項に規定する近畿圏整備計画
- 十 中部圏開発整備法（昭和四十一年法律第二百二号）第二条第二項に規定する中部圏開発整備計画

十一 海洋汚染等及び海上災害の防止に関する法律（昭和四十五年法律第百三十六号）第四十三条の五第一項に規定する排出油等の防除に関する計画

十二 社会資本整備重点計画法（平成十五年法律第二十号）第二条第一項に規定する社会資本整備重点計画

十三 前各号に掲げるもののほか、政令で定める計画

（指定公共機関の防災業務計画）

第三十九条 指定公共機関は、防災基本計画に基づき、その業務に関し、防災業務計画を作成し、及び毎年防災業務計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。

2 指定公共機関は、前項の規定により防災業務計画を作成し、又は修正したときは、速やかに当該指定公共機関を所管する大臣を経由して内閣総理大臣に報告し、及び関係都道府県知事に通知するとともに、その要旨を公表しなければならない。

3 第二十一条の規定は、指定公共機関が第一項の規定により防災業務計画を作成し、又は修正する場合について準用する。

（都道府県地域防災計画）

第四十条 都道府県防災会議は、防災基本計画に基づき、当該都道府県の地域に係る都道府県地域防災計画を作成し、及び毎年都道府県地域防災計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。この場合において、当該都道府県地域防災計画は、防災業務計画に抵触するものであつてはならない。

2 都道府県地域防災計画は、おおむね次に掲げる事項について定めるものとする。

一 当該都道府県の地域に係る防災に関し、当該都道府県の区域の全部又は一部を管轄する指定地方行政機関、当該都道府県、当該都道府県の区域内の市町村、指定公共機関、指定地方公共機関及び当該都道府県の区域内の公共的団体その他防災上重要な施設の管理者（次項において「管轄指定地方行政機関等」という。）の処理すべき事務又は業務の大綱

二 当該都道府県の地域に係る防災施設の新設又は改良、防災のための調査研究、教育及び訓練その他の災害予防、情報の収集及び伝達、災害に関する予報又は警報の発令及び伝達、避難、消火、水防、救難、救助、衛生その他の災害応急対策並びに災害復旧に関する事項別の計画

三 当該都道府県の地域に係る災害に関する前号に掲げる措置に要する労務、施設、設備、物資、資金等の整備、備蓄、調達、配分、輸送、通信等に関する計画

3 都道府県防災会議は、都道府県地域防災計画を定めるに当たつては、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において管轄指定地方行政機関等が円滑に他の者の応援を受け、又は他の者を応援することができるよう配慮するものとする。

4 都道府県防災会議は、第一項の規定により都道府県地域防災計画を作成し、又は修正したときは、速やかにこれを内閣総理大臣に報告するとともに、その要旨を公表しなければならない。

5 内閣総理大臣は、前項の規定により都道府県地域防災計画について報告を受けたときは、中央防災会議の意見を聴くものとし、必要があると認めるときは、当該都道府県防災会議に対し、必要な助言又は勧告をすることができる。

第四十一条 都道府県が他の法令の規定に基づいて作成し、又は協議する次に掲げる防災に関する計画又は防災に関連する計画の防災に関する部分は、防災基本計画、防災業務計画又は都道府県地域防災計画と矛盾し、又は抵触するものであつてはならない。

- 一 水防法（昭和二十四年法律第百九十三号）第七条第一項及び第六項に規定する都道府県の水防計画並びに同法第三十三条第一項に規定する指定管理団体の水防計画
- 二 離島振興法（昭和二十八年法律第七十二号）第四条第一項に規定する離島振興計画
- 三 海岸法（昭和三十一年法律第百一号）第二条の三第一項の海岸保全基本計画
- 四 地すべり等防止法（昭和三十三年法律第三十号）第九条に規定する地すべり防止工事に関する基本計画
- 五 活動火山対策特別措置法（昭和四十八年法律第六十一号）第十四条第一項に規定する避難施設緊急整備計画並びに同法第十九条第一項に規定する防災営農施設整備計画、同条第二項に規定する防災林業経営施設整備計画及び同条第三項に規定する防災漁業経営施設整備計画
- 六 地震防災対策強化地域における地震対策緊急整備事業に係る国の財政上の特別措置に関する法律（昭和五十五年法律第六十三号）第二条第一項に規定する地震対策緊急整備事業計画
- 七 半島振興法（昭和六十年法律第六十三号）第三条第一項に規定する半島振興計画
- 八 前各号に掲げるもののほか、政令で定める計画

（市町村地域防災計画）

第四十二条 市町村防災会議（市町村防災会議を設置しない市町村にあつては、当該市町村の市町村長。以下この条において同じ。）は、防災基本計画に基づき、当該市町村の地域に係る市町村地域防災計画を作成し、及び毎年市町村地域防災計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。この場合において、当該市町村地域防災計画は、防災業務計画又は当該市町村を包括する都道府県の都道府県地域防災計画に抵触するものであつてはならない。

2 市町村地域防災計画は、おおむね次に掲げる事項について定めるものとする。

- 一 当該市町村の地域に係る防災に関し、当該市町村及び当該市町村の区域内の公共的団体その他防災上重要な施設の管理者（第四項において「当該市町村等」という。）の処理すべき事務又は業務の大綱
 - 二 当該市町村の地域に係る防災施設の新設又は改良、防災のための調査研究、教育及び訓練その他の災害予防、情報の収集及び伝達、災害に関する予報又は警報の発令及び伝達、避難、消火、水防、救難、救助、衛生その他の災害応急対策並びに災害復旧に関する事項別の計画
 - 三 当該市町村の地域に係る災害に関する前号に掲げる措置に要する労務、施設、設備、物資、資金等の整備、備蓄、調達、配分、輸送、通信等に関する計画
- 3 市町村地域防災計画は、前項各号に掲げるもののほか、市町村内の一定の地区内の居住者及び当該地区に事業所を有する事業者（以下この項及び次条において「地区居住者等」という。）が共同して行う防災訓練、地区居住者等による防災活動に必要な物資及び資材の備蓄、災害が発生した場合における地区居住者等の相互の支援その他の当該地区における防災活動に関する計画（同条において「地区防災計画」という。）について定めることができる。
- 4 市町村防災会議は、市町村地域防災計画を定めるに当たつては、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において当該市町村等が円滑に他の者の応援を受け、又は他の者を応援することができるよう配慮するものとする。
 - 5 市町村防災会議は、第一項の規定により市町村地域防災計画を作成し、又は修正したときは、速やかにこれを都道府県知事に報告するとともに、その要旨を公表しなければならない。
 - 6 都道府県知事は、前項の規定により市町村地域防災計画について報告を受けたときは、都道府県防災会議の意見を聴くものとし、必要があると認めるときは、当該市町村防災会議に対し、必要な助言又は勧告をすることができる。

7 第二十一条の規定は、市町村長が第一項の規定により市町村地域防災計画を作成し、又は修正する場合について準用する。

第四十二条の二 地区居住者等は、共同して、市町村防災会議に対し、市町村地域防災計画に地区防災計画を定めることを提案することができる。この場合においては、当該提案に係る地区防災計画の素案を添えなければならない。

2 前項の規定による提案（以下この条において「計画提案」という。）は、当該計画提案に係る地区防災計画の素案の内容が、市町村地域防災計画に抵触するものでない場合に、内閣府令で定めるところにより行うものとする。

3 市町村防災会議は、計画提案が行われたときは、遅滞なく、当該計画提案を踏まえて市町村地域防災計画に地区防災計画を定める必要があるかどうかを判断し、その必要があると認めるときは、市町村地域防災計画に地区防災計画を定めなければならない。

4 市町村防災会議は、前項の規定により同項の判断をした結果、計画提案を踏まえて市町村地域防災計画に地区防災計画を定める必要がないと決定したときは、遅滞なく、その旨及びその理由を、当該計画提案をした地区居住者等に通知しなければならない。

5 市町村地域防災計画に地区防災計画が定められた場合においては、当該地区防災計画に係る地区居住者等は、当該地区防災計画に従い、防災活動を実施するように努めなければならない。

（都道府県相互間地域防災計画）

第四十三条 都道府県防災会議の協議会は、防災基本計画に基づき、当該地域に係る都道府県相互間地域防災計画を作成し、及び毎年都道府県相互間地域防災計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。この場合において、当該都道府県相互間地域防災計画は、防災業務計画に抵触するものであつてはならない。

2 都道府県相互間地域防災計画は、第四十条第二項各号に掲げる事項の全部又は一部について定めるものとする。

3 第四十条第三項から第五項までの規定は、都道府県相互間地域防災計画について準用する。この場合において、これらの規定中「都道府県防災会議」とあるのは、「都道府県防災会議の協議会」と読み替えるものとする。

（市町村相互間地域防災計画）

第四十四条 市町村防災会議の協議会は、防災基本計画に基づき、当該地域に係る市町村相互間地域防災計画を作成し、及び毎年市町村相互間地域防災計画に検討を加え、必要があると認めるときは、これを修正しなければならない。この場合において、当該市町村相互間地域防災計画は、防災業務計画又は当該市町村を包括する都道府県の都道府県地域防災計画に抵触するものであつてはならない。

2 市町村相互間地域防災計画は、第四十二条第二項各号に掲げる事項の全部又は一部について定めるものとする。

3 第四十二条第四項から第六項までの規定は、市町村相互間地域防災計画について準用する。この場合において、これらの規定中「市町村防災会議」とあるのは、「市町村防災会議の協議会」と読み替えるものとする。

（地域防災計画の実施の推進のための要請等）

第四十五条 地方防災会議の会長又は地方防災会議の協議会の代表者は、地域防災計画の的確かつ円滑な実施を推進するため必要があると認めるときは、都道府県防災会議又はその協議会にあつては当該都道府県の区域の全部又は一部を管轄する指定地方行政機関の長、当該都道府県及びその区域内の市町村の長その他の執行機関、指定地方公共機関、公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者その他の関係者に対し、市町村防災会議又

はその協議会にあつては当該市町村の長その他の執行機関及び当該市町村の区域内の公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者その他の関係者に対し、これらの者が当該防災計画に基づき処理すべき事務又は業務について、それぞれ、必要な要請、勧告又は指示をすることができる。

- 2 地方防災会議の会長又は地方防災会議の協議会の代表者は、都道府県防災会議又はその協議会にあつては当該都道府県の区域の全部又は一部を管轄する指定地方行政機関の長、当該都道府県及びその区域内の市町村の長その他の執行機関、指定地方公共機関、公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者その他の関係者に対し、市町村防災会議又はその協議会にあつては当該市町村の長その他の執行機関及び当該市町村の区域内の公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者その他の関係者に対し、それぞれ、地域防災計画の実施状況について、報告又は資料の提出を求めることができる。

第四章 災害予防

第一節 通則

(災害予防及びその実施責任)

第四十六条 災害予防は、次に掲げる事項について、災害の発生又は拡大を未然に防止するために行うものとする。

- 一 防災に関する組織の整備に関する事項
 - 二 防災に関する教育及び訓練に関する事項
 - 三 防災に関する物資及び資材の備蓄、整備及び点検に関する事項
 - 四 防災に関する施設及び設備の整備及び点検に関する事項
 - 五 災害が発生し、又は発生するおそれがある場合における相互応援の円滑な実施及び民間の団体の協力の確保のためにあらかじめ講ずべき措置に関する事項
 - 六 要配慮者の生命又は身体を災害から保護するためにあらかじめ講ずべき措置に関する事項
 - 七 前各号に掲げるもののほか、災害が発生した場合における災害応急対策の実施の支障となるべき状態等の改善に関する事項
- 2 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関その他法令の規定により災害予防の実施について責任を有する者は、法令又は防災計画の定めるところにより、災害予防を実施しなければならない。

(防災に関する組織の整備義務)

第四十七条 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関、公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者（以下この章において「災害予防責任者」という。）は、法令又は防災計画の定めるところにより、それぞれ、その所掌事務又は業務について、災害を予測し、予報し、又は災害に関する情報を迅速に伝達するため必要な組織を整備するとともに、絶えずその改善に努めなければならない。

- 2 前項に規定するもののほか、災害予防責任者は、法令又は防災計画の定めるところにより、それぞれ、防災業務計画又は地域防災計画を的確かつ円滑に実施するため、防災に関する組織を整備するとともに、防災に関する事務又は業務に従事する職員の配置及びサービスの基準を定めなければならない。

(防災教育の実施)

第四十七条の二 災害予防責任者は、法令又は防災計画の定めるところにより、それぞれ又は他の災害予防責任者と共同して、その所掌事務又は業務について、防災教育の実施に努めなければならない。

2 災害予防責任者は、前項の防災教育を行おうとするときは、教育機関その他の関係のある公私の団体に協力を求めることができる。

(防災訓練義務)

第四十八条 災害予防責任者は、法令又は防災計画の定めるところにより、それぞれ又は他の災害予防責任者と共同して、防災訓練を行なわなければならない。

2 都道府県公安委員会は、前項の防災訓練の効果的な実施を図るため特に必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、当該防災訓練の実施に必要な限度で、区域又は道路の区間を指定して、歩行者又は車両の道路における通行を禁止し、又は制限することができる。

3 災害予防責任者の属する機関の職員その他の従業員又は災害予防責任者の使用人その他の従業者は、防災計画及び災害予防責任者の定めるところにより、第一項の防災訓練に参加しなければならない。

4 災害予防責任者は、第一項の防災訓練を行おうとするときは、住民その他関係のある公私の団体に協力を求めることができる。

(防災に必要な物資及び資材の備蓄等の義務)

第四十九条 災害予防責任者は、法令又は防災計画の定めるところにより、その所掌事務又は業務に係る災害応急対策又は災害復旧に必要な物資及び資材を備蓄し、整備し、若しくは点検し、又はその管理に属する防災に関する施設及び設備を整備し、若しくは点検しなければならない。

(円滑な相互応援の実施のために必要な措置)

第四十九条の二 災害予防責任者は、法令又は防災計画の定めるところにより、その所掌事務又は業務について、災害応急対策又は災害復旧の実施に際し他の者の応援を受け、又は他の者を応援することを必要とする事態に備え、相互応援に関する協定の締結、共同防災訓練の実施その他円滑に他の者の応援を受け、又は他の者を応援するために必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

(物資供給事業者等の協力を得るために必要な措置)

第四十九条の三 災害予防責任者は、法令又は防災計画の定めるところにより、その所掌事務又は業務について、災害応急対策又は災害復旧の実施に際し物資供給事業者等（災害応急対策又は災害復旧に必要な物資若しくは資材又は役務の供給又は提供を業とする者その他災害応急対策又は災害復旧に関する活動を行う民間の団体をいう。以下この条において同じ。）の協力を得ることを必要とする事態に備え、協定の締結その他円滑に物資供給事業者等の協力を得るために必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

第二節 指定緊急避難場所及び指定避難所の指定等

(指定緊急避難場所の指定)

第四十九条の四 市町村長は、防災施設の整備の状況、地形、地質その他の状況を総合的に勘案し、必要があると認めるときは、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合における円滑かつ迅速な避難のための立退きの確保を図るため、政令で定める基準に適合する施設又は場所を、洪水、津波その他の政令で定める異常な現象の種類ごとに、指定緊急避難場所として指定しなければならない。

2 市町村長は、前項の規定により指定緊急避難場所を指定しようとするときは、当該指定緊急避難場所の管理者（当該市町村を除く。次条において同じ。）の同意を得なければならない。

3 市町村長は、第一項の規定による指定をしたときは、その旨を、都道府県知事に通知するとともに、公示しなければならない。

(指定緊急避難場所に関する届出)

第四十九条の五 指定緊急避難場所の管理者は、当該指定緊急避難場所を廃止し、又は改築その他の事由により当該指定緊急避難場所の現状に政令で定める重要な変更を加えようとするときは、内閣府令で定めるところにより市町村長に届け出なければならない。

(指定の取消し)

第四十九条の六 市町村長は、当該指定緊急避難場所が廃止され、又は第四十九条の四第一項の政令で定める基準に適合しなくなつたと認めるときは、同項の規定による指定を取り消すものとする。

2 市町村長は、前項の規定により第四十九条の四第一項の規定による指定を取り消したときは、その旨を、都道府県知事に通知するとともに、公示しなければならない。

(指定避難所の指定)

第四十九条の七 市町村長は、想定される災害の状況、人口の状況その他の状況を勘案し、災害が発生した場合における適切な避難所（避難のための立退きを行つた居住者、滞在者その他の者（以下「居住者等」という。）を避難のために必要な間滞在させ、又は自ら居住の場所を確保することが困難な被災した住民（以下「被災住民」という。）その他の被災者を一時的に滞在させるための施設をいう。以下同じ。）の確保を図るため、政令で定める基準に適合する公共施設その他の施設を指定避難所として指定しなければならない。

2 第四十九条の四第二項及び第三項並びに前二条の規定は、指定避難所について準用する。この場合において、第四十九条の四第二項中「前項」とあり、及び同条第三項中「第一項」とあるのは「第四十九条の七第一項」と、前条中「第四十九条の四第一項」とあるのは「次条第一項」と読み替えるものとする。

3 都道府県知事は、前項において準用する第四十九条の四第三項又は前条第二項の規定による通知を受けたときは、その旨を内閣総理大臣に報告しなければならない。

(指定緊急避難場所と指定避難所との関係)

第四十九条の八 指定緊急避難場所と指定避難所とは、相互に兼ねることができる。

(居住者等に対する周知のための措置)

第四十九条の九 市町村長は、居住者等の円滑な避難のための立退きに資するよう、内閣府令で定めるところにより、災害に関する情報の伝達方法、指定緊急避難場所及び避難路その他の避難経路に関する事項その他円滑な避難のための立退きを確保する上で必要な事項を居住者等に周知させるため、これらの事項を記載した印刷物の配布その他の必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

第三節 避難行動要支援者名簿及び個別避難計画の作成等

(避難行動要支援者名簿の作成)

第四十九条の十 市町村長は、当該市町村に居住する要配慮者のうち、災害が発生し、又は災害が発生するおそれがある場合に自ら避難することが困難な者であつて、その円滑かつ迅速な避難の確保を図るため特に支援を要するもの（以下「避難行動要支援者」という。）の把握に努めるとともに、地域防災計画の定めるところにより、避難行動要支援者について避難の支援、安否の確認その他の避難行動要支援者の生命又は身体を災害から保護するために必要な措置（以下「避難支援等」という。）を実施するための基礎とする名簿（以下この条及び次条第一項において「避難行動要支援者名簿」という。）を作成しておかななければならない。

2 避難行動要支援者名簿には、避難行動要支援者に関する次に掲げる事項を記載し、又は記録するものとする。

一 氏名

二 生年月日

三 性別

四 住所又は居所

五 電話番号その他の連絡先

六 避難支援等を必要とする事由

七 前各号に掲げるもののほか、避難支援等の実施に関し市町村長が必要と認める事項

3 市町村長は、第一項の規定による避難行動要支援者名簿の作成に必要な限度で、その保有する要配慮者の氏名その他の要配慮者に関する情報を、その保有に当たつて特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。

4 市町村長は、第一項の規定による避難行動要支援者名簿の作成のため必要があると認めるときは、関係都道府県知事その他の者に対して、要配慮者に関する情報の提供を求めることができる。

(名簿情報の利用及び提供)

第四十九条の十一 市町村長は、避難支援等の実施に必要な限度で、前条第一項の規定により作成した避難行動要支援者名簿に記載し、又は記録された情報（以下「名簿情報」という。）を、その保有に当たつて特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。

2 市町村長は、災害の発生に備え、避難支援等の実施に必要な限度で、地域防災計画の定めるところにより、消防機関、都道府県警察、民生委員法（昭和二十三年法律第百九十八号）に定める民生委員、社会福祉法（昭和二十六年法律第四十五号）第百九条第一項に規定する市町村社会福祉協議会、自主防災組織その他の避難支援等の実施に携わる関係者（次項、第四十九条の十四第三項第一号及び第四十九条の十五において「避難支援等関係者」という。）に対し、名簿情報を提供するものとする。ただし、当該市町村の条例に特別の定めがある場合を除き、名簿情報を提供することについて本人（当該名簿情報によつて識別される特定の個人をいう。次項において同じ。）の同意が得られない場合は、この限りでない。

3 市町村長は、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、避難行動要支援者の生命又は身体を災害から保護するために特に必要があると認めるときは、避難支援等の実施に必要な限度で、避難支援等関係者その他の者に対し、名簿情報を提供することができる。この場合においては、名簿情報を提供することについて本人の同意を得ることを要しない。

(名簿情報を提供する場合における配慮)

第四十九条の十二 市町村長は、前条第二項又は第三項の規定により名簿情報を提供するときは、地域防災計画の定めるところにより、名簿情報の提供を受ける者に対して名簿情報の漏えいの防止のために必要な措置を講ずるよう求めることその他の当該名簿情報に係る避難行動要支援者及び第三者の権利利益を保護するために必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

(秘密保持義務)

第四十九条の十三 第四十九条の十一第二項若しくは第三項の規定により名簿情報の提供を受けた者（その者が法人である場合にあっては、その役員）若しくはその職員その他の当該名簿情報を利用して避難支援等の実施に携わる者又はこれらの者であつた者は、正当な理由がなく、当該名簿情報に係る避難行動要支援者に関して知り得た秘密を漏らしてはならない。

(個別避難計画の作成)

第四十九条の十四 市町村長は、地域防災計画の定めるところにより、名簿情報に係る避難行動要支援者ごとに、当該避難行動要支援者について避難支援等を実施するための計画（以下「個別避難計画」という。）を作成するよう努めなければならない。ただし、個別避難計画を作成することについて当該避難行動要支援者の同意が得られない場合は、この限りでない。

2 市町村長は、前項ただし書に規定する同意を得ようとするときは、当該同意に係る避難行動要支援者に対し次条第二項又は第三項の規定による同条第一項に規定する個別避難計画情報の提供に係る事項について説明しなければならない。

3 個別避難計画には、第四十九条の十第二項第一号から第六号までに掲げる事項のほか、避難行動要支援者に関する次に掲げる事項を記載し、又は記録するものとする。

一 避難支援等実施者（避難支援等関係者のうち当該個別避難計画に係る避難行動要支援者について避難支援等を実施する者をいう。次条第二項において同じ。）の氏名又は名称、住所又は居所及び電話番号その他の連絡先

二 避難施設その他の避難場所及び避難路その他の避難経路に関する事項

三 前二号に掲げるもののほか、避難支援等の実施に関し市町村長が必要と認める事項

4 市町村長は、第一項の規定による個別避難計画の作成に必要な限度で、その保有する避難行動要支援者の氏名その他の避難行動要支援者に関する情報を、その保有に当たって特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。

5 市町村長は、第一項の規定による個別避難計画の作成のため必要があると認めるときは、関係都道府県知事その他の者に対して、避難行動要支援者に関する情報の提供を求めることができる。

(個別避難計画情報の利用及び提供)

第四十九条の十五 市町村長は、避難支援等の実施に必要な限度で、前条第一項の規定により作成した個別避難計画に記載し、又は記録された情報（以下「個別避難計画情報」という。）を、その保有に当たって特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。

2 市町村長は、災害の発生に備え、避難支援等の実施に必要な限度で、地域防災計画の定めるところにより、避難支援等関係者に対し、個別避難計画情報を提供するものとする。ただし、当該市町村の条例に特別の定めがある場合を除き、個別避難計画情報を提供することについて当該個別避難計画情報に係る避難行動要支援者及び避難支援等実施者（次項、次条及び第四十九条の十七において「避難行動要支援者等」という。）の同意が得られない場合は、この限りでない。

3 市町村長は、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、避難行動要支援者の生命又は身体を災害から保護するために特に必要があると認めるときは、避難支援等の実施に必要な限度で、避難支援等関係者その他の者に対し、個別避難計画情報を提供することができる。この場合においては、個別避難計画情報を提供することについて当該個別避難計画情報に係る避難行動要支援者等の同意を得ることを要しない。

4 前二項に定めるもののほか、市町村長は、個別避難計画情報に係る避難行動要支援者以外の避難行動要支援者について避難支援等が円滑かつ迅速に実施されるよう、避難支援等関係者に対する必要な情報の提供その他の必要な配慮をするものとする。

(個別避難計画情報を提供する場合における配慮)

第四十九条の十六 市町村長は、前条第二項又は第三項の規定により個別避難計画情報を提供するときは、地域防災計画の定めるところにより、個別避難計画情報の提供を受ける者に対して個別避難計画情報の漏えいの防止のために必要な措置を講ずるよう求めることその他の当該個別避難計画情報に係る避難行動要支援者等及び第三者の権利利益を保護するために必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

(秘密保持義務)

第四十九条の十七 第四十九条の十五第二項若しくは第三項の規定により個別避難計画情報の提供を受けた者（その者が法人である場合にあつては、その役員）若しくはその職員その他の当該個別避難計画情報を利用して避難支援等の実施に携わる者又はこれらの者であつた者は、正当な理由がなく、当該個別避難計画情報に係る避難行動要支援者等に関して知り得た秘密を漏らしてはならない。

第五章 災害応急対策

第一節 通則

(災害応急対策及びその実施責任)

第五十条 災害応急対策は、次に掲げる事項について、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合に災害の発生を防御し、又は応急的救助を行う等災害の拡大を防止するために行うものとする。

- 一 警報の発令及び伝達並びに避難の勧告又は指示に関する事項
 - 二 消防、水防その他の応急措置に関する事項
 - 三 被災者の救難、救助その他保護に関する事項
 - 四 災害を受けた児童及び生徒の応急の教育に関する事項
 - 五 施設及び設備の応急の復旧に関する事項
 - 六 廃棄物の処理及び清掃、防疫その他の生活環境の保全及び公衆衛生に関する事項
 - 七 犯罪の予防、交通の規制その他災害地における社会秩序の維持に関する事項
 - 八 緊急輸送の確保に関する事項
 - 九 前各号に掲げるもののほか、災害の発生を防御又は拡大の防止のための措置に関する事項
- 2 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関その他法令の規定により災害応急対策の実施の責任を有する者は、法令又は防災計画の定めるところにより、災害応急対策に従事する者の安全の確保に十分に配慮して、災害応急対策を実施しなければならない。

(情報の収集及び伝達等)

第五十一条 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関、公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者（以下「災害応急対策責任者」という。）は、法令又は防災計画の定めるところにより、災害に関する情報の収集及び伝達に努めなければならない。

- 2 災害応急対策責任者は、前項の災害に関する情報の収集及び伝達に当たっては、地理空間情報（地理空間情報活用推進基本法（平成十九年法律第六十三号）第二条第一項に規定する地理空間情報をいう。）の活用に努めなければならない。
- 3 災害応急対策責任者は、災害に関する情報を共有し、相互に連携して災害応急対策の実施に努めなければならない。

(国民に対する周知)

第五十一条の二 内閣総理大臣は、非常災害又は特定災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、避難のため緊急の必要があると認めるときは、法令又は防災計画の定めるところにより、予想される災害の事態及びこれに対してとるべき措置について、国民に対し周知させる措置をとらなければならない。

(防災信号)

第五十二条 市町村長が災害に関する警報の発令及び伝達、警告並びに避難の指示のため使用する防災に関する信号の種類、内容及び様式又は方法については、他の法令に特別の定めがある場合を除くほか、内閣府令で定める。

2 何人も、みだりに前項の信号又はこれに類似する信号を使用してはならない。

(被害状況等の報告)

第五十三条 市町村は、当該市町村の区域内に災害が発生したときは、政令で定めるところにより、速やかに、当該災害の状況及びこれに対して執られた措置の概要を都道府県（都道府県に報告ができない場合にあつては、内閣総理大臣）に報告しなければならない。

2 都道府県は、当該都道府県の区域内に災害が発生したときは、政令で定めるところにより、速やかに、当該災害の状況及びこれに対して執られた措置の概要を内閣総理大臣に報告しなければならない。

3 指定公共機関の代表者は、その業務に係る災害が発生したときは、政令で定めるところにより、すみやかに、当該災害の状況及びこれに対してとられた措置の概要を内閣総理大臣に報告しなければならない。

4 指定行政機関の長は、その所掌事務に係る災害が発生したときは、政令で定めるところにより、すみやかに、当該災害の状況及びこれに対してとられた措置の概要を内閣総理大臣に報告しなければならない。

5 第一項から前項までの規定による報告に係る災害が非常災害又は特定災害であると認められるときは、市町村、都道府県、指定公共機関の代表者又は指定行政機関の長は、当該災害の規模の把握のため必要な情報の収集に特に意を用いなければならない。

6 市町村の区域内に災害が発生した場合において、当該災害の発生により当該市町村が第一項の規定による報告を行うことができなくなつたときは、都道府県は、当該災害に関する情報の収集に特に意を用いなければならない。

7 都道府県の区域内に災害が発生した場合において、当該災害の発生により当該都道府県が第二項の規定による報告を行うことができなくなつたときは、指定行政機関の長は、その所掌事務に係る災害に関する情報の収集に特に意を用いなければならない。

8 内閣総理大臣は、第一項から第四項までの規定による報告を受けたときは、当該報告に係る事項を中央防災会議に通報するものとする。

第二節 警報の伝達等

(発見者の通報義務等)

第五十四条 災害が発生するおそれがある異常な現象を発見した者は、遅滞なく、その旨を市町村長又は警察官若しくは海上保安官に通報しなければならない。

2 何人も、前項の通報が最も迅速に到達するように協力しなければならない。

3 第一項の通報を受けた警察官又は海上保安官は、その旨をすみやかに市町村長に通報しなければならない。

4 第一項又は前項の通報を受けた市町村長は、地域防災計画の定めるところにより、その旨を気象庁その他の関係機関に通報しなければならない。

(都道府県知事の通知等)

第五十五条 都道府県知事は、法令の規定により、気象庁その他の国の機関から災害に関する予報若しくは警報の通知を受けたとき、又は自ら災害に関する警報をしたときは、法令又は地域防災計画の定めるところにより、予想される災害の事態及びこれに対してとるべき措置について、関係指定地方行政機関の長、指定地方公共機関、市町村長その他の関係者に対し、必要な通知又は要請をするものとする。

(市町村長の警報の伝達及び警告)

第五十六条 市町村長は、法令の規定により災害に関する予報若しくは警報の通知を受けたとき、自ら災害に関する予報若しくは警報を知ったとき、法令の規定により自ら災害に関する警報をしたとき、又は前条の通知を受けたときは、地域防災計画の定めるところにより、当該予報若しくは警報又は通知に係る事項を関係機関及び住民その他関係のある公私の団体に伝達しなければならない。この場合において、必要があると認めるときは、市町村長は、住民その他関係のある公私の団体に対し、予想される災害の事態及びこれに対してとるべき避難のための立退きの準備その他の措置について、必要な通知又は警告をすることができる。

2 市町村長は、前項の規定により必要な通知又は警告をするに当たっては、要配慮者に対して、その円滑かつ迅速な避難の確保が図られるよう必要な情報の提供その他の必要な配慮をするものとする。

(警報の伝達等のための通信設備の優先利用等)

第五十七条 前二条の規定による通知、要請、伝達又は警告が緊急を要するものである場合において、その通信のため特別の必要があるときは、都道府県知事又は市町村長は、他の法律に特別の定めがある場合を除くほか、政令で定めるところにより、電気通信事業法（昭和五十九年法律第八十六号）第二条第五号に規定する電気通信事業者がその事業の用に供する電気通信設備を優先的に利用し、若しくは有線電気通信法（昭和二十八年法律第九十六号）第三条第四項第四号に掲げる者が設置する有線電気通信設備若しくは無線設備を使用し、又は放送法（昭和二十五年法律第百三十二号）第二条第二十三号に規定する基幹放送事業者に放送を行うことを求め、若しくはインターネットを利用した情報の提供に関する事業活動であつて政令で定めるものを行う者にインターネットを利用した情報の提供を行うことを求めることができる。

第三節 事前措置及び避難

(市町村長の出動命令等)

第五十八条 市町村長は、災害が発生するおそれがあるときは、法令又は市町村地域防災計画の定めるところにより、消防機関若しくは水防団に出動の準備をさせ、若しくは出動を命じ、又は消防吏員（当該市町村の職員である者を除く。）、警察官若しくは海上保安官の出動を求める等災害応急対策責任者に対し、応急措置の実施に必要な準備をすることを要請し、若しくは求めなければならない。

(市町村長の事前措置等)

第五十九条 市町村長は、災害が発生するおそれがあるときは、災害が発生した場合においてその災害を拡大させるおそれがあると認められる設備又は物件の占有者、所有者又は管理者に対し、災害の拡大を防止するため必要な限度において、当該設備又は物件の除去、保安その他必要な措置をとることを指示することができる。

2 警察署長又は政令で定める管区海上保安本部の事務所の長（以下この項、第六十四条及び第六十六条において「警察署長等」という。）は、市町村長から要求があつたときは、前項に規定する指示を行なうことができる。この場合において、同項に規定する指示を行なつたときは、警察署長等は、直ちに、その旨を市町村長に通知しなければならない。

(市町村長の避難の指示等)

- 第六十条** 災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、人の生命又は身体を災害から保護し、その他災害の拡大を防止するため特に必要があると認めるときは、市町村長は、必要と認める地域の必要と認める居住者等に対し、避難のための立退きを指示することができる。
- 2 前項の規定により避難のための立退きを指示する場合において、必要があると認めるときは、市町村長は、その立退き先として指定緊急避難場所その他の避難場所を指示することができる。
 - 3 災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、避難のための立退きを行うことによりかえつて人の生命又は身体に危険が及ぶおそれがあり、かつ、事態に照らし緊急を要すると認めるときは、市町村長は、必要と認める地域の必要と認める居住者等に対し、高所への移動、近隣の堅固な建物への退避、屋内の屋外に面する開口部から離れた場所での待避その他の緊急に安全を確保するための措置（以下「緊急安全確保措置」という。）を指示することができる。
 - 4 市町村長は、第一項の規定により避難のための立退きを指示し、若しくは立退き先を指示し、又は前項の規定により緊急安全確保措置を指示したときは、速やかに、その旨を都道府県知事に報告しなければならない。
 - 5 市町村長は、避難の必要がなくなつたときは、直ちに、その旨を公示しなければならない。前項の規定は、この場合について準用する。
 - 6 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生した場合において、当該災害の発生により市町村がその全部又は大部分の事務を行うことができなくなつたときは、当該市町村の市町村長が第一項から第三項まで及び前項前段の規定により実施すべき措置の全部又は一部を当該市町村長に代わつて実施しなければならない。
 - 7 都道府県知事は、前項の規定により市町村長の事務の代行を開始し、又は終了したときは、その旨を公示しなければならない。
 - 8 第六項の規定による都道府県知事の代行に関し必要な事項は、政令で定める。

(警察官等の避難の指示)

- 第六十一条** 前条第一項又は第三項の場合において、市町村長が同条第一項に規定する避難のための立退き若しくは緊急安全確保措置を指示することができないと認めるとき、又は市町村長から要求があつたときは、警察官又は海上保安官は、必要と認める地域の必要と認める居住者等に対し、避難のための立退き又は緊急安全確保措置を指示することができる。
- 2 前条第二項の規定は、警察官又は海上保安官が前項の規定により避難のための立退きを指示する場合について準用する。
 - 3 警察官又は海上保安官は、第一項の規定により避難のための立退き又は緊急安全確保措置を指示したときは、直ちに、その旨を市町村長に通知しなければならない。
 - 4 前条第四項及び第五項の規定は、前項の通知を受けた市町村長について準用する。

(指定行政機関の長等による助言)

- 第六十一条の二** 市町村長は、第六十条第一項の規定により避難のための立退きを指示し、又は同条第三項の規定により緊急安全確保措置を指示しようとする場合において、必要があると認めるときは、指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事に対し、当該指示に関する事項について、助言を求めることができる。この場合において、助言を求められた指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事は、その所掌事務に関し、必要な助言をするものとする。

(避難の指示のための通信設備の優先利用等)

第六十一条の三 第五十七条の規定は、市町村長が第六十条第一項の規定により避難のための立退きを指示し、又は同条第三項の規定により緊急安全確保措置を指示する場合（同条第六項の規定により都道府県知事が市町村長の事務を代行する場合を含む。）について準用する。

(広域避難の協議等)

第六十一条の四 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生するおそれがある場合において、予想される災害の事態に照らし、第六十条第一項に規定する避難のための立退きを指示した場合におけるその立退き先を当該市町村内の指定緊急避難場所その他の避難場所とすることが困難であり、かつ、居住者等の生命又は身体を災害から保護するため当該居住者等を一定期間他の市町村の区域に滞在させる必要があると認めるときは、当該居住者等の受入れについて、同一都道府県内の他の市町村の市町村長に協議することができる。

- 2 市町村長は、前項の規定による協議をするときは、あらかじめ、その旨を都道府県知事に報告しなければならない。ただし、あらかじめ報告することが困難なときは、協議の開始の後、遅滞なく、報告することをもつて足りる。
- 3 第一項の場合において、協議を受けた市町村長（以下この条において「協議先市町村長」という。）は、同項の居住者等（以下「要避難者」という。）を受け入れないことについて正当な理由がある場合を除き、要避難者を受け入れるものとする。この場合において、協議先市町村長は、同項の規定による滞在（以下「広域避難」という。）の用に供するため、受け入れた要避難者に対し指定緊急避難場所その他の避難場所を提供しなければならない。
- 4 前項の場合において、協議先市町村長は、当該市町村の区域において要避難者を受け入れるべき避難場所を決定し、直ちに、その内容を当該避難場所を管理する者その他の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 5 協議先市町村長は、前項の規定による決定をしたときは、速やかに、その内容を第一項の規定により協議した市町村長（以下この条において「協議元市町村長」という。）に通知しなければならない。
- 6 協議元市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を公示し、及び内閣府令で定める者に通知するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 7 協議元市町村長は、広域避難の必要がなくなつたと認めるときは、速やかに、その旨を協議先市町村長及び前項の内閣府令で定める者に通知し、並びに公示するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 8 協議先市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を第四項の内閣府令で定める者に通知しなければならない。

(都道府県外広域避難の協議等)

第六十一条の五 前条第一項に規定する場合において、市町村長は、要避難者を一定期間他の都道府県内の市町村の区域に滞在させる必要があると認めるときは、都道府県知事に対し、当該他の都道府県の知事と当該要避難者の受入れについて協議することを求めることができる。

- 2 前項の規定による要求があつたときは、都道府県知事は、要避難者の受入れについて、当該他の都道府県の知事に協議しなければならない。
- 3 都道府県知事は、前項の規定による協議をするときは、あらかじめ、その旨を内閣総理大臣に報告しなければならない。ただし、あらかじめ報告することが困難なときは、協議の開始の後、遅滞なく、報告することをもつて足りる。
- 4 第二項の場合において、協議を受けた都道府県知事（以下この条において「協議先都道府県知事」という。）は、要避難者の受入れについて、関係市町村長と協議しなければならない。
- 5 前項の場合において、協議を受けた市町村長（以下この条において「都道府県外協議先市町村長」という。）は、要避難者を受け入れないことについて正当な理由がある場合を除き、要避難者を受け入れるものとする。この場合に

において、都道府県外協議先市町村長は、第一項の規定による滞在（以下「都道府県外広域避難」という。）の用に供するため、受け入れた要避難者に対し指定緊急避難場所その他の避難場所を提供しなければならない。

- 6 前項の場合において、都道府県外協議先市町村長は、当該市町村の区域において要避難者を受け入れるべき避難場所を決定し、直ちに、その内容を当該避難場所を管理する者その他の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 7 都道府県外協議先市町村長は、前項の規定による決定をしたときは、速やかに、その内容を協議先都道府県知事に報告しなければならない。
- 8 協議先都道府県知事は、前項の規定による報告を受けたときは、速やかに、その内容を第二項の規定により協議した都道府県知事（以下この条において「協議元都道府県知事」という。）に通知しなければならない。
- 9 協議元都道府県知事は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を第一項の規定により協議することを求めた市町村長（以下この条において「協議元市町村長」という。）に通知するとともに、内閣総理大臣に報告しなければならない。
- 10 協議元市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を公示するとともに、内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 11 協議元市町村長は、都道府県外広域避難の必要がなくなつたと認めるときは、速やかに、その旨を協議元都道府県知事に報告し、及び公示するとともに、前項の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 12 協議元都道府県知事は、前項の規定による報告を受けたときは、速やかに、その旨を協議先都道府県知事に通知するとともに、内閣総理大臣に報告しなければならない。
- 13 協議先都道府県知事は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を都道府県外協議先市町村長に通知しなければならない。
- 14 都道府県外協議先市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を第六項の内閣府令で定める者に通知しなければならない。

（市町村長による都道府県外広域避難の協議等）

第六十一条の六 前条第一項に規定する場合において、市町村長は、事態に照らし緊急を要すると認めるときは、要避難者の受入れについて、他の都道府県内の市町村の市町村長に協議することができる。

- 2 市町村長は、前項の規定による協議をするときは、あらかじめ、その旨を都道府県知事に報告しなければならない。ただし、あらかじめ報告することが困難なときは、協議の開始の後、遅滞なく、報告することをもつて足りる。
- 3 前項の規定による報告を受けた都道府県知事は、速やかに、その内容を内閣総理大臣に報告しなければならない。
- 4 第一項の場合において、協議を受けた市町村長（以下この条において「都道府県外協議先市町村長」という。）は、同項の要避難者を受け入れないことについて正当な理由がある場合を除き、要避難者を受け入れるものとする。この場合において、都道府県外協議先市町村長は、都道府県外広域避難の用に供するため、受け入れた要避難者に対し指定緊急避難場所その他の避難場所を提供しなければならない。
- 5 前項の場合において、都道府県外協議先市町村長は、当該市町村の区域において要避難者を受け入れるべき避難場所を決定し、直ちに、その内容を当該避難場所を管理する者その他の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 6 都道府県外協議先市町村長は、前項の規定による決定をしたときは、速やかに、その内容を第一項の規定により協議した市町村長（以下この条において「協議元市町村長」という。）に通知するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。

- 7 協議元市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を公示し、及び内閣府令で定める者に通知するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 8 前項の規定による報告を受けた都道府県知事は、速やかに、その内容を内閣総理大臣に報告しなければならない。
- 9 協議元市町村長は、都道府県外広域避難の必要がなくなつたと認めるときは、速やかに、その旨を都道府県外協議先市町村長及び第七項の内閣府令で定める者に通知し、並びに公示するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 10 都道府県外協議先市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を第五項の内閣府令で定める者に通知するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 11 第九項の規定による報告を受けた都道府県知事は、速やかに、その内容を内閣総理大臣に報告しなければならない。

（都道府県知事及び内閣総理大臣による助言）

第六十一条の七 都道府県知事は、市町村長から求められたときは、第六十一条の四第一項の規定による協議の相手方その他広域避難に関する事項について助言をしなければならない。

- 2 内閣総理大臣は、都道府県知事から求められたときは、第六十一条の五第二項の規定による協議の相手方その他都道府県外広域避難に関する事項又は広域避難に関する事項について助言をしなければならない。

（居住者等の運送）

第六十一条の八 都道府県知事は、都道府県の地域に係る災害が発生するおそれがある場合であつて、居住者等の生命又は身体を当該災害から保護するため緊急の必要があると認めるときは、運送事業者である指定公共機関又は指定地方公共機関に対し、運送すべき人並びに運送すべき場所及び期日を示して、居住者等の運送を要請することができる。

- 2 指定公共機関又は指定地方公共機関が正当な理由がないのに前項の規定による要請に応じないときは、都道府県知事は、居住者等の生命又は身体を災害から保護するため特に必要があると認めるときに限り、当該指定公共機関又は指定地方公共機関に対し、居住者等の運送を行うべきことを指示することができる。この場合においては、運送すべき人並びに運送すべき場所及び期日を書面で示さなければならない。

第四節 応急措置等

（市町村の応急措置）

第六十二条 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしているときは、法令又は地域防災計画の定めるところにより、消防、水防、救助その他災害の発生を防禦し、又は災害の拡大を防止するために必要な応急措置（以下「応急措置」という。）をすみやかに実施しなければならない。

- 2 市町村の委員会又は委員、市町村の区域内の公共的団体及び防災上重要な施設の管理者その他法令の規定により応急措置の実施の責任を有する者は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしているときは、地域防災計画の定めるところにより、市町村長の所轄の下にその所掌事務若しくは所掌業務に係る応急措置を実施し、又は市町村長の実施する応急措置に協力しなければならない。

（市町村長の警戒区域設定権等）

第六十三条 災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、人の生命又は身体に対する危険を防止するため特に必要があると認めるときは、市町村長は、警戒区域を設定し、災害応急対策に従事する者以外の者に対して当該区域への立入りを制限し、若しくは禁止し、又は当該区域からの退去を命ずることができる。

- 2 前項の場合において、市町村長若しくはその委任を受けて同項に規定する市町村長の職権を行なう市町村の職員が現場にいないとき、又はこれらの者から要求があつたときは、警察官又は海上保安官は、同項に規定する市町村長の職権を行なうことができる。この場合において、同項に規定する市町村長の職権を行なつたときは、警察官又は海上保安官は、直ちに、その旨を市町村長に通知しなければならない。
- 3 第一項の規定は、市町村長その他同項に規定する市町村長の職権を行うことができる者がその場にいない場合に限り、自衛隊法（昭和二十九年法律第百六十五号）第八十三条第二項の規定により派遣を命ぜられた同法第八条に規定する部隊等の自衛官（以下「災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官」という。）の職務の執行について準用する。この場合において、第一項に規定する措置をとつたときは、当該災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官は、直ちに、その旨を市町村長に通知しなければならない。
- 4 第六十一条の二の規定は、第一項の規定により警戒区域を設定しようとする場合について準用する。

（応急公用負担等）

- 第六十四条** 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、応急措置を実施するため緊急の必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、当該市町村の区域内の他人の土地、建物その他の工作物を一時使用し、又は土石、竹木その他の物件を使用し、若しくは収用することができる。
- 2 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、応急措置を実施するため緊急の必要があると認めるときは、現場の災害を受けた工作物又は物件で当該応急措置の実施の支障となるもの（以下この条において「工作物等」という。）の除去その他必要な措置をとることができる。この場合において、工作物等を除去したときは、市町村長は、当該工作物等を保管しなければならない。
 - 3 市町村長は、前項後段の規定により工作物等を保管したときは、当該工作物等の占有者、所有者その他当該工作物等について権原を有する者（以下この条において「占有者等」という。）に対し当該工作物等を返還するため、政令で定めるところにより、政令で定める事項を公示しなければならない。
 - 4 市町村長は、第二項後段の規定により保管した工作物等が滅失し、若しくは破損するおそれがあるとき、又はその保管に不相当な費用若しくは手数を要するときは、政令で定めるところにより、当該工作物等を売却し、その売却した代金を保管することができる。
 - 5 前三項に規定する工作物等の保管、売却、公示等に要した費用は、当該工作物等の返還を受けるべき占有者等の負担とし、その費用の徴収については、行政代執行法（昭和二十三年法律第四十三号）第五条及び第六条の規定を準用する。
 - 6 第三項に規定する公示の日から起算して六月を経過してもなお第二項後段の規定により保管した工作物等（第四項の規定により売却した代金を含む。以下この項において同じ。）を返還することができないときは、当該工作物等の所有権は、当該市町村長の統轄する市町村に帰属する。
 - 7 前条第二項の規定は、第一項及び第二項前段の場合について準用する。
 - 8 第一項及び第二項前段の規定は、市町村長その他第一項又は第二項前段に規定する市町村長の職権を行うことができる者がその場にいない場合に限り、災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官の職務の執行について準用する。この場合において、第一項又は第二項前段に規定する措置をとつたときは、当該災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官は、直ちに、その旨を市町村長に通知しなければならない。
 - 9 警察官、海上保安官又は災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官は、第七項において準用する前条第二項又は前項において準用する第二項前段の規定により工作物等を除去したときは、当該工作物等を当該工作物等が設置されていた場所を管轄する警察署長等又は内閣府令で定める自衛隊法第八条に規定する部隊等の長（以下この

条において「自衛隊の部隊等の長」という。)に差し出さなければならない。この場合において、警察署長等又は自衛隊の部隊等の長は、当該工作物等を保管しなければならない。

- 10** 前項の規定により警察署長等又は自衛隊の部隊等の長が行う工作物等の保管については、第三項から第六項までの規定の例によるものとする。ただし、第三項の規定の例により公示した日から起算して六月を経過してもなお返還することができない工作物等の所有権は、警察署長が保管する工作物等にあつては当該警察署の属する都道府県に、政令で定める管区海上保安本部の事務所の長又は自衛隊の部隊等の長が保管する工作物等にあつては国に、それぞれ帰属するものとする。

第六十五条 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、応急措置を実施するため緊急の必要があると認めるときは、当該市町村の区域内的の住民又は当該応急措置を実施すべき現場にある者を当該応急措置の業務に従事させることができる。

2 第六十三条第二項の規定は、前項の場合について準用する。

3 第一項の規定は、市町村長その他同項に規定する市町村長の職権を行うことができる者がその場にいない場合限り、災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官の職務の執行について準用する。この場合において、同項に規定する措置をとつたときは、当該災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官は、直ちに、その旨を市町村長に通知しなければならない。

(災害時における漂流物等の処理の特例)

第六十六条 災害が発生した場合において、水難救護法（明治三十二年法律第九十五号）第二十九条第一項に規定する漂流物又は沈没品を取り除いたときは、警察署長等は、同項の規定にかかわらず、当該物件を保管することができる。

2 水難救護法第二章の規定は、警察署長等が前項の規定により漂流物又は沈没品を保管した場合について準用する。

(他の市町村長等に対する応援の要求)

第六十七条 市町村長等は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、災害応急対策を実施するため必要があると認めるときは、他の市町村の市町村長等に対し、応援を求めることができる。この場合において、応急措置を実施するための応援を求められた市町村長等は、正当な理由がない限り、応援を拒んではならない。

2 前項の応援に従事する者は、災害応急対策の実施については、当該応援を求めた市町村長等の指揮の下に行動するものとする。

(都道府県知事等に対する応援の要求等)

第六十八条 市町村長等は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、災害応急対策を実施するため必要があると認めるときは、都道府県知事等に対し、応援を求め、又は災害応急対策の実施を要請することができる。この場合において、応援を求められ、又は災害応急対策の実施を要請された都道府県知事等は、正当な理由がない限り、応援又は災害応急対策の実施を拒んではならない。

(災害派遣の要請の要求等)

第六十八条の二 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、応急措置を実施するため必要があると認めるときは、都道府県知事に対し、自衛隊法第八十三条第一項の規定による要請（次項において「要請」という。）をするよう求めることができる。この場合において、市町村長は、その旨及び当該市町村の地域に係る災害の状況を防衛大臣又はその指定する者に通知することができる。

- 2 市町村長は、前項の要求ができない場合には、その旨及び当該市町村の地域に係る災害の状況を防衛大臣又はその指定する者に通知することができる。この場合において、当該通知を受けた防衛大臣又はその指定する者は、その事態に照らし特に緊急を要し、要請を待ついとまがないと認められるときは、人命又は財産の保護のため、要請を待たないで、自衛隊法第八条に規定する部隊等を派遣することができる。
- 3 市町村長は、前二項の通知をしたときは、速やかに、その旨を都道府県知事に通知しなければならない。

(災害時における事務の委託のの特例)

第六十九条 市町村は、当該市町村の地域に係る災害が発生した場合において、応急措置を実施するため必要があると認めるときは、地方自治法第二百五十二条の十四及び第二百五十二条の十五の規定にかかわらず、政令で定めるところにより、その事務又は市町村長等の権限に属する事務の一部を他の地方公共団体に委託して、当該地方公共団体の長その他の執行機関にこれを管理し、及び執行させることができる。

(都道府県の応急措置)

第七十条 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしているときは、法令又は地域防災計画の定めるところにより、その所掌事務に係る応急措置をすみやかに実施しなければならない。この場合において、都道府県知事は、その区域内の市町村の実施する応急措置が的確かつ円滑に行なわれることとなるように努めなければならない。

- 2 都道府県の委員会又は委員は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしているときは、法令又は地域防災計画の定めるところにより、都道府県知事の所轄の下にその所掌事務に係る応急措置を実施しなければならない。
- 3 第一項の場合において、応急措置を実施するため、又はその区域内の市町村の実施する応急措置が的確かつ円滑に行われるようにするため必要があると認めるときは、都道府県知事は、指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は当該都道府県の他の執行機関、指定公共機関若しくは指定地方公共機関に対し、応急措置の実施を要請し、又は求めることができる。この場合において、応急措置の実施を要請された指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長は、正当な理由がない限り、応急措置の実施を拒んではならない。

(都道府県知事の従事命令等)

第七十一条 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生した場合において、第五十条第一項第四号から第九号までに掲げる事項について応急措置を実施するため特に必要があると認めるときは、災害救助法（昭和二十二年法律第百十八号）第七条から第十条までの規定の例により、従事命令、協力命令若しくは保管命令を発し、施設、土地、家屋若しくは物資を管理し、使用し、若しくは収用し、又はその職員に施設、土地、家屋若しくは物資の所在する場所若しくは物資を保管させる場所に立ち入り検査をさせ、若しくは物資を保管させた者から必要な報告を取ることができる。

- 2 前項の規定による都道府県知事の権限に属する事務は、政令で定めるところにより、その一部を市町村長が行うこととすることができる。

(都道府県知事の指示等)

第七十二条 都道府県知事は、当該都道府県の区域内の市町村の実施する応急措置が的確かつ円滑に行なわれるようにするため特に必要があると認めるときは、市町村長に対し、応急措置の実施について必要な指示をし、又は他の市町村長を応援すべきことを指示することができる。

2 都道府県知事は、当該都道府県の区域内の市町村の実施する災害応急対策（応急措置を除く。以下この項において同じ。）が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、市町村長に対し、災害応急対策の実施を求め、又は他の市町村長を応援することを求めることができる。

3 前二項の規定による都道府県知事の指示又は要求に係る応援に従事する者は、災害応急対策の実施については、当該応援を受ける市町村長の指揮の下に行動するものとする。

（都道府県知事による応急措置の代行）

第七十三条 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生した場合において、当該災害の発生により市町村がその全部又は大部分の事務を行なうことができなくなつたときは、当該市町村の市町村長が第六十三条第一項、第六十四条第一項及び第二項並びに第六十五条第一項の規定により実施すべき応急措置の全部又は一部を当該市町村長に代わつて実施しなければならない。

2 都道府県知事は、前項の規定により市町村長の事務の代行を開始し、又は終了したときは、その旨を公示しなければならない。

3 第一項の規定による都道府県知事の代行に関し必要な事項は、政令で定める。

（都道府県知事等に対する応援の要求）

第七十四条 都道府県知事等は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、災害応急対策を実施するため必要があると認めるときは、他の都道府県の都道府県知事等に対し、応援を求めることができる。この場合において、応急措置を実施するための応援を求められた都道府県知事等は、正当な理由がない限り、応援を拒んではならない。

2 前項の応援に従事する者は、災害応急対策の実施については、当該応援を求めた都道府県知事等の指揮の下に行動するものとする。この場合において、警察官にあつては、当該応援を求めた都道府県の公安委員会の管理の下にその職権を行うものとする。

（都道府県知事による応援の要求）

第七十四条の二 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、第七十二条第一項の規定による指示又は同条第二項の規定による要求のみによつては当該都道府県の区域内の市町村の実施する災害応急対策に係る応援が円滑に実施されないと認めるときは、他の都道府県知事に対し、当該災害が発生し又は発生するおそれがある市町村の市町村長（次項及び次条において「災害発生市町村長」という。）を応援することを求めることができる。

2 前項の規定による要求を受けた都道府県知事は、当該要求に応じ応援をする場合において、災害発生市町村長の実施する災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、当該都道府県の区域内の市町村の市町村長に対し、当該災害発生市町村長を応援することを求めることができる。

3 前二項の規定による都道府県知事の要求に係る応援に従事する者は、災害応急対策の実施については、当該応援を受ける市町村長の指揮の下に行動するものとする。

（内閣総理大臣による応援の要求等）

第七十四条の三 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、第七十二条第一項の規定による指示又は同条第二項、第七十四条第一項若しくは前条第一項の規定による要求のみによつては災害応急対策に係る応援が円滑に実施されないと認めるときは、内閣総理大臣に対し、他の都道府県の知事に対し当該災害が発生し又は発生するおそれがある都道府県の知事（以下この条において「災害発生都道府県知事」という。）又は災害発生市町村長を応援することを求めるよう求めることができる。

- 2 内閣総理大臣は、前項の規定による要求があつた場合において、災害発生都道府県知事及び災害発生市町村長の実施する災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、当該災害発生都道府県知事以外の都道府県知事に対し、当該災害発生都道府県知事又は当該災害発生市町村長を応援することを求めることができる。
- 3 内閣総理大臣は、災害が発生し、又は発生するおそれがある場合であつて、災害発生都道府県知事及び災害発生市町村長の実施する災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認める場合において、その事態に照らし特に緊急を要し、第一項の規定による要求を待たないと認められるときは、当該要求を待たないで、当該災害発生都道府県知事以外の都道府県知事に対し、当該災害発生都道府県知事又は当該災害発生市町村長を応援することを求めることができる。この場合において、内閣総理大臣は、当該災害発生都道府県知事に対し、速やかにその旨を通知するものとする。
- 4 災害発生都道府県知事以外の都道府県知事は、前二項の規定による内閣総理大臣の要求に応じ応援をする場合において、災害発生市町村長の実施する災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、当該都道府県の区域内の市町村の市町村長に対し、当該災害発生市町村長を応援することを求めることができる。
- 5 第二項又は第三項の規定による内閣総理大臣の要求に係る応援に従事する者は、災害応急対策の実施については、当該応援を受ける都道府県知事の指揮の下に行動するものとする。
- 6 第四項の規定による都道府県知事の要求に係る応援に従事する者は、災害応急対策の実施については、当該応援を受ける市町村長の指揮の下に行動するものとする。

（指定行政機関の長等に対する応援の要求等）

第七十四条の四 第七十条第三項に規定するもののほか、都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、又は発生するおそれがある場合において、災害応急対策を実施するため必要があると認めるときは、指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長に対し、応援を求め、又は災害応急対策の実施を要請することができる。この場合において、応援を求められ、又は災害応急対策の実施を要請された指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長は、正当な理由がない限り、応援又は災害応急対策の実施を拒んではならない。

（災害時における事務の委託の手続の特例）

第七十五条 都道府県は、当該都道府県の地域に係る災害が発生した場合において、応急措置を実施するため必要があると認めるときは、地方自治法第二百五十二条の十四及び第二百五十二条の十五の規定にかかわらず、政令で定めるところにより、その事務又は都道府県知事等の権限に属する事務の一部を他の都道府県に委託して、当該都道府県の都道府県知事等にこれを管理し、及び執行させることができる。

（災害時における交通の規制等）

第七十六条 都道府県公安委員会は、当該都道府県又はこれに隣接し若しくは近接する都道府県の地域に係る災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場合において、災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため緊急の必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、道路の区間（災害が発生し、又はまさに発生しようとしている場所及びこれらの周辺の地域にあつては、区域又は道路の区間）を指定して、緊急通行車両（道路交通法（昭和三十五年法律第五号）第三十九条第一項の緊急自動車その他の車両で災害応急対策の的確かつ円滑な実施のためその通行を確保することが特に必要なものとして政令で定めるものをいう。以下同じ。）以外の車両の道路における通行を禁止し、又は制限することができる。

2 前項の規定による通行の禁止又は制限（以下「通行禁止等」という。）が行われたときは、当該通行禁止等を行った都道府県公安委員会及び当該都道府県公安委員会と管轄区域が隣接し又は近接する都道府県公安委員会は、直ちに、それぞれの都道府県の区域内に在る者に対し、通行禁止等に係る区域又は道路の区間（次条第四項及び第七十六条の三第一項において「通行禁止区域等」という。）その他必要な事項を周知させる措置をとらなければならない。

第七十六条の二 道路の区間に係る通行禁止等が行われたときは、当該道路の区間に在る通行禁止等の対象とされる車両の運転者は、速やかに、当該車両を当該道路の区間以外の場所へ移動しなければならない。この場合において、当該車両を速やかに当該道路の区間以外の場所へ移動することが困難なときは、当該車両をできる限り道路の左側端に沿って駐車する等緊急通行車両の通行の妨害とならない方法により駐車しなければならない。

2 区域に係る通行禁止等が行われたときは、当該区域に在る通行禁止等の対象とされる車両の運転者は、速やかに、当該車両を道路外の場所へ移動しなければならない。この場合において、当該車両を速やかに道路外の場所へ移動することが困難なときは、当該車両をできる限り道路の左側端に沿って駐車する等緊急通行車両の通行の妨害とならない方法により駐車しなければならない。

3 前二項の規定による駐車については、道路交通法第三章第九節及び第七十五条の八の規定は、適用しない。

4 第一項及び第二項の規定にかかわらず、通行禁止区域等に在る車両の運転者は、警察官の指示を受けたときは、その指示に従って車両を移動し、又は駐車しなければならない。

5 第一項、第二項又は前項の規定による車両の移動又は駐車については、前条第一項の規定による車両の通行の禁止及び制限は、適用しない。

第七十六条の三 警察官は、通行禁止区域等において、車両その他の物件が緊急通行車両の通行の妨害となることにより災害応急対策の実施に著しい支障が生じるおそれがあると認めるときは、当該車両その他の物件の占有者、所有者又は管理者に対し、当該車両その他の物件を付近の道路外の場所へ移動することその他当該通行禁止区域等における緊急通行車両の円滑な通行を確保するため必要な措置をとることを命ずることができる。

2 前項の場合において、同項の規定による措置をとることを命ぜられた者が当該措置をとらないとき又はその命令の相手方が現場にいないために当該措置をとることを命ずることができないときは、警察官は、自ら当該措置をとることができる。この場合において、警察官は、当該措置をとるためやむを得ない限度において、当該措置に係る車両その他の物件を破損することができる。

3 前二項の規定は、警察官がその場にいない場合に限り、災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官の職務の執行について準用する。この場合において、第一項中「緊急通行車両の通行」とあるのは「自衛隊用緊急通行車両（自衛隊の使用する緊急通行車両で災害応急対策の実施のため運転中のものをいう。以下この項において同じ。）の通行」と、「緊急通行車両の円滑な通行」とあるのは「自衛隊用緊急通行車両の円滑な通行」と読み替えるものとする。

4 第一項及び第二項の規定は、警察官がその場にいない場合に限り、消防吏員の職務の執行について準用する。この場合において、第一項中「緊急通行車両の通行」とあるのは「消防用緊急通行車両（消防機関の使用する緊急通行車両で災害応急対策の実施のため運転中のものをいう。以下この項において同じ。）の通行」と、「緊急通行車両の円滑な通行」とあるのは「消防用緊急通行車両の円滑な通行」と読み替えるものとする。

5 第一項（前二項において準用する場合を含む。）の規定による命令に従って行う措置及び第二項（前二項において準用する場合を含む。）の規定により行う措置については、第七十六条第一項の規定による車両の通行の禁止及び制限並びに前条第一項、第二項及び第四項の規定は、適用しない。

6 災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官又は消防吏員は、第三項若しくは第四項において準用する第一項の規定による命令をし、又は第三項若しくは第四項において準用する第二項の規定による措置をとつたときは、直ちに、その旨を、当該命令をし、又は措置をとつた場所を管轄する警察署長に通知しなければならない。

第七十六条の四 都道府県公安委員会は、通行禁止等を行うため必要があると認めるときは、道路管理者等に対し、当該通行禁止等を行おうとする道路の区間において、第七十六条の六第一項の規定による指定若しくは命令をし、又は同条第三項若しくは第四項の規定による措置をとるべきことを要請することができる。

2 前項の「道路管理者等」とは、道路管理者（高速自動車国道法（昭和三十二年法律第七十九号）第四条第一項に規定する高速自動車国道にあつては国土交通大臣、その他の道路にあつては道路法（昭和二十七年法律第百八十号）第十八条第一項に規定する道路管理者をいう。以下同じ。）、港湾管理者（港湾法第二条第一項に規定する港湾管理者をいい、同条第五項第四号の道路（同条第六項の規定により同号の道路とみなされたものを含む。）を管理している者に限る。第七十六条の七第二項において同じ。）又は漁港管理者（漁港漁場整備法（昭和二十五年法律第百三十七号）第二十五条の規定により決定された地方公共団体をいい、同法第三条第二号イの道路（同法第四十条第一項又は第二項の規定により同号イの道路とみなされたものを含む。）を管理している者に限る。第七十六条の七第三項において同じ。）をいう。

3 会社管理高速道路（道路整備特別措置法（昭和三十一年法律第七号）第二条第四項に規定する会社（第七十六条の六第六項及び第七項において「会社」という。）が同法第四条の規定により維持、修繕及び災害復旧を行う高速道路（高速道路株式会社法（平成十六年法律第九十九号）第二条第二項に規定する高速道路をいう。）をいう。第七十六条の六において同じ。）の区間について第一項の規定による要請をする場合における同項の規定の適用については、同項中「道路管理者等」とあるのは「独立行政法人日本高速道路保有・債務返済機構（以下この項において「機構」という。）」と、「第七十六条の六第一項」とあるのは「第七十六条の六第五項の規定により会社管理高速道路の道路管理者に代わつて機構が行う同条第一項」とする。

4 公社管理道路（地方道路公社（地方道路公社法（昭和四十五年法律第八十二号）第一条の地方道路公社をいう。以下同じ。）が道路整備特別措置法第十四条の規定により維持、修繕及び災害復旧を行い、又は同法第十五条第一項の許可を受けて維持、修繕及び災害復旧を行う道路をいう。第七十六条の六第八項及び第九項において同じ。）の区間について第一項の規定による要請をする場合における同項の規定の適用については、同項中「道路管理者等」とあるのは「地方道路公社（第四項に規定する地方道路公社をいう。以下この項において同じ。）」と、「第七十六条の六第一項」とあるのは「第七十六条の六第八項の規定により公社管理道路の道路管理者に代わつて地方道路公社が行う同条第一項」とする。

第七十六条の五 国家公安委員会は、災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、関係都道府県公安委員会に対し、通行禁止等に関する事項について指示することができる。

（災害時における車両の移動等）

第七十六条の六 第七十六条の四第二項に規定する道路管理者等（以下この条において「道路管理者等」という。）は、その管理する道路の存する都道府県又はこれに隣接し若しくは近接する都道府県の地域に係る災害が発生した場合において、道路における車両の通行が停止し、又は著しく停滞し、車両その他の物件が緊急通行車両の通行の妨害となることにより災害応急対策の実施に著しい支障が生じるおそれがあり、かつ、緊急通行車両の通行を確保するため緊急の必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、その管理する道路についてその区間を指定して、当該車両その他の物件の占有者、所有者又は管理者（第三項第三号において「車両等の占有者等」とい

う。) に対し、当該車両その他の物件を付近の道路外の場所へ移動することその他当該指定をした道路の区間における緊急通行車両の通行を確保するため必要な措置をとることを命ずることができる。

- 2 道路管理者等は、前項の規定による指定をしたときは、直ちに、当該指定をした道路の区間（以下この項において「指定道路区間」という。）内に在る者に対し、当該指定道路区間を周知させる措置をとらなければならない。
- 3 次に掲げる場合においては、道路管理者等は、自ら第一項の規定による措置をとることができる。この場合において、道路管理者等は、当該措置をとるためやむを得ない限度において、当該措置に係る車両その他の物件を破損することができる。
 - 一 第一項の規定による措置をとることを命ぜられた者が、当該措置をとらない場合
 - 二 道路管理者等が、第一項の規定による命令の相手方が現場にいないために同項の規定による措置をとることを命ずることができない場合
 - 三 道路管理者等が、道路の状況その他の事情により車両等の占有者等に第一項の規定による措置をとらせることができないと認めて同項の規定による命令をしないこととした場合
- 4 道路管理者等は、第一項又は前項の規定による措置をとるためやむを得ない必要があるときは、その必要な限度において、他人の土地を一時使用し、又は竹木その他の障害物を処分することができる。
- 5 独立行政法人日本高速道路保有・債務返済機構（以下「機構」という。）は、会社管理高速道路の道路管理者に代わつて、第一項から前項までの規定による権限を行うものとする。
- 6 機構は、前項の規定により会社管理高速道路の道路管理者に代わつてその権限を行つた場合においては、遅滞なく、その旨を会社に通知しなければならない。
- 7 機構は、第五項の規定により会社管理高速道路の道路管理者に代わつて行う権限に係る事務の一部を会社に委託しようとするときは、その委託する事務の円滑かつ効率的な実施を確保するため、あらかじめ、会社と協議し、当該委託する事務の内容及びこれに要する費用の負担の方法を定めておかななければならない。
- 8 地方道路公社は、公社管理道路の道路管理者に代わつて、第一項から第四項までの規定による権限を行うものとする。
- 9 第五項の規定により機構が会社管理高速道路の道路管理者に代わつて行う権限は、道路整備特別措置法第二十五条第一項の規定により公告する料金の徴収期間の満了の日までに限り行うことができるものとする。前項の規定により地方道路公社が公社管理道路の道路管理者に代わつて行う権限についても、同様とする。

第七十六条の七 国土交通大臣は道路法第十三条第一項に規定する指定区間外の国道（同法第三条第二号に掲げる一般国道をいう。）、都道府県道（同法第三条第三号に掲げる都道府県道をいう。）及び市町村道（同法第三条第四号に掲げる市町村道をいう。以下この項において同じ。）に関し、都道府県知事は地方自治法第二百五十二条の十九第一項に規定する指定都市の市道以外の市町村道に関し、緊急通行車両の通行を確保し、災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、それぞれ当該道路の道路管理者に対し、前条第一項の規定による指定若しくは命令をし、又は同条第三項若しくは第四項の規定による措置をとるべきことを指示することができる。

- 2 国土交通大臣は、港湾管理者が管理する道路に関し、緊急通行車両の通行を確保し、災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、当該港湾管理者に対し、前条第一項の規定による指定若しくは命令をし、又は同条第三項若しくは第四項の規定による措置をとるべきことを指示することができる。

3 農林水産大臣は、漁港管理者が管理する道路に関し、緊急通行車両の通行を確保し、災害応急対策が的確かつ円滑に行われるようにするため特に必要があると認めるときは、政令で定めるところにより、当該漁港管理者に対し、前条第一項の規定による指定若しくは命令をし、又は同条第三項若しくは第四項の規定による措置をとるべきことを指示することができる。

第七十六条の八 第七十六条の六に規定する道路管理者である国土交通大臣の権限並びに前条第一項及び第二項に規定する国土交通大臣の権限は、政令で定めるところにより、その全部又は一部を地方整備局長又は北海道開発局長に委任することができる。

(指定行政機関の長等の応急措置)

第七十七条 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長は、災害が発生し、又はまさに発生しようとしているときは、法令又は防災計画の定めるところにより、その所掌事務に係る応急措置をすみやかに実施するとともに、都道府県及び市町村の実施する応急措置が的確かつ円滑に行なわれるようにするため、必要な施策を講じなければならない。

2 前項の場合において、応急措置を実施するため必要があると認めるときは、指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長は、都道府県知事、市町村長又は指定公共機関若しくは指定地方公共機関に対し、応急措置の実施を要請し、又は指示することができる。

(指定行政機関の長等の収用等)

第七十八条 災害が発生した場合において、第五十条第一項第四号から第九号までに掲げる事項について応急措置を実施するため特に必要があると認めるときは、指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長は、防災業務計画の定めるところにより、当該応急措置の実施に必要な物資の生産、集荷、販売、配給、保管若しくは輸送を業とする者に対し、その取り扱う物資の保管を命じ、又は当該応急措置の実施に必要な物資を収用することができる。

2 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長は、前項の規定により物資の保管を命じ、又は物資を収用するため必要があると認めるときは、その職員に物資を保管させる場所又は物資の所在する場所に立ち入り検査をさせることができる。

3 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長は、第一項の規定により物資を保管させた者から、必要な報告を取り、又はその職員に当該物資を保管させてある場所に立ち入り検査をさせることができる。

(指定行政機関の長等による応急措置の代行)

第七十八条の二 指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長は、災害の発生により市町村及び当該市町村を包括する都道府県がその全部又は大部分の事務を行うことができなくなつたときは、法令又は防災計画の定めるところにより、当該市町村の市町村長が第六十四条第一項及び第二項並びに第六十五条第一項の規定により実施すべき応急措置の全部又は一部を当該市町村長に代わつて実施しなければならない。

2 指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長は、前項の規定により市町村長の事務の代行を開始し、又は終了したときは、その旨を公示しなければならない。

3 第一項の規定による指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長の代行に関し必要な事項は、政令で定める。

(通信設備の優先使用权)

第七十九条 災害が発生した場合において、その応急措置の実施に必要な通信のため緊急かつ特別の必要があるときは、指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事若しくは市町村長は、他の法律に特別の定めがある場合を除くほか、電気通信事業法第二条第五号に規定する電気通信事業者がその事業の用に供する

電気通信設備を優先的に利用し、又は有線電気通信法第三条第四項第四号に掲げる者が設置する有線電気通信設備若しくは無線設備を使用することができる。

(指定公共機関等の応急措置)

第八十条 指定公共機関及び指定地方公共機関は、災害が発生し、又はまさに発生しようとしているときは、法令又は防災計画の定めるところにより、その所掌業務に係る応急措置をすみやかに実施するとともに、指定地方行政機関の長、都道府県知事等及び市町村長等の実施する応急措置が的確かつ円滑に行なわれるようにするため、必要な措置を講じなければならない。

2 指定公共機関及び指定地方公共機関は、その所掌業務に係る応急措置を実施するため特に必要があると認めるときは、法令又は防災計画の定めるところにより、指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事若しくは市町村長に対し、労務、施設、設備又は物資の確保について応援を求めることができる。この場合において、応援を求められた指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事若しくは市町村長は、正当な理由がない限り応援を拒んではならない。

(公用令書の交付)

第八十一条 第七十一条又は第七十八条第一項の規定による処分については、都道府県知事若しくは市町村長又は指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長は、それぞれ公用令書を交付して行なわなければならない。

2 前項の公用令書には、次の各号に掲げる事項を記載しなければならない。

一 公用令書の交付を受ける者の氏名及び住所（法人にあつては、その名称及び主たる事務所の所在地）

二 当該処分の根拠となつた法律の規定

三 従事命令にあつては従事すべき業務、場所及び期間、保管命令にあつては保管すべき物資の種類、数量、保管場所及び期間、施設等の管理、使用又は収用にあつては管理、使用又は収用する施設等の所在する場所及び当該処分に係る期間又は期日

3 前二項に規定するもののほか、公用令書の様式その他公用令書について必要な事項は、政令で定める。

(損失補償等)

第八十二条 国又は地方公共団体（港務局を含む。）は、第六十四条第一項（同条第八項において準用する場合を含む。）、同条第七項において同条第一項の場合について準用する第六十三条第二項、第七十一条、第七十六条の三第二項後段（同条第三項及び第四項において準用する場合を含む。）、第七十六条の六第三項後段若しくは第四項又は第七十八条第一項の規定による処分が行われたときは、それぞれ、当該処分により通常生ずべき損失を補償しなければならない。

2 機構又は地方道路公社は、第七十六条の六第五項又は第八項の規定により同条第三項後段又は第四項の規定による処分が行われたときは、前項の規定にかかわらず、それぞれ、当該処分により通常生ずべき損失を補償しなければならない。

3 都道府県は、第七十一条の規定による従事命令により応急措置の業務に従事した者に対して、政令で定める基準に従い、その実費を弁償しなければならない。

(立入りの要件)

第八十三条 第七十一条の規定により都道府県若しくは市町村の職員が立ち入る場合又は第七十八条第二項若しくは第三項の規定により指定行政機関若しくは指定地方行政機関の職員が立ち入る場合においては、当該職員は、あらかじめ、その旨をその場所の管理者に通知しなければならない。

2 前項の場合においては、その職員は、その身分を示す証票を携帯し、かつ、関係人の請求があるときは、これを提示しなければならない。

（応急措置の業務に従事した者に対する損害補償）

第八十四条 市町村長又は警察官、海上保安官若しくは災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官が、第六十五条第一項（同条第三項において準用する場合を含む。）の規定又は同条第二項において準用する第六十三条第二項の規定により、当該市町村の区域内の住民又は応急措置を実施すべき現場にある者を応急措置の業務に従事させた場合において、当該業務に従事した者がそのため死亡し、負傷し、若しくは疾病にかかり、又は障害の状態となつたときは、当該市町村は、政令で定める基準に従い、条例で定めるところにより、その者又はその者の遺族若しくは被扶養者がこれらの原因によつて受ける損害を補償しなければならない。

2 都道府県は、第七十一条の規定による従事命令により応急措置の業務に従事した者がそのため死亡し、負傷し、若しくは疾病にかかり、又は障害の状態となつたときは、政令で定める基準に従い、条例で定めるところにより、その者又はその者の遺族若しくは被扶養者がこれらの原因によつて受ける損害を補償しなければならない。

（被災者の公的徴収金の減免等）

第八十五条 国は、別に法律で定めるところにより、被災者の国税その他国の徴収金について、軽減若しくは免除又は徴収猶予その他必要な措置をとることができる。

2 地方公共団体は、別に法律で定めるところにより、又は当該地方公共団体の条例で定めるところにより、被災者の地方税その他地方公共団体の徴収金について、軽減若しくは免除又は徴収猶予その他必要な措置をとることができる。

（国有財産等の貸付け等の特例）

第八十六条 国は、災害が発生した場合における応急措置を実施するため必要があると認める場合において、国有財産又は国有の物品を貸し付け、又は使用させるときは、別に法律で定めるところにより、その貸付け又は使用の対価を無償とし、若しくは時価より低く定めることができる。

2 地方公共団体は、災害が発生した場合における応急措置を実施するため必要があると認める場合において、その所有に属する財産又は物品を貸し付け、又は使用させるときは、別に法律で定めるところにより、その貸付け又は使用の対価を無償とし、若しくは時価より低く定めることができる。

（避難所等に関する特例）

第八十六条の二 著しく異常かつ激甚な非常災害であつて、当該災害に係る避難所又は応急仮設住宅（以下この条において「避難所等」という。）が著しく不足し、被災者に対して住居を迅速に提供することが特に必要と認められるものが発生した場合には、当該災害を政令で指定するものとする。

2 前項の規定による指定があつたときは、政令で定める区域及び期間において地方公共団体の長が設置する避難所等については、消防法（昭和二十三年法律第百八十六号）第十七条の規定は、適用しない。

3 地方公共団体の長は、前項の規定にかかわらず、消防法に準拠して、同項に規定する避難所等についての消防の用に供する設備、消防用水及び消火活動上必要な施設の設置及び維持に関する基準を定め、その他当該避難所等における災害を防止し、及び公共の安全を確保するため必要な措置を講じなければならない。

（臨時の医療施設に関する特例）

第八十六条の三 著しく異常かつ激甚な非常災害であつて、当該災害に係る臨時の医療施設（被災者に対する医療の提供を行うための臨時の施設をいう。以下この条において同じ。）が著しく不足し、被災者に対して医療を迅速に提供することが特に必要と認められるものが発生した場合には、当該災害を政令で指定するものとする。

- 2 前項の規定による指定があつたときは、政令で定める区域及び期間において地方公共団体の長が開設する臨時の医療施設については、医療法（昭和二十三年法律第二百五号）第四章の規定は、適用しない。
- 3 前条第二項及び第三項の規定は、第一項の規定による指定があつた場合において、前項に規定する臨時の医療施設について準用する。

（埋葬及び火葬の特例）

第八十六条の四 著しく異常かつ激甚な非常災害であつて、当該災害により埋葬又は火葬を円滑に行うことが困難となつたため、公衆衛生上の危害の発生を防止するため緊急の必要があると認められるものが発生した場合には、当該災害を政令で指定するものとする。

- 2 厚生労働大臣は、前項の規定による指定があつたときは、政令で定めるところにより、厚生労働大臣の定める期間に限り、墓地、埋葬等に関する法律（昭和二十三年法律第四十八号）第五条及び第十四条に規定する手続の特例を定めることができる。

（廃棄物処理の特例）

第八十六条の五 著しく異常かつ激甚な非常災害であつて、当該災害による生活環境の悪化を防止することが特に必要と認められるものが発生した場合には、当該災害を政令で指定するものとする。

- 2 環境大臣は、前項の規定による指定があつたときは、その指定を受けた災害により生じた廃棄物（廃棄物の処理及び清掃に関する法律（昭和四十五年法律第三百七十七号。以下この条において「廃棄物処理法」という。）第二条第一項に規定する廃棄物をいう。以下この条において同じ。）（以下この条において「指定災害廃棄物」という。）の円滑かつ迅速な処理を図るため、廃棄物処理法第五条の二第一項に規定する基本方針にのっとり、指定災害廃棄物の処理に関する基本的な指針（以下この条において「処理指針」という。）を定め、これを公表するものとする。

- 3 処理指針には、次に掲げる事項を定めるものとする。

- 一 指定災害廃棄物の処理の基本的な方向
- 二 指定災害廃棄物の処理についての国、地方公共団体、事業者その他の関係者の適切な役割分担及び相互の連携協力の確保に関する事項
- 三 前二号に掲げるもののほか、指定災害廃棄物の円滑かつ迅速な処理の確保に関し必要な事項

- 4 環境大臣は、第一項の規定による指定があつたときは、期間を限り、廃棄物の処理を迅速に行わなければならない地域を廃棄物処理特例地域として指定することができる。

- 5 環境大臣は、前項の規定により廃棄物処理特例地域を指定したときは、廃棄物処理特例地域において適用する廃棄物の収集、運搬及び処分（再生を含む。以下この条において同じ。）に関する基準並びに廃棄物の収集、運搬又は処分を市町村以外の者に委託する場合の基準を定めるものとする。この場合において、これらの基準（以下この条において「廃棄物処理特例基準」という。）は、廃棄物処理法第六条の二第二項及び第三項、第十二条第一項並びに第十二条の二第一項に規定する基準とみなす。

- 6 廃棄物処理特例地域において地方公共団体の委託を受けて廃棄物の収集、運搬又は処分を業として行う者は、廃棄物処理法第七条第一項若しくは第六項、第十四条第一項若しくは第六項又は第十四条の四第一項若しくは第六項の規定にかかわらず、これらの規定による許可を受けないで、当該委託に係る廃棄物の収集、運搬又は処分を業として行うことができる。

- 7 前項の場合において、地方公共団体の長は、同項の規定により廃棄物の収集、運搬又は処分を業として行う者により廃棄物処理特例基準に適合しない廃棄物の収集、運搬又は処分が行われたときは、その者に対し、期限を定めて、当該廃棄物の収集、運搬又は処分の方法の変更その他必要な措置を講ずべきことを指示することができる。

8 環境大臣は、第四項の規定により廃棄物処理特例地域を指定し、又は第五項の規定により廃棄物処理特例基準を定めたときは、その旨を公示しなければならない。

9 環境大臣は、廃棄物処理特例地域内の市町村の長から要請があり、かつ、次に掲げる事項を勘案して指定災害廃棄物を円滑かつ迅速に処理するため必要があると認めるときは、その事務の遂行に支障のない範囲内で、処理指針に基づき、当該市町村に代わつて自ら当該市町村の指定災害廃棄物の収集、運搬及び処分を行うことができる。

一 当該市町村における指定災害廃棄物の処理の実施体制

二 当該指定災害廃棄物の処理に関する専門的な知識及び技術の必要性

三 当該指定災害廃棄物の広域的な処理の重要性

10 第六項及び第七項の規定は、前項の規定により指定災害廃棄物の収集、運搬又は処分を行う環境大臣が当該収集、運搬又は処分を他の者に委託する場合について準用する。この場合において、第六項中「若しくは第六項、第十四条第一項若しくは第六項又は第十四条の四第一項若しくは」とあるのは、「又は」と読み替えるものとする。

11 第九項の規定により指定災害廃棄物の収集、運搬又は処分を行った環境大臣については、廃棄物処理法第十九条の四第一項の規定は、適用しない。

12 第九項の規定により環境大臣が行う指定災害廃棄物の収集、運搬及び処分に要する費用は、国の負担とする。この場合において、同項の市町村は、当該費用の額から、自ら当該指定災害廃棄物の収集、運搬及び処分を行うこととした場合に国が当該市町村に交付すべき補助金の額に相当する額を控除した額を負担する。

13 国は、前項後段の規定により市町村が負担する費用について、必要な財政上の措置を講ずるよう努めるものとする。

第五節 被災者の保護

第一款 生活環境の整備

(避難所における生活環境の整備等)

第八十六条の六 災害応急対策責任者は、災害が発生したときは、法令又は防災計画の定めるところにより、遅滞なく、避難所を供与するとともに、当該避難所に係る必要な安全性及び良好な居住性の確保、当該避難所における食糧、衣料、医薬品その他の生活関連物資の配布及び保健医療サービスの提供その他避難所に滞在する被災者の生活環境の整備に必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

(避難所以外の場所に滞在する被災者についての配慮)

第八十六条の七 災害応急対策責任者は、やむを得ない理由により避難所に滞在することができない被災者に対して、必要な生活関連物資の配布、保健医療サービスの提供、情報の提供その他これらの者の生活環境の整備に必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

第二款 広域一時滞在

(広域一時滞在中の協議等)

第八十六条の八 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生し、被災住民の生命若しくは身体を災害から保護し、又は居住の場所を確保することが困難な場合において、当該被災住民について同一都道府県内の他の市町村の区域における一時的な滞在（以下「広域一時滞在」という。）の必要があると認めるときは、当該被災住民の受入れについて、当該他の市町村の市町村長に協議することができる。

2 市町村長は、前項の規定により協議しようとするときは、あらかじめ、その旨を都道府県知事に報告しなければならない。ただし、あらかじめ報告することが困難なときは、協議の開始の後、遅滞なく、報告することをもつて足りる。

- 3 第一項の場合において、協議を受けた市町村長（以下この条において「協議先市町村長」という。）は、被災住民を受け入れないことについて正当な理由がある場合を除き、被災住民を受け入れるものとする。この場合において、協議先市町村長は、広域一時滞在の用に供するため、受け入れた被災住民に対し避難所を提供しなければならない。
- 4 第一項の場合において、協議先市町村長は、当該市町村の区域において被災住民を受け入れるべき避難所を決定し、直ちに、その内容を当該避難所を管理する者その他の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 5 協議先市町村長は、前項の規定による決定をしたときは、速やかに、その内容を第一項の規定により協議した市町村長（以下この条において「協議元市町村長」という。）に通知しなければならない。
- 6 協議元市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を公示し、及び内閣府令で定める者に通知するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 7 第一項の場合において、協議元市町村長は、広域一時滞在の必要がなくなつたと認めるときは、速やかに、その旨を協議先市町村長及び前項の内閣府令で定める者に通知し、並びに公示するとともに、都道府県知事に報告しなければならない。
- 8 協議先市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を第四項の内閣府令で定める者に通知しなければならない。

（都道府県外広域一時滞在の協議等）

- 第八十六条の九** 前条第一項に規定する場合において、市町村長は、都道府県知事と協議を行い、被災住民について他の都道府県の区域における一時的な滞在（以下「都道府県外広域一時滞在」という。）の必要があると認めるときは、都道府県知事に対し、当該他の都道府県の知事と当該被災住民の受入れについて協議することを求めることができる。
- 2 前項の規定による要求があつたときは、都道府県知事は、被災住民の受入れについて、当該他の都道府県の知事に協議しなければならない。
 - 3 都道府県知事は、前項の規定により協議しようとするときは、あらかじめ、その旨を内閣総理大臣に報告しなければならない。ただし、あらかじめ報告することが困難なときは、協議の開始の後、遅滞なく、報告することをもつて足りる。
 - 4 第二項の場合において、協議を受けた都道府県知事（以下この条において「協議先都道府県知事」という。）は、被災住民の受入れについて、関係市町村長と協議しなければならない。
 - 5 前項の場合において、協議を受けた市町村長（以下この条において「都道府県外協議先市町村長」という。）は、被災住民を受け入れないことについて正当な理由がある場合を除き、被災住民を受け入れるものとする。この場合において、都道府県外協議先市町村長は、都道府県外広域一時滞在の用に供するため、受け入れた被災住民に対し避難所を提供しなければならない。
 - 6 第四項の場合において、都道府県外協議先市町村長は、当該市町村の区域において被災住民を受け入れるべき避難所を決定し、直ちに、その内容を当該避難所を管理する者その他の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
 - 7 都道府県外協議先市町村長は、前項の規定による決定をしたときは、速やかに、その内容を協議先都道府県知事に報告しなければならない。
 - 8 協議先都道府県知事は、前項の規定による報告を受けたときは、速やかに、その内容を第二項の規定により協議した都道府県知事（以下この条において「協議元都道府県知事」という。）に通知しなければならない。

- 9 協議元都道府県知事は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を第一項の規定により協議することを求めた市町村長（以下この条において「都道府県外協議元市町村長」という。）に通知するとともに、内閣総理大臣に報告しなければならない。
- 10 都道府県外協議元市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その内容を公示するとともに、内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 11 第一項の場合において、都道府県外協議元市町村長は、都道府県外広域一時滞在の必要がなくなつたと認めるときは、速やかに、その旨を協議元都道府県知事に報告し、及び公示するとともに、前項の内閣府令で定める者に通知しなければならない。
- 12 協議元都道府県知事は、前項の規定による報告を受けたときは、速やかに、その旨を協議先都道府県知事に通知するとともに、内閣総理大臣に報告しなければならない。
- 13 協議先都道府県知事は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を都道府県外協議先市町村長に通知しなければならない。
- 14 都道府県外協議先市町村長は、前項の規定による通知を受けたときは、速やかに、その旨を第六項の内閣府令で定める者に通知しなければならない。

（都道府県知事による広域一時滞在の協議等の代行）

- 第八十六条の十** 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、当該災害の発生により市町村がその全部又は大部分の事務を行うことができなくなつた場合であつて、被災住民の生命若しくは身体を災害から保護し、又は居住の場所を確保することが困難な場合において、当該被災住民について広域一時滞在の必要があると認めるときは、当該市町村の市町村長が第八十六条の八第一項及び第五項から第七項までの規定により実施すべき措置（同条第六項及び第七項の規定による報告を除く。）の全部又は一部を当該市町村長に代わつて実施しなければならない。
- 2 都道府県知事は、前項の規定により市町村長の事務の代行を開始し、又は終了したときは、その旨を公示しなければならない。
- 3 第一項の規定による都道府県知事の代行に関し必要な事項は、政令で定める。

（都道府県外広域一時滞在の協議等の特例）

- 第八十六条の十一** 都道府県知事は、当該都道府県の地域に係る災害が発生し、当該災害の発生により市町村がその全部又は大部分の事務を行うことができなくなつた場合であつて、被災住民の生命若しくは身体を災害から保護し、又は居住の場所を確保することが困難な場合において、当該被災住民について都道府県外広域一時滞在の必要があると認めるときは、第八十六条の九第一項の規定による要求がない場合であっても、同条第二項の規定による協議をすることができる。この場合において、同条第九項中「第一項の規定により協議することを求めた市町村長（以下この条において「都道府県外協議元市町村長」という。）」とあるのは「公示し、及び内閣府令で定める者」と、同条第十一項中「第一項」とあるのは「第八十六条の十一前段」と、「都道府県外協議元市町村長」とあるのは「協議元都道府県知事」と、「協議元都道府県知事に報告し、及び」とあるのは「協議先都道府県知事及び同条後段の規定により読み替えて適用する第九項の内閣府令で定める者に通知し、並びに」と、「前項の内閣府令で定める者に通知しなければ」とあるのは「内閣総理大臣に報告しなければ」と、同条第十三項中「前項」とあるのは「第八十六条の十一後段の規定により読み替えて適用する第十一項」とし、同条第十項及び第十二項の規定は、適用しない。

(都道府県知事及び内閣総理大臣による助言)

第八十六条の十二 都道府県知事は、市町村長から求められたときは、第八十六条の八第一項の規定による協議の相手方その他広域一時滞在に関する事項について助言をしなければならない。

- 2 内閣総理大臣は、都道府県知事から求められたときは、第八十六条の九第二項の規定による協議の相手方その他都道府県外広域一時滞在に関する事項又は広域一時滞在に関する事項について助言をしなければならない。

(内閣総理大臣による広域一時滞在の協議等の代行)

第八十六条の十三 内閣総理大臣は、災害の発生により市町村及び当該市町村を包括する都道府県がその全部又は大部分の事務を行うことができなくなった場合であつて、被災住民の生命若しくは身体を災害から保護し、又は居住の場所を確保することが困難な場合において、当該被災住民について広域一時滞在又は都道府県外広域一時滞の必要があると認めるときは、当該市町村の市町村長が第八十六条の八第一項及び第五項から第七項までの規定により実施すべき措置の全部若しくは一部を当該市町村長に代わつて実施し、又は当該都道府県の知事が第八十六条の十一前段並びに第八十六条の九第八項並びに第八十六条の十一後段の規定により読み替えて適用する第八十六条の九第九項及び第十一項の規定により実施すべき措置（第八十六条の十一後段の規定により読み替えて適用する第八十六条の九第九項及び第十一項の規定による報告を除く。）の全部若しくは一部を当該都道府県知事に代わつて実施しなければならない。

- 2 内閣総理大臣は、前項の規定により市町村長又は都道府県知事の事務の代行を開始し、又は終了したときは、その旨を告示しなければならない。
- 3 第一項の規定による内閣総理大臣の代行に関し必要な事項は、政令で定める。

第三款 被災者の運送

第八十六条の十四 都道府県知事は、被災者の保護の実施のため緊急の必要があると認めるときは、運送事業者である指定公共機関又は指定地方公共機関に対し、運送すべき人並びに運送すべき場所及び期日を示して、被災者の運送を要請することができる。

- 2 指定公共機関又は指定地方公共機関が正当な理由がないのに前項の規定による要請に応じないときは、都道府県知事は、被災者の保護の実施のため特に必要があると認めるときに限り、当該指定公共機関又は指定地方公共機関に対し、被災者の運送を行うべきことを指示することができる。この場合においては、同項の事項を書面で示さなければならない。

第四款 安否情報の提供等

第八十六条の十五 都道府県知事又は市町村長は、当該都道府県又は市町村の地域に係る災害が発生した場合において、内閣府令で定めるところにより、当該災害の被災者の安否に関する情報（次項において「安否情報」という。）について照会があつたときは、回答することができる。

- 2 都道府県知事又は市町村長は、前項の規定により安否情報を回答するときは、当該安否情報に係る被災者又は第三者の権利利益を不当に侵害することのないよう配慮するものとする。
- 3 都道府県知事又は市町村長は、第一項の規定による回答を適切に行い、又は当該回答の適切な実施に備えるために必要な限度で、その保有する被災者の氏名その他の被災者に関する情報を、その保有に当たつて特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。
- 4 都道府県知事又は市町村長は、第一項の規定による回答を適切に行い、又は当該回答の適切な実施に備えるために必要があると認めるときは、関係地方公共団体の長、消防機関、都道府県警察その他の者に対して、被災者に関する情報の提供を求めることができる。

第六節 物資等の供給及び運送

(物資又は資材の供給の要請等)

第八十六条の十六 都道府県知事又は市町村長は、当該都道府県又は市町村の地域に係る災害が発生し、又は災害が発生するおそれがある場合において、災害応急対策の実施に当たつて、その備蓄する物資又は資材が不足し、当該災害応急対策を的確かつ迅速に実施することが困難であると認めるときは、都道府県知事にあつては指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長に対し、市町村長にあつては都道府県知事に対し、それぞれ必要な物資又は資材の供給について必要な措置を講ずるよう要請し、又は求めることができる。

2 指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事は、都道府県又は市町村の地域に係る災害が発生し、又は災害が発生するおそれがある場合であつて、当該都道府県の知事又は当該市町村の市町村長が災害応急対策を実施するに当たつて、その備蓄する物資又は資材が不足し、当該災害応急対策を的確かつ迅速に実施することが困難であると認める場合において、その事態に照らし緊急を要し、前項の規定による要請又は要求を待ついとまがないと認められるときは、当該要請又は要求を待たないで、必要な物資又は資材の供給について必要な措置を講ずることができる。

(備蓄物資等の供給に関する相互協力)

第八十六条の十七 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関、公共的団体並びに防災上重要な施設の管理者は、災害が発生し、又は災害が発生するおそれがある場合において、その備蓄する物資又は資材の供給に関し、相互に協力するよう努めなければならない。

(災害応急対策必要物資の運送)

第八十六条の十八 指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事は、災害応急対策の実施のため緊急の必要があると認めるときは、指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長にあつては運送事業者である指定公共機関に対し、都道府県知事にあつては運送事業者である指定公共機関又は指定地方公共機関に対し、運送すべき物資又は資材並びに運送すべき場所及び期日を示して、当該災害応急対策の実施に必要な物資又は資材（次項において「災害応急対策必要物資」という。）の運送を要請することができる。

2 指定公共機関又は指定地方公共機関が正当な理由がないのに前項の規定による要請に応じないときは、指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は都道府県知事は、災害応急対策の実施のため特に必要があると認めるときに限り、当該指定公共機関又は指定地方公共機関に対し、災害応急対策必要物資の運送を行うべきことを指示することができる。この場合においては、同項の事項を書面で示さなければならない。

第六章 災害復旧

(災害復旧の実施責任)

第八十七条 指定行政機関の長及び指定地方行政機関の長、地方公共団体の長その他の執行機関、指定公共機関及び指定地方公共機関その他法令の規定により災害復旧の実施について責任を有する者は、法令又は防災計画の定めるところにより、災害復旧を実施しなければならない。

(災害復旧事業費の決定)

第八十八条 国がその費用の全部又は一部を負担し、又は補助する災害復旧事業について当該事業に関する主務大臣が行う災害復旧事業費の決定は、都道府県知事の報告その他地方公共団体が提出する資料及び実地調査の結果等に基づき、適正かつ速やかにしなければならない。

2 前項の規定による災害復旧事業費を決定するに当たっては、当該事業に関する主務大臣は、再度災害の防止のため災害復旧事業と併せて施行することを必要とする施設の新設又は改良に関する事業が円滑に実施されるように十分な配慮をしなければならない。

(防災会議への報告)

第八十九条 災害復旧事業に関する主務大臣は、災害復旧事業費の決定を行つたとき、又は災害復旧事業の実施に関する基準を定めたときは、政令で定めるところにより、それらの概要を中央防災会議に報告しなければならない。

(国の負担金又は補助金の早期交付等)

第九十条 国は、地方公共団体又はその機関が実施する災害復旧事業の円滑な施行を図るため必要があると認めるときは、地方交付税の早期交付を行なうほか、政令で定めるところにより、当該災害復旧事業に係る国の負担金若しくは補助金を早期に交付し、又は所要の資金を融通し、若しくは融通のあつせんをするものとする。

第七章 被災者の援護を図るための措置

り
(罹災証明書の交付)

第九十条の二 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生した場合において、当該災害の被災者から申請があつたときは、遅滞なく、住家の被害その他当該市町村長が定める種類の被害の状況を調査し、当該災害による被害の程度を証明する書面（第四項において「罹災証明書」という。）を交付しなければならない。

- 2 市町村長は、前項の規定による調査に必要な限度で、その保有する被災者の住家に関する情報を、その保有に当たって特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。
- 3 特別区の区長は、第一項の規定による調査のため必要があると認めるときは、都知事に対して、被災者の住家に関する情報の提供を求めることができる。
- 4 市町村長は、災害の発生に備え、罹災証明書の交付に必要な業務の実施体制の確保を図るため、第一項の規定による調査について専門的な知識及び経験を有する職員の育成、当該市町村と他の地方公共団体又は民間の団体との連携の確保その他必要な措置を講ずるよう努めなければならない。

(被災者台帳の作成)

第九十条の三 市町村長は、当該市町村の地域に係る災害が発生した場合において、当該災害の被災者の援護を総合的かつ効率的に実施するため必要があると認めるときは、被災者の援護を実施するための基礎とする台帳（以下この条及び次条第一項において「被災者台帳」という。）を作成することができる。

2 被災者台帳には、被災者に関する次に掲げる事項を記載し、又は記録するものとする。

- 一 氏名
- 二 生年月日
- 三 性別
- 四 住所又は居所
- 五 住家の被害その他市町村長が定める種類の被害の状況
- 六 援護の実施の状況
- 七 要配慮者であるときは、その旨及び要配慮者に該当する事由
- 八 前各号に掲げるもののほか、内閣府令で定める事項

3 市町村長は、第一項の規定による被災者台帳の作成に必要な限度で、その保有する被災者の氏名その他の被災者に関する情報を、その保有に当たって特定された利用の目的以外の目的のために内部で利用することができる。

4 市町村長は、第一項の規定による被災者台帳の作成のため必要があると認めるときは、関係地方公共団体の長その他の者に対して、被災者に関する情報の提供を求めることができる。

（台帳情報の利用及び提供）

第九十条の四 市町村長は、次の各号のいずれかに該当すると認めるときは、前条第一項の規定により作成した被災者台帳に記載し、又は記録された情報（以下この条において「台帳情報」という。）を、その保有に当たつて特定された利用の目的以外の目的のために自ら利用し、又は提供することができる。

一 本人（台帳情報によつて識別される特定の個人をいう。以下この号において同じ。）の同意があるとき、又は本人に提供するとき。

二 市町村が被災者に対する援護の実施に必要な限度で台帳情報を内部で利用するとき。

三 他の地方公共団体に台帳情報を提供する場合において、台帳情報の提供を受ける者が、被災者に対する援護の実施に必要な限度で提供に係る台帳情報を利用するとき。

2 前項（第一号又は第三号に係る部分に限る。）の規定による台帳情報の提供に関し必要な事項は、内閣府令で定める。

第八章 財政金融措置

（災害予防等に要する費用の負担）

第九十一条 法令に特別の定めがある場合又は予算の範囲内において特別の措置を講じている場合を除くほか、災害予防及び災害応急対策に要する費用その他この法律の施行に要する費用は、その実施の責めに任ずる者が負担するものとする。

（指定行政機関の長等又は他の地方公共団体の長等の応援を受けた場合の災害応急対策に要する費用の負担）

第九十二条 第六十七条第一項、第六十八条、第七十四条第一項又は第七十四条の四の規定により指定行政機関の長若しくは指定地方行政機関の長又は他の地方公共団体の長若しくは委員会若しくは委員（以下この条において「地方公共団体の長等」という。）の応援を受けた地方公共団体の長等の属する地方公共団体は、当該応援に要した費用を負担しなければならない。

2 前項の場合において、当該応援を受けた地方公共団体の長等の属する地方公共団体が当該費用を支弁するいとまがないときは、当該地方公共団体は、国又は当該応援をする他の地方公共団体の長等の属する地方公共団体に対し、当該費用の一時繰替え支弁を求めることができる。

（市町村が実施する応急措置に要する経費の都道府県の負担）

第九十三条 第七十二条第一項の規定による都道府県知事の指示に基づいて市町村長が実施した応急措置のために要した費用及び応援のために要した費用のうち、当該指示又は応援を受けた市町村長の統轄する市町村に負担させることが困難又は不適當なもので政令で定めるものについては、次条の規定により国がその一部を負担する費用を除き、政令で定めるところにより、当該都道府県知事の統轄する都道府県がその全部又は一部を負担する。

2 前項の場合においては、都道府県は、当該市町村に対し、前項の費用を一時繰替え支弁させることができる。

（災害応急対策に要する費用に対する国の負担又は補助）

第九十四条 災害応急対策に要する費用は、別に法令で定めるところにより、又は予算の範囲内において、国がその全部又は一部を負担し、又は補助することができる。

第九十五条 前条に定めるもののほか、第二十三条の七第二項の規定による特定災害対策本部長の指示、第二十八条第二項の規定による非常災害対策本部長の指示又は第二十八条の六第二項の規定による緊急災害対策本

部長の指示に基づいて、地方公共団体の長が実施した応急措置のために要した費用のうち、当該地方公共団体に負担させることが困難又は不適當なもので政令で定めるものについては、政令で定めるところにより、国は、その全部又は一部を補助することができる。

(災害復旧事業費等に対する国の負担及び補助)

第九十六条 災害復旧事業その他災害に関連して行なわれる事業に要する費用は、別に法令で定めるところにより、又は予算の範囲内において、国がその全部又は一部を負担し、又は補助することができる。

(^{じん}激 甚 災害の応急措置及び災害復旧に関する経費の負担区分等)

第九十七条 政府は、著しく^{じん}激 甚 である災害（以下「^{じん}激 甚 災害」という。）が発生したときは、別に法律で定めるところにより、応急措置及び災害復旧が迅速かつ適切に行なわれるよう措置するとともに、^{じん}激 甚 災害を受けた地方公共団体等の経費の負担の適正を図るため、又は被災者の災害復興の意欲を振作するため、必要な施策を講ずるものとする。

第九十八条 前条に規定する法律は、できる限り^{じん}激 甚 災害の発生につどこれを制定することを避け、また、災害に伴う国の負担に係る制度の合理化を図り、^{じん}激 甚 災害に対する前条の施策が円滑に講ぜられるようなものでなければならない。

第九十九条 第九十七条に規定する法律は、次の各号に掲げる事項について規定するものとする。

- 一 ^{じん}激 甚 災害のための施策として、特別の財政援助及び助成措置を必要とする場合の基準
- 二 ^{じん}激 甚 災害の復旧事業その他当該災害に関連して行なわれる事業が適切に実施されるための地方公共団体に對する国の特別の財政援助
- 三 ^{じん}激 甚 災害の発生に伴う被災者に対する特別の助成

(災害に対処するための国の財政上の措置)

第一百条 政府は、災害が発生した場合において、国の円滑な財政運営をそこなうことなく災害に対処するため、必要な財政上の措置を講ずるように努めなければならない。

2 政府は、前項の目的を達成するため、予備費又は国庫債務負担行為（財政法（昭和二十二年法律第三十四号）第十五条第二項に規定する国庫債務負担行為をいう。）の計上等の措置について、十分な配慮をするものとする。

(地方公共団体の災害対策基金)

第一百一条 地方公共団体は、別に法令で定めるところにより、災害対策に要する臨時的経費に充てるため、災害対策基金を積み立てなければならない。

(起債の特例)

第一百二条 次の各号に掲げる場合においては、政令で定める地方公共団体は、政令で定める災害の発生した日の属する年度及びその翌年度以降の年度で政令で定める年度に限り、地方財政法（昭和二十三年法律第九号）第五条の規定にかかわらず、地方債をもつてその財源とすることができる。

- 一 地方税、使用料、手数料その他の徴収金で総務省令で定めるものの当該災害のための減免で、その程度及び範囲が被害の状況に照らし相当と認められるものによつて生ずる財政収入の不足を補う場合
 - 二 災害予防、災害応急対策又は災害復旧で総務省令で定めるものに通常要する費用で、当該地方公共団体の負担に属するものの財源とする場合
- 2 前項の地方債は、国が、その資金事情の許す限り、財政融資資金をもつて引き受けるものとする。
 - 3 第一項の規定による地方債を財政融資資金で引き受けた場合における当該地方債の利息の定率、償還の方法その他地方債に関し必要な事項は、政令で定める。

(国の補助を伴わない災害復旧事業に対する措置)

第百三条 国及び地方公共団体は、激^{じん}甚災害の復旧事業費のうち、国の補助を伴わないものについての当該地方公共団体等の負担が著しく過重であると認めるときは、別に法律で定めるところにより、当該復旧事業費の財源に充てるため特別の措置を講ずることができる。

(災害融資)

第百四条 政府関係金融機関その他これに準ずる政令で定める金融機関は、政令で定める災害が発生したときは、災害に関する特別な金融を行ない、償還期限又はすえ置き期間の延長、旧債の借換え、必要がある場合における利率の低減等実情に応じ適切な措置をとるように努めるものとする。

第九章 災害緊急事態

(災害緊急事態の布告)

第百五条 非常災害が発生し、かつ、当該災害が国の経済及び公共の福祉に重大な影響を及ぼすべき異常かつ激甚なものである場合において、当該災害に係る災害応急対策を推進し、国の経済の秩序を維持し、その他当該災害に係る重要な課題に対応するため特別の必要があると認めるときは、内閣総理大臣は、閣議にかけて、関係地域の全部又は一部について災害緊急事態の布告を発することができる。

- 2 前項の布告には、その区域、布告を必要とする事態の概要及び布告の効力を発する日時を明示しなければならない。

(国会の承認及び布告の廃止)

第百六条 内閣総理大臣は、前条の規定により災害緊急事態の布告を発したときは、これを発した日から二十日以内に国会に付議して、その布告を発したことについて承認を求めなければならない。ただし、国会が閉会中の場合又は衆議院が解散されている場合は、その後最初に召集される国会において、すみやかに、その承認を求めなければならない。

- 2 内閣総理大臣は、前項の場合において不承認の議決があつたとき、国会が災害緊急事態の布告の廃止を議決したとき、又は当該布告の必要がなくなつたときは、すみやかに、当該布告を廃止しなければならない。

(災害緊急事態における緊急災害対策本部の設置)

第百七条 内閣総理大臣は、第百五条の規定による災害緊急事態の布告があつたときは、当該災害に係る緊急災害対策本部が既に設置されている場合を除き、第二十八条の二の規定により、緊急災害対策本部を設置するものとする。

(対処基本方針)

第百八条 政府は、第百五条の規定による災害緊急事態の布告があつたときは、災害緊急事態への対処に関する基本的な方針（以下この条において「対処基本方針」という。）を定めるものとする。

2 対処基本方針に定める事項は、次のとおりとする。

一 災害緊急事態への対処に関する全般的な方針

二 災害応急対策に関する重要事項

三 国の経済の秩序の維持に関する重要事項

四 前二号に掲げる事項のほか、当該災害に係る重要な課題への対応に関する重要事項

五 前三号に掲げる事項に係る事務を的確に遂行するための政府の体制に関する重要事項

3 内閣総理大臣は、対処基本方針の案を作成し、閣議の決定を求めなければならない。

4 内閣総理大臣は、前項の閣議の決定があつたときは、直ちに、対処基本方針を告示しなければならない。

5 内閣総理大臣は、災害緊急事態への対処に当たり、対処基本方針に基づいて、内閣を代表して行政各部を指揮監督する。

6 第三項及び第四項の規定は、対処基本方針の変更について準用する。

7 対処基本方針は、第百六条第二項の規定により災害緊急事態の布告が廃止された時に、その効力を失う。

8 内閣総理大臣は、前項の規定により対処基本方針がその効力を失つたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

(情報の公表)

第百八条の二 内閣総理大臣は、第百五条の規定による災害緊急事態の布告に係る災害について、当該災害の状況、これに対してとられた措置の概要その他の当該災害に関する情報を新聞、放送、インターネットその他適切な方法により公表しなければならない。

(国民への協力の要求)

第百八条の三 内閣総理大臣は、第百五条の規定による災害緊急事態の布告があつたときは、国民に対し、必要な範囲において、国民生活との関連性が高い物資又は国民経済上重要な物資をみだりに購入しないことその他の必要な協力を求めることができる。

2 国民は、前項の規定により協力を求められたときは、これに応ずるよう努めなければならない。

(災害緊急事態の布告に伴う特例)

第百八条の四 第百五条の規定による災害緊急事態の布告があつたときは、第八十六条の二第一項、第八十六条の三第一項、第八十六条の四第一項及び第八十六条の五第一項の規定により当該災害を指定する政令が定められたものとみなして、第八十六条の二第二項及び第三項、第八十六条の三第二項及び第三項、第八十六条の四第二項並びに第八十六条の五第二項から第十三項までの規定を適用する。この場合において、第八十六条の二第二項及び第八十六条の三第二項中「政令で定める区域及び期間」とあるのは、「当該災害に係る緊急災害対策本部の所管区域及び当該災害に係る災害緊急事態の布告が発せられた時から当該緊急災害対策本部が定める日までの間」とする。

2 第百五条の規定による災害緊急事態の布告が発せられる前に第八十六条の二第一項、第八十六条の三第一項、第八十六条の四第一項又は第八十六条の五第一項のいずれかの規定により当該災害を指定する政令が定められたときは、前項（当該政令に係る部分に限る。）の規定は、適用しない。

第百八条の五 第百五条の規定による災害緊急事態の布告があつたときは、特定非常災害の被害者の権利利益の保全等を図るための特別措置に関する法律（平成八年法律第八十五号。以下この条において「特定非常災害法」という。）第二条の規定により、当該災害を特定非常災害として指定し、当該災害が発生した日を特定非常災害発生日として定め、及び当該特定非常災害に対し適用すべき措置として特定非常災害法第三条から第六条までに規

定する措置を指定する政令が定められたものとみなして、特定非常災害法第三条から第六条まで（特定非常災害法第四条第一項を除く。）の規定を適用する。この場合において、次の表の上欄に掲げる特定非常災害法の規定中同表の中欄に掲げる字句は、それぞれ同表の下欄に掲げる字句とする。

第三条 第一項	超えない範囲内において政令で定める	経過する
第三条 第四項	延長期日が定められた	災害対策基本法（昭和三十六年法律第二百二十三号）第百五条の規定による災害緊急事態の布告があった
第四条 第二項	免責期限が定められた	災害対策基本法第百五条の規定による災害緊急事態の布告があった
	免責期限が到来する	特定非常災害発生日から起算して四月を経過する
	到来する特定義務	到来する特定義務（特定非常災害発生日以後に法令に規定されている履行期限が到来する義務をいう。以下同じ。）
	責任	その不履行に係る行政上及び刑事上の責任（過料に係るものを含む。）
第四条 第三項	免責期限が定められた	災害対策基本法第百五条の規定による災害緊急事態の布告があった
	前二項	前項
	免責期限が到来する	特定非常災害発生日から起算して四月を経過する
	前項	同項
第四条 第四項	前三項	前二項
第五条 第一項	第二条第一項又は第二項の政令でこの条に定める措置を指定するものの施行の	災害対策基本法第百五条の規定による災害緊急事態の布告があった
	超えない範囲内において政令で定める	経過する
第五条 第五項	同項に規定する政令で定める	同日後二年を経過する

第六条	政令で定めるもの	法務大臣が告示するもの
	超えない範囲内において政令で定める	経過する
	当該政令で定める	特定非常災害発生日から起算して一年を経過する

2 第二百五条の規定による災害緊急事態の布告が発せられる前に特定非常災害法第二条第一項の規定により当該災害を特定非常災害として指定する政令が定められたときは、前項の規定は、適用しない。

(緊急措置)

第百九条 災害緊急事態に際し国の経済の秩序を維持し、及び公共の福祉を確保するため緊急の必要がある場合において、国会が閉会中又は衆議院が解散中であり、かつ、臨時会の召集を決定し、又は参議院の緊急集会を求めてその措置をまついとまがないときは、内閣は、次の各号に掲げる事項について必要な措置をとるため、政令を制定することができる。

- 一 その供給が特に不足している生活必需物資の配給又は譲渡若しくは引渡し^この制限若しくは禁止
 - 二 災害応急対策若しくは災害復旧又は国民生活の安定のため必要な物の価格又は役務その他の給付の対価の最高額の決定
 - 三 金銭債務の支払（賃金、災害補償の給付金その他の労働関係に基づく金銭債務の支払及びその支払のためにする銀行その他の金融機関の預金等の支払を除く。）の延期及び権利の保存期間の延長
- 2 前項の規定により制定される政令には、その政令の規定に違反した者に対して二年以下の懲役若しくは禁錮、十^こ万円以下の罰金、拘留、科料若しくは没収の刑を科し、又はこれを併科する旨の規定、法人の代表者又は法人若しくは人の代理人、使用人その他の従業者がその法人又は人の業務に関してその政令の違反行為をした場合に、その行為者を罰するほか、その法人又は人に対して各本条の罰金、科料又は没収の刑を科する旨の規定及び没収すべき物件の全部又は一部を没収することができない場合にその価額を追徴する旨の規定を設けることができる。
- 3 内閣は、第一項の規定により政令を制定した場合において、その必要がなくなつたときは、直ちに、これを廃止しなければならない。
- 4 内閣は、第一項の規定により政令を制定したときは、直ちに、国会の臨時会の召集を決定し、又は参議院の緊急集会を求め、かつ、そのとつた措置をなお継続すべき場合には、その政令に代わる法律が制定される措置をとり、その他の場合には、その政令を制定したことについて承認を求めなければならない。
- 5 第一項の規定により制定された政令は、既に廃止され、又はその有効期間が終了したものを除き、前項の国会の臨時会又は参議院の緊急集会においてその政令に代わる法律が制定されたときは、その法律の施行と同時に、その臨時会又は緊急集会においてその法律が制定されないこととなつたときは、制定されないこととなつた時に、その効力を失う。
- 6 前項の場合を除くほか、第一項の規定により制定された政令は、既に廃止され、又はその有効期間が終了したものを除き、第四項の国会の臨時会が開かれた日から起算して二十日を経過した時若しくはその臨時会の会期が終了した時のいずれか早い時に、又は同項の参議院の緊急集会が開かれた日から起算して十日を経過した時若しくはその緊急集会を終了した時のいずれか早い時にその効力を失う。
- 7 内閣は、前二項の規定により政令がその効力を失つたときは、直ちに、その旨を告示しなければならない。

8 第一項の規定により制定された政令に罰則が設けられたときは、その政令が効力を有する間に行なわれた行為に対する罰則の適用については、その政令が廃止され、若しくはその有効期間が終了し、又は第五項若しくは第六項の規定によりその効力を失った後においても、なお従前の例による。

第百九条の二 災害緊急事態に際し法律の規定によつては被災者の救助に係る海外からの支援を緊急かつ円滑に受け入れることができない場合において、国会が閉会中又は衆議院が解散中であり、かつ、臨時会の召集を決定し、又は参議院の緊急集会を求めてその措置を待つとまがないときは、内閣は、当該受入れについて必要な措置をとるため、政令を制定することができる。

2 前条第三項から第七項までの規定は、前項の場合について準用する。

第十章 雑則

(特別区についてのこの法律の適用)

第百十条 この法律の適用については、特別区は、市とみなす。

(防災功労者表彰)

第百十一条 内閣総理大臣及び各省大臣は、防災に従事した者で、防災に関し著しい功労があると認められるものに対し、それぞれ内閣府令、デジタル庁令又は省令で定めるところにより、表彰を行うことができる。

(政令への委任)

第百十二条 この法律に特別の定めがあるものを除くほか、この法律の実施のための手続その他この法律の施行に関し必要な事項は、政令で定める。

第十一章 罰則

(罰則)

第百十三条 次の各号のいずれかに該当する場合には、当該違反行為をした者は、六月以下の懲役又は三十万円以下の罰金に処する。

- 一 第七十一条第一項の規定による都道府県知事（同条第二項の規定により権限に属する事務の一部を行う市町村長を含む。）の従事命令、協力命令又は保管命令に従わなかつたとき。
- 二 第七十八条第一項の規定による指定行政機関の長又は指定地方行政機関の長（第二十三条の六第一項、第二十七条第一項又は第二十八条の五第一項の規定により権限の委任を受けた職員を含む。）の保管命令に従わなかつたとき。

第百十四条 第七十六条第一項の規定による都道府県公安委員会の禁止又は制限に従わなかつた車両の運転者は、三月以下の懲役又は二十万円以下の罰金に処する。

第百十五条 次の各号のいずれかに該当する場合には、当該違反行為をした者は、二十万円以下の罰金に処する。

- 一 第七十一条第一項（同条第二項の規定により権限に属する事務の一部を行う場合を含む。以下この条において同じ。）、第七十八条第二項（第二十三条の六第一項、第二十七条第一項又は第二十八条の五第一項の規定により権限に属する事務の一部を行う場合を含む。）又は第七十八条第三項（第二十三条の六第一項、第二十七条第一項又は第二十八条の五第一項の規定により権限に属する事務の一部を行う場合を含む。以下この条において同じ。）の規定による立入検査を拒み、妨げ、又は忌避したとき。
- 二 第七十一条第一項又は第七十八条第三項の規定による報告をせず、又は虚偽の報告をしたとき。

第百十六条 次の各号のいずれかに該当する者は、十万円以下の罰金又は拘留に処する。

- 一 第五十二条第一項の規定に基づく内閣府令によつて定められた防災に関する信号をみだりに使用し、又はこれと類似する信号を使用した者

二 第六十三条第一項の規定による市町村長（第七十三条第一項の規定により市町村長の事務を代行する都道府県知事を含む。）の、第六十三条第二項の規定による警察官若しくは海上保安官の又は同条第三項において準用する同条第一項の規定による災害派遣を命ぜられた部隊等の自衛官の禁止若しくは制限又は退去命令に従わなかつた者

第一百七条 法人の代表者又は法人若しくは人の代理人、使用人その他の従業者が、その法人又は人の業務に関し、第六十三条又は第六十五条の違反行為をしたときは、行為者を罰するほか、その法人又は人に対しても、各本条の罰金刑を科する。

附 則

この法律は、公布の日から起算して一年をこえない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（昭和三七年四月四日法律第六八号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して九十日をこえない範囲内で政令で定める日から施行する。

附 則（昭和三七年四月五日法律第七三号）

この法律は、公布の日から施行する。

附 則（昭和三七年五月八日法律第一〇九号） 抄

- 1 この法律は、災害対策基本法の施行の日から施行する。
- 2 この法律の施行前にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

附 則（昭和四三年五月一七日法律第五一号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して三月をこえない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（昭和四四年六月三日法律第三八号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、都市計画法の施行の日から施行する。

附 則（昭和四八年七月二四日法律第六一号） 抄

（施行期日）

- 1 この法律は、公布の日から施行する。

附 則（昭和四九年六月一日法律第七一号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。ただし、第二百八十一条、第二百八十一条の三、第二百八十二条第二項、第二百八十二条の二第二項及び第二百八十三条第二項の改正規定、附則第十七条から第十九条までに係る改正規定並びに附則第二条、附則第七条から第十一条まで及び附則第十三条から第二十四条までの規定（以下「特別区に関する改正規定」という。）は、昭和五十年四月一日から施行する。

附 則（昭和五一年六月一日法律第四七号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して六月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（昭和五三年四月二六日法律第二九号） 抄

（施行期日等）

1 この法律は、公布の日から施行する。

附 則（昭和五三年六月一五日法律第七三号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して六月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（昭和五五年五月二八日法律第六三号） 抄

（施行期日等）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

附 則（昭和五七年七月一六日法律第六六号）

この法律は、昭和五十七年十月一日から施行する。

附 則（昭和五八年一二月二日法律第七八号）

1 この法律（第一条を除く。）は、昭和五十九年七月一日から施行する。

2 この法律の施行の日の前日において法律の規定により置かれている機関等で、この法律の施行の日以後は国家行政組織法又はこの法律による改正後の関係法律の規定に基づく政令（以下「関係政令」という。）の規定により置かれることとなるものに関し必要となる経過措置その他この法律の施行に伴う関係政令の制定又は改廃に関し必要となる経過措置は、政令で定めることができる。

附 則（昭和五九年一二月二五日法律第八七号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、昭和六十年四月一日から施行する。

（政令への委任）

第二十八条 附則第二条から前条までに定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な事項は、政令で定める。

附 則（昭和六一年一二月四日法律第九三号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、昭和六十二年四月一日から施行する。

（政令への委任）

第四十二条 附則第二条から前条までに定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な事項は、政令で定める。

附 則（昭和六一年一二月二六日法律第一〇九号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

附 則（平成元年六月二八日法律第五五号） 抄

（施行期日等）

1 この法律は、平成元年十月一日から施行する。

附 則（平成二年六月二七日法律第五〇号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成三年四月一日から施行する。

附 則（平成七年六月一六日法律第一一〇号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して三月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（平成七年一二月八日法律第一三二号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。ただし、第一条中災害対策基本法第四十八条、第五十三条、第六十条、第六十三条から第六十五条まで、第七十六条の三、第八十二条及び第八十四条の改正規定、同法第一百三十三条の改正規定（「五万円」を「三十万円」に改める部分に限る。）、同法第一百四十四条の改正規定、同法第一百五十五条の改正規定（「三万円」を「二十万円」に改める部分に限る。）並びに同法第一百六十六条の改正規定、第二条中大規模地震対策特別措置法第二十六条の改正規定、同法第三十六条の改正規定（「二十万円」を「三十万円」に改める部分に限る。）、同法第三十七条の改正規定、同法第三十八条の改正規定（「十万円」を「二十万円」に改める部分に限る。）及び同法第三十九条の改正規定並びに次条の規定は、公布の日から三月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（平成十一年五月二八日法律第五四号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して一年を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（平成十一年七月一六日法律第八七号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十二年四月一日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

- 一 第一条中地方自治法第二百五十条の次に五条、節名並びに二款及び款名を加える改正規定（同法第二百五十条の九第一項に係る部分（両議院の同意を得ることに係る部分に限る。）に限る。）、第四十条中自然公園法附則第九項及び第十項の改正規定（同法附則第十項に係る部分に限る。）、第二百四十四条の規定（農業改良助長法第十四条の三の改正規定に係る部分を除く。）並びに第四百七十二條の規定（市町村の合併の特例に関する法律第六条、第八条及び第十七条の改正規定に係る部分を除く。）並びに附則第七条、第十条、第十二条、第五十九条ただし書、第六十条第四項及び第五項、第七十三条、第七十七条、第一百五十七条第四項から第六項まで、第一百六十条、第一百六十三条、第一百六十四条並びに第二百二条の規定 公布の日

（災害対策基本法の一部改正に伴う経過措置）

第三十一条 施行日前に第六十六条の規定による改正前の災害対策基本法（以下この条において「旧災害対策基本法」という。）第十六条第三項の規定によりされた承認又はこの法律の施行の際現に同項の規定によりされている承認の申請は、それぞれ第六十六条の規定による改正後の災害対策基本法（以下この条において「新災害対策基本法」という。）第十六条第四項の規定により市町村防災会議を設置しないことについてされた協議又は当該協議の申出とみなす。

- 2 施行日前に旧災害対策基本法第四十三条第一項の規定により作成された指定地域都道府県防災計画若しくは旧災害対策基本法第四十四条第一項の規定により作成された指定地域市町村防災計画又はこの法律の施行の際現に旧災害対策基本法第四十三条第三項において準用する旧災害対策基本法第四十条第三項若しくは旧災害対策基本法第四十四条第三項において準用する旧災害対策基本法第四十二条第三項の規定によりされている協議の申出は、それぞれ新災害対策基本法第四十三条第一項の規定により作成された都道府県相互間地域防災計画若しくは新災害対策基本法第四十四条第一項の規定により作成された市町村相互間地域防災計画又は新災害対策基本法第四十三条第三項において準用する新災害対策基本法第四十条第三項若しくは新災害対策基本法第四十四条第三項において準用する新災害対策基本法第四十二条第三項の規定によりされた協議の申出とみなす。
- 3 この法律の施行の際現に旧災害対策基本法第七十一条第二項の規定により都道府県知事の権限の一部を委任されて市町村長が行っている事務は、新災害対策基本法第七十一条第二項の規定により市町村長が行うこととされた事務とみなす。

(国等の事務)

第百五十九条 この法律による改正前のそれぞれの法律に規定するもののほか、この法律の施行前において、地方公共団体の機関が法律又はこれに基づく政令により管理し又は執行する国、他の地方公共団体その他公共団体の事務（附則第百六十一条において「国等の事務」という。）は、この法律の施行後は、地方公共団体が法律又はこれに基づく政令により当該地方公共団体の事務として処理するものとする。

(処分、申請等に関する経過措置)

第百六十条 この法律（附則第一条各号に掲げる規定については、当該各規定。以下この条及び附則第百六十三条において同じ。）の施行前に改正前のそれぞれの法律の規定によりされた許可等の処分その他の行為（以下この条において「処分等の行為」という。）又はこの法律の施行の際現に改正前のそれぞれの法律の規定によりされている許可等の申請その他の行為（以下この条において「申請等の行為」という。）で、この法律の施行の日においてこれらの行為に係る行政事務を行うべき者が異なることとなるものは、附則第二条から前条までの規定又は改正後のそれぞれの法律（これに基づく命令を含む。）の経過措置に関する規定に定めるものを除き、この法律の施行の日以後における改正後のそれぞれの法律の適用については、改正後のそれぞれの法律の相当規定によりされた処分等の行為又は申請等の行為とみなす。

- 2 この法律の施行前に改正前のそれぞれの法律の規定により国又は地方公共団体の機関に対し報告、届出、提出その他の手続をしなければならない事項で、この法律の施行の日前にその手続がされていないものについては、この法律及びこれに基づく政令に別段の定めがあるもののほか、これを、改正後のそれぞれの法律の相当規定により国又は地方公共団体の相当の機関に対して報告、届出、提出その他の手続をしなければならない事項についてその手続がされていないものとみなして、この法律による改正後のそれぞれの法律の規定を適用する。

(不服申立てに関する経過措置)

第百六十一条 施行日前にされた国等の事務に係る処分であつて、当該処分をした行政庁（以下この条において「処分庁」という。）に施行日前に行政不服審査法に規定する上級行政庁（以下この条において「上級行政庁」という。）があつたものについての同法による不服申立てについては、施行日以後においても、当該処分庁に引き続き上級行政庁があるものとみなして、行政不服審査法の規定を適用する。この場合において、当該処分庁の上級行政庁とみなされる行政庁は、施行日前に当該処分庁の上級行政庁であつた行政庁とする。

2 前項の場合において、上級行政庁とみなされる行政庁が地方公共団体の機関であるときは、当該機関が行政不服審査法の規定により処理することとされる事務は、新地方自治法第二条第九項第一号に規定する第一号法定受託事務とする。

(手数料に関する経過措置)

第百六十二条 施行日前においてこの法律による改正前のそれぞれの法律（これに基づく命令を含む。）の規定により納付すべきであった手数料については、この法律及びこれに基づく政令に別段の定めがあるもののほか、なお従前の例による。

(罰則に関する経過措置)

第百六十三条 この法律の施行前にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

(その他の経過措置の政令への委任)

第百六十四条 この附則に規定するもののほか、この法律の施行に伴い必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

(検討)

第二百五十条 新地方自治法第二条第九項第一号に規定する第一号法定受託事務については、できる限り新たに設けることのないようにするとともに、新地方自治法別表第一に掲げるもの及び新地方自治法に基づく政令に示すものについては、地方分権を推進する観点から検討を加え、適宜、適切な見直しを行うものとする。

第二百五十一条 政府は、地方公共団体が事務及び事業を自主的かつ自立的に執行できるよう、国と地方公共団体との役割分担に応じた地方税財源の充実確保の方途について、経済情勢の推移等を勘案しつつ検討し、その結果に基づいて必要な措置を講ずるものとする。

附 則（平成十一年七月一六日法律第一〇二号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、内閣法の一部を改正する法律（平成十一年法律第八十八号）の施行の日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 略

二 附則第十条第一項及び第五項、第十四条第三項、第二十三条、第二十八条並びに第三十条の規定 公布の日

(別に定める経過措置)

第三十条 第二条から前条までに規定するもののほか、この法律の施行に伴い必要となる経過措置は、別に法律で定める。

附 則（平成十一年一月二二日法律第一六〇号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律（第二条及び第三条を除く。）は、平成十三年一月六日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 第九百九十五条（核原料物質、核燃料物質及び原子炉の規制に関する法律の一部を改正する法律附則の改正規定に係る部分に限る。）、第千三百五条、第千三百六条、第千三百二十四条第二項、第千三百二十六条第二項及び第千三百四十四条の規定 公布の日

附 則（平成十一年一月二二日法律第二二〇号）抄

（施行期日）

第一条 この法律（第一条を除く。）は、平成十三年一月六日から施行する。

（政令への委任）

第四条 前二条に定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な事項は、政令で定める。

附 則（平成一二年五月三十一日法律第九八号）抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十三年四月一日から施行する。

附 則（平成一二年五月三十一日法律第九九号）抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十三年四月一日から施行する。

附 則（平成一四年七月一九日法律第九〇号）抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十五年四月一日から施行する。

附 則（平成一四年七月三十一日法律第九八号）抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公社法の施行の日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

- 一 第一章第一節（別表第一から別表第四までを含む。）並びに附則第二十八条第二項、第三十三条第二項及び第三項並びに第三十九条の規定 公布の日

（罰則に関する経過措置）

第三十八条 施行日前にした行為並びにこの法律の規定によりなお従前の例によることとされる場合及びこの附則の規定によりなおその効力を有することとされる場合における施行日以後にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

（その他の経過措置の政令への委任）

第三十九条 この法律に規定するもののほか、公社法及びこの法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

附 則（平成一五年三月三十一日法律第二一号）抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十五年四月一日から施行する。

（政令への委任）

第四条 前二条に規定するもののほか、この法律の施行に伴い必要な経過措置は、政令で定める。

附 則（平成一五年五月三〇日法律第五三号）抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して三月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。ただし、第四条から第六条までの改正規定並びに附則第八条、第九条、第十二条、第十三条及び第十六条の規定は、平成十六年四月一日から施行する。

附 則 （平成一五年六月一八日法律第九二号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十七年四月一日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 略

二 第一条中電気事業法目次の改正規定、第六章の改正規定並びに第百六条、第百七条、第百十二条の二、第百七条の三、第百七条の四及び第百十九条の二の改正規定並びに第三条の規定並びに附則第十七条、第十八条、第十九条第一項、第二十条から第三十八条まで、第四十一条、第四十三条、第四十五条、第四十六条、第四十八条、第五十一条及び第五十五条から第五十七条までの規定 公布の日から起算して六月を超えない範囲内において政令で定める日

附 則 （平成一五年七月一六日法律第一一九号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、地方独立行政法人法（平成十五年法律第百十八号）の施行の日から施行する。

（その他の経過措置の政令への委任）

第六条 この附則に規定するもののほか、この法律の施行に伴い必要な経過措置は、政令で定める。

附 則 （平成一六年四月二一日法律第三六号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、千九百七十三年の船舶による汚染の防止のための国際条約に関する千九百七十八年の議定書によって修正された同条約を改正する千九百九十七年の議定書（以下「第二議定書」という。）が日本国について効力を生ずる日（以下「施行日」という。）から施行する。

附 則 （平成一七年三月三〇日法律第七号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、平成十七年四月一日から施行する。

附 則 （平成一七年五月二日法律第三七号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して三月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則 （平成一七年七月二九日法律第八九号） 抄

（施行期日等）

第一条 この法律は、公布の日から起算して六月を超えない範囲内において政令で定める日（以下「施行日」という。）から施行する。ただし、次項及び附則第二十七条の規定は、公布の日から施行する。

（政令への委任）

第二十七条 この附則に規定するもののほか、この法律の施行に関して必要な経過措置は、政令で定める。

附 則 （平成一七年一〇月二一日法律第一〇二号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、郵政民営化法の施行の日から施行する。

(罰則に関する経過措置)

第百十七条 この法律の施行前にした行為、この附則の規定によりなお従前の例によることとされる場合におけるこの法律の施行後にした行為、この法律の施行後附則第九条第一項の規定によりなおその効力を有するものとされる旧郵便為替法第三十八条の八（第二号及び第三号に係る部分に限る。）の規定の失効前にした行為、この法律の施行後附則第十三条第一項の規定によりなおその効力を有するものとされる旧郵便振替法第七十条（第二号及び第三号に係る部分に限る。）の規定の失効前にした行為、この法律の施行後附則第二十七条第一項の規定によりなおその効力を有するものとされる旧郵便振替預り金寄附委託法第八条（第二号に係る部分に限る。）の規定の失効前にした行為、この法律の施行後附則第三十九条第二項の規定によりなおその効力を有するものとされる旧公社法第七十条（第二号に係る部分に限る。）の規定の失効前にした行為、この法律の施行後附則第四十二条第一項の規定によりなおその効力を有するものとされる旧公社法第七十一条及び第七十二条（第十五号に係る部分に限る。）の規定の失効前にした行為並びに附則第二条第二項の規定の適用がある場合における郵政民営化法第百四条に規定する郵便貯金銀行に係る特定日前にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

附 則（平成一八年三月三十一日法律第一八号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、平成十八年四月一日から施行する。

附 則（平成一八年六月七日法律第五三号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、平成十九年四月一日から施行する。

附 則（平成一八年六月一四日法律第六八号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、平成十九年四月一日（以下「施行日」という。）から施行する。

附 則（平成一八年一二月二二日法律第一一八号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から起算して三月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（平成一九年三月三十一日法律第二一号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

附 則（平成二二年一二月三日法律第六五号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から起算して九月を超えない範囲内において政令で定める日（以下「施行日」という。）から施行する。

附 則（平成二三年五月二日法律第三七号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

(災害対策基本法の一部改正に伴う経過措置)

第二条 この法律の施行の際現に第一条の規定による改正前の災害対策基本法第四十条第三項（同法第四十三条第三項において準用する場合を含む。）の規定によりされている協議の申出は、第一条の規定による改正後の災害対策基本法第四十条第三項（同法第四十三条第三項において準用する場合を含む。）の規定によりされた報告とみなす。

(罰則に関する経過措置)

第二十三条 この法律（附則第一条各号に掲げる規定にあっては、当該規定）の施行前にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

(政令への委任)

第二十四条 附則第二条から前条まで及び附則第三十六条に規定するもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置は、政令で定める。

附 則（平成二三年八月三〇日法律第一〇五号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

(災害対策基本法の一部改正に伴う経過措置)

第十一条 この法律の施行の際現に第一条の規定による改正前の災害対策基本法（次項において「旧災害対策基本法」という。）第十六条第四項の規定によりされている協議の申出は、第一条の規定による改正後の災害対策基本法（次項において「新災害対策基本法」という。）第十六条第四項の規定によりされた報告とみなす。

2 この法律の施行の際現に旧災害対策基本法第四十二条第三項（旧災害対策基本法第四十四条第三項において準用する場合を含む。）の規定によりされている協議の申出は、新災害対策基本法第四十二条第三項（新災害対策基本法第四十四条第三項において準用する場合を含む。）の規定によりされた報告とみなす。

(罰則に関する経過措置)

第八十一条 この法律（附則第一条各号に掲げる規定にあっては、当該規定。以下この条において同じ。）の施行前にした行為及びこの附則の規定によりなお従前の例によることとされる場合におけるこの法律の施行後にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

(政令への委任)

第八十二条 この附則に規定するもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

附 則（平成二三年一二月一四日法律第一二四号） 抄

(施行期日)

1 この法律は、津波防災地域づくりに関する法律（平成二十三年法律第二百二十三号）の施行の日から施行する。

附 則（平成二四年六月二七日法律第四一号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

(検討)

第二条 政府は、東日本大震災（平成二十三年三月十一日に発生した東北地方太平洋沖地震及びこれに伴う原子力発電所の事故による災害をいう。以下この条において同じ。）から得られた教訓を今後に生かすため、東日本大震災に対してとられた措置の実施の状況を引き続き検証し、防災上の配慮を要する者に係る個人情報の取扱いの在り方、災害からの復興の枠組み等を含め、防災に関する制度の在り方について所要の法改正を含む全般的な検討を加え、その結果に基づいて、速やかに必要な措置を講ずるものとする。

（政令への委任）

第八条 この法律の施行に関し必要な経過措置は、政令で定める。

附 則（平成二五年六月一二日法律第三五号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して一月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則（平成二五年六月一四日法律第四四号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 略

二 第一条、第五条、第七条（消防組織法第十五条の改正規定に限る。）、第九条、第十条、第十四条（地方独立行政法人法目次の改正規定（「第六章 移行型地方独立行政法人の設立に伴う措置（第五十九条—第六十七条）」を「／第六章 移行型地方独立行政法人の設立に伴う措置（第五十九条—第六十七条）／第六章の二 特定地方独立行政法人から一般地方独立行政法人への移行に伴う措置（第六十七条の二—第六十七条の七）／」に改める部分に限る。）、同法第八条、第五十五条及び第五十九条第一項の改正規定並びに同法第六章の次に一章を加える改正規定を除く。）、第十五条、第二十二條（民生委員法第四条の改正規定に限る。）、第三十六条、第四十条（森林法第七十条第一項の改正規定に限る。）、第五十条（建設業法第二十五条の二第一項の改正規定に限る。）、第五十一条、第五十二条（建築基準法第七十九条第一項の改正規定に限る。）、第五十三条、第六十一条（都市計画法第七十八条第二項の改正規定に限る。）、第六十二条、第六十五条（国土利用計画法第十五条第二項の改正規定を除く。）及び第七十二条の規定並びに次条、附則第三条第二項、第四条、第六条第二項及び第三項、第十三条、第十四条（地方公務員等共済組合法（昭和三十七年法律第百五十二号）第百四十一条の二の次に二条を加える改正規定中第百四十一条の四に係る部分に限る。）、第十六条並びに第十八条の規定 平成二十六年四月一日

附 則（平成二五年六月二一日法律第五四号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 第二条（災害対策基本法目次の改正規定（「第三款 被災者の運送（第八十六条の十四）」を「／第三款 被災者の運送（第八十六条の十四）／第四款 安否情報の提供等（第八十六条の十五）／」に、「第八十六条の十五—第八十六条の十七」を「第八十六条の十六—第八十六条の十八」に改め、「第九十条の二」の下に「—第九十条の四」を加える部分に限る。）、同法第七十一条第一項の改正規定、同法第五章第六節中第八十六条の十七を第八十六条の十八とし、第八十六条の十六を第八十六条の十七とし、第八十六条の十五を第八十六条の十六とする改正規定、同法第五章第五節に一款を加える改正規定及び同法第七章中第九十条の二の次に二条を加える改正規定に限る。）、第三条、第五条及び第六条の規定並びに附則第四条、第六条、第九条、第

十条、第十一条（大規模地震対策特別措置法（昭和五十三年法律第七十三号）第二十七条第三項の改正規定に限る。）、第十三条（原子力災害対策特別措置法（平成十一年法律第百五十六号）第二十八条第一項の表第八十六条第一項及び第二項の項の次に次のように加える改正規定、同表第九十条の二第一項及び第二項の項の改正規定、同法第二十八条第二項の表第八十六条の十五第一項及び第二項の項の改正規定、同表第八十六条の十六の項の改正規定及び同表第八十六条の十七第一項及び第二項の項の改正規定に限る。）、第十五条（武力攻撃事態等における国民の保護のための措置に関する法律（平成十六年法律第百十二号）第八十六条の改正規定に限る。）及び第十六条の規定 公布の日から起算して六月を超えない範囲内において政令で定める日

二 第二条（前号に掲げる改正規定を除く。）の規定及び附則第十三条（同号に掲げる改正規定を除く。）の規定 公布の日から起算して一年を超えない範囲内において政令で定める日

（検討）

第二条 政府は、この法律の施行後適当な時期において、第一条及び第二条の規定による改正後の規定の施行の状況について検討を加え、必要があると認めるときは、その結果に基づいて必要な措置を講ずるものとする。

（災害対策基本法の一部改正に伴う経過措置）

第三条 第一条の規定による改正後の災害対策基本法（附則第五条において「新災害対策基本法」という。）第百二条の規定は、平成二十五年四月一日以後に発生した同条第一項に規定する災害について適用する。

（政令への委任）

第二十二条 この附則に定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置は、政令で定める。

附 則 （平成二六年六月一三日法律第六七号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、独立行政法人通則法の一部を改正する法律（平成二十六年法律第六十六号。以下「通則法改正法」という。）の施行の日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 附則第十四条第二項、第十八条及び第三十条の規定 公布の日

（処分等の効力）

第二十八条 この法律の施行前にこの法律による改正前のそれぞれの法律（これに基づく命令を含む。）の規定によつてした又はすべき処分、手続その他の行為であつてこの法律による改正後のそれぞれの法律（これに基づく命令を含む。以下この条において「新法令」という。）に相当の規定があるものは、法律（これに基づく政令を含む。）に別段の定めのあるものを除き、新法令の相当の規定によつてした又はすべき処分、手続その他の行為とみなす。

（罰則に関する経過措置）

第二十九条 この法律の施行前にした行為及びこの附則の規定によりなおその効力を有することとされる場合におけるこの法律の施行後にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

（その他の経過措置の政令等への委任）

第三十条 附則第三条から前条までに定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令（人事院の所掌する事項については、人事院規則）で定める。

附 則 （平成二六年一一月二一日法律第一一四号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

(検討)

第二条 政府は、この法律の施行後適当な時期において、この法律による改正後の規定の施行の状況について検討を加え、必要があると認めるときは、その結果に基づいて必要な措置を講ずるものとする。

附 則 (平成二七年五月二〇日法律第二二号) 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から起算して二月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則 (平成二七年七月八日法律第五二号) 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から起算して六月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。

附 則 (平成二七年七月一七日法律第五八号)

(施行期日)

1 この法律は、公布の日から起算して二十日を経過した日から施行する。

(検討)

2 政府は、この法律の施行後適当な時期において、この法律の規定による改正後の規定の施行の状況について検討を加え、必要があると認めるときは、その結果に基づいて必要な措置を講ずるものとする。

附 則 (平成二七年九月一一日法律第六六号) 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、平成二十八年四月一日から施行する。

附 則 (平成二八年五月二〇日法律第四七号) 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、平成二十九年四月一日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 第一条、第三条、第七条、第十条及び第十五条の規定並びに次条並びに附則第四条第一項及び第二項、第六条から第十条まで、第四十二条（東日本大震災復興特別区域法（平成二十三年法律第二百二十二号）第四十八条第二項及び第三項の改正規定に限る。）、第四十四条並びに第四十六条の規定 公布の日

(処分、申請等に関する経過措置)

第七条 この法律（附則第一条各号に掲げる規定については、当該各規定。以下この条及び次条において同じ。）の施行の日前にこの法律による改正前のそれぞれの法律の規定によりされた承認等の処分その他の行為（以下この項において「処分等の行為」という。）又はこの法律の施行の際現にこの法律による改正前のそれぞれの法律の規定によりされている承認等の申請その他の行為（以下この項において「申請等の行為」という。）で、この法律の施行の日においてこれらの行為に係る行政事務を行うべき者が異なることとなるものは、この附則又は附則第九条の規定に基づく政令に定めるものを除き、この法律の施行の日以後におけるこの法律による改正後のそれぞれの法律の適用については、この法律による改正後のそれぞれの法律の相当規定によりされた処分等の行為又は申請等の行為とみなす。

2 この法律の施行の日前にこの法律による改正前のそれぞれの法律の規定により国又は地方公共団体の機関に対し、届出その他の手続をしなければならない事項で、この法律の施行の日前にその手続がされていないものについては、

この附則又は附則第九条の規定に基づく政令に定めるもののほか、これを、この法律による改正後のそれぞれの法律の相当規定により国又は地方公共団体の相当の機関に対して届出その他の手続をしなければならない事項についてその手続がされていないものとみなして、この法律による改正後のそれぞれの法律の規定を適用する。

(罰則に関する経過措置)

第八条 この法律の施行前にした行為及びこの附則の規定によりなお従前の例によることとされる場合におけるこの法律の施行後にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

(政令への委任)

第九条 この附則に定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

(検討)

第十条 政府は、附則第一条第一号に掲げる規定の施行後適当な時期において、第一条の規定による改正後の災害対策基本法の規定の施行の状況について検討を加え、必要があると認めるときは、その結果に基づいて必要な措置を講ずるものとする。

附 則（平成三〇年六月二七日法律第六六号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から起算して一年を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

- 一 第一条、第五条（行政手続における特定の個人を識別するための番号の利用等に関する法律別表第二の二十の項及び五十三の項の改正規定を除く。）及び第十三条の規定並びに附則第十一条から第十三条まで、第十六条及び第十七条の規定 公布の日

(処分、申請等に関する経過措置)

第十一条 この法律（附則第一条各号に掲げる規定については、当該各規定。以下この条及び次条において同じ。）の施行の日前にこの法律による改正前のそれぞれの法律の規定によりされた認定等の処分その他の行為（以下この項において「処分等の行為」という。）又はこの法律の施行の際現にこの法律による改正前のそれぞれの法律の規定によりされている認定等の申請その他の行為（以下この項において「申請等の行為」という。）で、この法律の施行の日においてこれらの行為に係る行政事務を行うべき者が異なることとなるものは、附則第二条から前条までの規定又は附則第十三条の規定に基づく政令に定めるものを除き、この法律の施行の日以後におけるこの法律による改正後のそれぞれの法律の適用については、この法律による改正後のそれぞれの法律の相当規定によりされた処分等の行為又は申請等の行為とみなす。

- 2 この法律の施行の日前にこの法律による改正前のそれぞれの法律の規定により国又は地方公共団体の機関に対し、報告、届出その他の手続をしなければならない事項で、この法律の施行の日前にその手続がされていないものについては、附則第二条から前条までの規定又は附則第十三条の規定に基づく政令に定めるもののほか、これを、この法律による改正後のそれぞれの法律の相当規定により国又は地方公共団体の相当の機関に対して報告、届出その他の手続をしなければならない事項についてその手続がされていないものとみなして、この法律による改正後のそれぞれの法律の規定を適用する。

(罰則に関する経過措置)

第十二条 この法律の施行前にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

(政令への委任)

第十三条 附則第二条から前条までに規定するもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

附 則（令和三年五月一〇日法律第三〇号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、公布の日から起算して一月を超えない範囲内において政令で定める日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 附則第三条の規定 公布の日

（災害対策基本法の一部改正に伴う経過措置）

第二条 この法律の施行の際現に第一条の規定による改正前の災害対策基本法（次項並びに附則第八条及び第十五条において「旧災害対策基本法」という。）第二十四条第一項の規定により設置されている非常災害対策本部に関する組織、指定行政機関の長の権限の委任及び非常災害対策本部長の権限については、なお従前の例による。

2 この法律の施行の際現に旧災害対策基本法第六十条第一項、第三項若しくは第六項又は第六十一条第一項の規定によりされている避難のための立退きの勧告若しくは指示又は屋内での待避等の安全確保措置の指示については、なお従前の例による。

（政令への委任）

第三条 この附則に定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

（検討）

第四条 政府は、この法律の施行後適当な時期において、この法律による改正後のそれぞれの法律の規定について、その施行の状況等を勘案して検討を加え、必要があると認めるときは、その結果に基づいて必要な措置を講ずるものとする。

附 則（令和三年五月一九日法律第三六号） 抄

（施行期日）

第一条 この法律は、令和三年九月一日から施行する。ただし、附則第六十条の規定は、公布の日から施行する。

（処分等に関する経過措置）

第五十七条 この法律の施行前にこの法律による改正前のそれぞれの法律（これに基づく命令を含む。以下この条及び次条において「旧法令」という。）の規定により従前の国の機関がした認定等の処分その他の行為は、法令に別段の定めがあるもののほか、この法律の施行後は、この法律による改正後のそれぞれの法律（これに基づく命令を含む。以下この条及び次条において「新法令」という。）の相当規定により相当の国の機関がした認定等の処分その他の行為とみなす。

2 この法律の施行の際現に旧法令の規定により従前の国の機関に対してされている申請、届出その他の行為は、法令に別段の定めがあるもののほか、この法律の施行後は、新法令の相当規定により相当の国の機関に対してされた申請、届出その他の行為とみなす。

3 この法律の施行前に旧法令の規定により従前の国の機関に対して申請、届出その他の手続をしなければならない事項で、この法律の施行の日前に従前の国の機関に対してその手続がされていないものについては、法令に別段の定め

があるもののほか、この法律の施行後は、これを、新法令の相当規定により相当の国の機関に対してその手続がされていないものとみなして、新法令の規定を適用する。

(命令の効力に関する経過措置)

第五十八条 旧法令の規定により発せられた内閣府設置法第七条第三項の内閣府令又は国家行政組織法第十二条第一項の省令は、法令に別段の定めがあるもののほか、この法律の施行後は、新法令の相当規定に基づいて発せられた相当の第七条第三項のデジタル庁令又は国家行政組織法第十二条第一項の省令としての効力を有するものとする。

(罰則の適用に関する経過措置)

第五十九条 この法律の施行前にした行為に対する罰則の適用については、なお従前の例による。

(政令への委任)

第六十条 附則第十五条、第十六条、第五十一条及び前三条に定めるもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置（罰則に関する経過措置を含む。）は、政令で定める。

附 則 （令和四年六月一七日法律第六八号） 抄

(施行期日)

1 この法律は、刑法等一部改正法施行日から施行する。ただし、次の各号に掲げる規定は、当該各号に定める日から施行する。

一 第五百九条の規定 公布の日

附 則 （令和五年六月一六日法律第五八号） 抄

(施行期日)

第一条 この法律は、公布の日から施行する。

(政令への委任)

第五条 前三条に規定するもののほか、この法律の施行に関し必要な経過措置は、政令で定める。

Copyright © Digital Agency All Rights Reserved.